

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
VĒSTURES UN FILOZOFIJAS
FAKULTĀTE

STUDIJU VIRZIENA

„VĒSTURE UN FILOZOFIJA”

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

STUDIJU PROGRAMMAS

BAKALaura AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE” (43224)

MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE” (45224)

DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „VĒSTURE” (51224)

BAKALaura AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FILOZOFIJA” (43224)

MAĢISTRA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FILOZOFIJA” (45224)

DOKTORA AKADĒMISKĀ STUDIJU PROGRAMMA „FILOZOFIJA” (51224)

Saturs

2. Studiju virziena raksturojums

1. Studiju virziena raksturojums.....	7
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju.....	
1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa.....	9
1.3. Studiju virziena attīstības plāns	10
1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam.....	12
1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze.....	13
1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts.....	16
1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums.....	17
1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs attiecīgā studiju virziena ietvaros.....	18
1.9. Studiju virzienam atbilstošās studiju programmas.....	20
1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskais personāls.....	21
1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskā darbība	40
1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās publikācijas un pētniecības sasniegumi.....	41
1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienības.....	42
1.14. Studiju virziena īstenošanā iesaistītais mācību palīgpersonāls.....	43
1.15. Informācija par ārējiem sakariem:	
sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām.....	45
sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām	46
studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās.....	47
ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā	47
2. Studiju programmu raksturojums.....	48
Vēstures bakalaura studiju programmas raksturojums.....	48
Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	48
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	49
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	49
Prasības, sākot studiju programmu.....	50

Studiju programmas plāns.....	50
Studiju programmas organizācija.....	51
Studiju programmas praktiskā īstenošana	51
Vērtēšanas sistēma	52
Studiju programmas izmaksas.....	53
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	54
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	55
Informācija par studējošajiem	58
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	58
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	59
Vēstures bakalaura studiju programmas kursu apraksti	59
Vēstures maģistra studiju programmas raksturojums.....	59
Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	59
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	60
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	61
Prasības, sākot studiju programmu.....	62
Studiju programmas plāns	62
Studiju programmas organizācija	62
Studiju programmas praktiskā īstenošana	63
Vērtēšanas sistēma	64
Studiju programmas izmaksas.....	64
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	65
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	66
Informācija par studējošajiem	68
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	68
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	68
Vēstures maģistra studiju programmas kursu apraksti.....	69
Vēstures doktora studiju programmas raksturojums.....	69
Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	69
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	70

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	71
Prasības, sākot studiju programmu.....	71
Studiju programmas plāns	72
Studiju programmas organizācija	72
Studiju programmas praktiskā īstenošana	74
Vērtēšanas sistēma	75
Studiju programmas izmaksas.....	76
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	77
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	77
Informācija par studējošajiem	79
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	79
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	80
Vēstures doktora studiju programmas kursu apraksti.....	80
Filozofijas bakalaura studiju programmas raksturojums.....	81
Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	81
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	82
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	83
Prasības, sākot studiju programmu.....	84
Studiju programmas plāns	85
Studiju programmas organizācija	85
Studiju programmas praktiskā īstenošana	89
Vērtēšanas sistēma	89
Studiju programmas izmaksas.....	90
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	91
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	95
Informācija par studējošajiem	104
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	104
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	106
Filozofijas bakalaura studiju programmas kursu apraksti	107
Filozofijas maģistra studiju programmas raksturojums.....	107

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	107
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	108
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	110
Prasības, sākot studiju programmu.....	111
Studiju programmas plāns	111
Studiju programmas organizācija.....	113
Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	121
Vērtēšanas sistēma.....	121
Studiju programmas izmaksas.....	122
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam.....	123
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	125
Informācija par studējošajiem.....	135
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	135
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	136
Filozofijas maģistra studiju programmas kursu apraksti.....	136
Filozofijas doktora studiju programmas raksturojums.....	136
Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi.....	136
Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti.....	140
Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai.....	141
Prasības, sākot studiju programmu.....	142
Studiju programmas plāns.....	143
Studiju programmas organizācija.....	144
Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	145
Vērtēšanas sistēma.....	148
Studiju programmas izmaksas.....	149
Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam.....	152
Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas universitāšu vēstures programmām.....	154
Informācija par studējošajiem.....	157
Studējošo un absolventu aptauju analīze.....	158
Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā.....	159

Filozofijas doktora studiju programmas kursu apraksti.....	160
3. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem.....	160
3.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums.....	160
studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.....	160
darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām.....	161
4. Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma pielikumi.....	163
4.1. Lēmumi un līgumi.....	163
4.1.2. Studiju programmu padomju lēmumi par studiju virziena „Vēstures un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu.....	165
4.1.3. Vēstures un filozofijas fakultātes Domes lēmums par studiju virziena „Vēstures un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu.....	167
4.2. Informācija par akadēmisko personālu.....	168
4.2.1. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla CV.....	168
4.2.2. Akadēmiskā personāla dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos.....	262
4.2.3. Akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju saraksts.....	264
4.3. Diplomu pielikumu paraugi.....	268

1. Studiju virziena raksturojums

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar LU kopējo stratēģiju

Vēstures un filozofijas studijas Latvijas Universitātē norisinās kopš tās dibināšanas 1919. gadā, sākotnēji šīs studijas īstenojot LU (līdz 1923. gadam Latvijas Augstskolas) Filozofijas un filoloģijas fakultātē (pirmajā akadēmiskajā gadā līdz 1920. gada septembrim fakultātes nosaukums bija Valodnieciski-filozofiskā fakultāte). Laika gaitā, mainoties universitātes struktūrai, vēstures un filozofijas studijas un pētniecība risinājusies dažādās fakultātēs, līdz 1970. gadā tika izveidota LU Vēstures un filozofijas fakultāte, kas arī šobrīd nodrošina studiju virziena programmas vēsturē un filozofijā. Tādējādi jau kopš Latvijas Universitātes pirmsākumiem vēstures un filozofijas studijas ieņem stabilu un pastāvīgu vietu universitātes darbībā, kas atbilst LU kā klasiska tipa nacionālajai universitātei.

Vēstures un filozofijas virziena attīstība universitātē tiek veidota saskaņā ar LU Attīstības stratēģiju, LU darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju 2009.-2015. gadam, LU darbības stratēģiju 2010.-2016. gadam, LU Stratēģisko plānu 2010.-2020. gadam, LU Starptautiskās sadarbības stratēģiju un LU kvalitātes politiku.

Vēstures un filozofijas fakultāte ne tikai nodrošina augstāko akadēmisko izglītību vēsturē un filozofijā, bet ir arī zinātniskās pētniecības struktūra. Vēstures un filozofijas zinātniskā pētniecība ir pamatā augstākās izglītības nodrošināšanai attiecīgajās jomās un ir nepieciešams priekšnoteikums augstākās izglītības attīstībai. Tādējādi LU vēstures un filozofijas virziena studiju programmas paredz virzību uz zinātnes universitātes veidošanu un atbilstoši tai nospraustajiem mērķiem – integrēt studiju procesā aktuālās zinātniskās atziņas un sasniegumus, atbalstīt izcilības, veicināt starptautiski konkurētspējīgu zinātnisko darbību, veidot modernu studiju un zinātniskās darbības vidi, izmantojot universitātes, valsts un Eiropas fondu sniegtās iespējas, un attīstīt sadarbību ar ārzemju izcilākajiem zinātnes un izglītības centriem vēstures un filozofijas jomā. 2008. gadā pieņemtā LU darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju īpaši pasvītro LU atbildību par augstākā līmeņa, tostarp doktorantūras, studijām valstī. Šajā kontekstā jāatzīmē, ka filozofijas visu trīs līmeņu studijas Latvijā

tiek realizētas tikai LU, bet LU vēstures doktora studiju programma vienīgā Latvijā piedāvā iespējas iegūt doktora grādu visās piecās vēstures zinātnes apakšnozarēs.

Latvijas Universitātē vēstures un filozofijas virziena studiju programmu mērķis ir augstākās akadēmiskās izglītības nodrošināšana un zinātniskās attīstības sekmēšana abās virziena zinātņu nozarēs. Šis mērķis atbilst Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kas akadēmiskajās studijās paredz teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi, sagatavojoties patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē.

Visu vēstures un filozofijas virziena studiju programmu kopīgie stratēģiskie mērķi ir saistīti ar vēstures un filozofijas izglītības un pētniecības attīstības nodrošināšanu Latvijā, iezīmējot un izkopjot nozaru darbības prioritātes un radot kvalitatīvas kompetences iegūšanas iespējas ikvienā no studiju līmeņiem, sadarbības paplašināšanu gan ar kolēģiem citās humanitārajās un sociālo zinātņu nozarēs, gan ārzemju universitātēm un teorētisko un praktisko vēstures un filozofijas zināšanu iesaisti kultūras, zinātnes un sociālo procesu analīzē un risinājumos Latvijā.

Atbilstoši šiem mērķiem, vēstures bakalaura studiju programmā tiek veidota vispārējās un Latvijas vēstures procesu izpratne, padziļināti apgūta kāda no vēstures apakšnozarēm (vispārējā vēsture, Latvijas vēsture vai kultūras mantojums) un apgūtas pētniecības darba pamatiemaņas un prasmes. Savukārt vēstures maģistra studiju programmas ietvaros studējošie apgūst vēstures zinātnes teorētiskos principus un historiogrāfiju, vēstures zinātniskās pētniecības metodes un tehnikas, sagatavojoties patstāvīgi veicamiem zinātniskiem pētījumiem. Līdzīgi arī filozofijas bakalaura studiju programma sniedz akadēmiskās zināšanas filozofijā atbilstoši bakalaura kvalifikācijas līmenim, attīsta akadēmisko rakstītprasmi un spēju skaidri, saprotami formulēt un izklāstīt problēmjautājumus, patstāvīgi sagatavot uzstāšanos semināros un referātus, attīstīt prasmi strukturēt savu studiju procesu, spēju strādāt ar filozofisko literatūru latviešu valodā un svešvalodās. Filozofijas maģistra programma piedāvā apgūt filozofijas konceptuālās nostādnes un metodoloģiskās problēmas, padziļinātu filozofisko problēmu izpratni un atsevišķu filozofijas apakšnozaru pārzināšanu, kā arī sniedz pārskatu par aktuālajām diskusijām mūsdienu filozofijā, iezīmējot to saistību ar sabiedrības ekonomiskajiem, kultūras un politiskajiem uzdevumiem. Studiju procesā kopumā tiek attīstīta pieredze patstāvīga pētnieciskā darba veikšanai, izkopta analītiskā un kritiskā domāšana, argumentācijas, diskusiju un uzstāšanās prasmes, pilnveidotas studējošo spējas orientēties aktuālajos sociālajos un kultūras procesos,

identificēt problēmas un apzināt to izpētes iespējas, kā arī veidota studējošo motivācija izglītības patstāvīgai pilnveidošanai, rosināta uzņēmība un atbildība, atjaunojot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību.

Doktora līmeņa studiju programmām jānodrošina nacionālās vēstures un filozofijas zinātnes pēctecība un attīstība, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu darbinieku sagatavošana un plašākā nozīmē dalība nacionālās intelektuālās elites veidošanā. Ar šo programmu starpniecību tiek nodrošināta akadēmiskā personāla darba pieredzes zinātnisko metožu un erudīcijas nodošana nākamajai profesionālo vēsturnieku un filozofu paaudzei, kā arī iezīmētas zinātniskās pētniecības prioritātes tuvākajiem gadiem. Tādējādi bakalaura programmas nodrošina humanitārās izglītības ietvaros gan bakalaura līmenī atbilstīgās teorētiskās, metodoloģiskās un saturiskās zināšanas, gan izkopj prasmes un iemaņas, kurām ir visai plaša amplitūda turpmākajām studijām. Savukārt abi nākamie studiju līmeņi sagatavo speciālistus, kuri var strādāt gan dažādās valstiskās darbības jomās, gan akadēmiskajā pētniecībā virzīties uz pilnvērtīgu mijiedarbību ar ārzemju kolēģiem.

1.2. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums no Latvijas Republikas interešu viedokļa

Vēstures un filozofijas studiju virziena darbība atbilst Latvijas valsts interesēm un Latvijas valsts attīstības stratēģijai. Šobrīd aktuālākais Latvijas Republikas stratēģiskās plānošanas dokuments ir Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam. LU vēstures un filozofijas studiju programmu darbība saskan ar tajā piedāvātajām vīzijām, piemēram, ka „augstskolās būtiski pieaudzis to absolventu skaits, kas savu darbu turpina zinātnē Latvijā”. Valstī pagaidām ir nepietiekams nodarbināto skaits zinātnē un pētniecībā, un tieši augstākā līmeņa un doktora studiju programmu uzdevums ir palīdzēt pārvarēt šo situāciju un tās negatīvās konsekvences.

Īpaši jāuzsver, ka LU Vēstures un filozofijas fakultāte ir vienīgā Latvijas Republikā, kas piedāvā iespēju apgūt filozofijas studiju programmas bakalaura, maģistra un doktora studiju līmeņos, līdz ar to uz universitāti un fakultāti gulstas galvenā atbildība par atbilstošas kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu zinātnes, izglītības, kultūras un valsts pārvaldes vajadzībām. Šī situācija nosaka nepieciešamību veidot vispusīgu, starp filozofijas daudzskaitlīgajām apakšnozarēm sabalansētu

studiju programmu, kas atbilst valstī pieņemtajai zinātņu klasifikācijai, nepieļaujot šauru specializāciju kādā vienā vai tikai dažās no teorētiskās vai praktiskās filozofijas jomām.

Vēstures un filozofijas virziena programmu uzdevumi tiešā veidā sasaucas ar pilsoniskas, domājošas un atbildīgas sabiedrības izaugsmi Latvijā. Šo programmu absolventi, kas studiju procesā ir apguvuši informācijas iegūšanas, apstrādes, analīzes un izmantošanas prasmes, ir kritiski domājoši, spējīgi identificēt un analizēt kultūras un sociāla rakstura problēmas, veidot argumentētu diskusiju, kas ir svarīgs demokrātiskas sabiedrības stūrakmens. Jāpiebilst, ka vēstures izpētei daudzējādā ziņā ir tīri praktiska nozīme, piemēram, starptautisko attiecību jomā, valsts kontinuitātes pamatojumā vai kultūras mantojuma aizsardzībā. Tādējādi vēsture un filozofija, līdzīgi kā citas humanitārās zinātnes, sniedz savu ieguldījumu gan ekonomiskās attīstības veicināšanā, gan nacionālās drošības nodrošināšanā. Vēstures un filozofijas virziena programmas atbilst arī valsts nozīmes pētnieciskajām prioritātēm, jo viens no programmu pamatdarbības laukiem ir padziļinātas studijas Latvijas vēsturē un kultūrā un ar tām saistītajās jomās, respektīvi, letonikā.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

Vēstures un filozofijas virziena studiju programmu attīstību ietekmēs vairāki faktori. Ņemot vērā gan programmu realizācijā iesaistīto docētāju skaitu, gan docētāju vecuma struktūru, ir jādomā par jaunu mācībspēku piesaistīšanu. Optimāli tie būtu 1-2 jauni docētāji studiju gadā, kuri būtu sekmīgi pabeiguši studijas doktorantūrā un ieguvuši doktora grādu. Docētāju loka paplašināšana ļautu sekmēt akadēmiskā personāla atjaunināšanu, kā arī pilnveidot kursu piedāvājumu (t.i., izstrādāt jaunus kursus) programmu izvēles kursu daļās. Tomēr jāapzinās, ka objektīvi apstākļi – finansējuma apjoms, arvien mazāks studējošo skaits un lielās darba slodzes – kavēs šī jautājuma ātru risināšanu. Tāpat tuvākajā laikā pabeigt darbu pie promocijas darba izstrādāšanas plāno abi fakultātes lektori, kuriem pagaidām vēl nav filozofijas doktora grāda.

Ņemot vērā studējošo un absolventu aptaujās paustās intereses, ir aizsākta filozofijas maģistratūras izvēles daļas kursu izvērtēšana un piedāvājuma

paplašināšana. Iecerētās studiju programmas modernizācijas rezultātā tās ietvaros būtu iespējams īstenot modulāro studiju struktūru.

Vēl viens apzinātais problēmjautājums, kam jārod risinājums, ir svešvalodu prasmju pilnveidošana un uzlabošana bakalaura programmas līmenī, jo imatrikulēto studējošo svešvalodu prasmes līmenis ir nevienmērīgs, viņu spējas lasīt mācību un zinātnisko literatūru svešvalodās, kā arī rakstiski izklāstīt sava pētnieciskā darba rezultātus ir ļoti atšķirīgas. Optimāls risinājums esošo resursu robežās būtu nevis atgriešanās pie atsevišķiem svešvalodu kursiem programmā, bet svešvalodu īpatsvara pakāpenisks palielinājums esošo kursu ietvaros, tādā veidā mērķtiecīgi sasaistot valodas, terminoloģijas un nozares studijas. Tas būtu arī solis tajā virzienā, kā palielināt svešvalodās docējamo kursu īpatsvaru vēstures un filozofijas studiju programmās, domājot par potenciālo ārvalstu studējošo interesi par studijām LU.

Atsevišķi būtu aplūkojams jautājums par akadēmiskās publicēšanās iespēju nostiprināšanu filozofijas programmu mācībspēkiem. Ir jāpaplašina konstruktīva sadarbība ar radnieciskas ievirzes programmām, attīstot kopīgas publikācijas. Jānostiprina nodibinātie žurnāli LU Raksti Filosofija, FSI Filozofijas Almanahs, Ethnicity, „Humanities and Social Sciences. Latvia”, iekļaujot tos starptautiskās datu bāzēs un panākot to izdošanas regularitāti.

Lai nostiprinātu atgriezenisko saiti ar iespējamajiem darba devējiem, ir jāveic plānveidīga un metodiska iespējamo darba devēju un sadarbības partneru viedokļu apzināšana par studiju programmu kvalitāti un absolventu zināšanām un prasmēm. Tāpat jānostiprina sadarbība divos virzienos, proti, sadarbība humanitāro un sociālo nozaru jomās Latvijā un sadarbība ar radnieciskas ievirzes pētnieciskajām institūcijām ārzemēs. Turklāt ir jāaktivizē savstarpēja vēsturnieku un filozofu sadarbība, kopīgi piedaloties studiju kursu izstrādē un zinātniskās konferencēs. Ņemot vērā sabiedrībā bieži vien pastāvošos neprecīzos un nelabvēlīgos viedokļus par zinātnisko darbību, nepieciešams meklēt jaunus veidus plašākas sabiedrības uzrunāšanai vēstures un filozofijas nozaru prestiža paaugstināšanai, vienlaikus tādējādi cenšoties piesaistīt jaunus studējošos. Vēstures zinātnes popularizācijas nolūkos 2013./2014. gada ziemā fakultātē tika īstenots publisko lekciju cikls “Vēstures mozaīka”, kas daudzus interesentus pulcēja klātienē, savukārt vairāki simti interneta lietotāju varēja noskatīties lekciju videoierakstus LU portālā. Ņemot vērā veiksmīgo pieredzi, šādu populārzinātnisku lekciju ciklu veidošana būtu turpināma arī nākamajos gados.

Lai gan pakāpeniski tiek paplašināta studiju materiālu un arī studiju kursu veidošana elektroniskā formātā Moodle vidē, šajā jomā darbība noteikti ir veicama aktīvāk, turklāt mācību literatūras ievietošanai e-kursos atbalstu sniedz LU Bibliotēka. Savukārt valsts nozīmes pētniecības centra „Latviešu valoda, kultūrvēsturiskais mantojums un radošās tehnoloģijas” veidošanas gaitā 2014. gadā zinātniskās pētniecības nodrošināšanai un sekmēšanai tika atjaunota datortehnika, kā arī paredzēts veidot jaunas pētnieku darba vietas.

Ņemot vērā izaicinājumus, ar kuriem šodien saskaras gan akadēmiskā, gan zinātniskā dzīve un kuri tieši ietekmē arī studiju virziena pārstāvētās nozares – vēsturi un filozofiju –, fakultātē saskaņā ar tās Domes lēmumu tika izveidota Vēstures un filozofijas fakultātes stratēģijas izstrādes komisija. Tās sastāvā darbojas gan mācībspēki, gan studējošie pārstāvji, cenšoties rast definējumus un iespējamus rīcības plānus šābrīža krīzes situācijas pārvarēšanai.

1.4. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam

Vēstures un filozofijas studiju programmas pilnā mērā saskan ar Latvijas valsts interesēm, jo nodrošina sabiedrību ar labi sagatavotiem un motivētiem speciālistiem, kas spējīgi iesaistīties darba tirgū ļoti plašā spektrā. Programmas absolventi spējīgi strādāt un ir pieprasīti kā speciālisti gan ar vēstures un filozofijas zinātnēm tieši saistītās jomās (pētnieciskajās institūcijās, Latvijas Nacionālajā arhīvā, muzejos, kultūras mantojuma jomā, kā arī izglītības sistēmā pēc papildus zināšanu un prasmju apgūšanas pedagoģijā), gan arī daudzās citās jomās – politikā, masu medijos, valsts un vietējā pārvaldē, uzņēmējdarbībā. Tomēr, lai gan valsts zinātniskajās institūcijās pētnieku vietas ir aizpildītas un zinātnes attīstībai nepieciešamā darbība ir nodrošināta, nevajadzētu uzskatīt, ka Latvijā ir vēstures un filozofijas nozaru speciālistu pārprodukcija. Joprojām ir daudzi jautājumi Latvijas vēsturē un kultūrā, kuru pētniecībā nepieciešama jaunu speciālistu ienākšana, tādējādi veicinot pagātnes atziņu pārvērtēšanu un diskusiju kultūras attīstību zinātnes un publiskajā telpā.

Vēstures un filozofijas virziena studiju programmas ne tikai sniedz intelektuālas zināšanas attiecīgajās (vēstures un filozofijas) jomās, bet arī attīsta analītisku un precīzu domāšanu, rosina kritiski pārbaudīt standartpieejas, risinājumu

pamatpieņēmumus un meklēt alternatīvas. Gan filozofija, gan vēsture stiprina domāšanas neatkarību un atvērtību, radošas gara izpausmes, spēju argumentēti novērtēt un pieņemt citādu viedokli, tās izkopj interpretācijas spēju, kas prasa plašu redzesloku un iedziļināšanās prasmi, orientē domāšanu uz starpdisciplināru pieeju un skatījumu attīstīšanu, kas ir būtiska inovatīvu risinājumu meklējumos. Studējošie ir apguvuši prasmes izmantot jauno tehnoloģiju iespējas darba procesa mobilitātes un rezultativitātes kāpināšanai, viņi spēj integrēt dažādu jomu zināšanas un dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālas darbības metožu attīstībā, izprotot atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību. Tas ir tādu īpašību un prasmju kopums, ko darba devēji augstu novērtē darba tirgū gan valsts, gan privātajā sektorā.

1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Stiprās puses:

1. Studiju virziena docētāju pieredze gan zinātniskajā pētniecībā, gan pedagoģiskajā praksē; daudzi mācībspēki ir starptautisku zinātnisko izdevumu redkolēģiju un pētniecības organizāciju locekļi un pat to valžu biedri;
2. Fakultātes autoritāte un nozīmīgums Latvijas humanitāro zinātņu laukā un stabila sadarbība ar citiem vēstures un filozofijas zinātnes pētniecības centriem;
3. Intensīvais darbs pie doktorantu un jauno zinātnieku sagatavošanas, kā rezultātā pēdējos gados zinātniskajā aprītē ir ienākusi jauna doktoru un doktorantu paaudze, kas iesaistās bakalaura līmeņa studējošo patstāvīgo pētniecisko darbu analīzē un vērtēšanā, līdz ar to paplašinot un padarot daudzveidīgāku akadēmisko diskusiju kvalitāti;
4. Studējošo entuziasms un lielas daļas aizrautīgā interese par izvēlēto vēstures vai filozofijas nozari;
5. Bagātīgais un daudzpusīgais izvēles kursu piedāvājums, kā arī augstais studējošo patstāvīgā darba īpatsvars;
6. Studijām nepieciešamā literatūra LU bibliotēkā ieplūst plānveidīgi, lai arī nelielā apjomā, bet tomēr iepērkot jaunākos un aktuālākos izdevumus, tādējādi literatūras pieejamība paplašinās un stabilizējas (iegūtās literatūras klāstā nozīmīga daļa ir arī ziedojumiem un dāvinājumiem);

7. Gan docētāju darba vietas, gan auditorijas ir nodrošinātas ar nepieciešamo datoru un prezentācijas tehniku un interneta pieslēgumu, kas ļauj izmantot mūsdienīgas apmācības tehnoloģijas un nodrošināt studējošo atbalstu, attīstot informatīvo tehnoloģiju pielietojumu;
8. Neraugoties uz docētāju noslodzi, tiek nodrošināta pasniedzēju pieejamība un studējošais vienmēr var saņemt konsultācijas;
9. Kursu piedāvājums izvēles daļā (B daļā) bakalaura studiju programmā pieļauj apvienot vienā studiju grupā studējošos neatkarīgi no viņu imatrikulācijas gada atbilstīgajā programmā, tādējādi paplašinot kursu izvēles iespējas un to pieredzi, kas studiju procesā veidojas saskarsmē ar vecāko kursu studējošajiem.

Vājās puses:

1. Akadēmiskā personāla augstais vidējais vecums rada bažas par personāla atjaunināšanu, taču resursu un investīciju trūkums pagaidām ļauj piesaistīt jaunos un sagatavotos doktorus studiju kursu docēšanai tikai ierobežotā apjomā, arī tādā veidā dažādojot studiju programmas izvēles iespējas un attīstot jaunus studiju virzienus;
2. Akadēmiskā personāla pētnieciskās intereses ir pārsvarā saistītas ar atsevišķām nozares problēmām, tādējādi veidojot nevienmērīgu nozares pētniecību;
3. Prasība pēc sadarbības ar ārzemju viesprofesoriem ir iespējama tikai kā mācībspēku privātā iniciatīva, kas prasa lielus ieguldījumus un pakļauta daudzām nejaušībām; arī ārvalstu studējošo piesaiste studiju programmām ir iespējama tikai kā atsevišķas epizodes, kas balstās uz administratīvi neatbalstītu mācībspēku entuziasmu un individuālo darbu;
4. Studējošo nākotnes izredzes zinātniskās darbības finansējuma krīzes situācijā, arī nesakārtotā ikdiena (nepieciešamība strādāt iztikas līdzekļu nodrošināšanai), padara viņus emocionāli atkarīgus no dažādiem ārējiem faktoriem un pazemina studiju motivāciju;
5. Vājāka studējošo motivācija liek īpaši sevi manīt nepieciešamībā patstāvīgi strādāt ar tekstiem pirmajā svešvalodā, kuras atsevišķu apmācību trīsgadīgajā bakalauru programmā ne studijām atvēlētā laika, ne izmaksu dēļ programmas šobrīd nevar atļauties;

6. Studiju maksas proporcija attiecībā pret potenciālo un esošo studējošo materiālajām iespējām destabilizē studiju procesa vienmērīgu un rezultatīvu norisi un iznākumu;
7. Studējošo, īpaši doktorantu, nevienmērīgā un ne vienmēr pietiekami aktīvā virzība uz līdz šim nepētītām vai mazapgūtām zinātniskām tēmām, tādējādi nesekmējot nozares līdzsvarotu izaugsmi.

Iespējas:

1. Mērķtiecīga publicēšanās iespēju institucionāla nostiprināšana ļaus nostiprināties studiju virziena jomām reģionālā mērogā;
2. Ārēja (valsts un Eiropas Savienības) finansējuma piesaistīšana zinātniskās, augstākās izglītības un nozaru popularizēšanas jomās, tādā veidā ļaujot docētājiem vairāk laika veltīt pētniecībai;
3. Pilnveidot informatīvo tehnoloģiju piedāvāto komunikāciju iespēju izmantošanu apmācībā, tālmācībā, saziņā ar studējošajiem un plašāku interesentu loku;
4. Vitalizēt saikni starp programmu studējošajiem un absolventiem, stiprinot tradīcijas, fakultātes patriotismu un ideju apmaiņu;
5. Saskarsmes un sadarbības sekmēšana starp studējošajiem, absolventiem un sociālajiem partneriem, apzinot darba tirgus iespējas un potenciālās darba nišas;
6. Sadarbības attīstība un paplašināšana ar zinātniski pētnieciskajiem institūtiem, īstenojot kopīgas aktivitātes zinātniskajā darbībā un augstākā līmeņa studijās;
7. Attīstīt un pilnveidot informēšanu par studijām, apzinot un piesaistot potenciālos studējošos;
8. Mērķtiecīgas aktivitātes sabiedrības uzrunāšanā un informēšanā par atbilstošajām zinātnes nozarēm un to nozīmi, veidojot vēstures un filozofijas tēlu sabiedrības acīs;
9. Nostiprināt sadarbību ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām, kā arī plašāk izmantot studējošo apmaiņas programmu piedāvātās iespējas.

Draudi:

1. Studējošo skaita samazināšanās 20. gs. 90. gadu demogrāfiskās krīzes rezultātā;
2. Lai arī pēdējā laikā ir uzlabojies gan institucionālais, gan materiāli tehniskais atbalsts, tomēr ir identificējams nepietiekams institucionāls un valstisks, kā arī sabiedrības atbalsts studiju virziena jomām;

3. Vājš institucionālais atbalsts sociāli ekonomiskās situācijas dēļ neļauj izvērst jaunu mācībspēku piesaisti;
4. Valsts nekonekventā un daudzos jautājumos pat neīstenotā zinātnes un augstākās izglītības politika;
5. Valsts politika programmu absolventu – zinātnisko un pedagoģisko iestāžu darbinieku – atalgojuma jomā, kas draud izraisīt izglītības prestiža turpmāku samazināšanos;
6. Bez jaunu docētāju piesaistīšanas docētāju noslodzei ir tendence pieaugt, un cieš gan studiju kvalitāte, gan sarūk zinātniskajai pētniecībai atvēlamais laiks;
7. Strādājošo studējošo pārslogotība, no kā cieš studiju kvalitāte kopumā un jo īpaši studējošo patstāvīgie pētnieciskie darbi;
8. Jaunu programmu veidošanās humanitārajās un sociālajās zinātnēs var atņemt vājāk motivēto studējošo daļu, nevienmērīgi sadalot cilvēku resursus starp šiem studiju virzieniem;
9. Netiek veidota atbilstoša izpratne par mācību grāmatu nozīmību studiju procesā un netiek sniegts atbalsts to izstrādāšanā (LZP uztur spēkā ievirzi uz zinātnisku rakstu publikācijām indeksētajos žurnālos, savukārt mācību grāmatas, piemēram, netiek iekļautas zinātnes nozares ekspertam atzīstamu publikāciju sarakstā).

1.6. Studiju virziena iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts

Studiju kvalitātes nodrošināšanā tiek ievērotas un respektētas Eiropas vienotās augstākās izglītības telpas kvalitātes nodrošināšanas vadlīnijas un standarti (ENQA). Studiju virziena studiju programmas vada un pārrauga, kā arī to darbību organizē attiecīgās studiju programmas direktors, tādā veidā atbildot par studiju programmas īstenošanu. Līdzīgi par studiju programmas moduļiem atbildīgi ir to vadītāji. Savukārt virziena vadītājs pārrauga virziena darbību un aktivitātes kopumā. Studiju programmu konceptuālos un stratēģiskās attīstības jautājumus izskata un izlemj attiecīgās nozares (vēstures vai filozofijas) studiju programmas padome. Studiju programmu padomi veido attiecīgās nozares katedru pārstāvji un studējošo pašpārvaldes deleģēti pārstāvji. Savukārt par studējošo un mācībspēku dalību starptautiskajās apmaiņas programmās atbild attiecīgās nozares starptautiskās sadarbības koordinatori (vēsturē docents R.

Cerūzis, filozofijā lektors A. Svece), kuri cieši sadarbojas ar LU Ārlietu departamentu.

Lai nodrošinātu regulāru studiju virziena studiju programmu darbības izvērtēšanu, ar mācību procesu saistīti jautājumi regulāri tiek izskatīti un apspriesti gan studiju programmu padomju, gan fakultātes Domes sēdēs, kā arī katedru sēdēs. Tieši katedru sēdēs tiek, piemēram, izskatīti un izvērtēti studējošo kursa darbu un noslēguma darba tēmu pieteikumi. Doktorantūras studiju programmās nozīmīga loma ir attiecīgās nozares doktorantūras padomei, kas izskata gan doktorantūras studiju pieteikumus, gan doktorantu atskaites par attiecīgajā studiju gadā paveikto. Tāpat dažādi studiju programmu jautājumi tiek risināti ciešā sadarbībā ar LU Akadēmisko departamentu.

Studiju programmu izmaiņu izvērtēšana notiek LU Kvalitātes novērtēšanas komisijā, savukārt ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumus izskata un apstiprina gan fakultātes attiecīgās nozares studiju programmu padome, gan Dome.

Tādējādi studiju virziena studiju programmu kvalitātes pārvaldības īstenošana un attīstība tiek nodrošināta, jautājumu izskatīšanā piedaloties visām iesaistītajām pusēm – gan mācītspēkiem, gan studējošajiem, gan palīgpersonālam, gan nozari pārstāvošajām institūcijām.

1.7. Studiju virzienam pieejamie resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

Studiju virziena darbības īstenošana tiek finansēta no diviem avotiem: no valsts budžeta un no fizisko un juridisko personu finansējuma. Studiju programmu pastāvēšana, ņemot vērā budžeta naudas plūsmu atkarībā no studējošo skaita, ir vistiešākajā veidā šobrīd atkarīga no virziena studiju programmās studējošo skaita. Turklāt joprojām valsts budžeta dotācija par budžeta vietās studējošajiem nav sasniegusi pat noteikto 100% apjomu, nemaz nerunājot pat tās palielināšanas iespējām. Savukārt par personisko finansējumu studējošo daļai diemžēl pēdējā laikā ir vērojama tendence nenovēršami samazināties. Tādējādi šobrīd studiju programmu īstenošanai nepieciešamais finansējums ir nepietiekams, kas atspoguļojas arī fakultātes budžeta situācijā.

Studējošos skaita samazināšanās apstākļos Vēstures un filozofijas fakultāte 2013. gada vasarā no Mārstaļu ielas 28/30 pārcēlās uz telpām Aspazijas bulvārī 5, lai

tādējādi optimizētu telpu noslodzi un ietaupītu finanšu līdzekļus. Fakultātes rīcībā pašreiz esošās telpas ir atbilstošas esošajam un prognozējamajam (respektīvi, krītošajam) studējošo skaitam – lielajām lekcijām paredzētās auditorijas (510. un 513. telpa) spēj uzņemt ap 80 cilvēkus. Studiju vajadzībām pieejamās piecas auditorijas, kas tiek noslogotas gandrīz pilnu dienu, ir tehniski labi aprīkotas – visas auditorijas ir aprīkotas ar multimediju projektoriem un datoriem, visās ēkas telpās ir interneta (bezvadu) pieslēgums. Savukārt akadēmiskais personāls ir nodrošināts ar darba vietām, datoriem un interneta pieslēgumu. Pasniedzējiem darbu, gatavojoties lekcijām un semināriem, kā arī pētniecībai arhīvos un bibliotēkās, atvieglo fakultātes piešķirtie portatīvie datori.

Vēstures un filozofijas virziena programmām ļoti nepieciešama ir regulāra zinātniskās literatūras krājuma papildināšana. LU Bibliotēkas krājumi vēsturē un filozofijā atvēlēto finanšu resursu ietvaros regulāri tiek papildināti ar jaunākajām publikācijām. Turklāt krājumu regulāri papildina fakultātes sadarbības partnerinstitūciju un kolēģu Latvijā un ārvalstīs dāvinājumi, kā arī privātpersonu ziedojumi. Ar bibliotēkas darbinieku atbalstu iespējams arī paplašināt e-kursos iekļautos mācību materiālus, tādā veidā tos padarot studējošajiem pieejamus jebkurā vietā un laikā.

1.8. Sadarbības iespējas Latvijā un ārzemēs studiju virziena ietvaros

Vēstures un filozofijas studiju virziena ietvaros Latvijā diemžēl nav plašu sadarbības iespēju un perspektīvu. Virziena filozofijas studiju programmas tiek īstenotas tikai LU, taču virziena mācībspēki labprāt docē filozofijas kursus citās LU fakultātēs un augstskolās (līdzīgi arī vēstures nozares pasniedzēji iesaistās citu virzienu studiju programmu realizācijā, docējot kursus par vēstures tematiku).

Līdztekus LU, vēstures studiju virziens vēstures nozarē tiek īstenots Daugavpils Universitātē un Rēzeknes Augstskolā. Ar Rēzeknes Augstskolu līdz šim sadarbība nav izveidojusies, savukārt pēdējo gadu laikā vairākkārt ticis aktualizēts jautājums par sadarbību studiju programmu īstenošanā starp LU Vēstures un filozofijas fakultāti un Daugavpils Universitātes Humanitāro fakultāti. Savstarpēja viedokļu apmaiņa šajā jautājumā joprojām turpinās, pieļaujot, ka iespējams atrast kopīgus saskarsmes punktus abu universitāšu piedāvātajās vēstures maģistra un doktora studiju

programmās. Jāatzīst gan, ka pētnieciskajā jomā sadarbība ar Daugavpils kolēģiem risinās sekmīgi.

Sadarbība ar ārvalstu universitātēm un pētnieciskajiem centriem virziena ietvaros pārsvarā tiek īstenota apmaiņas programmu ietvaros. Fakultātes īstenotajās vēstures un filozofijas studiju programmās regulāri vieslekcijas lasa Vācijas un Polijas universitāšu mācībspēki, kuri LLP/Erasmus programmas ietvaros uzturas fakultātē (plašāk skat. tālāk sadaļā par ārējiem sakariem ar ārvalstu augstskolām).

1.9. Studiju virzienam atbilstošās studiju programmas

Nr. p.k.	Studiju programmas nosaukums	Studiju programmas kods	Studiju programmas īstenošanas ilgums (gadi)	Studiju veids, forma (PLK, NLK, NLN)	Studiju apjoms (KP)	Iegūstamais grāds un kvalifikācija	Programmas direktors
1.	Akadēmiskā bakalaure studiju programma „Vēsture”	43224	3 4	PLK NLN	120	humanitāro zinātņu bakalaure grāds vēsturē	Profesors Gvido Straube
2.	Akadēmiskā bakalaure studiju programma „Filozofija”	43224	3 4	PLK NLN	120	humanitāro zinātņu bakalaure grāds filozofijā	Asoc. profesore Aija Priedīte-Kleinhofa
3.	Akadēmiskā maģistra studiju programma „Vēsture”	45224	2	PLK	80	humanitāro zinātņu maģistra grāds vēsturē	Asoc. profesors Aleksandrs Gavriļins
4.	Akadēmiskā maģistra studiju programma „Filozofija”	45224	2 3	PLK NLN	80	humanitāro zinātņu maģistra grāds filozofijā	Profesore Māra Rubene
5.	Doktora studiju programma „Vēsture”	51224	3 4	PLK NLK	144	vēstures doktora zinātniskais grāds	Profesors Inesis Feldmanis
6.	Doktora studiju programma „Filozofija”	51224	3 4	PLK NLK	144	filozofijas doktora zinātniskais grāds	Profesore Maija Kūle

1.10. Studiju virziena īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls

Vēstures bakalaura un maģistra studiju programmas realizē 19 mācībspēki, respektīvi, visi pasniedzēji ir iesaistīti abu studiju programmu īstenošanā. Savukārt filozofijas bakalaura programmu veido visu desmit filozofijas nozares mācībspēku piedāvātie studiju kursi, taču maģistra studiju programmā strādā doktora zinātnisko grādu ieguvušie pasniedzēji. Abu nozaru doktora studiju programmu īstenošanā iesaistīti atsevišķi augsti kvalificēti mācībspēki, pārsvarā profesori vai asociētie profesori.

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Grāds/ kvalifikācija	Amats	Ievēlēšanas vieta	Īstenojamie studiju kursi, moduļi un programma
1.	Kristīne Ante	Dr. hist.	docente	LU	Jauno laiku vēsture, Vēstures BSP Etnoloģija, KMM Vēstures BSP Latvijas etnoloģijas vēsture, KMM Vēstures BSP Latgales vēsture etnosu un kultūru mozaikā, KMM Vēstures BSP Latvija – multikonfesionāla zeme XI-XXI.gs., LVM Vēstures BSP Sabiedrība un prese cenzūras žņaugos: Vidzeme, Kurzeme un Latgale 19.gs. – 20.gs.sākumā, LVM Vēstures BSP Čehu zemju vēsture līdz 1918. gadam, VVM Vēstures BSP Mutvārdu vēsture, KMM Vēstures MSP Reliģiskā neiecietība Austrumeiropā jaunajos laikos, SVJLVM Vēstures MSP

					Varas un ierēdniecības tradīcijas Krievijas impērijā, SVJLVM Vēstures MSP
2.	Raivis Bičevskis	Dr. phil.	docents	LU	<p>19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture I, Filozofijas BSP</p> <p>19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP</p> <p>19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP</p> <p>Ievads filozofijas studijās I. Ievads teksta interpretācijā, Filozofijas BSP</p> <p>Ievads filozofijas studijās II, Filozofijas BSP</p> <p>Martīna Heidegera ceļš pie esamības filozofijas, Filozofijas BSP</p> <p>Humanitāro zinātņu filozofiskās problēmas, Filozofijas BSP</p> <p>Hanss-Georgs Gadamers: "Patiesība un metode", Filozofijas BSP</p> <p>Autobiogrāfijas filozofija, Filozofijas BSP</p> <p>Vācu romantisma filozofija, Filozofijas MSP</p> <p>Martīns Heidegers. „Kas ir metafizika?”, Filozofijas MSP</p> <p>Meistars Ekharts: esamība un atraisītība, Filozofijas MSP</p>
3.	Ilgvars Butulis	Dr. hist.	profesors	LU	<p>Pasaules mūsdienu vēsture, Vēstures BSP</p> <p>Austrumeiropas kultūra 19.-20.gs., VVM Vēstures BSP</p> <p>Balkānu mezgls XX gs., VVM Vēstures BSP</p> <p>Itālija 18.-20.gs.: Ideoloģija un kultūra, VVM Vēstures BSP</p>

					<p>Venēcija 9.–18. gs.: republikas spožums un posts, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vēstures pētījumu metodes un tehnika, Vēstures MSP</p> <p>Ideoloģija un kultūras dzīve Padomju Savienībā (1945-1991), Vēstures MSP JLVM</p> <p>Ideoloģijas atkusnis tekstos un attēlos (1956-1959), Vēstures MSP JLVM</p> <p>Jaunā strāva Latvijā, Vēstures MSP JLVM</p>
4.	Raimonds Cerūzis	Dr. hist.	docents	LU	<p>Ievads vēstures zinātnē, Vēstures BSP</p> <p>Vēstures pētījumu izstrādes pamatprincipi, Vēstures BSP</p> <p>Latvijas – Vācijas attiecības starpkaru periodā, LVM Vēstures BSP</p> <p>Latvijas ārpolitikas pamatjautājumi (1918 gads-mūsdienas), LVM Vēstures BSP</p> <p>Ģeopolitika un reģionālisms pasaulē kopš 1945. gada, VVM Vēstures BSP</p> <p>Pasaules reģionu mūsdienu vēsture (kopš 1945.gada), VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācijas Federatīvā Republika pēc Otrā pasaules kara: vispārējās valsts attīstības iezīmes, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācijas impērija (1871.-1918.): no varenības uzplaukuma līdz norietam, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācu ekspansionisma un koloniālisma vēsture 19.-20.gs., VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācu nacionālās minoritātes Eiropā starpkaru periodā, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vēsturiskās domas attīstība jaunajos laikos, Vēstures MSP</p>

					<p>Vēsturiskās domas attīstība mūsdienu periodā, Vēstures MSP</p> <p>Latviešu un Latvijas tēls vēsturiskā aspektā 19.-20.gs., JLVM Vēstures MSP</p> <p>Latvijas ārpolitikas vēstures izpētes problēmas, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Maģistra darba izstrādes teorētiskie jautājumi: jaunāko laiku vēsture, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācbaltiešu vēsturiskais mantojums Latvijā 19.-20.gs., JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācijas mūsdienu vēstures izpētes problēmas, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācijas problēma pēc II pasaules kara, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācu faktors Vidus- un Austrumeiropā 19.–20. gadsimtā, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācu nacionālās minoritātes Eiropā starpkaru period, Vēstures BSP</p> <p>Baltijas un baltiešu vēsturiskās identitātes jautājums (19.-21. gadsimts), Vēstures MSP</p>
5.	Inesis Feldmanis	Dr. habil. hist.	profesors	LU	<p>Jaunāko laiku vēsture, Vēstures BSP</p> <p>Seminārs: Amerikas un Rietumeiropas jaunāko laiku vēstures (1918-1945) galvenās problēmas, Vēstures BSP</p> <p>Latvija Otrajā pasaules karā: vēsture un historiogrāfija, LVM Vēstures BSP</p> <p>Nacionālsociālisms: ideoloģija, propaganda, politika, VVM Vēstures BSP</p> <p>Otrais pasaules karš: izlūkdienesti, spiegošana un speciālās operācijas, VVM Vēstures BSP</p>

					<p>Otrais pasaules karš: izšķirošās kaujas, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācijas ārpolitika (1918.-1939.), VVM Vēstures BSP</p> <p>Fašisms: vēsture un teorija, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Otrā pasaules kara historiogrāfija, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vadošie politiķi Vācijā un Anglijā starpkaru periodā, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Vācijas mūsdienu vēstures izpētes problēmas, JLVM Vēstures MSP</p>
6.	Elga Freiberga	Dr. phil.	asoc. profesore	LU	<p>19.un 20. gadsimta filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP</p> <p>Semiotika: retorika un attēlošana, Filozofijas BSP</p> <p>R. Dekarts. Meditācijas par pirmo filozofiju, Filozofijas BSP</p> <p>20.gs. franču strukturālisma/ poststrukturālisma filozofija, Filozofijas BSP</p> <p>Integrācijas seminārs: Rietumu filozofijas klasisko tekstu studijas I, Filozofijas MSP</p> <p>Integrācijas seminārs: Rietumu filozofijas klasisko tekstu studijas II, Filozofijas MSP</p> <p>Subjekta heteronomija Ž.Lakāna psihoanalīzē, Filozofijas MSP</p> <p>Mākslas pieredzes sociālais lauks, Filozofijas MSP</p> <p>Estētika: forma, gaume, skaistais, Filozofijas BSP</p> <p>Proseminārs: D. Hjūms par cilvēka dabu, Filozofijas BSP</p>
7.	Aleksandrs Gavriļins	Dr. hist.	asoc. profesors	LU	<p>Vēstures pētījumu izstrādes pamatprincipi, Vēstures BSP</p>

					<p>Vēstures avotu pētniecība, Vēstures BSP Kultūras mantojuma izpētes prakse (studiju ekskursija), KMM Vēstures BSP Kultūras pieminekļu aizsardzības pamati, KMM Vēstures BSP Latvijas kultūras mantojums, KMM Vēstures BSP Pareizticīgā baznīca Latvijā, KMM Vēstures BSP Restaurācijas teorija, KMM Vēstures BSP Sakrālās mākslas valoda, KMM Vēstures BSP Baznīcas un valsts attiecības Latvijā 18.-20. gs., KMM Vēstures MSP Kultūras mantojuma avotu studijas, KMM Vēstures MSP Maģistra darba izstrādes teorētiskie jautājumi: kultūras mantojums, KMM Vēstures MSP Pareizticīgā Baznīca Baltijā: vēsturiskas kolīzijas, KMM Vēstures MSP</p>
8.	Ēriks Jēkabsons	Dr. hist.	asoc. profesors	LU	<p>Jaunāko laiku vēsture, Vēstures BSP Vēstures pētījumu izstrādes pamatprincipi, Vēstures BSP Seminārs jaunāko laiku vēsturē: Centrālās un Austrumeiropas vēstures galvenās problēmas (1918-1945), Vēstures BSP Igaunijas vēstures problēmas 19. gs. - 20.gs., VVM Vēstures BSP Lietuvas vēsture 19.gs. b. - 1945. g., VVM Vēstures BSP Militārā faktora loma starpvalstu attiecībās starpkaru posmā Austrumeiropā, VVM Vēstures BSP Arhīvu dokumentu studijas, Vēstures MSP</p>

					<p>Baltkrievu nācijas un valstiskuma ģenēze 19.—20.gadsimtā, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Krievijas militāri politiskās vēstures problēmjautājumi (1914–1922), JLVM Vēstures MSP</p> <p>Latvieši Padomju Savienības Strādnieku un zemnieku Sarkanajā armijā (1918-1946), JLVM Vēstures MSP</p> <p>Maģistra darba izstrādes teorētiskie jautājumi: jaunāko laiku vēsture, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Ukrainas vēstures problēmas 19.-20.gadsimtā, JLVM Vēstures MSP</p>
9.	Vsevolods Kačans	Dr. phil.	asoc. profesors	LU	<p>Tradicionālā loģika, Vēstures BSP, Filozofijas BSP</p> <p>Epistemoloģija, Filozofijas BSP</p> <p>Ievads loģikā, Filozofijas BSP</p> <p>Apziņas filozofija, Filozofijas BSP</p> <p>Ievads zinātnes filozofijā, Filozofijas BSP</p> <p>Proseminārs: T.Kuna zinātnes filozofija, Filozofijas BSP</p> <p>Integrācijas seminārs: Ontoloģijas koncepcijas un epistemoloģija, Filozofijas MSP</p> <p>Mūsdienu metodoloģiskās koncepcijas, Filozofijas MSP</p> <p>Sociālie pētījumi: metodoloģijas un metodes, Filozofijas MSP</p>
10.	Maija Kūle	Dr. habil. phil.	profesore	LU	<p>19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture I, Filozofijas BSP</p> <p>19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP</p> <p>Hēgelis un modernitāte, Filozofijas BSP</p> <p>Filozofija un metode I, Filozofijas MSP</p>

					Filozofija un metode II, Filozofijas MSP Komunikācijas filozofija, Filozofijas MSP Sabiedrības analīzes filosofiskās problēmas (Latvija Eiropas Savienībā), Filozofijas MSP Intersubjektivitāte un komunikācija, Filozofijas MSP
11.	Rihards Kūlis	Dr. phil.	profesors	LU	19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture I, Filozofijas BSP 19. un 20. gadsimta filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP Kultūras vēsture III, Filozofijas BSP Imanuels Kants, Filozofijas BSP Ievads kultūras fenomenoloģijā, Filozofijas MSP
12.	Valda Kļava	Dr. hist.	asoc. profesore	LU	Vēstures pētījumu izstrādes pamatprincipi, Vēstures BSP Viduslaiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs Rietumeiropas un ASV jauno laiku vēsturē: Moderno laiku politisko ideju un starptautisko attiecību principu attīstība, Vēstures BSP Seminārs viduslaiku vēsturē: Latvijas viduslaiku vēstures problēmas, Vēstures BSP Kurzemes hercogiste Latvijas un Eiropas vēsturē, LVM Vēstures BSP Renesanse: stils vai laikmets?, VVM Vēstures BSP Renesanses laikmets Eiropas vēsturē: Itālija, VVM Vēstures BSP Romānikas un gotikas laikmets Eiropas vēsturē, VVM Vēstures BSP Ticība raganām viduslaikos un jauno laiku sākumā, VVM Vēstures BSP

					<p>Valdnieka rezidence un galms baroka laikmetā, VVM Vēstures BSP</p> <p>Venēcija 9.–18. gs.: republikas spožums un posts, VVM Vēstures BSP</p> <p>Ziemeļu renesanse, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vēsturiskās domas attīstība jaunajos laikos, Vēstures MSP</p> <p>Agro jauno laiku vēstures historiogrāfija, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Galma absolūtisms, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Karš un agro jauno laiku sabiedrība, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Laikmeta dinamikas atspoguļojums agro jauno laiku mākslā</p> <p>Mākslas darbs kā vēstures avots: jauno laiku piemērs, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Politika vēsturē: modernizācijas teorija un Latvijas vēstures interpretācijas historiogrāfijā, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Renesanse Baltijas reģionā, SVJLVM Vēstures MSP</p>
13.	Jānis Ķeruss	Dr. hist.	docents	LU	<p>Latvijas mūsdienu vēsture, Vēstures BSP</p> <p>Seminārs Latvijas mūsdienu vēsturē: sociālekonomiskie un kultūras procesi Latvijā (1944-1991), Vēstures BSP</p> <p>Ikdiena Latvijā (1945-1985), LVM Vēstures BSP</p> <p>Laikmeta atspoguļojums Rīgas kinostudijas mākslas filmās 20.gs. 60-80.gados, LVM Vēstures BSP</p> <p>Latvijas 20.gadsimta vēsture padomju Latvijas mākslas filmās (1946-1981), LVM Vēstures BSP</p> <p>Ikdiena Vācijā 1939. - 1949. gadā, VVM Vēstures</p>

					<p>BSP Personības Vācijas vēsturē – no viduslaikiem līdz 20. gadsimtam, VVM Vēstures BSP Vācijas vēsturiskie reģioni un pilsētas no viduslaikiem līdz mūsdienām, VVM Vēstures BSP Latvijas vēstures historiogrāfija II, Vēstures MSP Latvijas kultūras vēsture 1945–1991, KMM Vēstures MSP Sociālistiskā reālisma izpausmes Latvijas kultūrā (1944-1991), KMM Vēstures MSP Eiropas mazo valstu neitralitāte 17.- 21. gs.: priekšstatu attīstība un historiogrāfijas interpretācijas, JLVM Vēstures MSP Pasaules spēka centri starptautiskajās attiecībās pēc aukstā kara, JLVM Vēstures MSP Otrā pasaules kara beigu uztvere Eiropas valstīs (1945-2010), Vēstures BSP Vēstures avoti par PSRS un Vācijas politiku Baltijā 1920-1940, Vēstures BSP</p>
14.	Mārtiņš Mintaurs	Dr. hist.	docents	LU	<p>Vēstures palīgdisciplīnas, Vēstures BSP Arhīvistika un Latvijas arhīvi, KMM Vēstures BSP Kultūras mantojuma idejas veidošana, KMM Vēstures BSP Latvijas pilsētu un muižu apbūves vēsture, KMM Vēstures BSP Muzeoloģija un Latvijas muzeji, KMM Vēstures BSP Reģionālās vēstures pētniecība, KMM Vēstures BSP Muzeju avotu studijas, Vēstures MSP Arhitektūras attīstība 20. gadsimtā, KMM Vēstures MSP</p>

					<p>Arhitektūras mantojuma izpratnes koncepcijas 19. un 20. gadsimtā, KMM Vēstures MSP</p> <p>19. gs. otrās puses un 20. gs. pirmās puses arhitektūras stili kā sociāla parādība, KMM Vēstures MSP</p> <p>Kultūras vēstures pētīšanas problēmas, KMM Vēstures MSP</p> <p>Latviešu modernās kultūras koncepciju veidošanās, 19.gs. sākums - 1914.g., KMM Vēstures MSP</p> <p>Māksla un arhitektūra kā sociālo pārmaiņu aģenti no 20.gs. otrās puses līdz mūsdienām, KMM Vēstures MSP</p> <p>Vēstures zinātne postmodernisma laikmetā, KMM Vēstures MSP</p>
15.	Ilgvars Misāns	Dr. hist.	profesors	LU	<p>Viduslaiku vēsture, Vēstures BSP</p> <p>Seminārs Rietumeiropas viduslaiku vēsturē: Klosteris, pils un pilsēta, Vēstures BSP</p> <p>Pilis, tirgotāji un katedrāles: Baltijas jūras reģiona vēsture un kultūra viduslaikos, VVM Vēstures BSP</p> <p>Personības Vācijas vēsturē – no viduslaikiem līdz 20. gadsimtam, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vācijas vēsturiskie reģioni un pilsētas no viduslaikiem līdz mūsdienām, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vēstures globālā dimensija: pasaule ap 1000.gadu, VVM Vēstures BSP</p> <p>Viduslaiku pilsēta un tās iedzīvotāji, VVM Vēstures BSP</p> <p>Ceļošana un prombūtne viduslaikos, SVJLVM Vēstures MSP</p> <p>Hanzas vēsturiskais un kultūras mantojums,</p>

					SVJLVM Vēstures MSP Ticība brīnumam: svēto kults viduslaiku cilvēku apziņā, SVJLVM Vēstures MSP
16.	Edgars Narkēvičs	Mag. phil.	lektors	LU	Latīņu valoda, Filozofijas BSP Antīkā un viduslaiku filozofija I, Filozofijas BSP Antīkā un viduslaiku filozofija II, Filozofijas BSP 'Dvēseles' jēdziens Aristoteļa filozofijā, Filozofijas BSP Platona "Teaitēts", Filozofijas BSP Plotīna 10. traktāts (Enn. V 1), Filozofijas BSP Latīņu valodas pamati II, Filozofijas BSP Patiesības, prāta un gribas koncepcijas viduslaiku filozofijā, Filozofijas BSP Vārdi, lietas un domas: ievads antīkajā un viduslaiku nozīmes teorijās, Filozofijas BSP
17.	Aija Priedīte-Kleinhofa	Dr. phil.	asoc. profesore	LU	Filozofijas pamati I, Vēstures BSP Filozofijas pamati II, Vēstures BSP Latvijas filozofijas vēsture I, Filozofijas BSP Latvijas filozofijas vēsture II, Filozofijas BSP Ievads vēstures filozofijā I, Filozofijas BSP Ievads vēstures filozofijā II, Filozofijas BSP Nacionālisms, identitāte, sabiedrība, Filozofijas BSP Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes I. daļa, Filozofijas MSP Maģistra darba priekšizstāvēšana (sad. kurss), Filozofijas MSP Kultūrfilosofija Latvijā un latviešu modernitātes veidošanās (1850 –1940), Filozofijas MSP Eiropas ideja, Filozofijas MSP

18.	Māra Rubene	Dr. habil. phil.	profesore	LU	Sociālā filozofija I, Filozofijas BSP Sociālā filozofija II, Filozofijas BSP Estētika, Filozofijas BSP Estētikas vēsture, Filozofijas BSP Cilvēks un tehnika: 21.gadsimta studijas, Filozofijas BSP Filozofija kā sistēma I, Filozofijas MSP Filozofija kā sistēma II, Filozofijas MSP Franču fenomenoloģija: Sartrs „Esamība un nekas”, Filozofijas MSP Estētika un mākslas filozofija, Filozofijas MSP
19.	Aivars Stranga	Dr. habil. hist.	profesors	LU	Jaunāko laiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs Latvijas jaunāko laiku vēsturē: Latvijas politiskās un sociālās vēstures galvenās problēmas (1918-1945), Vēstures BSP Ebreji Latvijā I (16.gs. – 20. gs. beigas), LVM Vēstures BSP Ebreji Latvijā II (16.gs. – 20. gs. beigas), LVM Vēstures BSP Eiropas diplomātijas vēsture (1918.-1940.), VVM Vēstures BSP Ievads diplomātijas vēsturē (1648-1918), VVM Vēstures BSP Latvijas vēstures historiogrāfija II, Vēstures MSP Latvijas kultūras un mākslas vēstures problēmas, 1900–1945, KMM Vēstures MSP
20.	Gvido Straube	Dr. hist.	profesors	LU	Jauno laiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs jauno laiku vēsturē: Latvijas vēstures problēmas, Vēstures BSP

					<p>Apgaismības izpausmes Latvijā, LVM Vēstures BSP Latvijas baznīcas vēsture, LVM Vēstures BSP Noziegums un sods Latvijā 18.gs., LVM Vēstures BSP Latvijas vēstures historiogrāfija I, Vēstures MSP Absolūtisma izpausmes Baltijā 17.-18.gs., SVJLVM Vēstures MSP</p>
21.	Artis Svece	Mag. phil.	lektors	LU	<p>Kultūras vēsture un teorija, Vēstures BSP Kritiskā domāšana, Filozofijas BSP Ievads filozofijas studijās I. Zinātniskā darba pamati, Filozofijas BSP 20.gs. ētika, Filozofijas BSP Psihes - ķermeņa problēma 20. gs. filozofijas skatījumā Cilvēka - dzīvnieka attiecības: to kultūrvēsturiskie, kognitīvie un ētiskie aspekti, Filozofijas BSP Ievads normatīvajā politiskajā filozofijā, Filozofijas BSP Patība: diskusijas 20.gs. filozofijā, Filozofijas BSP Zinātniskās pētniecības seminārs I, Filozofijas MSP Zinātniskās pētniecības seminārs II, Filozofijas MSP Integrācijas seminārs: Doktrīna un disciplīna: ētika, estētika, sociālā filozofija, Filozofijas MSP</p>
22.	Andris Šnē	Dr. hist.	docents	LU	<p>Viduslaiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs Rietumeiropas viduslaiku vēsturē: Klosteris, pils un pilsēta, Vēstures BSP Seminārs seno laiku vēsturē: Vēlais antīkais laikmets, Vēstures BSP Ievads kultūras studijās, KMM Vēstures BSP</p>

					<p>Latvijas kultūrvēsturiskā ainava, KMM Vēstures BSP Anglijas viduslaiku vēsture, VVM Vēstures BSP Krusts un zobens: krusta kari viduslaiku Eiropā un Tuvajos Austrumos, VVM Vēstures BSP Latvijas vēstures historiogrāfija I, Vēstures MSP Arheoloģiskais mantojums mūsdienu Eiropā, KMM Vēstures MSP Dzelzs laikmeta arheoloģija, KMM Vēstures MSP Sociālā arheoloģija, KMM Vēstures MSP Viduslaiku un jauno laiku arheoloģija I: pētniecības metodes un problemātika, KMM Vēstures MSP Kristietība un pagānisms viduslaiku Eiropā, SVJLVM Vēstures MSP Latvijas viduslaiku pils: funkcijas un izpētes problemātika, SVJLVM Vēstures MSP Telpa un vara Ziemeļeiropā agrajos viduslaikos, SVJLVM Vēstures MSP Vikingu laikmeta sabiedrība Skandināvijā, SVJLVM Vēstures MSP Latvijas vēstures problēmas, Filozofijas BSP Ievads kultūras studijās, Vēstures BSP</p>
23.	Igors Šuvajevs	Dr. phil.	profesors	LU	<p>Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai), Vēstures BSP Ētika I, Filozofijas BSP Ētika II, Filozofijas BSP Psihoanalīze, Filozofijas BSP Ētika III, Filozofijas BSP Platona antropoloģija mūsdienu skatījumā, Filozofijas MSP Proseminārs. Tikumu ētika, Filozofijas MSP</p>

24.	Jānis Taurēns	Dr. hist.	asoc. profesors	LU	<p>Klasiskā retorika, Filozofijas BSP</p> <p>ASV 20.gs. pirmajā pusē, VVM Vēstures BSP</p> <p>ASV ārpolitika pēc Otrā pasaules kara, VVM Vēstures BSP</p> <p>ASV iekšpolitika pēc Otrā pasaules kara, VVM Vēstures BSP</p> <p>Baltijas valstu sadarbības problēmas jaunākajos laikos, VVM Vēstures BSP</p> <p>Demokratizācijas trešais vilnis 20. gadsimta otrajā pusē, VVM Vēstures BSP</p> <p>Komunisma pēdējā desmitgade: starptautiskās attiecības 1981.-1991., VVM Vēstures BSP</p> <p>Starptautisko attiecību problēmas pēc aukstā kara, VVM Vēstures BSP</p> <p>Vēstures teorijas problēmas, Vēstures MSP</p> <p>Vēsturiskās domas attīstība mūsdienu periodā, Vēstures MSP</p> <p>ASV un Lielbritānijas mūsdienu vēstures historiogrāfija, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Latvijas 20. gs. vēstures mūsdienu historiogrāfija, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Latvijas vēsture kopš neatkarības atjaunošanas: problēmas avotos un zinātniskajā literatūrā, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Militāri politiskās krīzes pēc II Pasaules kara, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Pasaules spēka centri starptautiskajās attiecībās pēc aukstā kara, JLVM Vēstures MSP</p> <p>Postpadomju valstis: starptautiskās un iekšpolitiskās problēmas, JLVM Vēstures MSP</p>
-----	---------------	-----------	-----------------	----	---

					Prezidenti un valstsvīri ASV vēsturē, JLVM Vēstures MSP Romās katoļu Baznīcas politiskā vēsture jaunajos un jaunākajos laikos, JLVM Vēstures MSP Sociālā protesta kustības Rietumos pēc Otrā pasaules kara, JLVM Vēstures MSP
25.	Harijs Tumans	Dr. hist.	asoc. profesors	LU	Latīņu valoda, Vēstures BSP Seno laiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs seno laiku vēsturē: Reliģija, vara un cilvēks senajos laikos, Vēstures BSP Gudrības meklējumi senajā Grieķijā un Romā, SVJLVM Vēstures MSP Skaistuma kategorija sengrieķu kultūrā, SVJLVM Vēstures MSP
26.	Andrejs Vasks	Dr. habil. hist.	profesors	LU	Aizvēsture, Vēstures BSP Seminārs: Aizvēsture, Vēstures BSP Lauka kurss Latvijas arheoloģija, KMM Vēstures BSP Latvijas arheoloģija, KMM Vēstures BSP Latvijas arheoloģiskie pieminekļi, KMM Vēstures BSP Arheoloģija un politika 20.gadsimtā, KMM Vēstures MSP Arheoloģisko avotu studijas, KMM Vēstures MSP Individuālie pētījumi Latvijas arheoloģijā, KMM Vēstures MSP Lauka kurss Latvijas arheoloģija, Vēstures BSP
27.	Armands Vijups	Dr. hist.	asoc. profesors	LU	Aizvēsture Vēstures palīgdisciplīnas, Vēstures BSP

					<p>Seminārs: Aizvēsture, Vēstures BSP Arheoloģija, KMM Vēstures BSP Heraldika, KMM Vēstures BSP Latvijas numismātika, KMM Vēstures BSP Numismātika, KMM Vēstures BSP Aizvēstures jēdziena attīstība vēstures zinātnē, v Individuālie pētījumi Latvijas arheoloģijā, KMM Vēstures MSP Viduslaiku un jauno laiku arheoloģija II: arheoloģiskā pētniecība Latvijā, KMM Vēstures MSP</p>
28.	Lilita Zemīte	Dr. hist.	asoc. profesore	LU	<p>Jauno laiku vēsture, Vēstures BSP Seminārs Rietumeiropas un ASV jauno laiku vēsturē: Moderno laiku politisko ideju un starptautisko attiecību principu attīstība, Vēstures BSP Tautu Savienība un Latvija, LVM Vēstures BSP Politīki un diplomāti - personības Rietumeiropas un ASV jauno laiku vēsturē, VVM Vēstures BSP Modernās lielpilsētas attīstības vēsture. Parīze, JLVM Vēstures MSP Prezidenti un valstsvīri ASV vēsturē, JLVM Vēstures MSP ASV etniskā un imigrācijas vēsture 17.-19. gadsimts, JLVM Vēstures MSP ASV vēstures problēmas: politika, sadzīve, kultūra 17.-19.gs., JLVM Vēstures MSP Britu nācijas veidošanās vēsture, JLVM Vēstures MSP</p>
29.	Antonijs Zunda	Dr. habil. hist.	profesors	LU	<p>Pasaules mūsdienu vēsture, Vēstures BSP Seminārs mūsdienu vēsturē: Starptautiskās attiecības</p>

					<p>pēc Otrā pasaules kara, Vēstures BSP Anglijas jaunāko laiku vēsture, VVM Vēstures BSP Drošības problēma un tās risinājumi starpkaru periodā, VVM Vēstures BSP Lielbritānijas Baltijas politika 1919-1945., VVM Vēstures BSP ASV un Lielbritānijas mūsdienu vēstures historiogrāfija, JLVM Vēstures MSP Baltijas jautājums un Rietumvalstis pēckara posma starptautiskajās attiecībās (1945–1990), JLVM Vēstures MSP Integrācijas procesi Eiropā pēc Otrā pasaules kara, JLVM Vēstures MSP</p>
30.	Jānis Lazdiņš	Dr.iur.	profesors	LU	Latvijas jaunāko laiku tiesību vēsture, Vēstures BSP
31.	Līva Rotkale (Muižniece)	Dr.phil.	pasniedzēja	LU	Ievads metafīzikā, Filozofijas BSP

1.11. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskā darbība

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība, kas tiek veikta regulāri, ietekmē studiju procesu vairākos aspektos: 1) jaunākie pētījumi ļauj mācību spēkiem sagatavot un piedāvāt studējošajiem jaunus kursus, jo sevišķi izvēles kursu daļā; 2) pētnieciskās darbības rezultāts – publikācijas – ir noderīgs palīglīdzeklis studējošajiem mācību procesā; 3) akadēmiskais personāls savos pētījumos iesaista arī studējošos, tādējādi dodot tiem lielisku iespēju gūt zinātniskā darba iemaņas un pieredzi.

Atbilstoši piedāvātajam kursu spektram var izdalīt arī akadēmiskā personāla pētnieciskās darbības virzienus, lai gan kopumā Vēstures un filozofijas fakultātes mācībspēku zinātniskā darbība vēsturē vērsta trīs nozīmīgākajos virzienos: arheoloģijā, Latvijas vēsturē un vispārējā vēsturē. Asociētais profesors H. Tumans nodarbojas ar antīkās vēstures pētniecību un ir sagatavojis monogrāfiju par varoņiem un varonību Grieķijā. Profesors A. Vasks un asociētais profesors A. Vijups, kā arī docents A. Šnē nodarbojas ar arheoloģiju – viņi gan praktiski piedalās izrakumos, gan uzstājas konferencēs un publicē savu pētījumu rezultātus. A. Vasks bijis LZP projekta „Virzoties uz jaunu Latvijas aizvēsturi: ilgtermiņa pārmaiņu izsekošana pēc dzīvesvietu un apbedījumu datiem” vadītājs. Profesors I. Misāns specializējies viduslaiku vēsturē, un viņš ir arī Herdera institūta (Marburga, Vācija) ekspertu komisijas loceklis, kā arī vadīja LU finansēto projektu, kura ietvaros tika pētīta LU pārmaiņu laikos pagājušā gadsimta nogalē. Renesanses laikmetam pievērsusies asociētā profesore V. Kļava, un ar jauno laiku pētniecību nodarbojas arī profesors G. Straube, asociētie profesori L. Zemīte un A. Gavriļins. Asociētais profesors Ē. Jēkabsons ir specializējās 20. gadsimta militārajā vēsturē, bet asociētais profesors A. Gavriļins un lektore K. Ante – jauno laiku un mūsdienu baznīcas vēsturē. A. Gavriļins ir iesaistīts Krievijas izdevuma „Pareizticīgo enciklopēdija” un LZP projektā „Reliģiski filozofisko ideju attīstība Rietumu kultūrā 20.-21.gs. un to iespaids Latvijā”. Jaunāko laiku pētniecība ir uzmanības centrā profesoriem A. Strangam, I. Feldmanim, I. Butulim, A. Zundam, asociētajam profesoram J. Taurēnam (minētie pētnieki strādā pie plaša apjoma darba par Latvijas ārpolitiku 1920.-1930. gados, kā arī daļa no viņiem bija iesaistīti valsts pētījumu programmas „Nacionālā identitāte” projektā „15. maija Latvija”), docentiem J. Ķerusam un R. Cerūzim. J. Ķeruss līdzdarbojas Herdera Institūta projektā par Austrumeiropas valstu vēstures avotu digitalizāciju, bet A. Šnē – starptautiskā Leonardo da Vinci projektā par arheoloģijas profesiju Eiropā. Lektors M. Mintauris, tāpat arī asociētie profesori A. Vijups un A. Gavriļins nodarbojas ar atsevišķām vēstures palīgdisciplīnām (heraldika, avotpētniecība, vēstures pieminekļi un muzejoloģija).

Vēstures un filozofijas fakultātes mācībspēku zinātniskā darbība filozofijā ietver pētījumus gan filozofijas vēsturē, gan ētikā un sociālajā un politiskajā filozofijā. Filozofijas vēsturē mācībspēki pievērsušies antīkajai filozofijai (lektors E. Narkēvičs), I. Kanta filozofijai un viņa ideju recepcijai Latvijā (profesors R. Kūlis), fenomenoloģijai (profesores M. Rubene un M. Kūle), 20. gadsimta franču filozofijai (profesore E. Freiberga) un M. Heidegera filozofiskajai domai (docents R. Bičevskis). M. Kūle ir darbojusies FISP starptautiskajā projektā „Philosophy worldwide” (2006.–2013.). Savukārt psihoanalīzes vēsture un attīstība un ētikas problemātika ir profesora I. Šuvajeva uzmanības lokā, bet estētikas jautājumus risinājusi M. Rubene. Aktuāliem sociālās un politiskās filozofijas jautājumiem pievērsies lektors A. Svece, savukārt teorētiskās filozofijas jomu pārstāv asociētais profesors V. Kačans. Arī filozofijas nozares pārstāvji bijuši iesaistīti valsts pētījumu programmas „Nacionālā identitāte” projektu realizēšanā, strādājuši LZP grantā 2012/296 „Fenomenoloģiskie pētījumi (saistībā ar Kirkegoru, Bergsonu un psihoanalīzi)” un LU pētnieciskā granta izstrādē (vadītājs R. Bičevskis) par Karla Rānera darbu tulkošanu latviešu valodā, sadarbojoties ar Maincas universitātes Kanta centru. Kopīga vēsturnieku un filozofu sadarbība risinās Heidelbergas Zinātņu akadēmijas projektā „Baltijas – Vācijas kultūras saiknes 16.-19. gadsimts”.

Atsevišķos pētnieciskos projektos tiek iesaistīti arī studējošie. Tā, piemēram, katru gadu studējošie piedalās arheoloģiskajos izpētes darbos un šo darbu pārskata sagatavošanā. Tāpat plašākas iespējas iesaistīt pētniecībā studējošos un jaunus zinātniekus pavēra Latvijas Vēsturnieku komisijas darbība. Ievērojot akadēmiskās brīvības principus, studējošie paši izvēlas savu pētniecisko darbu tematiku, tomēr studējošo zinātniski pētnieciskā darbība, izstrādājot kursa, bakalaura un maģistra darbus, tiek saskaņota ar katedru zinātniski pētnieciskās darbības virzienu un zinātnes nozares aktualitātēm.

1.12. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla nozīmīgākās publikācijas un pētniecības sasniegumi

Līdztekus dalībai valsts un starptautiskos projektos un bieži vien šo projektu rezultātā studiju virzienā iesaistītie mācībspēki regulāri sagatavo zinātniskas publikācijas, kas tikušas publicētas Latvijas un ārvalstu zinātniskajos izdevumos (publikāciju pilnu sarakstu skat. pielikumā). Vairāki fakultātes mācībspēki bija iesaistīti valsts pētījumu programmā “Nacionālā identitāte”, tās ietvaros sniedzot savu ieguldījumu fundamentālā darba “Latvieši un Latvija” (4 sējumi, Rīga, 2014.) tapšanā.

Vēstures nozares pētnieki publicējuši rakstus nozīmīgākajos Latvijas vēstures zinātnes izdevumos „Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls”, kura šāgada pirmā tematiskā numura par varas hierahiju viduslaikos un jaunajos laikos tapšanā piedalījās vairāki fakultātes mācībspēki, kā arī „Latvijas Arhīvi” un „Latvijas Vēsture. Jaunie un jaunākie laiki”. Šogad dienasgaismu ieraudzīja ilgi gaidītais Latvijas vēsturnieku I kongresa referātu un rakstu krājums “Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos. Latvijas vēsturnieku I kongresa materiāli” (Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2014.). I. Misāns bija viens no redaktoriem rakstu krājumam “Leonid Arbusow (1882-1951) und die Erforschung des mittelalterlichen Livland“ (Quellen und Studien zur baltischen Geschichte; 24, Köln u.a.: Böhlau, 2014.). Filozofijas nozares mācībspēki publicējuši gan vairākas grāmatas, gan sagatavojuši rakstus Latvijas un ārvalstu izdevumiem. Tā M. Rubene sastādījusi rakstu krājumu “Latvijas Estētikas asociācijas raksti: Estētika un mākslas komunikācija”, divi raksti iesniegti izdevumam “Analecta Husserliana”, savukārt R. Kūļa tulkojumā iznāca J. Hābermāsa eseja “Par Eiropas konstitūciju”.

1.13. Studiju virziena īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Vēstures un filozofijas virziena studiju programmu īstenošanu nodrošina visas LU Vēstures un filozofijas fakultātes katedras. Vēstures studiju programmās paredzēto kursu docēšanu īsteno galvenokārt četras katedras: Arheoloģijas un vēstures palīgdisciplīnu katedra (5 mācībspēki, vadītājs prof. Andrejs Vasks), Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēstures katedra (6 mācībspēki, vadītājs prof. Aivars Stranga), Rietumeiropas un Amerikas jauno un jaunāko laiku vēstures katedra (5 mācībspēki, vadītājs prof. Inesis Feldmanis) un Viduslaiku vēstures katedra (3 mācībspēki, vadītājs prof. Ilgvars Misāns). Savukārt ar filozofijas studiju programmu īstenošanu galvenokārt nodarbojas abas filozofijas nozares katedras – Filozofijas vēstures katedra (6 mācībspēki, vadītājs prof. Rihards Kūlis) un Praktiskās filozofijas katedra (3 mācībspēki, vadītāja p.i. prof. M. Rubene).

katedra	uzdevumi
Arheoloģijas un vēstures palīgdisciplīnu katedra	Docē kursus arheoloģijā, aizvēsturē un seno laiku vēsturē, vēstures palīgdisciplīnās, koordinē vēstures bakalaura un maģistra studiju programmu kultūras mantojuma studiju moduli, vada kursa, bakalaura un maģistra darbus attiecīgajā tematikā
Filozofijas vēstures	Docē kursus filozofijas vēsturē, kultūras teorijā, ideju

katedra	vēsturē un ētikā, vada kursa, bakalaura un maģistra darbus attiecīgajā tematikā
Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēstures katedra	Docē kursus Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēsturē un vada attiecīgās tēmas kursa, bakalaura un maģistra darbus, koordinē vēstures bakalaura studiju programmas Latvijas vēstures moduļa darbību
Praktiskās filozofijas katedra	Docē kursus estētikā, sociālajā filozofijā, analītiskajā filozofijā, epistemoloģijā, apziņas filozofijā un zinātnes filozofijā, vada kursa, bakalaura un maģistra darbus attiecīgajā tematikā
Rietumeiropas un Amerikas jauno un jaunāko laiku vēstures katedra	Docē kursus Rietumeiropas un Amerikas jauno un jaunāko laiku vēsturē un vada atbilstošo tēmu studējošo darbus, koordinē vēstures bakalaura studiju programmas vispārējās vēstures moduli
Viduslaiku vēstures katedra	Docē kursus Latvijas un vispārējā viduslaiku vēsturē un vada kursa, bakalaura un maģistra darbus attiecīgajā tematikā

1.14. Studiju virziena īstenošanās iesaistītais mācību palīgpersonāls

Studiju virziena programmu realizāciju Vēstures un filozofijas fakultātē nodrošina palīgpersonāls trīs cilvēku sastāvā. Nozīmīgākais postenis ir izpilddirektoram, kas īsteno fakultātes pārvaldību finanšu un saimniecības jautājumos. Ar studējošo lietām un studiju programmu praktisko realizēšanu saistītos jautājumus pārziņa fakultātes divas studiju metodiķes, no kurām viena atbild par vēstures, bet otra par filozofijas bakalaura un maģistra programmu. Taču abas metodiķes var pildīt arī otras darba uzdevumus, un tāpat abas metodiķes pilda arī lietvežu pienākumus. 2014. gada pavasarī veiktās administratīvā personāla reformas rezultātā, optimizējot personālsastāvu, metodiķu un lietvežu darba pienākumi tiek veikti kopā 1,5 slodzes apjomā. Jāatzīmē, ka doktora studiju programmu īstenošanā daudzi jautājumi risināmi ar LU Akadēmiskā departamenta personāla palīdzību.

Amata nosaukums	Galvenie uzdevumi
-----------------	-------------------

Izpilddirektors	<p>kontrolēt fakultātes administrācijas un pārējā palīgpersonāla darbību atbilstoši darba kārtības noteikumiem un amatu aprakstiem; nodrošināt fakultātes saimniecisko darījumu atbilstību normatīvo aktu prasībām; pārraudzīt fakultātes infrastruktūras attīstību, sagatavot un kontrolēt kopējā budžeta projektus, finansēšanas plānus, štatū sarakstus, tāmes un kalkulācijas; veikt fakultātei piesaistīto grantu un citu projektu finanšu vadību; kontrolēt fakultātes materiālo vērtību un telpu racionālu un lietderīgu izmantošanu; pārraudzīt darba līgumu projektu savlaicīgu sagatavošanu un iesniegšanu Personāla departamentā; organizēt pasniedzēju slodžu uzskaiti un nodarbību sarakstu plānošanu; nodrošināt konsultācijas fakultātes dekānam un personālam par LU darbību reglamentējošajiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem; pastāvīgi sekojot normatīvo aktu izmaiņām, nodrošināt fakultātes lietvedību saskaņā ar Universitātē noteikto vienoto lietvedības kārtību; organizēt statistikas un informācijas sagatavošanu par fakultātes darbību, iesniedzot nepieciešamos dokumentus LU Administrācijas departamentos, kā arī veikt citus pienākumus atbilstoši amata kompetencei.</p>
Studiju metodiķis	<p>Darbā ar studējošajiem konsultēt par studējošā kredītu, studējošā maksas atvieglojumiem, LU struktūru, studiju maksu, transporta kompensācijām, iespējamo eksmatrikulāciju utt.; par individuālās studiju programmas / plāna veidošanu; organizēt studējošo pierakstīšanos studiju virzieniem / grupām; sagatavot dokumentāciju studiju formu maiņu gadījumos; sagatavot informāciju par budžeta finansētajām studiju vietām un rotācijas kārtību, kā arī risināt citas ar studēšanas procesu saistītās problēmas (priekšlikumi par parādnieku reģistrāciju vai eksmatrikulāciju).</p> <p>Darbā ar LU informatīvo sistēmu (LUIS) sastādīt un ievadīt sistēmā studiju nodarbību sarakstus, mācībspēku konsultāciju grafikus; sastādīt studiju plānus semestriem; sagatavot akadēmiskā personāla ikgadējos darba plānus; sagatavot norādījumus par studējošo pielaišanu pie gala pārbaudījumiem un norādījumus par nobeigumu darbu tēmām, darbu vadītājiem un recenzentiem; sagatavot</p>

	<p>rīkojumu projektus par akadēmiskajiem atvaļinājumiem; veikt tehnisko darbu ar studiju kursu atzīšanu un pielīdzināšanu un citu studiju programmu studējošo reģistrāciju C daļas kursiem; nodrošināt studiju programmas īstenošanas lietvedības dokumentāciju un studējošo dokumentāciju - sagatavot studiju līgumus un papildvienošanās, nodrošināt informācijas apriti fakultātē, sniegt atbalstu mācībspēkiem studiju procesa īstenošanā, kā arī veikt citus līdzīgus ar studiju procesa organizāciju saistītus uzdevumus.</p>
--	---

1.15. Informācija par ārējiem sakariem

sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām

Vēstures un filozofijas virziena absolventu darba iespējas ir saistītas gan ar viņu studiju nozares pētnieciskajām institūcijām (LU Latvijas vēstures institūts un LU Filozofijas un socioloģijas institūts) un mācību iestādēm (gan augstākās, gan vispārējās izglītības), gan ar valsts pārvaldes iestādēm, tūrisma uzņēmumiem, izdevniecībām un masu informācijas līdzekļiem. Daudzi no tiem ir ieinteresēti specifiskās prasmēs un iemaņās, tomēr par programmas priekšrocību uzskata tieši tās elastību un izvēles iespējas, studējošo prasmi strādāt patstāvīgi un atbildīgi, strādāt ar apjomīgiem dokumentu klāstiem, veikt apkopojumus un analīzi. Kultūras mantojuma specializācija nodrošina iespēju strādāt zinātnisko darbu Latvijas kultūras mantojuma apzināšanā un saglabāšanā. Šāda kvalifikācija noderīga vēstures un novadpētniecības muzeju darbiniekiem, arhīvistiem, vēstures un kultūras mantojuma aizsardzības inspektoriem, savukārt iemaņas informācijas iegūšanā, apkopošanā, analīzē un sintēzē noderīgas valsts pārvaldē un masu informācijas līdzekļos. Jāatzīmē, ka nozīmīgs vēsturnieku darba devējs ir Ārlietu ministrija un arī Aizsardzības ministrija.

Vēstures un filozofijas studiju programmu ietvaros notiek regulāra sadarbība ar darba devējiem. Tā LU Latvijas vēstures institūta pārstāvis ir fakultātes Domes loceklis, bet divi fakultātes mācībspēki ir institūta Zinātniskās padomes sastāvā, tāpat institūta kolēģi piedalās doktorantūras padomju darbībā. Tāpat jāatzīmē, ka līdztekus sadarbībai doktorantūras jomā institūtu pētnieki vadījuši bakalaura darbus un maģistra darbus atbilstoši savai zinātniskai specializācijai, savukārt tur strādājošie doktoranti ir vadījuši gan lekcijas un seminārus, gan bijuši recenzenti bakalaura darbiem. Kopīgi zinātniski pasākumi tiek rīkoti kopā ar muzejiem, piemēram, Latvijas Nacionālo vēstures muzeju un Latvijas Kara muzeju.

Fakultātei ir regulāri kontakti ar lielāko daļu darba devēju, jo sevišķi zinātniskajām institūcijām, muzejiem, arhīviem, arī ministrijām, turklāt to lieliski sekmē šo institūciju regulārā līdzdarbība vēsturnieku pasākumos (konferencēs, diskusijās, prezentācijās utt.).

sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām

LU Vēstures un filozofijas fakultātei sadarbība vēstures jomā Latvijā ir izveidojusies ar Daugavpils Universitātes vēsturniekiem un tiek realizēti arī vairāki kopīgi zinātniski projekti ar abu augstskolu studējošo piedalīšanos (regulāras ikgadējas konferences). Mācību spēki strādā kā docētāji Stokholmas ekonomiskajā augstskolā (prof. A. Stranga, lekt. K. Ante). Savukārt filozofijas jomas pasniedzējiem un doktorantiem ir bijusi sadarbība ar vairākām LU fakultātēm (piemēram, Teoloģijas un Humanitāro zinātņu fakultāti). Sadarbība LU ietvaros norisinās arī doktorantūras skolu realizācijā, fakultātes mācībspēkiem piedaloties, piemēram, doktorantūras skolā „Letonika un starpkultūru pētījumi”.

Vairāki regulāri Vēstures un filozofijas fakultātes sadarbības partneri ir ārvalstīs. Vēstures jomā aktīva sadarbība izveidojusies ar Rostokas Universitāti, Maincas Gūtenberga Universitāti, Greifsvaldes Universitāti (visas Vācija), tāpat ar Viļņas Universitāti un Klaipēdas Universitāti Lietuvā, Tartu Universitāti Igaunijā (ar kuru kopīgi tiek izdots ikgadējs izdevumu *Forschungen zur Baltischen Geschichte*), Krievijas Vispārējās vēstures institūtu Maskavā, Toruņas un Bjalostokas universitātēm Polijā. Fakultātes un citu Baltijas valstu universitāšu (Tartu, Viļņas un Helsinku) arheologi sadarbojas regulāru konferenču un periodiskā izdevuma *Interarchaeologia* sagatavošanā. Regulāri notiek gan studējošo (LLLP/Erasmus, tagad Erasmus+ programmas ietvaros), gan pasniedzēju apmaiņas braucieni.

Iepriekšminētie kontakti sekmējuši arī akadēmiskā personāla darbu ārvalstīs. Regulāri - divi pasniedzēji gadā - gan ar pētnieciskiem, gan pedagoģiskiem mērķiem dodas uz Rostokas Universitāti, laba sadarbība ir arī ar Maincas Universitāti gan studējošo, gan pasniedzēju līmenī. Prof. I. Feldmanis pētījis vēstures avotus Vācijas arhīvos, bet asoc. prof. Ē. Jēkabsonam ir labi kontakti ar augstskolām Polijā, Lietuvā un Baltkrievijā, kur viņš bieži dodas nolasīt lekcijas un vadīt seminārus, konsultēt gan zinātniekus, gan doktorantus un studentus, kā arī darboties zinātnisko izdevumu redkolēģijās. Viņš ir arī Toruņas augstākās skolas docētājs, kur viņš lasa kursus diplomātijas vēsturē, politiskajā vēsturē, Baltijas reģiona valstu vēsturē. No Vācijas un Polijas vismaz reizi semestrī fakultātē ierodas arī viespasniedzēji, parasti LLLP/Erasmus programmas ietvaros.

Filozofijas jomā cieša sadarbība izveidojusies ar Tībingenes Universitāti Vācijā, Helsinku Universitāti, Dublinas Universitātes Koledžu u. c. Prof. I. Šuvajevs regulāri lasa lekcijas Prāgas Kārļa Universitātē, kā arī sadarbojas ar Austrijas literatūras biedrību, Freida

biedrību un Freida Universitāti Vīnē, Austrijā. Regulāri kontakti tiek uzturēti ar vairākām Vācijas augstskolām un pētnieciskajām institūcijām, piemēram, Martina Heidegera biedrību Meskirhē, J. G. Hāmaņa Starptautisko kolokviju, Maincas Universitāti, Osnabrikas Universitāti. Savukārt E. Narkēvičs ir Starptautiskās Platona biedrības (*The International Plato Society*) loceklis.

studējošie, kas studējuši ārvalstīs studējošo apmaiņas programmās

Apmaiņas programmu ietvaros fakultātes studējošie jau tradicionāli dodas uz Vāciju, Poliju, Zviedriju, Somiju, Čehiju, Lietuvu, Franciju u. c. valstīm.

LLLP/Erasmus programmā apmaiņas studijās 2013./2014. gadā devās 12 vēstures bakalaura, 1 vēstures maģistra, 6 filozofijas bakalaura, 2 filozofijas maģistra un 3 filozofijas doktora studiju programmas studējošie (kopā 5 vēstures un 8 filozofijas programmās studējošie).

ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

LLP/Erasmus studējošo apmaiņas programmas ietvaros vēstures studiju programmās uzturējās 1 studējošais, bet filozofijas doktora programmā studijas turpināja itāļu students Dž. Lo Bello.

2. Studiju programmu raksturojums

Vēstures bakalaura studiju programmas raksturojums

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Latvijas Republikas nacionālā likumdošana nosaka, ka akadēmiskās izglītības stratēģiskais mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi, sagatavojoties patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē.

Vēstures bakalaura studiju programma sniedz akadēmisko augstāko izglītību vēsturē. Studiju programma ļauj iegūt akadēmisko grādu – humanitāro zinātņu bakalaura grādu vēsturē.

Vēstures bakalaura studiju programmas **mērķis** saskaņā ar nacionālajā likumdošanā deklarēto stratēģiju ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju apguvi vēstures zinātnē.

Uzdevumi:

- 1) veidot vispārējās un Latvijas vēstures procesu izpratni;
- 2) padziļināti apgūt vienu no vēstures apakšnozarēm: vispārējo vēsturi, Latvijas vēsturi vai kultūras mantojuma studijas;
- 3) nodrošināt pētniecības darba pamatiemaņu un prasmju apguvi, it sevišķi informācijas iegūšanas, apstrādes, analīzes un izmantošanas prasmes.

Akadēmiskā studiju programma kā augstākas izglītības sistēmas sastāvdaļa nodrošina personības pilnveidošanas iespējas. Vēstures bakalaura studiju programma nodrošina Latvijas Republiku ar pietiekamu speciālistu skaitu, kas spēj veikt vēstures procesa izpēti. Šie speciālisti veiksmīgi docē vēstures kursus augstskolās, veic pētniecības darbu muzejos un arhīvos, pētniecības centros un institūtos. Iegūtās zinātniskās pētniecības prasmes ir noderīgas arī citās sabiedriskās dzīves sfērās: valsts pārvaldē, kultūras iestāžu un masu informācijas līdzekļu darbībā. Iegūstot zināšanas un prasmes pedagoģijā, programmu beidzēji var sekmīgi strādāt arī skolās kā vēstures priekšmeta skolotāji.

Vēstures un filozofijas fakultātes vēstures nozares katedru kopums ne tikai nodrošina augstāko akadēmisko izglītību vēsturē, bet arī ir zinātniskās pētniecības struktūra. Vēstures

zinātniskā pētniecība veido pamatu augstākās izglītības nodrošināšanai vēsturē un ir nepieciešams priekšnoteikums augstākās izglītības attīstībai.

Vēstures studiju gaitā studējošajam jāapgūst darbs ar vēstures avotiem, iemācoties veikt to atlasī, ārējo un iekšējo kritiku jeb avotu analīzi un to konfrontāciju ar esošo vēstures literatūru. Darbs ar avotiem ir novitātes un zinātniskuma kritērijs.

Vēsturniekam jāapgūst darbs ar vēstures zinātnisko literatūru, sākot no galveno grāmatu krātuvju un elektronisko informācijas resursu apzināšanas un prasmes konspektēt līdz izsmalcinātu nianšu analīzei, salīdzinot pētnieciskās skolas un virzienus zinātniskajā literatūrā. Vēsturniekam studiju gaitā jāstrādā ar tekstiem vismaz divās svešvalodās.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Kvalitatīvi apgūstot Vēstures bakalaura studiju programmu, studējošajam būtu rezultātā jāiegūst noteikts zināšanu, prasmju un kompetenču kopums.

Zināšanas: padziļinātas un paplašinātas zināšanas un izpratne vēstures zinātnes nozarē, un no tām daļa atbilst vēstures zinātnes jaunākajiem atklājumiem un tās nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē;

Prasmes: patstāvīgi izmanto teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku vai kādu citu radošu darbību vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas; argumentēti izskaidro un diskutē par sarežģītiem vai sistemātiskiem vēstures un to palīgzinātņu aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem; patstāvīgi pilnveido savu kompetenci un specializāciju; uzņemas atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi; veic uzņēmējdarbību, inovācijas vēstures un tās palīgzinātņu jomā; veic darbu, pētniecību vai tālāku mācīšanos sarežģītos un neprognozējamos apstākļos un, ja nepieciešams, spēj lietot jaunas pieejas;

Kompetence: patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamato lēmumus, un, ja nepieciešams, veic papildu analīzi; spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālas darbības metožu attīstībā; parāda izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Vēstures bakalaura programmas pilnā mērā saskan ar Latvijas valsts interesēm, jo nodrošina sabiedrību ar labi sagatavotiem un motivētiem speciālistiem, kas spējīgi iesaistīties

darba tirgū ļoti plašā spektrā. Programmas absolventi ir spējīgi strādāt (un ir pieprasīti) kā speciālisti gan ar vēstures zinātnei tieši saistītās jomās:

- vēstures zinātniskajās institūcijās (LU Latvijas vēstures institūts, LU VFF),
  - arhīvos (Latvijas Nacionālais arhīvs un tā struktūrvienības – Latvijas Valsts Vēstures arhīvs, Latvijas Valsts arhīvs, Latvijas Valsts Kinofotofonodokumentu arhīvs, zonālie arhīvi),
  - muzejos (Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Latvijas Kara muzejs, Latvijas Okupācijas muzejs, reģionālie novadpētniecības muzeji),
  - kultūras mantojuma jomā (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija),
  - pedagogijā (skolas, tehnikumi);
- gan arī daudzās citās jomās – politikā, masu medijos, valsts un vietējā pārvaldē, uzņēmējdarbībā.

Tāpat vēstures bakalaura studiju programma atbilst LU stratēģijai, jo viens no programmas smagumpunktiem ir padziļinātas studijas Latvijas vēsturē un ar to saistītajās palīgdisciplīnās, respektīvi, letonikā.

Prasības, sākot studiju programmu

LU VFF realizētajā vēstures bakalaura programmā studējošie 1. kursā tiek uzņemti, ņemot vērā Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas organizēto centralizēto eksāmenu rezultātus. Vērtēšanā tiek ņemti vērā vēstures eksāmena, svešvalodas eksāmena un latviešu valodas eksāmena rezultāti. Priekšrocības uz valsts finansētajām studiju vietām būs tiem absolventiem, kuri būs ieguvuši godalgotās vietas valsts vēstures olimpiādē un izteikuši interesi studēt šajā programmā.

Studiju programmas plāns

Vēstures bakalaura studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20670](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20670)

Studiju programmu organizācija

Saskaņā ar LR normatīvo aktu prasībām bakalaura programmu izveidē LU VFF realizētajās vēstures programmās ir šādas A, B un C daļas kursu attiecības: A daļa – 64 kredītpunkti, B daļa – 54 kredītpunkti un C daļa – 2 kredītpunkti. Bakalaura darbam, kas ir noslēdzošais darbs programmā, paredzēti 10 kredītpunkti no A daļas.

Tādējādi tiek nodrošināts zināms līdzsvars starp obligāto daļu un izvēles daļu, turklāt jāņem vērā, ka tieši B daļas kursi lielā mērā paredz studējošo patstāvīgo darbu, gatavojot referātus, ziņojumus un prezentācijas.

Atkarībā no studējošo skaita, sākot ar 2. semestri studējošajiem var tikt piedāvāta iespēja izvēlēties specializēties vienā no trim moduļiem:

1. modulis: Latvijas vēsture – tajā, sevišķi B daļā, ir pastiprināti jāapgūst Latvijas vēstures dažādi posmi;
2. modulis: Vispārējā vēsture – līdzīgi kā pirmajā modulī, tomēr lielāka uzmanība tiek veltīta vispārējai vēsturei;
3. modulis: Kultūras mantojums – tajā studējošie padziļināti apgūst vēstures un kultūras mantojuma pārvaldības, pētniecības un saglabāšanas jautājumus.

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Metodes un formas. Bakalaura programmā tiek izmantotas tādas tradicionālas apmācības metodes kā lekcijas un semināri, atsevišķosursos tiek izmantoti arī praktiskie darbi. Praktiskajām nodarbībām īpaša uzmanība tiek pievērsta Kultūras mantojuma modulī. Studentu patstāvīgā darba īpatsvara pieaugums rezultējas studentu diskusijās semināros, kuros studenti izvērtē un analizē savu studiju biedru referātus un prezentācijas. Runājot par motīviem, kas liek palielināt patstāvīgā darba īpatsvaru, jānorāda, ka tā lomas pieaugums tiek uzsvērts ne tikai LU, bet arī Eiropas un pasaules izglītības sistēmā.

Patstāvīgā darba īpatsvara pieaugumu apgrūtina ekonomiskās problēmas, jo Latvijas bibliotēkām ir problēmas ar regulāru jaunākās zinātniskās literatūras un periodisko izdevumu iegādi. Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, palielinājušās iespējas izmantot tādu Rietumu augstskolās izplatīta darba formu kā visiem studentiem nodarbības sākumā izdalīta teksta (vēstures avota vai zinātniskas literatūras fragmenta) analīzi. Atsevišķos studijuursos tiek integrētas e-apmācības (jeb tālmācības) formas, piedāvājot studentiem vismaz daļēji iepazīties ar lekciju vai semināru materiāliem interneta vidē.

Vienlaikus jāatzīmē lekciju kvalitātes pieaugums, kas saistās ar Latvijas zinātnes integrāciju Rietumu zinātnē, informācijas apmaiņas brīvību, kas saistās gan ar politisko brīvību, gan ekonomisko apstākļu uzlabošanos un interneta izplatību. Tiks turpināts darbs lekciju kursu kvalitātes uzlabošanai, palielināta teorētisku, historiogrāfisku un problemātiski vispārinošu lekciju nozīme un īpatsvars.

Lielāks patstāvīgā darba īpatsvars, kā arī semināri sekmē tādu **prasmju un kompetences** apguvi, kas būs noderīgas darba tirgum. Studējošie apgūst prasmes strādāt ar dažāda rakstura vēstures avotiem un literatūru, tos kritiski analizējot un izvērtējot un noformulējot savu viedokli. Referātu izmantošana veicina uzstāšanās prasmju pilnveidošanu, studentiem iegūstot prasmes prezentēt savā rīcībā esošos materiālus un aizstāvēt savu viedokli. Zinātniskā darba izpausmes – kursa darbi un bakalaura darbi attīsta prasmes veikt apjoma ziņā lielus rakstu darbus, veikt priekšdarbus to sagatavošanas posmā, veikt pētniecisko darbu, apkopot savāktos materiālus un tos loģiski izklāstīt, kas var būt noderīgi ļoti daudzās darba vietās.

Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība, kas tiek veikta regulāri, ietekmē studiju procesu vairākos aspektos: 1) jaunākie pētījumi ļauj mācību spēkiem sagatavot un piedāvāt studentiem jaunus kursus, jo sevišķi B daļā; 2) pētnieciskās darbības rezultāts – publikācijas – ir noderīgs palīg līdzeklis studējošajiem mācību procesā; 3) akadēmiskais personāls savos pētījumos iesaista arī studējošos, tādējādi dodot tiem lielisku iespēju gūt zinātniskā darba iemaņas un pieredzi.

Kā liecina iepriekšminētā izpausme, tad arī **studējošie tiek iesaistīti pētnieciskos projektos**. Programmas ietvaros tikušas realizētas vairākas iespējas līdzdarboties zinātniskās aktivitātēs, starp kurām regulārākā ir bijusi kopā ar Daugavpils Universitātes vēsturniekiem un Rēzeknes Augstskolas vēsturniekiem organizētās jauno pētnieku konferences. Šobrīd diemžēl šī iniciatīva ir apsīkususi, tomēr tās atjaunošana būtu ļoti vēlama.

Svarīgi uzsvērt, ka studējošo zinātniski pētnieciskā darbība, izstrādājot kursa, bakalaura un maģistra darbus tiek saskaņota ar katedru zinātniski pētnieciskās darbības virzienu. Šo darbu zinātniskie vadītāji orientē studējošos strādāt zinātniski aktuālu tēmu izpētē.

Vērtēšanas sistēma

Pēdējos gados vērtēšanas sistēma, tāpat kā studiju programmas kopumā, attīstījies studējošo patstāvīgā darba nozīmes pieauguma virzienā.

Izvēlesursos un semināruursos vērtējums ļoti lielā mērā atkarīgs no studējošo darba semestra laikā: no aktivitātes semināros (dalības diskusijās, uzdotajiem jautājumiem) un no

sagatavoto referātu un prezentāciju kvalitātes. Katrā obligāto semināru kursā katram studentam jāstrādā pie referāta sagatavošanas un aktīvi jāpiedalās citu studentu referātu apspriešanā un izvērtēšanā. Izvēles kursus pasniedzējiem dota diezgan liela izvēles brīvība vērtēšanas kritēriju un formu pielietojumā, tomēr programmas vadība orientē mācībspēkus uz patstāvīgā darba lomas pieaugumu. Tāpēc nav iespējams precīzi aprēķināt, cik procentos gadījumu dominē mutiskais vai rakstiskais eksāmens. Eksāmens parasti ir tikai viens no komponentiem, kas veido studējošā saņemto vērtējumu par darbu attiecīgajā kursā.

Svarīga vērtēšanas sistēmas daļa ir kursa un bakalaura darbu vērtēšana. Pārbaudījuma forma šajā gadījumā ir aizstāvēšana, kopš otrā studiju gada tā notiek, piedaloties vairākiem mācībspēkiem un doktorantiem.

Vērtējot bakalaura darbus, ir svarīgi novērtēt, kā students apguvis zinātniskā darba prasmes un iemaņas, cik pilnīgi un profesionāli izmantojis vēstures avotus un zinātnisko literatūru, kā pratis veikt salīdzinošu analīzi, cik lielā mērā izmantojis avotus un literatūru svešvalodās. Bakalaura darbs vienlaikus ir arī apmācības forma, kas nodrošina studentam kādas vēstures problēmas dziļāku izpēti. Students kursa darbos zinātniskā vadītāja vadībā iepazīst kādas vēstures zinātnes apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas, izzinot jau sasniegto vēstures zinātnē.

Studiju programmas izmaksas

Vēstures bakalaura studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā, EUR
1126,76

Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Ministru kabineta 03.01.2002. noteikumu Nr.2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” 11. pants nosaka: “Bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju apguvi attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatjomā”. Saskaņā ar akadēmiskās izglītības standartu bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika studijās un nepilna laika studijās ir 120-160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunkti ir bakalaura darbs. Studiju ilgums ir seši līdz astoņi semestri. Sekojošā tabula parāda VFF realizētās vēstures bakalaura studiju programmas atbilstību standarta prasībām:

	Standarta kritēriji	Vēstures bakalaura studiju programmas apjoms
Programmas apjoms	120-160 kredītpunkti	120 kredītpunkti
Bakalaura darbs	10 kredītpunkti	10 kredītpunkti
Obligātā daļa	ne mazāk kā 50 kredītpunkti	64 kredītpunkti
Obligātā izvēles daļa	ne mazāk kā 20 kredītpunkti	24 kredītpunkti
Brīvās izvēles daļa	-	32 kredītpunkti
Zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principi, struktūra un metodoloģija	ne mazāk kā 25 kredītpunkti	Seno laiku vēsture (4 kp), Viduslaiku vēsture (6 kp), Jauno laiku vēsture (6 kp), Jaunāko laiku vēsture (6 kp), Pasaules mūsdienu vēsture (4 kp) u. c. <i>Kopā: vismaz 26 kp.</i>
Zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsture un aktuālās problēmas	ne mazāk kā 10 kredītpunkti	Ievads vēstures zinātnē (2 kp), Vēstures palīgdisciplīnas (2 kp), Vēstures avotu pētniecība (2 kp), semināru kursi atbilstoši modulim (16-24 kp) u. c. <i>Kopā: vismaz 22 kp.</i>
Zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojums un problēmas starpnozaru aspektā	ne mazāk kā 15 kredītpunkti	Filozofijas pamati (4 kp.), Latīņu valoda (2 kp.), Kultūras vēsture un teorija (2 kp.), izvēles kursi atbilstoši specializācijas modulim (28 kp.). <i>Kopā: vismaz 34 kp.</i>

Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Salīdzinājumam izmantotas vēstures programmas Daugavpils Universitātē Latvijā un divu Eiropas Savienības valstu universitātēs: Viļņas Universitātē (Lietuvas Republika) un Rostokas Universitātē (Vācijas Federatīvā Republika).

Daugavpils Universitātes vēstures programmu izpētei izmantoti Daugavpils Universitātes interneta resursi (www.du.lv) un Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centra resursi (www.aiknc.lv). Informācija par vēstures studiju programmām Viļņas Universitātē (Lietuvas Republika) un Rostokas Universitātē (Vācijas Federatīvā Republika) iegūta attiecīgo universitāšu interneta mājaslapās: par Viļņas Universitāti sk. www.if.vu.lt un par Rostokas Universitāti sk. www.uni-rostock.de (pēdējo reizi visas attiecīgās lapas skatītas 06.06.2011.). Jāatzīmē, ka Boloņas process radījis nozīmīgas izmaiņas daudzu Eiropas

Savienības universitāšu vēstures programmās, tādējādi daudzās universitātēs tikai pēdējos gados ieviesta bakalaura un maģistra divu ciklu apmācība.

Daugavpils Universitātes Humanitārajā fakultātē (DU) īstenotajā vēstures bakalaura programmā studiju ilgums ir 3 gadi, bet maģistra studiju programmā – 2 gadi. Iegūstamo kredītpunktu skaits sakrīt ar LU pārkreditējamo studiju programmu kredītpunktu skaitu.

DU vēstures bakalaura programmā A daļas kursu apjoms ir 52 kredītpunkti, pieskaitot bakalaura darbu 10 kredītpunktu apjomā. Tādējādi LU VFF un DU A daļas kursu apjoms ir līdzīgs, turklāt līdzīgs ir arī A daļas saturs, kas abās programmās ietver seno laiku, viduslaiku, jauno un jaunāko laiku vēsturi un kursus, kas nodrošina metodiskas un historiogrāfiskas zināšanas.

Abu universitāšu vēstures bakalaura programmu B daļu veido 52 kredītpunktu kursi, kuros pārstāvēts hronoloģiski un ģeogrāfiski plašs problēmu loks, nodrošinot studentiem plašas izvēles iespējas. LU vēstures bakalaura programmā lielu daļu no B daļas kursiem veido obligātie semināri.

Viļņas Universitātes Vēstures fakultātes (VU) vēstures bakalaura studiju programma pilna laika klātienē ilgst 4 gadus, bet vēstures maģistra studiju programma – 2 gadus. Jāatzīmē, ka kredītpunkts VU atbilst kredītpunktam LU, kas ir līdzvērtīgs 1,5 ECTS. VU bakalaura programmā ar četrgadīgo apmācību kopējais kredītpunktu skaits ir 160 kredītpunkti (240 ECTS), savukārt maģistrantūrā – 80 kredītpunkti (120 ECTS).

Bakalaura studiju programmā pirmo divu gadu laikā tiek apgūti kursi, kas ietver zinātnes filozofiju un metodoloģiju, vairākus kursus filozofijā un vairāku hronoloģisko periodu vēsturi (seno laiku vēsture, viduslaiku vēsture, jauno laiku vēsture). Trešajā un ceturtajā studiju gadā tiek apgūti dažādi kursi vēsturē, historiogrāfijā un vēstures metodoloģijā. Programmā ir ļoti augsts obligāto kursu īpatsvars, kas sastāda 90% no 160 kredītpunktiem, bet 10 kredītpunktus veido bakalaura darbs.

VU vēstures bakalaura studiju programmas absolventi var strādāt zinātniskās pētniecības centros, muzejos, kultūras mantojuma aizsardzības sistēmā vai turpināt studijas humanitāro un sociālo zinātņu maģistra programmās.

Rostokas Universitātes Filozofijas fakultātē (RU) realizētā vēstures bakalaura programma ir trīsgadīga, ja tā ir izvēlēta kā pamatstudiju virziens, savukārt maģistrantūrai paredzēti 2 gadi. RU vēstures bakalaura programma sastāv no vairākiem moduļiem, starp kuriem būtu izdalāmi sekojošie: Ievads vēsturē I (180 stundas/ 6 punkti), Ievads vēstures zinātnē II (180 stundas/ 6 punkti), Seno laiku vēsture I (360 stundas/ 12 punkti), Viduslaiku vēsture I (360 stundas/ 12 punkti), Jauno laiku vēsture I (360 stundas/ 12 punkti), un pēc to apguves seko padziļināto studiju moduļi: Seno laiku vēsture II (360 stundas/ 12 punkti),

Viduslaiku vēsture II (360 stundas / 12 punkti), Jauno laiku vēsture II (360 stundas / 12 punkti), Jaunāko laiku vēsture III (360 stundas/12 punkti), kā arī divi moduļi pedagoģijā pa 180 stundām (12 punktiem) katrs. Pēc pamatstudiju moduļu apguves (I) studenti izvēlas no ietvara II vai III sev vēlamos moduļus. Katra moduļa ietvaros ietilpst lekcijas, prosemināri, semināri un praktiskās nodarbības, kā arī patstāvīgais darbs. Tādā veidā RU programma faktiski vispirms dod studentam teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas, kurām pakāpeniski tiek pievienotas arī zināšanas vēsturē, hronoloģiskā secībā pakāpeniski apgūstot seno laiku, viduslaiku, jauno un jaunāko laiku un mūsdienu jeb laikmetīgās vēstures posmu.

RU vēstures bakalaura programmas kā pamatstudiju virziena beidzēji var strādāt gan kā vēstures pētnieki, gan arhīvos un muzejos, gan arī kā vēstures pedagogi, jo šajā programmā pedagoģija ir viens no moduļiem, kuru izvēloties (un nokārtojot attiecīgos pārbaudījumus) var iegūt pedagoga kvalifikāciju.

Salīdzinot visas iepriekš aplūkotās (LU, DU, VU un RU) vēstures studiju programmas, jāatzīst, ka tām ir daudz kopīgu iezīmju. Viens no vienojošajiem elementiem ir hronoloģiskā pieeja vēstures apgūvē bakalaura līmenī un problēmorientētu vēstures kursu īpatsvars maģistrantūras studijās. Tāpat maģistrantūrā ir lielāks zinātniskā darba īpatsvars. Jāuzsver, ka RU ir salīdzinoši lielākas studenta izvēles iespējas savu studiju organizēšanā, turklāt moduļi ir samērā noslēgti un students var brīvi katrā nākamajā semestrī mainīt savu specializāciju, jo noklausītais pirmās pakāpes kurss neuzliek par pienākumu ņemt to pašu otrās pakāpes specializāciju (piemēram, pēc moduļa „Viduslaiku vēsture I” obligāti nav jāseko II pakāpes viduslaiku vēstures modulim un studējošais var izvēlēties arī citu padziļināto studiju moduli). Šāda pieeja LU VFF vēstures programmās būtu grūti realizējama, tādējādi studenta izdarītā studiju moduļa izvēle sašaurina viņa izvēles iespējas nākamajos semestros.

Kopumā jāsecina, ka LU, DU un divu citu Eiropas valstu vēstures studiju programmas ir savstarpēji salīdzināmas: tās visas atbilst ES pamatprasībām, vienlaikus saglabājot nacionālo savdabību un identitāti, un tajās skaidri vērojama vēstures studiju programmu kopīgā iezīme – vēstures studiju pamatā ir hronoloģiskā pieeja, savukārt padziļinātie studiju virzieni jau ir brīvāka paša studenta izvēle.

	LU	DU	VU	RU
Vēstures bakalaura studiju apjoms	3 gadi	3 gadi	4 gadi	3 gadi
Moduļu sistēma	daļēji	nav	nav	ir

Informācija par studējošajiem

Studējošo klātbūtne nenoliedzami ir viens no svarīgākajiem gan visas LU, gan VFF eksistences pamatnosacījumiem. Vēstures bakalaura pilna laika klātienes programmā 2013. gada rudenī (atskaites dati par 1. oktobri) studēja kopā 178 studējošie, to skaitā:

1.kursā – 73

2.kurss – 50

3.kurss – 55

1.kursā tika imatrikulēti 73

2014.gada pavasarī vēstures bakalaura pilna laika klātienes studiju programmu absolvēja 39 studējošie.

Nepilna laika neklātienes studijās 2013. gadā 1. kurss netika komplektēts, un, visticamāk, tuvākajos gados nav vērts izsludināt uzņemšanu nepilna laika neklātienes programmā, kura vairs neizraisa iespējamo studējošo interesi. 2013. gada rudenī (atskaites dati par 1. oktobri) šajā programmā studēja kopā 25 studējošie, to skaitā:

1.kursā – 0

2.kurss – 12

3.kurss – 3

4.kurss - 10

Savukārt 2014. gada pavasarī vēstures bakalaura nepilna laika neklātienes studiju programmu absolvēja 3 studējošie.

Studējošo un absolventu aptauju analīze

Studiju procesa organizēšanā un kvalitātes nodrošināšanā liela nozīme ir aptaujām. Aptauju organizēšanā būtu jāizdala trīs līmeņi. Jau vairākus gadus studējošo aptaujas tiek organizētas visas LU mērogā, un ar to rezultātiem var iepazīties LU Informācijas sistēmā. Pašreiz tiek gādāts, lai šīs aptaujas studentiem faktiski būtu obligāts nosacījums programmas prasību izpildei katrā semestrī. Iepriekšējos gados tika organizētas aptaujas fakultātes iekšienē, tomēr to sastādīšanā un rezultātu analīzē nebija piesaistīti speciālisti. Trešais līmenis ir katra pasniedzēja individuālās aptaujas, ko viņi organizē sava docētā kursa noslēgumā, pašiem izmantojot to rezultātus. Pašreiz liela daļa mācībspēku ir pārliecināti, ka fakultātē visefektīvāk darbojas tieši pēdējais līmenis, jo tā rezultātus pasniedzējs faktiski iegūst ļoti ātri un līdz ar to ātri var reaģēt un ieviest nepieciešamās izmaiņas savosursos.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studējošo līdzdalība studiju procesa attīstībā un fakultātes dzīvē kopumā tiek realizēta ar studentu pašpārvaldes starpniecību. VFF pastāv vēlētā studentu pašpārvalde, kuras pilnvaru ilgums ir viens gads un kas tiek pārstāvēta koleģiālajās lēmēj institūcijās. VFF Domē ir trīs pašpārvaldes pārstāvji, bet vēstures studiju programmu padomē no piecpadsmit locekļiem trīs ir pašpārvaldes izvirzīti studentu pārstāvji.

Studentu pašpārvaldes pārstāvji aktīvi piedalās Domes un programmu padomes sēdēs, iesniedz konkrētus priekšlikumus un piedalās balsošanā uz vienlīdzīgiem pamatiem. Studējošo pārstāvji kritizējuši vairāku mācību spēku darbu Domes un programmas padomes sēdēs. Viņu viedoklis ticis uzklausīts un pieņemti attiecīgi lēmumi. Studējošie vairākkārt ir griezušies gan programmu padomē, gan pie dekāna ar priekšlikumiem par izmaiņām programmās. Fakultātes studentu pašpārvalde risina stipendiju sadales jautājumus un piedalās lemsnā par studentu rotāciju starp budžeta un maksas studiju vietām.

Studiju kursu apraksti

Vēstures bakalaura studiju programmas kursu aprakstus skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20670](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20670)

Vēstures maģistra studiju programmas raksturojums

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Latvijas Republikas nacionālā likumdošana nosaka, ka akadēmiskās izglītības stratēģiskais mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi, sagatavojoties patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē. Vēstures maģistra studiju programma sniedz akadēmisko augstāko izglītību vēsturē. Studiju programma ļauj iegūt humanitāro zinātņu maģistra grādu vēsturē.

Vēstures maģistra studiju programmas **mērķis**, saskaņojot to ar nacionālo likumdošanu, ir studējošo sagatavošana patstāvīgai zinātniskās pētniecības darbībai vēsturē kā arī darbībai citās sabiedriskās dzīves sfērās. Programma nodrošina otrā līmeņa augstāko akadēmisko izglītību vēsturē.

Vēstures maģistra studiju programmas **uzdevumi:**

- 1) nodrošināt studējošajiem vēstures zinātnes teorētisko principu apguvi,
- 2) nodrošināt vēstures zinātniskas literatūras (historiogrāfijas) apguvi, historiogrāfijas analīzes principu apguvi,
- 3) nodrošināt padziļinātu vēstures zinātniskās pētniecības metožu un tehnikas apguvi,
- 4) nodrošināt specializāciju kādā no vēstures zinātnes apakšnozarēm,
- 5) nodrošināt spēju veikt patstāvīgus zinātniskus pētījumus.

Akadēmiskās studiju programmas kā augstākas izglītības sistēmas sastāvdaļa nodrošina personības pilnveidošanas iespējas. Vēstures maģistra studiju programma nodrošina Latvijas Republiku ar pietiekamu speciālistu skaitu, kas spētu veikt vēstures procesa izpēti. Šie speciālisti spēj veiksmīgi docēt vēstures kursus augstskolās, veikt pētniecības darbu muzejos un arhīvos, pētniecības centros un institūtos. Iegūtās zinātniskās pētniecības prasmes ir noderīgas arī citās sabiedriskās dzīves sfērās: valsts pārvaldē, kultūras iestāžu un masu informācijas līdzekļu darbībā. Iegūstot zināšanas un prasmes pedagoģijā, programmu beidzēji spējīgi sekmīgi strādāt arī vidusskolās kā vēstures priekšmeta skolotāji.

Vēstures un filozofijas fakultāte ne tikai nodrošina akadēmisko augstāko izglītību vēsturē, bet arī ir zinātniskās pētniecības struktūra. Vēstures zinātniskā pētniecība ir pamatā augstākās izglītības nodrošināšanai vēsturē un ir nepieciešams priekšnoteikums augstākās izglītības attīstībai.

Vēstures studiju gaitā studentam jāapgūst darbs ar vēstures avotiem, to atlasī, ārējo un iekšējo kritiku, jāiemācās veikt avotu analīzi un to konfrontāciju ar esošo vēstures literatūru, avotu sintēzi un interpretāciju. Darbs ar avotiem ir pētnieciskā darba novitātes un zinātniskuma kritērijs. Vienlaikus vēsturniekam jāapgūst darbs ar vēstures zinātnisko literatūru, sākot no galveno grāmatu krātuvju apzināšanas un prasmes konspektēt līdz izsmalcinātu nianšu analīzei, salīdzinot pētnieciskas skolas un virzienus zinātniskajā literatūrā.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Zināšanas: spēj parādīt, pārzina un izprot aktuālākās zinātniskās teorijas un atziņas, pārvalda pētniecības metodoloģiju, mūsdienu pētniecības metodes vēstures zinātnē un dažādu jomu saskarē.

Prasmes: spēj patstāvīgi izvērtēt un izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes, ir veicis ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai devis jaunu izpratni esošām zināšanām un to pielietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura

daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par savas zinātniskās darbības jomu ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā. Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, vadīt pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes.

Kompetence: spēj, veicot patstāvīgu, kritisku vēstures avotu un historiogrāfijas analīzi, sintēzi un interpretāciju, risināt nozīmīgus pētnieciskus vai inovāciju uzdevumus, patstāvīgi izvirzot pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma zinātniskus projektus, tajā skaitā starptautiskā kontekstā.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Vēstures maģistra studiju programma pilnā mērā saskan ar Latvijas valsts interesēm, jo nodrošina sabiedrību ar labi sagatavotiem un motivētiem speciālistiem, kas spējīgi plašā spektrā iesaistīties darba tirgū. Programmas beigušie spējīgi strādāt un ir pieprasīti kā speciālisti gan ar vēstures zinātni tieši saistītās jomās:

- vēstures zinātne – Latvijas vēstures institūts, LU VFF,
  - arhīvi (Latvijas Nacionālā arhīva struktūrvienības Latvijas Valsts Vēstures arhīvs, Latvijas Valsts Arhīvs, Latvijas Valsts Kinofotofonodokumentu arhīvs, reģionālie/zonālie arhīvi u. c.),
  - muzeji (Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs, Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs, Latvijas Kara muzejs, Okupācijas muzejs, reģionālie municipālie un novadpētniecības muzeji u.c.),
  - kultūras mantojuma aizsardzība (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, VKPAI reģionālas nodaļas u.c.),
  - pedagoģija (skolas, tehnikumi);
- gan arī daudzās citās jomās – politiskā dzīvē, masu medijos, valsts un vietējā pārvaldē, uzņēmējdarbībā u.c. Darba atrašana programmas beidzējiem nesagādā īpašas grūtības, līdz ar to varam būt gandarīti, ka vēstures programmu beidzēji ir fleksibli darba tirgū.

Darba devēju aptaujas rāda, ka viņi pozitīvi vērtē vēstures maģistra studiju programmas darbības rezultātus, it īpaši programmas beidzēju prasmes patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, īstenot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus. Daudzās no darba vietām vēsturnieka kvalifikācija ir nepieciešams priekšnoteikums. Valsts pārvaldes iestāžu atbildēs norādīts, ka izglītības

turpināšana ir priekšnoteikums virzībai pa profesionālās karjeras kāpnēm. Šāda karjera iespējama tikai struktūrās ar lielu darbavietu skaitu un hierarhisku struktūru: valsts iestādes, lieli arhīvi un muzeji. Obligāts priekšnoteikums karjerai, ja sasniegts bakalaura grāds, ir izglītības turpināšana augstākās izglītības iestādēs maģistra studiju programmās.

Darba vietu pieejamība Latvijas darba tirgū vēstures maģistra studiju programmas beidzējiem ir samērā augstā līmenī un faktiski jau studiju laikā lielākā daļa programmās studējošo ir atraduši darba vietas vai nu tieši ar vēsturi saistītā jomā, vai radniecīgās jomās.

Prasības, sākot studiju programmu

Vēstures bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (vai tai pielīdzināmu augstāko izglītību) vēsturē ieguvušie var piedalīties konkursā maģistrantūrā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas formulu: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$).

Bakalaura grāda vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (vai tai pielīdzināma augstākā izglītība) ieguvušie humanitārajās, sociālajās vai izglītības zinātnēs var sākt studijas maģistrantūrā, veiksmīgi nokārtojot iestājpārbaudījumu. Iestājpārbaudījums notiek pārrunu veidā par 20. gadsimta vēstures jautājumiem. Komisija ņem vērā pretendenta empīriskā faktu materiāla pārzināšanu, spēju kritiski analizēt vēstures procesus, cēloņu un seku sakarību analīzi, kā arī historiogrāfijā pastāvošo izpētes skolu pārzināšanu, zinātniskajā literatūrā pastāvošo viedokļu kritiskas un salīdzinošas analīzes spējas.

Studiju programmas plāns

Vēstures maģistra studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20606](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20606)

Studiju programmas organizācija

Saskaņā ar valstī pastāvošajām prasībām maģistra studiju programmu izveidē LU VFF realizētajā vēstures maģistra studiju programmā ir šādas A un B kursu attiecības: A daļa – 36 kr. punkti, B daļa – 44 kr. punkti. Maģistra darbam kā noslēdzošajam patstāvīgajam darbam programmā paredzēti 20 kr. punkti no A daļas. Tādējādi, līdzīgi kā bakalaura programmā, pastāv līdzsvars starp obligāto daļu un izvēles daļu, turklāt tieši B daļa paredz lielā mērā

studentu patstāvīgo darbu, gatavojot referātus, ziņojums un prezentācijas. Studējošajiem regulāri tiek piedāvāti jauni B daļas kursi (vidēji vismaz 2-3 katru mācību gadu). Par nožēlu, fakultātes budžets nedod iespēju piedāvāt maģistrantiem C daļas kursus, bet izņēmuma gadījumos, kad tas ir ļoti nepieciešams maģistrantam, programmas vadība atļauj viņam B daļas kursa vietā izvēlēties daļas kursu.

Vēstures maģistra studiju programmā tiek izmantotas tādas tradicionālas mācību sadarbības formas kā lekcijas un semināri, atsevišķosursos tiek izmantoti arī praktiskie darbi. Praktiskajām nodarbībām īpaša uzmanība tiek pievērsta Kultūras mantojuma modulī (studiju ekskursiju sagatavošana un novadīšana, studiju izbraukuma semināru organizēšana un novadīšana, arheoloģisko izrakumu organizēšana un praktiskais darbs arheoloģisko izrakumu vietā u. c.).

Vēstures maģistra studiju programmā lielāks uzsvars likts uz semināriem un praktiskiem darbiem. Studējošo patstāvīgā darba īpatsvara pieaugums rezultēsies studentu diskusijās semināros, kuros studējošie izvērtē un analizē savu studiju biedru referātus un prezentācijas, apspriež problemjautājumus.

Studiju programmā darbojas divi studiju moduļi - jaunāko laiku vēsture un kultūras mantojums. Pēc maģistrantu pieprasījuma var tikt īstenots arī seno laiku, viduslaiku un jauno laiku vēstures studiju modulis (darbojās 2009.-2010. akad. g.), kā arī kultūras mantojuma studiju moduļa arheoloģijas apakšmodulis (darbojās 2010.-2011. akad. g.).

Ar studiju moduļu ieviešanu studiju programmā uzņemto maģistrantūrā reflektantu skaits palielinājās no 31 (2006. g.) līdz 44 studējošajiem (2013. g.).

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju process MSP notiek valsts valodā, bet vieslektori pasniedz svešvalodās (galvenokārt angļu valodā).

Vēstures maģistra studiju programmā, kur lielāks uzsvars likts uz padziļinātiem kursiem, semināru īpatsvars sastāda līdz 50 % no A daļas. Vienlaikus jāatzīmē lekciju kvalitātes pieaugums, kas saistās ar Latvijas zinātnes integrāciju pasaules zinātnē un informācijas apmaiņas brīvību. Tiks turpināts darbs lekciju kursu kvalitātes uzlabošanai, palielināta teorētisku, historiogrāfisku un problemātiski vispārinošu lekciju nozīme, kā arī jāpievērš lielāka vērība e-studiju attīstībai.

Lielāks patstāvīgā darba īpatsvars, kā arī semināri sekmē tādu prasmju un kompetenču apguvi, kas būs noderīgas darba tirgum. Studenti apgūst prasmes strādāt ar dažādiem vēstures avotiem, dokumentiem, literatūru, to izvērtēt un noformulēt savu viedokli. Referātu

izmantošana dod prasmes publiski uzstāties, prezentēt savā rīcībā esošos materiālus, aizstāvēt savu viedokli. Zinātniskā darba izpausmes – referāti un maģistra darbi dod prasmes veikt apjoma ziņā lielus rakstu darbus, veikt priekšdarbus to sagatavošanas posmā, veikt pētniecisko darbu, apkopot savāktos materiālus un tos loģiski izklāstīt, kas var būt noderīgi daudzās darba vietās.

Vērtēšanas sistēma

Vērtēšanas sistēma, tāpat kā studiju programma kopumā, attīstījusies studējošo patstāvīgā darba nozīmes pieauguma virzienā. B daļas izvēlesursos vērtējums ļoti lielā mērā atkarīgs no studējošo darba semestra laikā: no aktivitātes semināros (dalības diskusijās, uzdotajiem jautājumiem) un no sagatavoto referātu un prezentāciju kvalitātes. Studentam lielākajā daļā kursu jāstrādā pie referāta izstrādes un aktīvi jāpiedalās citu studējošo referātu apspriešanā un izvērtēšanā. Izvēlesursos pasniedzējiem dota liela izvēles brīvība izvēlēties vērtēšanas kritērijus un formas, programmas vadība orientē mācību spēkus uz patstāvīgā darba lomas pieaugumu. Eksāmens parasti ir tikai viens no komponentiem, kas veido studējošā vērtējumu par kursu.

Svarīga vērtēšanas sistēmas daļa ir maģistra darba vērtēšana. Pārbaudījuma forma šajā gadījumā ir maģistra darba aizstāvēšana. Maģistra darbam jāizceļas ar zinātniskas problēmas plašāku un dziļāku izpēti, darbā jābūt veiktai patstāvīgai vēstures avotu analīzei, historiogrāfijas kritiskai izvērtēšanai, tam jāsaturs zinātniskas novitātes elementi. Maģistra darbs nodrošina vēstures zinātnes un tās apakšnozaru teorētisko atziņu izpēti un jaunu zinātnisku pieeju pamatojumu.

Studiju programmas izmaksas

Vēstures maģistra studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā, EUR
1690,14

Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Ministru kabineta 03.01.2002. „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” nosaka, ka “Maģistra studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti (ne mazāk kā 30 kredītpunktu) un

teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).”

Vēstures maģistra studiju programmas atbilstība akadēmiskās izglītības standartam.

	Standarta kritēriji	Vēstures maģistra studiju programma
Programmas apjoms	80 kredītpunkti	80 kredītpunkti
Maģistra darbs	20 kredītpunkti (min)	20 kredītpunkti
Zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēte	Ne mazāk kā 30 kp	<i>Vēsturiskās domas attīstības modulis-8 kp.</i> (Vēsturiskās domas attīstība senajos un viduslaikos, Vēsturiskās domas attīstība jaunajos laikos, Vēsturiskās domas attīstība 20. gadsimtā, Vēstures teorijas problēmas) <i>Historiogrāfijas un metodoloģijas modulis-10 kp.</i> (Seno un viduslaiku vēstures historiogrāfija, Latvijas vēstures historiogrāfija, Jauno laiku vēstures historiogrāfija, Mūsdienu (jaunāko laiku) vēstures historiogrāfija, Vēstures pētījumu metodes un tehnika), maģistra darbs (20 kp) <i>Kopā: vairāk kā 30 kp</i>
Teorētisko atziņu aprobācija zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā	Ne mazāk kā 15 kp	Izvēles kursi atbilstoši specializācijas modulim 18 kp. Citi izvēles kursi – 24 kp. <i>Kopā: 42 kp</i>

Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Salīdzinājumam izmantotas vēstures programmas Daugavpils Universitātē Latvijā un divās Eiropas Savienības valstu universitātēs: Viļņas Universitātē, Lietuvas Republika, un Rostokas Universitāte, Vācijas Federatīvā Republika.

Daugavpils Universitātes vēstures programmu izpētei izmantoti Daugavpils Universitātes interneta resursi (www.dau.lv) un Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centra resursi (www.aiknc.lv), savukārt par Viļņas Universitāti Lietuvas Republikā sk.: www.if.vu.lt un Rostokas Universitāti Vācijas FR sk.: www.uni-rostock.de.

Daugavpils Universitātē vēstures maģistra studiju programmas A daļā 45 kredītpunktu apjomā tiek piedāvāti kursi vēstures filozofijā un historiogrāfijā, vēstures ideju attīstībā u. c. No LU programmas DU maģistra studiju programma atšķiras ar pētniecības īpatsvaru: maģistra darbs ir 20 kredītpunktu vērtībā, bet patstāvīgs pētnieciskais darbs 15 kredītpunktu apjomā. Pēdējais praksē ir cieši saistīts ar maģistra darba izstrādi un tajā ietilpst pastāvīgi pētījumi un zinātniskas studentu konferences.

Jāatzīmē, ka kredītpunkts Viļņas Universitātē (Lietuva) atbilst kredītpunktam LU, kas ir 1,5 ECTS. Līdz ar to VU bakalaura programmā ar 4 gadīgo apmācību kopējais kredītpunktu skaits ir 160 (240 ECTS), kamēr maģistrantūrā – 80 (120 ECTS).

VU vēstures maģistra studiju programmas struktūra ir tuva LU VFF vēstures maģistra studiju programmai. Obligātajosursos izteikti dominē Lietuvas vēsture un pasaules vēsture un maģistrantūrā notiek to dziļāka apguve.

Rostokas universitātes maģistra programma, kura tiek ieteikta kā turpinājums pēc vēstures bakalaura grāda iegūšanas, ir veidota uz moduļu principa un paredzēta diviem gadiem, tomēr faktiski ir orientēta uz samēra plašu un vairāk sociālas ievirzes zināšanu un prasmju apguvi, centrā ņemot vēsturi. Līdz ar to tur sastopami tādi moduļi kā „Vēstures zināšanu kultūra”, „Personas un grupas”, kas skata indivīda un grupu vietu un lomu vēstures procesā, „Sabiedrība”, „Dzīves pasaules” un „Institūcijas”. Visi moduļi ir 360 stundu apjomā un pārsvarā tiek noslēgti ar referāta prezentāciju.

Salīdzinot visas programmas, jāatzīst, ka tām ir daudz kopīga, un viens vienojošs elements ir hronoloģiskā vēstures apguve bakalaura līmenī un vairāk problēmsituāciju studijas maģistrantūrā. Tāpat maģistrantūrā ir lielāks zinātniskā darba īpatsvars. Jāuzsver, ka Rostokas Universitātē ir salīdzinoši lielāka studējošā izvēle savu studiju organizēšanā, turklāt moduļi ir samērā noslēgti un studējošais var brīvi katrā nākamā semestrī mainīt savu specializāciju.

Kopumā jāsecina, ka LU, DU un divu citu Eiropas valstu vēstures studiju programmas ir salīdzināmas, tās visas piemērojas ES pamatprasībām, saglabājot nacionālo savdabību un identitāti, un tajās spilgti iezīmējās vēstures programmu kopīgais – studiju pamatā ir hronoloģiskais vēstures studiju princips, savukārt padziļinātas studijas jau ir brīvāka paša studenta izvēle.

Informācija par studējošajiem

2013./2014. akad. gadā vēstures maģistra studiju programmā studēja 83 studenti, 1. kursā tika uzņemti 44 studenti, 2014. gadā programmu absolvēja 19 studenti.

Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Studējošo aptaujās būtu jāizdala trīs līmeņi. Jau vairākus gadus studējoša aptaujas tiek organizētas visas LU mērogā un ar to rezultātiem var iepazīties LU Informācijas sistēmā. Pašreiz tiek gādāts, lai šīs aptaujas studentiem būtu faktiski obligāts nosacījums programmas prasību izpildei katrā semestrī. Tāpat agrāk tika organizētas aptaujas fakultātes iekšienē, bet tajās ievietotie jautājumi un rezultātu analīze tomēr bija nespeciālistu veikta. Trešais līmenis ir katra pasniedzēja individuālās aptaujas, ko viņi organizē sava kursa noslēgumā un to rezultātus izmanto paši. Pašreiz pastāv pārliecība, ka fakultātē visefektīvāk darbojas tieši pēdējais līmenis, jo tā rezultātus pasniedzējs faktiski iegūst ļoti ātri un līdz ar to ātri var reaģēt un ieviest nepieciešamās pārmaiņas savosursos. Šobrīd tiek strādāts pie anketu pilnveides.

Līdz šīm absolventu aptaujas ir notikušas mutiski. Kopumā absolventi savās atbildēs ļoti augsti vērtē studijas maģistratūrā. Svarīgākā piezīme, kuru izsaka lielākā absolventu daļa, ir lūgums palielināt izvēles (B daļas) kursu piedāvājumu. Taču šis priekšlikums diemžēl nenovēršami atduras pret fakultātes finansiālo stāvokli, kas neļauj docēt kursus atsevišķiem studējošajiem.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā pamatā tiek realizēta ar studentu pašpārvaldes starpniecību. VFF pastāv vēlētā studentu pašpārvalde, kuras pilnvaru ilgums ir viens gads. Tā tiek pārstāvēta koleģiālajās lēmēj institūcijās. VFF Domē ir trīs pašpārvaldes pārstāvji. Vēstures studiju programmu padomē no vienpadsmit locekļiem ir trīs pašpārvaldes izvirzīti studentu pārstāvji. Studentu pašpārvaldes pārstāvji aktīvi piedalās Domes un programmu padomes sēdēs, piedalās balsošanās uz vienlīdzīgiem pamatiem, iesniedz konkrētus priekšlikumus. Studentu pārstāvji kritizējuši vairāku mācību spēku darbu Domes un programmas padomes sēdēs. Viņu viedoklis arī uzklauts un pieņemti attiecīgi lēmumi. Ar fakultātes studentu pašpārvaldi tiek saskaņoti stipendiju sadales principi.

Visiem studējošajiem ir iespējas iesniegt ierosinājumus un izteikt savu vērtējumu par programmā realizētajiem kursiem, ko viņi arī vairākkārt ir darījuši. Tāpat studenti vienmēr

tiek aicināti piedalīties programmu padomes un VFF Domes sēdēs. Studenti vairākkārt ir griezušies gan programmu padomē, gan pie dekāna ar priekšlikumiem par izmaiņām programmās. Ņemot vērā studējošo priekšlikumus, 2013./2014. akad. gadā nodarbības pirmā kursa maģistrantiem pamatā tika plānotas trijās dienās, kā arī tiek domāts nākotnē plānot nodarbības studējošajiem piemērotos laikos.

Studiju programmas ietvaros tiek realizētas vairākas iespējas līdzdarboties zinātniskās aktivitātēs, starp kurām regulārākā bijusi kopā ar Daugavpils Universitātes un Rēzeknes Augstskolas vēsturniekiem organizētās jauno pētnieku konferences. Tāpat plašākas iespējas iesaistīt studentus un jaunos zinātniekus kopš 1998. gada pavēra Latvijas Vēsturnieku Komisijas darbība. Vēstures maģistra programmas studenti piedalās arheoloģiskajos pētījumos un kultūras mantojuma izbraukuma semināros.

2013. gada septembrī notika otrais LU VFF un Latvijas Mākslas Akadēmijas maģistrantu zinātniskais seminārs „Latvijas materiālā kultūras mantojuma saglabāšanas problēmas”, savukārt 2013.gada augustā tika publicēts LU VFF un Latvijas Mākslas Akadēmijas maģistrantu zinātnisko rakstu krājums „Latvijas materiālā kultūras mantojuma saglabāšanas problēmas. II” (Rēzekne: „Latgales druka”, 2013.).

Svarīgi uzsvērt, ka studentu zinātniski pētnieciskā darbība, izstrādājot maģistra darbus, tiek saskaņota ar katedru zinātniski pētnieciskās darbības virzienu. Šo darbu zinātniskie vadītāji orientē studentus strādāt zinātniski aktuālu tēmu izpētē.

Studiju kursu apraksti

Vēstures maģistra studiju programmas kursu apraksus skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20606](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20606)

Vēstures doktora studiju programmas raksturojums

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Vēstures doktora studiju programmai jānodrošina nacionālās vēstures zinātnes pēctecība un attīstība, zinātnisko, augstākās izglītības un kultūras iestāžu darbinieku sagatavošana un, plašākā nozīmē, dalība nacionālās intelektuālās elites veidošanā. Programmas mērķis ir arī

zinātniskās pētniecības prioritāšu noteikšana tuvākajiem gadiem. Lai sasniegtu izvirzītos mērķus, jāveic vairāki uzdevumi:

- 1) nepieciešams veikt labāko pretendentu atlasī studijām doktora programmā;
- 2) nosakot promocijas darbu tēmas, iezīmēt vēstures zinātnes attīstības prioritāros virzienus nākotnei;
- 3) programmas uzdevums ir nodrošināt kvalificētu vadību doktorantu zinātniskajam darbam, nodrošināt akadēmiskā personāla darba pieredzes zinātnisko metožu, erudīcijas nodošanu nākamajai vēsturnieku paaudzei;
- 4) panākt doktorantu plašāku iesaisti zinātnisko projektu realizācijā;
- 5) radīt iespēju doktorantiem sava pētnieciskā darba rezultātus un teorētiskās atziņas publicēt akadēmiskajā periodikā un starptautiskajās un nacionālajās zinātniskajās konferencēs;
- 6) nodrošināt doktorantiem iespēju iepazīties ar jaunākajiem teorētiskās ievirzes sasniegumiem pasaules vēstures zinātnē, veicināt doktorantu kontaktus un sadarbību ar citu valstu vēsturniekiem;
- 7) sekmēt augstskolu pedagoģijas apguvi.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Doktorantūras studiju un promocijas darba aizstāvēšanas rezultātā doktorantūras absolventam jāiegūst noteiktas kompetences, kuru vidū jānosauc pētnieciskās, pedagoģiskās un organizatoriskās.

Pētnieciskās kompetences ietver tādas kapacitātes kā veikt patstāvīgus un oriģinālus zinātniskus pētījumus; nodot to rezultātus zinātniskās sabiedrības vērtēšanai monogrāfiju un zinātnisku rakstu formā; organizēt un vadīt zinātniskus projektus, citu zinātnieku pētniecisko darbu. Pedagoģiskās kompetences ietver spējas docēt oriģinālos pētījumos un jaunākajā zinātniskajā literatūrā pamatotus studiju kursus augstākās izglītības iestādēs un vadīt visu līmeņu zinātnisko darbu izstrādi.

Organizatoriskās kompetences ietver dalību zinātnisko un augstākās izglītības, kultūras un valsts pārvaldes iestāžu darbā, ietverot to vadības potenciālu un politikas izstrādi.

Sudiju programmas realizācijas rezultātā iecerēts sagatavot doktora līmeņa speciālistus vēstures zinātnē, lai nodrošinātu vēstures zinātnes mērķtiecīgu attīstību Latvijā. Vēstures doktora studiju programmas apguve dod iespēju iegūt plašas vispārējās zināšanas vienā no vēstures apakšnozarēm un dziļas speciālas zināšanas, ar doktoranta zinātnisko darbu saistītā konkrētā jomā. Tās realizācijas gaitā jāveic vēstures avotu izpēte un kritiski jāizvērtē vēstures

zinātniskā literatūra, veicot historiogrāfijas salīdzinošu un kritisku analīzi. Vēstures doktora studiju programmas sekmīgam noslēgumam jābūt teorētisko kursu apguvei un promocijas darba izstrādei vēsturē (iesniegts darba teksts). Promocijas darbam jābūt patstāvīgam un oriģinālam pētījumam, kas risina svarīgu pētniecības problēmu, un līdz ar to ir nozīmīgs ieguldījums vēstures zinātnē.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Vēstures doktora studiju programma atbilst Latvijas valsts interesēm un nodrošina Latvijas nacionālās vēstures zinātnes pēctecību un attīstību. Vēstures doktora studiju programmas darbība atbilst nacionālajām interesēm, Latvijas valsts attīstības stratēģijai un Latvijas Universitātes attīstības koncepcijai. Šobrīd aktuālākais valsts stratēģijas dokuments ir Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam. LU Vēstures DSP darbība saskan ar tajā piedāvātajām vīzijām, piemēram, ka „augstskolās būtiski pieaudzis to absolventu skaits savu darbu turpina zinātnē Latvijā”. Piekrītot kritiskajiem vērtējumiem, ka valstī pagaidām ir nepietiekams nodarbināto skaits zinātnē un pētniecībā, jānorāda arī, ka doktora studiju programmas tiešs uzdevums ir palīdzēt pārvarēt šo situāciju un tās negatīvās sekas. Pozitīvi vērtējot, piemēram, plānā doto solījumu atvēlēt zinātnes attīstībai 2020. gadā 1,5% no valsts IKP, jāizsaka cerība, ka tas tiks izpildīts, un jānorāda, ka bez pietiekama jauno zinātnieku skaita šo līdzekļus nebūs iespējams efektīvi izmantot.

2008. gada LU Attīstības un darbības stratēģija īpaši pasvīturo LU īpašo atbildību par augstākā līmeņa, tostarp doktorantūras studijām valstī. Arī šajā kontekstā jāatgādina, ka vēstures doktora studiju programma vienīgā piedāvā iegūt doktora grādu visās piecās vēstures zinātnes apakšnozarēs.

Kritiska un objektīva vēstures izpēte ir svarīga demokrātiskas sabiedrības attīstībai un pilsoniskās sabiedrības vērtību nostiprināšanai. Vēstures izpētei daudzējādā ziņā ir tīri praktiska nozīme, piemēram, starptautisko attiecību, valsts kontinuitātes pamatojuma jomā vai kultūras mantojuma aizsardzībā.

Prasības, sākot studiju programmu

Vēstures doktora studiju programmā var imatrikulēt pretendētus, kas Latvijas vai ārvalstu augstskolās ieguvuši maģistra grādu humanitārajās, sociālajās vai izglītības zinātnēs. Parasti (līdz 90% gadījumu) uz doktora studijām pretendē personas ar vēstures maģistra grādu, tomēr programmā studējuši arī pedagogijas, politikas zinātnes, teoloģijas maģistri.

Kopš 2007. gada doktorantu imatrikulācijas procesā tiek ievēroti LU apstiprinātie uzņemšanas kritēriji, kas ir publiski pieejami. Tie paredz novērtēt gan pretendenta iepriekšējos sasniegumus (vidējā atzīme maģistra diplomā, atzīme par maģistra darbu, publikācijas, dalība zinātniskās konferencēs u. c.), gan arī tēmas zinātnisko nozīmību, pretendenta motivāciju un pētījuma pieteikuma prezentāciju iestājpārrunās.

LU noteikumi nosaka, kādi dokumenti jāiesniedz, pretendējot uz imatrikulāciju doktorantūrā. To vidū ir maģistra diploms, CV, akadēmisko publikāciju saraksts, dati par dalību zinātniskās konferencēs, starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos, kopā ar potenciālo darba zinātnisko vadītāju izstrādāta izvērsta koncepcija pētnieciskajam darbam un individuālā darba plāns pirmajam studiju gadam.

Uzņemšana doktora studiju programmā notiek pārrunu kārtībā protokolētā doktora studiju programmas sēdē.

Vēstures doktora studiju programmas plāns

Vēstures doktora studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=30601](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=30601)

Studiju programmas organizācija

Vēstures doktora studiju programmas apjoms ir 144 kredītpunkti. Tā dod iespēju iegūt doktora grādu vēsturē un tās apakšnozarēs: arheoloģijā, etnoloģijā, historiogrāfijā un vēstures palīgdisciplīnās, Latvijas vēsturē un vispārējā vēsturē. Studiju programma var tikt realizēta pilna laika studijās (6 semestri) un nepilna laika studijās (8 semestri). Studiju laikā doktorantam ir tiesības izmantot studiju pārtraukumu, kura ilgumu nosaka LU doktora studijas reglamentējošie dokumenti. Katrs doktorants atbilstoši programmai sagatavo studiju individuālo plānu, kuru reizi gadā apstiprina apstiprina darba zinātniskais vadītājs un doktora studiju programmas padome.

Vēstures doktora studiju programmas saturu veido promocijas darba vēsturē izstrāde un akadēmiskie kursi, kuru uzdevums ir sniegt atbalstu promocijas darba izstrādei.

Promocijas darba izstrāde vēsturē ietver pētījuma plāna un struktūras sagatavošanu, izpētes līmeņa noteikšanu un historiogrāfijas kritisku un salīdzinošu analīzi, attiecīgās promocijas darba pamatproblēmas teorētisko un vēsturiski konkrēto aspektu izpēti, teksta

uzrakstīšanu. Promocijas darba forma var būt disertācija (vismaz 200 lappuses), tematiski vienota zinātnisku publikāciju kopa, kas publicēta vispāratzītos recenzējamos izdevumos, vai publicēta un recenzēta monogrāfija.

Promocijas eksāmeni ietver eksāmenu vēstures apakšnozarē, specialitātē un svešvalodā.

Promocijas eksāmens vēstures apakšnozarē paredzēts vienā no piecām pastāvošajām apakšnozarēm (vispārējā vēsture, Latvijas vēsture, arheoloģija, etnoloģija, historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes), un tas apliecina doktoranta zināšanas jaunākajos zinātnes sasniegumos attiecīgajā apakšnozarē un prasmes veikt teorētisku un historiogrāfisku problēmu analīzi.

Promocijas eksāmena specialitātē programma ir individuāla katram doktorantam. Šo programmu izstrādā darba zinātniskais vadītājs, ja nepieciešams, konsultējoties ar citiem attiecīgās vēstures nozares speciālistiem. *Promocijas eksāmens svešvalodā* apliecina doktoranta teorētisko sagatavotību un zināšanas svešvalodās, tostarp attiecīgās vēstures terminoloģijas zināšanas. Doktorants analizē noteiktu zinātnisku monogrāfiju attiecīgajā svešvalodā vai iztirzā noteiktu problēmu, kas saistīta ar promocijas darba tēmu.

Augstskolas pedagoģiskais praktikums vēsturē paredz, ka doktorantam studiju laikā jāapgūst *augstskolas mācībspēka prasmes*, docējot vienu izvēles kursu vēstures bakalaura vai maģistra studiju programmā LU Vēstures un filozofijas fakultātē vai arī kursu vēstures zinātnē citā LU fakultātē vai citā Latvijas augstskolā.

Kurss *Zinātnisku rakstu publikācija vēsturē* : studiju laikā doktorantam jāizstrādā un jānopublicē *trīs zinātniski raksti* (katrs vienas autorloksnes apjomā) zinātniskos izdevumos, tādā veidā informējot zinātnisko sabiedrību par pētījumu rezultātiem un sagatavojot priekšnoteikumus promocijai. Ministru Kabineta noteikumi “Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” nosaka, ka doktora grāda iegūšanai nepieciešams publicēt galvenos pētījumu rezultātus vispāratzītos recenzējamos zinātniskos izdevumos.

Kurss *Dalība ar referātiem starptautiskās zinātniskās konferencēs* paredz, ka doktorantiem jāpiedalās *zinātniskās konferencēs un semināros*. Kredītpunkti iegūstami par uzstāšanos ar referātu par pētījumu rezultātiem vismaz divās starptautiskās zinātniskās konferencēs.

Studiju kursi (doktorantu semināri) ir kopīgi visiem programmas studentiem. Seminārus ievada profesoru lekcijas, kurās tiek nopamatota izvirzītās tēmas zinātniskā nozīmība, kā arī izvirzīti konkrēti uzdevumi semināriem. Semināros studenti lasa referātus par izvēlēto tēmu, referāti tiek analizēti un izvērtēti. Rezultātam jābūt noteiktai idejai vai ierosmei, kas būtu

interesanta un noderīga visiem doktorantiem un saistīta ar attiecīgā doktoranta zinātniski pētniecisko darbu. Labākie referāti parasti tiek publicēti žurnālā „Latvijas Vēsture: Jaunie un Jaunākie Laiki”. Vēstures doktora studiju programmā paredzēti pieci kursi:

1. *Avoti, vēstures avotu teorijas* Kursā ietvaros studentiem jāiepazīstas ar savā promocijas darbā piemērojamām avotpētnieciskām teorijām un jāizstrādā promocijas darbā obligātās avotu analīzes melnraksts.

2. *Alternatīvā vēsture*. Kursā doktoranti tiek iepazīstināti ar alternatīvas attīstības iespējām vēsturē, tiek piedāvāts veikt intelektuālu eksperimentu, kas paredz izstrādāt alternatīvu notikumu attīstības modeli kādā ar promocijas darbu saistītā procesā vai notikumā.

3. *Mīti Latvijas vēsturē*. Doktorantiem tiek piedāvāts izanalizēt konkrētu mītu Latvijas vēsturē, ko var saprast kā sabiedrības vēsturiskajā apziņā un vēstures literatūrā nostiprinājušos stereotipisku priekšstatu kompleksu, kas neatbilst vēsturiskajai realitātei.

4. *Rietumu historiogrāfija un vēstures teorijas: ietekme uz mūsdienu Latvijas vēstures zinātni*. Kursā tiek sniegts ieskats par Rietumu vēstures teoriju un historiogrāfijas skolu iespaidu Latvijas vēstures zinātnē pēc valstiskās neatkarības atjaunošanas. Doktorantam jāizstrādā darbs, kas analizē Rietumu vēsturiskās domas un historiogrāfijas sasniegumu pielietojamību viņa zinātniskajā darba.

5. *Vēstures filozofija*. Kursā doktoranti tiek iepazīstināti ar vēstures filozofijas attīstības galvenajiem posmiem un autoriem, veic atsevišķu sacerējumu analīzi un diskusijas par tiem, izstrādā patstāvīgo darbu, kas tiek publiskots emuārā.

Kā A, tā arī B daļu studiju kursiem var tikt pielīdzināti kursi, kurus doktoranti klausījušies vai apguvuši citās universitātēs, ja kursu apguvi ir akceptējusi doktora studiju programmas padome.

Šobrīd tuvojoties vairāku profesoru pensionēšanās vecumam, tiek strādāts pie esošo kursu nomaiņas. Tā, profesores M. Rubenes kursa *Vēstures filozofija* vietā docents R. Bičevskis strādā pie kursa sociālo un humanitāro zinātņu teorijā izstrādes. Savukārt kursam *Alternatīvas vēsturē* būs nepieciešams papildināt docētāju sastāvu.

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Vēstures doktora studiju programma tiek īstenota latviešu valodā. Programmas galvenā sastāvdaļa, kam pakārtoti pārējie struktūras elementi, ir doktoranta zinātniskais darbs. Promocijas darba izstrāde veido 80 no 144 programmas kredītpunktiem (55%), vēl 10 kredītpunktus (7%) var iegūt par dalību starptautiskās zinātniskās konferencēs, bet 12 kredītpunktus (8,33%) – par zinātniskām publikācijām vispāratzītos recenzējamajos izdevumos.

Tādējādi nospiedoši lielāko daļu kredītpunktu ir paredzēts iegūt par zinātniski pētniecisko darbu. Zinātniskā darba kapacitāte, kā jau norādīts, ir svarīgākais, kas saviem absolventiem jānodrošina studiju programmai, savukārt augstskolu pedagoģijas praktikums palīdz apgūt prasmes, kas daļai absolventu būs vajadzīgas, strādājot augstākās izglītības iestādēs.

Vērtēšanas sistēma

Doktoranta zināšanu novērtēšana kvalitatīvi atšķiras no bakalaura un maģistra programmu studentu vērtēšanas. Vērtēšana ietver tādus aspektus kā doktoranta publikāciju un konferenču referātu vērtēšana, promocijas eksāmeni, darba izvērtējums studijuursos, citi darbības aspektu vērtējumi, visbeidzot disertācijas kvalitātes izvērtējums. Doktoranta zinātniskās darbības rezultātus (zinātniski raksti, referāti konferencēs) vērtē zinātniskā sabiedrība, tostarp attiecīgās problēmas eksperti, ieskaitot arī, protams, VFF mācībspēkus.

Promocijas eksāmenus doktorants kārtos atbilstoši iepriekš izstrādātām un publiski pieejamām eksāmenu programmām attiecīgajā vēstures apakšnozarē un individuāli izstrādātai programmai, kas saistīta ar viņa disertācijas tēmu. Promocijas eksāmenus vērtē ar atzīmi 10 ballu sistēmā. Eksāmens norisinās diskusijas formā, kurā tiek izvērtētas gan vēstures fakti un procesu pārzināšana, gan spēja veikt historiogrāfisku un teorētisku problēmu izvirzīšanu un analīzi.

Doktorantu darbu teorētiskajos semināros vērtē pēc nodarbībā prezentētā un rakstiski iesniegtās referāta kvalitātes, kolektīvu un individuālu uzdevumu izpildes, dalības diskusijās par citu studentu referātiem. Promocijas darba vadītājs vērtē doktoranta dalību bakalaura un maģistra studiju programmu īstenošanā, piemēram, lekciju kvalitāti un prasmi vadīt studentu darbu semināros.

Promocijas darba tekstu pirms iesniegšanas aizstāvēšanai vērtē un analizē ne tikai zinātniskais vadītājs, bet arī atbildīgās katedras akadēmiskais personāls katedras sēdē, vajadzības gadījumā iesaistot citus speciālistus. Lai darbu iesniegtu aizstāvēšanai, nepieciešama attiecīgās katedras rakstiska rekomendācija.

Studiju programmas izmaksas

Vēstures doktora studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā, EUR 3380,28

Doktora studiju programma vēsturē tiek finansēta no valsts budžeta līdzekļiem. 2014. gadā pēc LU noteiktās metodikas aprēķinātās 1 doktoranta studiju izmaksas gadā ir 3380,28 eiro. Doktorantiem, kas studē par personīgajiem vai juridisko personu līdzekļiem, studiju maksa ir 2134 eiro gadā.

Programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Doktora studiju programām nav valsts akadēmiskās izglītības standarta, bet tām jāatbilst citiem valsts regulējumiem. Likumdošanas līmenī šos jautājumus regulē 2005. gadā pieņemtais *Zinātniskās darbības likums*. Vēstures doktora studiju programma atbilst prasībām, kas izteiktas valdības 2005. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1000 *Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām* un Nr. 1001 *Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji*. Šajos normatīvajos aktos paredzētas prasības, lai doktora grāda ieguvēji būtu veikuši pedagoģisko darbu augstākās izglītības iestādēs, piedalītos starptautiskās zinātniskās konferencēs, publicētu savu pētījumu rezultātus, protams, tajos paredzēta promocijas darba sagatavošana. Visi minētie komponenti iekļauti vēstures doktora studiju programmā.

Salīdzinājums ar vēstures studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

2011. gadā aizsāktajā programmas akreditācijas procesā, kas 2012. gadā noslēdzās ar programmas sekmīgu akreditāciju uz sešiem gadiem, tika veiktas programmas struktūras salīdzinoša analīze ar vienas Latvijas augstskolas un divu Eiropas Savienības valstu universitāšu vēstures doktora studiju programmām. Salīdzināšanai izraudzītas Daugavpils Universitātes (DU) vēstures doktora studiju programma, Tartu Universitātes un Turku Universitātes vēstures doktora studiju programmas. Kopumā programmas struktūra, mērķi un uzdevumi būtiski neatšķiras.

Daugavpils Universitātes vēstures doktora studiju programmas specializējas tikai vienā vēstures zinātnes apakšnozarē „Historiogrāfija un vēstures palīgzinātnes”. Tā prognozējamās studiju programmas darbības rezultātus definē kā liela zināšanu apjoma uzkrāšanu, speciālu zināšanu iegūšanu pētniecībā balstītās studijās un studējošā patstāvīgos pētījumos, prasmi veikt pētījumus starptautiskā līmenī un kontekstā, pielietot modernākās pētniecības metodes kopā ar vēstures zinātnes tradicionālajām metodēm. Šādi definētie studiju programmas rezultāti principiāli neatšķiras no LU vēstures doktora studiju programmas paredzamajiem rezultātiem. Programmas struktūra arī ir līdzīga. Kopumā programma triju gadu studiju laikā ietver 120 (180 ECTS) kredītpunktus. 80 kredītpunktus (66,67 % no programmas apjoma) veido promocijas darbs, kas tāpat ļoti līdzinās situācijai LU doktora studiju programmā, savukārt referāti starptautiskās zinātniskās konferencēs un publikācijas veido kopā 12 kredītpunktus jeb 10% no programmas, kas arī lielā mērā līdzinās LU doktora studiju programmas. Atlikušos 22,33% programmas apjoma veido dažādi studiju kursi, kuri ir ievērojami vairāk kā LU doktora studiju programmā. Tomēr jāšaubās, vai šī programmas daļa finanšu krīzes situācijā ir ekonomiski rentabla un būtu akceptējama kā modelis LU.

Tartu Universitāte vēstures doktora studiju programma paredz 4 gadu studijas, iegūstamais kredītpunktu apjoms ir 160 kredītpunkti (240 ECTS). 120 kredītpunktus (180 ECTS, 75%) no šī apjoma aizņem promocijas darba izstrāde. Pārējos kredītpunktus var iegūt, apgūstot dažādus studiju kursus. To vidū ir gan kursi, kas obligāti visiem TU doktorantiem (8 kredītpunkti), gan arī kursi, kas attiecas tieši uz vēstures doktora studiju programmas studentiem. Starp pēdējiem ir doktorantūras semināri (12 kredītpunkti), kas galvenokārt saistīti ar konkrēto promocijas darbu un ar diskusijām „par teorētiskajām un praktiskajām problēmām, kas rodas disertācijas izstrādāšanas gaitā.” Tartu Universitāte ir definējusi programmas rezultātus, ko īsumā var definēt šādi: „prasmes starptautiski atzītu speciālistu līmenī, gatavība strādāt universitātē vai citās zinātniskās iestādēs kā zinātnes un augstākās izglītības darbiniekiem vai vadošiem profesionāļiem ārpus zinātnes sfēras”. Šie mērķi principā sakrīt ar LU vēstures doktora studiju programmas vēlamajiem rezultātiem.

Arī Turku Universitāte piešķir doktora grādu (PhD) vēsturē. Iestājoties doktora studiju programmā, studentam jāsaņem informācija par līdzšinējo akadēmisko darbību, un sākotnējais darba plāns. Programmas kopējais apjoms ir 240 ECTS (1 Somijas kredītpunkts = 1 ECTS). No tiem 180 ECTS veido pats doktora darbs. Pārējos 60 ECTS sastāda dažādi studiju kursi. Tie ietvert doktorantūras seminārus (*research seminars*), kursus zinātnes teorijā, publikācijas un uzstāšanos zinātniskās konferencēs, iespējams, sava priekšmeta docēšanu.

Informācija par studējošajiem

2013. gada 1. oktobrī tika eksmatrikulēti trīs studējošie, visi kā doktora studiju programmu izpildījuši. 2013. gada jūnijā viens no studējošajiem tika eksmatrikulēts pēc paša lūguma. Savukārt 2013. gada 1. oktobrī tika uzņemti 5 studējošie. Tādējādi LU vēstures doktora studiju programmā 2013. gada 1 oktobrī studēja 17 studējošie.

2014. gada jūnijā viens doktora studiju programmas students tika eksmatrikulēts kā finansiālās saistības neizpildījis, bet 2014. gada 1. oktobrī 8 studējošie tika eksmatrikulēti kā studiju programmu izpildījuši. Ar 1. oktobri programmā iestājās 7 studējošie. Tādējādi 1. oktobrī bija 15 aktīvi studējoši doktoranti un divi studējošie, kas izmanto akadēmiskos atvaļinājumus.

2013. gadā aizstāvēšanai tika iesniegti četrus agrāko gadu programmas absolventu (Juris Ciganovs, Ilze Jermacāne, Reinis Kalniņš, Aldis Miņins) promocijas darbi. Šobrīd ir aizstāvēti trīs no minētajiem darbiem, izņemot Jermacānes promocijas darbu, kas jau akceptēts VZKK. 2014. gadā tika iesniegts aizstāvēšanai Andra Levāna promocijas darbs, tiesa, viņš nekad nav beidzis LU doktora studiju programmu. Līdz 2014. gada 31. oktobrim promocijas darbu paredzēts iesniegt programmas 2013. gada absolventam Tomam Ķikutam.

Programmas studējošo un absolventu nodarbinātība, kuras problemātika tika atzīmēta 2013. gada iekšējā eksperta ziņojumā, ir viegli apzināma studējošo un absolventu nelielā skaita dēļ. Principā programmas studējošie un absolventi strādā četrus ministriju sistēmā. Pirmkārt, jāmin Izglītības un zinātnes ministrija (LU, LU Filozofijas un socioloģijas institūts, LU Latvijas vēstures institūts u. c.) . Kā īpašs sasniegums jāmin Dr. Gata Krūmiņa ievēlēšana Valmieras Augstskolas rektora amatā, sasniedzot reto darba devēja statusu valsts augstskolā. Kultūras ministrijas sistēmā absolventi un studējošie strādā tai pakļautajos muzejos un arhīvos. Vairāki programmas absolventi strādā Ārlietu un Aizsardzības ministriju centrālajā aparātā un pēdējai pakļautajā Latvijas Kara muzejā. Tāpat atzīmēšanas vērts fakts ir Dr. Edvīna Šnores ievēlēšana Latvijas Republikas 12. Saeimā. Kopumā programmas absolventi ieņem amatus dažādās budžeta iestādēs.

Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Veiktās studējošo aptaujas par studiju kursiem liecina par pozitīvu attieksmi pret pasniedzēju izmantotajām metodēm un attieksmi pret studējošajiem. Tāpat pozitīvi tiek vērtēts piedāvāto kursu saturs un iespējas tajos – kas arī ir kursu uzdevums – prezentēt sava zinātniskā darba perspektīvas. Studējošie norāda, ka būtu vēlams paplašināt piedāvāto studiju

kursu skaitu. Studējošie pozitīvi novērtē sadarbību ar saviem zinātniskajiem vadītājiem un atbalstu, kuru sniedz attiecīgās atbildīgās struktūrvienības – katedras. Studējošie turpina izteikt kritiskus viedokļus par VFF finansiālo situāciju kopumā, bet pozitīvi vērtē samērā plašās stipendiju iespējas.

Programmas absolventi pozitīvi vērtē akadēmiskās un valsts pārvaldes karjeras iespējas, ko daļai no viņiem paver doktora grāda iegūšana. Pozitīvi tiek vērtētas arī zinātniskā darba prasmes, kuras nodrošina doktora programmas apgūšana. Aptaujātie absolventi par ļoti nozīmīgām uzskata pēdējo gadu plašās stipendiju iespējas, it īpaši ESF stipendijas promocijas darba pabeigšanai zinātniskā grāda pretendentiem. Absolventi pozitīvi vērtē doktorantūras skolu darbību, tostarp doktorantūras skolas „Letonika” ieguldījumu.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktora studiju programmas studenti ir tiesīgi piedalīties VFF studentu pašpārvaldes vēlēšanās, tikt ievēlētiem pašpārvaldē, LU studentus pārstāvošajās struktūrās, Latvijas Studentu apvienības darbā. LU Vēstures doktoranti gan līdz šim nav bijuši aktīvi studentu kustības dalībnieki.

Pastāv zināma doktorantu statusa problēma, jo šī līmeņa studējošais atrodas savdabīgā robežsituācijā starp mācību spēku un studentu. Doktorantam ir tiesības arī, atšķirībā no pārējiem studējošajiem, piedalīties katedras akadēmiskā personāla sēdēs un doktora studiju programmas apspriešanā. Doktorantiem ir tiesības piedalīties un izteikt priekšlikumus ne tikai katedru akadēmiskā personāla, bet arī doktora studiju programmas padomes un Domes sēdēs.

Studiju kursu apraksti

Vēstures doktora studiju programmas kursu aprakstus skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=30601](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=V%C4%93sture&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=30601)

Filozofijas bakalaura studiju programma

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

LU VFF piedāvā filozofijas studijas visos trijos – bakalaura, maģistra un doktora – līmeņos. Filozofijas studiju programmu mērķis ir sagatavot speciālistus akadēmiskajai pētniecībai, darbam izglītības iestādēs un valsts pārvaldē, ES institūcijās, kultūras iestādēs, plašsaziņas līdzekļos, izdevējdarbībā, nevalstiskajās organizācijās u. c., kur nepieciešamas vispusīgas zināšanas un plašs redzesloks, analītiska domāšana apvienojumā ar radošu pieeju un spēju pieņemt atbildīgus stratēģiskus lēmumus. Atbilstoši Boloņas procesa prasībām augstākajai izglītībai bakalaura studiju programma (3 gadi) veidota sasaistē ar maģistra studiju programmu (2 gadi). Ar mērķi sagatavot speciālistus zinātniskajam un akadēmiskajam darbam Latvijā ir veidota filozofijas doktora programma (3 gadi), kuru sekmīgi pabeidzot tiek iegūts doktora grāds filozofijā. LU VFF ir vienīgā Latvijas Republikā, kas piedāvā iespēju apgūt filozofijas studiju programmas bakalaura, maģistra un doktora studiju līmeņos, līdz ar to uz fakultāti gulstas galvenā atbildība par atbilstošas kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu zinātnes, izglītības, kultūras, valsts pārvaldes vajadzībām. Šī situācija nosaka nepieciešamību veidot vispusīgu, starp filozofijas daudzskaitlīgajām apakšnozarēm sabalansētu studiju programmu, kas atbilst valstī pieņemtajai zinātņu klasifikācijai, nepieļaujot šauru specializāciju kādā vienā vai tikai dažās no teorētiskās vai praktiskās filozofijas jomām. Bakalaura studiju programma ir pieejama pilna laika klātienes studiju formā un nepilna laika neklātienes studiju formā.

Par LU VFF filozofijas bakalaura studiju programmas studentu var kļūt personas, kuras ir ieguvušas vispārējo vidējo izglītību un izturējušas konkursu atbilstoši LU Imatrikulācijas noteikumiem. Filozofijas bakalaura studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti. Šo studiju programmu var īstenot pilna laika klātienes studiju formā sešu studiju semestru laikā vai nepilna laika neklātienes studiju formā astoņu studiju semestru laikā. Studiju programmu veido 3 daļas. Obligātā daļa (A daļa) ir 74 kredītpunkti, kuros iekļauti vispārējie LU studiju pamatkursi 10 kp apjomā, filozofijas nozares pamatstudiju kursi 64 kp apjomā, no kuriem studenta patstāvīgais pētnieciskais darbs sastāda 12 kp (kursa darbs - 2 kp, bakalaura darbs - 10 kp). Ierobežotās izvēles daļas (B daļa) piedāvājumu veido plaša spektra filozofijas apakšnozaru kursi 44 kp apjomā, brīvās izvēles daļa (C daļa) ir 2 kp.

Visu filozofijas studiju programmu kopīgie **stratēģiskie mērķi** ir:

1. Stabilizēt filozofisko izglītību un filozofisko pētniecību Latvijā, paplašināt un attīstīt iestrādes, iezīmēt un izkopt prioritātes un nodrošināt kvalitatīvas kompetences iegūšanas iespējas ikvienā no līmeņiem, veicināt sadarbību gan ar kolēģiem citās humanitārajās un sociālo zinātņu nozarēs, gan ārzemju universitāšu filozofijas nodaļās;

2. Veicināt teorētiskās un praktiskās filozofijas zināšanu iesaisti kultūras, zinātnes un sociālo procesu analīzē un risinājumos Latvijā.

Filozofijas bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt iespēju iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu filozofijā, sagatavot darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, kas orientējas filozofijas pamatnostādņēs, pārzina Latvijas intelektuālo domu, ir kritiski domājošs un spēj veikt kultūras un sociāla rakstura problēmu identifikāciju un izpēti, asistēt pētnieciskajā darbā un ir motivēts tālākizglītbai.

Filozofijas bakalaura studiju programmas uzdevumi:

1. Sniegt akadēmiskās zināšanas filozofijas kursus atbilstoši bakalaura kvalifikācijas līmenim;

2. Attīstīt akadēmisko rakstītprasmi un spēju skaidri, saprotami formulēt un izklāstīt kursus apgūtās tēmas, patstāvīgi sagatavot uzstāšanos semināros un referātus, attīstīt prasmi strukturēt savu studiju procesu;

3. Attīstīt pieredzi patstāvīga pētnieciskā darba veikšanai, izkopt analītisko un kritisko domāšanu, argumentācijas prasmi, spēju strādāt ar filozofisko literatūru latviešu valodā un svešvalodās;

4. Attīstīt un pilnveidot studentu prasmi orientēties aktuālajos sociālajos un kultūras procesos, identificēt problēmas, apzināt to izpētes iespējas;

5. Motivēt studentus izglītības patstāvīgai pilnveidošanai, rosināt uzņēmību un atbildību, atjaunojot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību, kā arī profesionāli pilnveidoties.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Pēc sekmīgi pabeigtas bakalaura studiju programmas bakalaura grāda ieguvējam/-ai jāpiemīt šādām kompetencēm:

1) Zināšanas jeb intelektuālās kompetences:

1.1. Filozofijas vēstures nozīmīgāko autoritāšu, virzienu un skolu atpazīšana un orientēšanās nozīmīgākajās norisēs; izpratne tiklab par vēsturiskajām, kā par mūsdienu galvenajām filozofiskajām diskusijām;

1.2. Spēja orientēties galveno filozofijas apakšnozaru (apziņas filozofija un izziņas teorija, ētika, estētika, sociālā filozofija u. c.) problemātikā; spēja strukturēt savu studiju procesu.

2) Kritiski analītiskās spējas:

2.1. spēja patstāvīgi strādāt ar nozares literatūru (spēja atlasīt, apgūt un analizēt filozofisko literatūru);

2.2. spēja pielietot teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas pētniecisko problēmu formulēšanā un risināšanā;

2.3. spēja argumentēt un veidot slēdzienus, kopsavilkumu.

3) Praktiskās kompetences:

3.1. spēja plānot un organizēt savu studiju darbu;

3.2. pētnieciskās iemaņas, ieskaitot spēju izmantot informācijas tehnoloģiju resursus;

3.3. spēja izteikties un prezentēt sagatavoto materiālu gan mutiski, gan rakstiski latviski (pēc vajadzības arī citā valodā);

3.4. spēja pieņemt un pamatot praktiskus lēmumus, balstoties uz zināšanām filozofijas nozarē.

4) Komunikācijas prasmes:

4.1. akadēmiskās komunikācijas prasme, spēja izteikties mutvārdos un rakstiski;

4.2. pārzināt latviešu/ akadēmiskās valodas kultūru un interneta lietošanas etiķeti pārzināšana, prasme lietot latviešu filozofisko terminoloģiju;

4.3. akadēmiskās ētikas ieverosana

5) Tālākās izglītības prasmes:

5.1. regulāri pilnveidot un atjaunot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību;

5.2. profesionāli pilnveidoties izvēlētajā darbības jomā.

6) Citas prasmes:

6.1. prasme darboties radoši;

6.2. prasme darboties kopā ar citu zinātņu nozaru pārstāvjiem;

6.3. prasme izmantot jauno tehnoloģiju iespējas darba procesa mobilitātes un rezultativitātes kāpināšanai.

Studiju programmu atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Filozofijas bakalaura programmas attīstība tiek izstrādāta saskaņā ar LU attīstības stratēģisko plānu 2010.-2020. gadam, ar LU Darbības un attīstības ilgtermiņa stratēģiju 2009.-

2015. gadam, LU Starptautiskās sadarbības stratēģiju un LU Akadēmiskās attīstības koncepciju. LU filozofijas bakalaura studiju programma paredz maksimālu virzību uz zinātnes universitātē nospraustajiem mērķiem – atbalstīt izcilības, veicināt starptautiski konkurētspējīgu zinātnisko darbību, piesakot projektus par filozofiskās tematikas izstrādi, veidot modernu studiju un zinātniskā darba vidi, izmantojot Eiropas struktūrfondu sniegtās iespējas, un attīstīt sadarbību ar ārzemju izcilākajiem zinātnes un izglītības centriem filozofijas jomā, tajā skaitā Tībingenes Universitāti, Helsinku Universitāti, Dublinas Universitātes koledžu u. c.

Filozofijas studijas attīsta analītisku, precīzu domāšanu, rosina kritiski pārbaudīt standartpieeju, risinājumu pamatpieņēmumus un meklēt alternatīvas. Filozofija stiprina domāšanas neatkarību un atvērtību, spēju argumentēti novērtēt un pieņemt citādu viedokli, tā izkopj interpretācijas spēju, kas prasa plašu redzesloku un iedziļināšanās prasmi. Filozofija orientē domāšanu uz starpdisciplināru pieeju un skatījumu attīstīšanu, kas ir būtiska inovatīvu risinājumu meklējumos. Tas ir tādu īpašību un prasmju kopums, ko darba devēji augstu novērtē darba tirgū gan valsts, gan privātajā sektorā.

Prasības, sākot studiju programmu

Par filozofijas bakalaura studiju programmas studentu pilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijām var kļūt personas ar vidējo izglītību, kas izturējušas konkursu atbilstoši LU Imatrikulācijas noteikumiem. Tie paredz šādas prasības: (1) Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas pēc 2004. gada tiek vērtētas centralizēto eksāmenu atzīmes latviešu valodā un svešvalodā (vācu, franču vai angļu); (2) Personām, kas vidējo izglītību ieguvušas pirms 2004. gada tiek vērtētas vidējās izglītības dokumenta gada atzīmes latviešu valodā un svešvalodā (vācu, franču vai angļu), kā arī vidējo atzīmi visos mācību priekšmetos. Divdesmit pretendenti tiek imatrikulēti par valsts budžeta līdzekļiem, pārējie konkursa kārtībā par personisko finansējumu. No imatrikulācijas brīža studentam ir LU studējošā tiesības, kuras paredz Izglītības likums, Augstskolu likums, LU Satversme un citi saistošie dokumenti. Studentiem ir iespējas mainīt studiju formu un programmu, ieskaitīt studiju novērtējumā citās augstākas izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku (ne ilgāk par 4 semestriem) pārtraukt studijas, saglabājot tiesiskās attiecības ar LU. Imatrikulācijas priekšrocības: Latvijas valsts skolēnu zinātniskās konferences filozofijas sekcijas 1. – 3. pakāpes ieguvējiem vai atklātās filozofijas olimpiādes 1. – 3. vietas ieguvējiem 2013. un 2014. gadā.

Studiju programmas plāns

Filozofijas bakalaura studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20668](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20668)

Studiju programmas organizācija

Bakalaura studiju programma ir pieejama pilna laika klātienes studiju formā un nepilna laika neklātienes studiju formā. Studiju laiks atbilstoši ir 6 semestri klātienes studijām un 8 semestri neklātienes studijām. Studiju apjoms ir 120 kp.

Studiju programma sastāv no trim daļām:

- Obligātā daļa (A) ir 74 kp. To veido vispārējie LU pamatstudiju kursi (10 kp) un nozares pamatstudiju kursi 64 (kp): ievads filozofijas studijās (4 kp); kritiskā domāšana (3 kp); ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē (4 kp); semiotika (3 kp); teorētiskās filozofijas kursi (kopā 9 kp); praktiskās filozofijas kursi (kopā 6 kp); filozofijas vēstures kursi (kopā 23 kp); patstāvīgais pētnieciskais darbs (kursa darbs - 2 kp; bakalaura darbs – 10 kp)

- Ierobežotās izvēles daļa (B) ir 44 kp. To veido apakšnozares zināšanu padziļināšanas un akadēmisko prasmju izkopšanas kursi: teorētiskajā filozofijā (8 kp); praktiskajā filozofijā (18 kp); filozofijas vēsturē (22 kp); kultūras vēsturē un vēstures filozofijā, autobiogrāfijas filozofijā (8 kp); politikas filozofijā un nacionālisma teorijās (4 kp); psihoanalīzē (2 kp); latīņu valodā (4 kp). Kopumā studentiem tiek piedāvāti kursi 66 kp apjomā.

- Brīvās izvēles daļa (C) ir 2 kp, ko students izvēlas pats.

LU pamatstudiju bloku veido kursi Latvijas vēstures problēmas (2 kp); Ievads politikas zinātnē (2 kp); Ievads tiesību zinātnē (2 kp); Ekonomikas teorijas pamati (2 kp); Latīņu valoda (2 kp). Šie kursi no mācību prorektora apstiprinātā rekomendējamo LU pamatstudiju kursi ir iekļauti programmā ar mērķi paplašināt studējošo redzesloku, sniegt pamatzināšanas sociālo zinātņu jomā un dot iespēju latīņu valodas studijām, kas ir būtiski, apgūstot filozofijas studiju programmu kopumā, turklāt gan raugoties no

filozofijas vēsturiskās attīstības, gan it īpaši no nozares terminoloģijas veidošanās viedokļa.

Nozares pamatstudiju bloka mērķis ir nodrošināt filozofijas bakalaura grāda iegūšanai nepieciešamo pamatzināšanu un prasmju apguvi. „Ievads filozofijas studijās” (I un II daļa) sniedz ieskatu filozofijas studiju specifiskā, veido un attīsta pētnieciskā darba iemaņas (iemaņas studiju darba plānošanā, argumentācijā, teksta interpretācijā, patstāvīga viedokļa veidošanā, terminoloģijas apguvē, u. c.). Kurss „Kritiskā domāšana” papildina studentu iemaņas un prasmes argumentācijā, slēdzienu veidošanā, izteikumu konteksta un implicīto pieņēmumu novērtēšanā, kas ir būtiskas visu tālāko filozofijas kursu apgūšanā. Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē veido studentu redzesloku un izpratni par pasaules kultūras vēstures pamatformām un filozofijas kultūrvēsturisko kontekstu. Kurss „Semiotika: retorika un attēlošana” sniedzot zināšanas par semiotikas pamatjautājumiem, nozīmīgākajām idejām un semiotikas izmantojumu atšķirīgu zīmju teoriju analīzē veido tādu zināšanu lauku, kas turpmākajās studijās palīdzēs studentiem dziļāk izprast gan mūsdienu estētikas, gan arī 20. gs. otrās puses filozofijas diskusijas. Filozofijas vēstures kursi veido bakalaura studiju pamatskeletu, iepazīstinot studentus ar filozofiskās domas attīstības gaitu no antīkās pasaules līdz mūsdienām, veidojot izpratni par filozofijas apakšnozaru veidošanos un to pamatproblēmām, filozofiskās terminoloģijas attīstību, iezīmē nacionālo filozofiju rašanos un specifiku, ietverot arī Latvijas filozofijas vēstures studijas. Atsaucoties uz studējošo interesi par analītisko un valodas filozofiju, ~1,5 kp apjomā šie virzieni tiek aplūkoti kursā „19. un 20. gs. filozofijas vēsture II”. Teorētiskās filozofijas kursi ietver loģiku, epistemoloģiju un apziņas filozofiju. Šajosursos studenti apgūst loģiskās domāšanas kultūras pamatus, gūst izpratni par loģikas priekšmetu (sistemātiku un vēsturiskajiem aspektiem), mācās apgūtās zināšanas pielietot teorētiskās un praktiskās darbības jomās. Epistemoloģija aplūko jautājumus par izziņas un zināšanu iedabu, aplūko izziņas, pieredzes un valodas attiecību problemātiku tās klasiskajā un mūsdienu skatījumā. Apziņas filozofija veido izpratni par mūsdienu teorētiskajiem priekšstatiem par apziņas, prāta, domāšanas procesiem, to saikni ar smadzeņu darbību un ķermeni. Teorētiskās filozofijas kursi ir priekšnosacījums tālākajām studijām zinātnes filozofijā un kognitīvajās zinātnēs. Praktiskās filozofijas kursi ietver ētiku un sociālo filozofiju (estētikas kursi iekļauti B daļā). Patstāvīgo pētniecisko darbu veido Kurša darba (2 kp) un Bakalaura darba (10 kp) izstrādāšana. Kurša darba mērķis ir attīstīt studenta patstāvīgās pētnieciskās iemaņas, akadēmiskās domāšanas un rakstības

prasmes. Kurša darbu un bakalaura darba sagatavošanas gaitā studējošais formulē pētniecisko problēmu, atlasa teorētisko literatūru un veic problēmas izpēti, strukturē pētnieciskā darba plānu, sistematizē un analizē teorētiskās nostādnes un atziņas, veido kopsavilkumu. Bakalaura darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir priekšnosacījums akadēmiskā grāda piešķiršanai un ļauj studentam iedziļināties interesējošā tēmā un demonstrēt apgūtās zināšanas un prasmes.

Ierobežotās izvēles daļu veido kursi, kuru mērķis ir filozofijas apakšnozaru zināšanu padziļināšana un akadēmisko prasmju izkopšana. Studējošie var turpināt apgūt latīņu valodas pamatus un studēt latīņu klasiskos filozofijas tekstus (kopā 4 kp); papildināt zināšanas kultūras vēsturē (2 kp) un apgūt psihoanalīzes pamatus (2 kp). Filozofijas vēstures studijas orientētas uz nozīmīgāko autoru un tekstu studijām, kas veido pagrieziena punktus Rietumu filozofijas attīstībā (Platons, Aristotelis, Plotīns, viduslaiku autoru kopa, Dekarts, Hjūms, Heidegers, Gadamers, franču strukturālisms un poststrukturālisms, kopā 20 kp) un Latvijā (2 kp).

Teorētiskās filozofijas daļā studenti pāriet pie zinātnes filozofijas studijām, ieskaitot humanitāro zinātņu filozofiskās problēmas, un padziļina zināšanas apziņas filozofijā, studējot kursu „Psihes – ķermeņa problēma 20. gs. filozofijas skatījumā” (2 kp). Praktiskās filozofijas daļā studenti var izvēlēties kursus 20. gs. ētikā, praktiskajā ētikā un prosemīnārus Epiktēta un Senekas tekstu padziļinātām studijām (kopā 10 kp); padziļināt zināšanas sociālajā filozofijā, pievēršoties nozīmīgāko 20. gs. sociālo teoriju un tekstu studijām (3 kp); apgūt estētikas un mākslas teoriju un vēsturi (kopā 2 kp). Ieskatu filozofijas apakšdisciplīnās papildina kursi vēstures filozofijā (4 kp); klasiskajā retorikā (2 kp), kā arī Ievads normatīvajā politikas filozofijā (2 kp) un nacionālisma teorijās (2 kp).

Salīdzinot ar iepriekšējo akreditācijas periodu VFF budžeta konsolidācijas rezultātā ir nācies ievērojami samazināt docētāju skaitu filozofijas bakalaura un daļēji filozofijas maģistra studiju programmās (no 19 docētājiem uz 10), un līdz ar to arī piedāvāto kursu tematisko klāstu. Esam bijuši spiesti pilnībā atteikties no svešvalodu apguves bakalaura studiju programmā, no kursiem reliģiju vēsturē, reliģijas filozofijā un jaunajās reliģiskajās kustībās, nedaudz sašaurināt teorētiskās, praktiskās filozofijas un filozofijas vēstures kursu klāstu B daļā. Tomēr ir saglabāts nozares pamatstudiju kursu kodols, un papildināts piedāvājums ierobežotās izvēles daļā ar jauniem kursiem vēstures filozofijā, politikas filozofijā un tehnikas filozofijā. Studējošo aptaujās un neformālajās sarunās izskan vēlme gan pēc kursiem svešvalodās, gan arī pēc ievērojami plašāka kursu

piedāvājuma B daļā, tomēr krīzes budžeta ietvaros šo jautājumu risinājums ir problemātisks. 2012. gadā programmā ir iekļauts lektora A.Sveces sagatavotais kurss „Patība: diskusijas 20. gs. filozofijā” (2 kp), kas notiek angļu valodā un dod iespēju studentiem iepazīties ar 20. gs. filozofijā plaši apspriestu tēmu – cilvēka patību, gan arī iespēju papildināt savas zināšanas par filozofisko terminoloģiju angļu valodā un pilnveidot prasmes lasīt, rakstīt un diskutēt par filozofisku problemātiku angļu valodā. 2013. gadā programmā iekļauti jauni kursi „Proseminārs: D.Hjūms par cilvēka dabu” (asoc.prof. E.Freiberga); „Ievads metafizikā” (lekt.L.Muizniece) un „Klasiskā retorika” (prof.I.Šuvajevs). Sakara ar to, ka samazinājusies profesores M.Rubenes noslodze filozofijas bakalaura programmā, līdzšinējie kursi estētikā aizstāti ar kursu „Estētika: forma, gaume, skaistais” (asoc. prof. E.Freiberga). Analītiskajai un valodas filozofijai studiju programmā docētāju trūkuma dēļ nav izdalīti atsevišķi kursi, bet šie virzieni tiek aplūkoti attiecīgā laikposma filozofijas vēstures, ētikas un vēstures filozofijas kursu ietvaros. Programmai attīstoties (labvēlīgākā finansiālajā situācijā) tiks paplašināts kursu piedāvājums teorētiskajā un praktiskajā filozofijā, kā arī meklētas iespējas paplašināt politikas filozofijas studijas, ja būs studentu ieinteresētība.

Filozofijas bakalaura studiju programmas plāns pilna laika studijās:

	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	Kopā
A daļā	20	14	12	11	7	10	74
B daļā	0	6	8	7	13	10	44
C daļā	0	0	0	2	0	0	2
Programmā kopā	20	20	20	20	20	20	120

Filozofijas bakalaura studiju programmas plāns nepilna laika neklātienes studijās:

	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.	7.sem.	8.sem.	Kopā
A daļā	15	14	12	9	7	7	0	10	74
B daļā	0	0	4	4	8	8	16	4	44
C daļā	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Programmā kopā	15	14	16	15	15	15	16	14	120

No imatrikulācijas brīža studentam ir LU studējošā tiesības, kuras paredz likumdošana. Imatrikulētajiem studentiem izsniedz studenta apliecību un paroli piekļuvei LU Informācijas sistēmai (LUIS) un e-kursiem. Studējošajiem ir iespējas mainīt studiju formu un programmu, ieskaitīt studiju novērtējumā citās atbilstošās augstākās izglītības studiju programmās iegūtās zināšanas, kā arī uz laiku pārtraukt studijas (studiju pārtraukums), saglabājot tiesiskās attiecības ar LU.

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Filozofijas bakalaura studiju programma pamatā tiek īstenota latviešu valodā. Studiju programmas rīcībā nav tādu finanšu resursu, lai kursus dublētu svešvalodās (angļu val.) un tie nosegtu ārvalstu studentu intereses apgūt vai nu pilnu programmu (120 kp), vai arī atsevišķus semestrus (katru 20 kp apjomā) dažādos studiju līmeņos. Angļu valodā tiek piedāvāti atsevišķi B daļas kursi ar nolūku papildināt un pilnveidot mūsu studējošo prasmes, bet nereti obligātā un ieteicamā literatūra kursu apguvei ir angļu val. un/vai citās svešvalodās. Studijas notiek lekciju, semināru un prosemināru formā. Šis sadalījums norādīts katra kursa aprakstā. Nepieciešamības gadījumā studējošajam tiek sastādīts kursa docētāja akceptēts individuālais studiju plāns. Pakāpeniski tiek apzinātas un nostiprinātas e-studiju vides piedāvātās iespējas filozofijas kā humanitārās zinātnes apguvei; studējošie un pasniedzēji e-resursus plaši izmanto mācību materiālu izplatīšanai, saziņai, studentu patstāvīgo darbu iesniegšanai un vērtēšanai. Tomēr kursu docēšana e-vidē vēl ir jāpaplašina, un, ja būs nepieciešams, docētāji jāapmāca e-kursu veidošanā.

Vērtēšanas sistēma

Galvenās novērtēšanas formas bakalaura studiju programmā ir studiju kursu pārbaudījumi. Ir divu veidu pārbaudījumi – (1) starppārbaudījumi un (2) studiju kursu noslēguma pārbaudījumi. **Starppārbaudījumu** veidi ir (1) kontroldarbs; (2) patstāvīgais darbs, ziņojums, referāts vai (3) aktīva līdzdalība semināru diskusijās; (4) cits darba veids atbilstoši apgūstamā kursa specifikai. Kurasa aprakstos, kurus studenti saņem semestra sākumā, ir norādītas katra atsevišķa kursa prasības, mērķi, apgūstamās zināšanas un prasmes, kā arī starppārbaudījumu skaits un veids.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa **noslēguma pārbaudījums**. Tas var būt divējādas formas: (1) eksāmens vai (2) patstāvīgā pētnieciska darba aizstāvēšana, kas bakalaura līmeņa studiju programmā piemērota kursa darba aizstāvēšanai 4.semestrī un bakalaura darba aizstāvēšanai programmas noslēgumā, bet maģistra līmeņa studiju programmā - maģistra darba aizstāvēšanai programmas noslēgumā. Eksāmena formas ir: (1) rakstisks pārbaudījums, kurā mācībspēks vērtē studējošā rakstveidā izpildītu pārbaudījuma uzdevumu; (2) mutvārdu pārbaudījums, kurā vērtē studējošā mutiskās atbildes un skaidrojumus; (3) kombinēts pārbaudījums, kurā vērtē gan studējošā mutiskās atbildes, gan rakstveidā izpildītus uzdevumus. Mutvārdu un rakstveida daļu īpatsvars tiek noteikts studiju kursu aprakstā.

Studiju kursa apguves kopējo vērtējumu veido: (1) Starppārbaudījumu kopējais vērtējums – ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma; (2) Eksāmenā iegūtais vērtējums – ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi.

Kursa darbu aizstāvēšanu organizē katedras atbilstoši izstrādātās tēmas profilam (teorētiskā filozofija, praktiskā filozofija, filozofijas vēsture). Kursa darbu recenzē eksperts, kurš iesniedz rakstisku atsaukumi par vērtējamo darbu. Ekspertus nozīmē katedras sēdē. Bakalaura darbu aizstāvēšana notiek gala pārbaudījuma komisijās, par katru darbu ir divi eksperta viedokļi rakstisku atsauksmju formā, kuras students saņem ne vēlāk kā 1 dienu pirms darba aizstāvēšanas. Bakalaura darba ekspertus nozīmē un apstiprina Filozofijas studiju programmu padomes sēdē.

Pārbaudījumu uzskata par izturētu, ja vērtējums 10 punktu sistēmā nav zemāks par 4 punktiem.

Studiju programmas izmaksas

Filozofijas bakalaura studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā,
EUR 1126,76

Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Filozofijas studiju programmas ir akreditētas laikposmā no 1999. līdz 2005. gadam, no 2005. līdz 2011. gadam un no 2013. gada līdz 2019. gadam. Akreditācijas periodā no 2005. līdz 2011. gadam programmā tika integrēti Boloņas procesa principi, kas paver un nodrošina piešķiramās kvalifikācijas pielīdzināšanu citu ES valstu universitātēs atbilstīgajam grādam. Filozofijas studiju programmas saturs un struktūra atbilst MK noteikumiem par akadēmiskās izglītības standartu, tuvāk šī atbilstība uzrādīta tālāk ievietotajā tabulā. Programma pēc tajā ietvertā satura ir tāda, kuru realizējot var īstenot minētajos noteikumos norādīto akadēmiskās izglītības mērķi un uzdevumus. Filozofijas programma nodrošina humanitārās izglītības ietvaros bakalaura līmenī gan atbilstīgās teorētiskās, gan metodoloģiskās, gan saturiskās zināšanas, gan izkopj prasmes un iemaņas, kurām ir visai plaša amplitūda turpmākajām studijām. Abi nākamie līmeņi, savukārt, sagatavo speciālistus, kuri var strādāt gan dažādās valstiskās darbības jomās, gan akadēmiskajā pētniecībā virzīties uz pilnvērtīgu mijiedarbību ar ārzemju kolēģiem.

Studiju programmu realizācija LU VFF tiek organizēta saskaņā ar Izglītības likumu, Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Ministru kabineta 03.01.2002. noteikumiem Nr. 2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, MK 27.12.2005. noteikumiem Nr.1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Satversmi, LU Senāta apstiprināto „Latvijas Universitātes studiju programmu nolikumu” (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236) un nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē” (LU Senāta 26.05.2003. lēmums Nr. 169).

Tabula: Programmas atbilstība Ministru kabineta noteikumiem Nr.2 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, Rīgā, 2002. gada 3. janvārī.

<i>Valsts akadēmiskā standarta prasības</i>	<i>Studiju programmas risinājums</i>
3. Bakalaura studiju programmas apjoms pilna laika studijās un nepilna laika studijās ir 120-160 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 10 kredītpunktu ir bakalaura darbs. Studiju ilgums pilna laika studijās ir seši līdz astoņi semestri.	Programmas apjoms – 120 kp., bakalaura darbs – 10 kp. Studiju ilgums – 3 gadi jeb 6 semestri.

<p>14. Bakalaura studiju programmu veido tās obligātā daļa (ne mazāk kā 50 kredītpunktu), obligātās izvēles daļa (ne mazāk kā 20 kredītpunktu) un brīvās izvēles daļa.</p>	<p>Obligātā daļa – 74 kp., obligātās izvēles daļa – 44 kp., brīvās izvēles daļa – 2 kp.</p>
<p>15. Bakalaura studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).</p>	<p>Programmas obligātajā saturā ietilpst: Universitātes pamatstudiju modulis - Latvijas vēsture (2kp), Latīņu valoda (2kp), Ievads politikas zinātnē (2 kp), Ievads tiesību zinātnē (2 kp), Ekonomikas teorijas pamati (2 kp). Kopā: 10kp</p> <p>Filozofijas nozares/ideju vēstures, loģikas, izziņas un apziņas teorijas, ētikas, sociālās filozofijas apakšnozaru pamatnostādnes, principi, struktūra, metodoloģija: Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē (4 kp), Kritiskā domāšana (3 kp), Loģika (4 kp), Ievads filozofijas studijās I (6 kp), II (2 kp), Epistemoloģija (3 kp), Sociālā filozofija (2 kp), Ētika (4 kp), Semiotika (3 kp) – pārsniedz 24 kp.</p> <p>Filozofijas nozares/filozofijas un ideju vēstures apakšnozares attīstības vēstures un aktuālu problēmu kursi (Antīkā un viduslaiku filozofija (5 kp), Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai)(5 kp), Latvijas filozofijas vēsture I (3 kp) un II (2 kp), 19. un 20. gadsimta filozofija I (5 kp); II (5 kp), pārsniedz 10 kp.</p> <p>Filozofijas nozares/apakšnozares raksturojums un problēmas starpnozaru aspektā: Psihoanalīze (2 kp), Nacionālisms, identitāte, sabiedrība (2 kp), Cilvēks un tehnika (2 kp), Psihesķermeņa problēma 20. gs. filozofijā (2 kp), Cilvēka-dzīvnieka attiecības: to kultūrvēsturiski, kognitīvie un ētiskie aspekti (2 kp), Strukturālisms (2 kp), Zinātnes filozofija (2 kp), Ievads vēstures filozofijā I un II (4 kp) u.c. – vairāk kā 15 kp.</p>
<p>16. Bakalaura grādu - humanitāro zinātņu bakalaura... piešķir radniecīgu zinātņu nozaru grupā atbilstoši LR Izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām</p>	<p>16. Programmas sekmīgas apguves rezultātā tiek piešķirts humanitāro zinātņu bakalaura grāds filozofijā.</p>

<p>18. Bakalaura grāds dod tiesības turpināt akadēmiskās studijas maģistra studiju programmā tajā pašā vai radniecīgā zinātņu nozarē vai apakšnozarē</p>	<p>18. Iegūtais bakalaura grāds ļauj turpināt studijas akadēmiskās un profesionālās maģistra studiju programmās.</p>
--	--

Salīdzinājums ar filozofijas studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Latvijā visu līmeņu (bakalaura, maģistra un doktora) filozofijas studijas tiek īstenotas vienīgi LU VFF, tādēļ salīdzinājumam tika izvēlētas divas reģionāli tuvākās universitātes, kuras ir tradīcijām bagātas un kurām, salīdzinot ar LU, ir bijušas līdzīgas starta pozīcijas ceļā uz iekļaušanos ES valstu kopīgajā kultūras, izglītības un zinātnes telpā, - Viļņas universitāte Lietuvā un Tartu Universitāte Igaunijā. Kā trešā universitāte ir izvēlēta Londonas Universitātes Koledža (UCL), kur arī tiek piedāvāta trīsgadīga filozofijas bakalaura studiju programma un kas ir slavēta ar savu augsto akadēmisko un zinātnisko līmeni. UCL Filozofijas nodaļa 2008. gadā ir novērtēta kā labākā starp citām filozofijas nodaļām valstī.

Salīdzinājums ar Viļņas Universitāti Lietuvā

Viļņas Universitāte nav iekļāvusies Boloņas procesā, tāpēc tā īsteno četrgadīgu bakalaura studiju programmu filozofijā, kuras apjoms ir 240 ECTS jeb 160 kp. Studijas pieejamas pilna laika klātienē studiju formā. Studiju priekšmeti, līdzīgi kā LU, ir sadalīti 3 blokos – obligātās, obligātās izvēles un brīvās izvēlesursos. A daļas kursi Viļņas Universitātē veido ~ 69% no kopējā apjoma, B daļa ~ 25 %, C daļa ~ 6 %.

Abās programmās ir iekļauti vispārīgas ievirzes kursi, bet Viļņas Universitātē tie ir sadalīti starp A un B daļu, LU VFF tie koncentrēti tieši A daļā kā kopīgie universitātes piedāvātie kursi. Viļņas Universitātē tie sastāda 8 kp A daļā un 33 kp B daļā, bet LU VFF 10 kp A daļā. Kredītpunktu sadalījums parāda, ka vispārīgas ievirzes kursu piedāvājuma spektrs Viļņas Universitātē ir ievērojami lielāks, un studentiem ir reāla iespēja izvēlēties savām interesēm atbilstošākos kursus. Viļņas Universitātē divos pirmajos studiju gados studenti kā A daļas kursus apgūst latīņu un grieķu valodas un kādu no modernajām svešvalodām (kopā 20 kp), LU – tikai latīņu valodu 2 kp apjomā, kuru pēc izvēles studenti var turpināt apgūt arī kā B daļas kursus (kopā 4 kp B daļā). Programmas pamatskeletu Viļņas Universitātē veido filozofijas vēstures kursi 48 kp apjomā, kuri iekļauti A daļā, tiem piekļaujas filozofijas apakšnozaru kursi ētikā, reliģijas filozofijā, loģikā, vēstures filozofijā, kultūras filozofijā, estētikā un mākslas teorijā u. c. LU filozofijas vēstures kursi sastāda 23 kp A daļā, kas ir uz pusi mazāk kā Viļņas Universitātē. Savukārt LU bakalaura programmā tiek piedāvāti 4 kursi teorētiskajā filozofijā 9 kp apjomā A daļā un 4 kursi B daļā 8 kp apjomā, bet Viļņas Universitātē

studenti apgūst vienīgi loģiku (4 kp). Teorētiskās filozofijas pamatnostādnes abās salīdzināmajās programmās studenti apgūst arī filozofijas vēstures kursus. Salīdzinot obligātās izvēles kursus (B daļa) abās univesitātēs, Viļņas Universitātē lielāks akcents tiek likts uz vispārīgās ievirzes kursiem (27 kp), un tikai 11 kursi (31 kp) varētu atbilst tādiem, kuri būtu uzskatāmi par apakšnozares zināšanu padziļināšanas un akadēmisko prasmju izkopšanas kursiem. Te gan jāpiebilst, ka 8 studiju semestros tiek prasīts, lai students savāktu tikai 22 kp B daļā, atšķirībā no LU, kur šī prasība ir 44 kp. LU nedaudz lielāks stundu skaits ir atvēlēts studenta patstāvīgajam zinātniskajam darbam bakalaura darba izstrādes līmenī, toties Viļņas Universitātē studenti pirms bakalaura darba izstrādā divus kursa darbus. Kopsummā patstāvīgajam zinātniskajam darbam plānoto kredītpunktu apjoms neatšķiras.

Brīvās izvēles kursi, kas atbilstu LU C daļas kursiem, veido 10 kp apjomu, kas ir 5 reizes vairāk nekā LU (2 kp).

Iegūstamā kvalifikācija – filozofijas bakalaurs Viļņas Universitātē (Bachelor in Philosophy), LU – humanitāro zinātņu bakalaura grāds filozofijā.

Viļņas Universitātes un Latvijas Universitātes filozofijas programmu salīdzinājums:

Viļņas Universitāte	Latvijas Universitāte
<p>A daļas kursi – kopā 110 kp ~ 69%</p> <p><u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u> Ievads politikas zinātnē 2 kp Ievads psiholoģijā 3 kp Ievads socioloģijā 3 kp Kopā 8 kp)</p> <p><u>Nozares pamatstudiju kursi:</u> Ievads filozofijā 3 kp Latīņu valoda I/II 3 kp Latīņu valoda II/II 3 kp Svešvaloda I/IV 2 kp Svešvaloda I/II 2 kp Svešvaloda I/III 2 kp Svešvaloda I/IV 2 kp Grieķu valoda I/II 3 kp Grieķu valoda II/II 3 kp Kultūras vēsture 4 kp Reliģiju vēsture 4 Sociālās filozofijas pamati 3 kp Ētika 3 kp Reliģijas filozofija 3 kp Vēstures filozofija 4 kp Kultūras filozofija 4 kp Estētika un mākslas filozofija 3 kp Filozofija kā Rietumu kultūras fenomēns 3 kp Loģika 4 kp Klasiskā filozofija I/II 2 kp Klasiskā filozofija II/II 4 kp Platons 2 kp Aristoteļa metafizika 2 kp Viduslaiku filozofija I/II 2 kp Viduslaiku filozofija II/II 4 kp Augustīns 2 kp Lietuvas filozofijas vēsture 4 kp 15.-17.gs filozofija 5 kp 18. – 19. gs. filozofija 5 kp Dzīves filozofija un eksistenciālisms 4 kp Fenomenoloģija 3 kp Pozitīvisma filozofija 3 kp Heidegera filozofija 3 kp Hermeneitika 3 kp</p>	<p>A daļas kursi 74 kp (10kp + 64kp) ~ 62 %</p> <p><u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u> Latvijas vēstures problēmas 2 kp Ievads politikas zinātnē 2 kp Ievads tiesību zinātnē 2 kp Ekonomikas teorijas pamati 2 kp Latīņu valoda 2 kp (Kopā 10 kp)</p> <p><u>Nozares pamatstudiju kursi:</u> Ievads filozofijas studijās I. Zinātniskā darba pamati 2 kp Ievads filozofijas studijās I. Ievads tekstu interpretācijā 2 kp Kritiskā domāšana 3 kp Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē 4kp Epistemoloģija 3 kp Apziņas filozofija 2 kp Ievads loģikā 2 kp Tradicionālā loģika 2 kp Sociālā filozofija I 2 kp Semiotika: retorika un attēlošana 3 kp Ētika I 2 kp Ētika II 2 kp Antīkā un viduslaiku filozofija 5 kp Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai) 5 kp 19. un 20.gs. filozofijas vēsture I 5 kp 19. un 20.gs. filozofijas vēsture II 5 kp Latvijas filozofijas vēsture I 3 kp</p>

<p>Kursa darbs I 2 kp Kursa darbs II 2 kp Bakalaura darba projekts 2 kp Bakalaura darbs 6 kp</p> <p>B daļas kursi no 58 kp jāizvēlas 22 kp <u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u> Matemātikas pamati 3 kp Fizika 3 kp Antīkā literatūra 2 kp Ekonomikas teorija 3 kp Sociālā psiholoģija 3 kp Ievads sociālajā antropoloģijā 2 kp Sociālā politika 3 kp Tiesību pamati 3 kp Cilvēka ģenētika 3 kp Fiziskā antropoloģija 2</p> <p><u>Apakšnozares zināšanu padziļināšanas un akadēmisko prasmju izkopšanas kursi no</u> Retorika 2 kp Filozofijas pasniegšanas metodes 2 kp Platona sociālā filozofija 2 kp Klasiskās socioloģijas teorijas 4 kp Mūsdienu socioloģiskās teorijas 4 kp 20. gs. eksistenciālā ētika 3 kp Kirkegora eksistenciālisms 2 kp Analītiskā filozofija 3 kp Valodas filozofija 3 kp Bioētika 3 kp Biofilozofija 3 kp</p>	<p>Kursa darbs 2 kp Bakalaura darbs 10 kp</p> <p>B daļas kursi no 66 kp jāizvēlas 44 kp <u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u> Nav</p> <p><u>Apakšnozares zināšanu padziļināšanas un akadēmisko prasmju izkopšanas kursi</u> Latīņu valodas pamati II 2 kp Latīņu klasiskie filozofijas teksti 2 kp Kultūras vēsture III 2 kp Humanitāro zinātņu filozofiskās problēmas 2 kp Ievads zinātnes filozofijā 2 kp Proseminārs: T.Kūna zinātnes filozofija 2 kp Psihes – ķermeņa problēma 20.gs. filozofijas skatījumā 2 kp Cilvēka-dzīvnieka attiecības: to kultūrvēsturiskie, kognitīvie un ētiskie aspekti 2 kp Sociālā filozofija II 3 kp Nacionālisms, identitāte, sabiedrība 2 kp Ievads normatīvajā politiskajā filozofijā 2 kp Cilvēks un tehnika: 21. gs. studijas 2 kp Estētika 3 kp Estētikas vēsture 2 kp 20.gs. ētika 2 kp Ētika III 2 kp Proseminārs: Epiktēta ētika 2 kp Proseminārs: Senekas ētika 2 kp Psihoanalīze 2 kp Autobiogrāfijas filozofija 2 kp Ievads vēstures filozofijā I 2 kp Ievads vēstures filozofijā II 2 kp Latvijas filozofijas vēsture II 2 kp Dvēseles jēdziens Aristoteļa filozofijā 2 kp Platona „Teaitēts” 2 kp Plotīna 10. traktāts 2 kp Patiesības, prāta un gribas koncepcijas viduslaiku filozofijā 2 kp Dekarts „meditācijas par pirmo filozofiju” 2 kp M.Heidegera ceļš pie esamības filozofijas 2 kp Imanuels Kants 2 kp Hēgelis un modernitāte 2 kp 20.gs. franču strukturālisma/poststrukturālisma filozofija 2 kp H.G.Gadamer: Pastiesība un metode 2 kp</p>
---	--

Secinājumi: Salīdzinot abu universitāšu piedāvātās programmas ir redzams, ka Viļņas Universitātē ir plašāks vispārīgās ievirzes kursu piedāvājums, lielākas klasisko un svešvalodu apguves iespējas. Lielāko daļu filozofijas kursus Viļņas Universitātē studenti apgūst kā obligātos kursus, līdz ar to mazākas ir specializācijas iespējas. Saturiski kursu piedāvājums būtiski atšķiras tikai teorētiskās filozofijas jomā, kura bakalaura studiju programmā Viļņas Universitātē ir pārstāvēta minimāli (7 kp). LU filozofijas programmā A un B daļā kopā tie veido 16 kp. Ņemot vērā to, ka studiju ilgums Latvijas Universitātē ir 6 semestri, kursu apjoms kredītpunktu izteiksmē ir kompaktāks.

Salīdzinājums ar Tartu Universitāti Igaunijā

Bakalaura programmas studiju ilgums Tartu Universitātē ir 3 gadi, kuru laikā students apgūst izvēlētajā specialitātes kursus 180 ECTS jeb 120 kp apjomā. Studijas ir organizētas pēc moduļu sistēmas, un atbilstoši studiju gadam iedalās sekojoši: pirmajā studiju gadā 2 obligātie pamatmoduļi (katrs 16 kp apjomā), no kuriem viens ir vispārīzglītojošu kursu modulis humanitārajās zinātnēs, otrs - filozofijas modulis. Trešais ir ierobežotās izvēles kursu modulis (8 kp), kurā students var izvēlēties: a) filozofijas nozares kursus (0 - 4 kp), b) svešvalodas, to skaitā latīņu un grieķu valodas (4 - 8 kp), c) citas studiju programmas piedāvātos kursus (0 – 4 kp). Otrajā studiju gadā tiek piedāvāts viens modulis 16 kp apjomā ar specializācijas ievirzi filozofijā, otru moduli (16 kp) students izvēlas no citas studiju programmas, bet saskaņā ar programmas izvirzītajiem nosacījumiem, un tā lai būtu izpildīti priekšnosacījumi specializācijai 3. studiju gadā. Trešajā studiju gadā studenti izvēlas specializāciju (filozofijas vēsture; teorētiskā filozofija, zinātnes filozofija, praktiskā filozofija) un apgūst 2 moduļus (16 kp katrs) – vienu izvēlētajā filozofijas specializācijā, otru – papildspecialitātē, kura var būt vai nu politikas filozofija vai cits. Ir arī brīvās izvēles modulis 8 kp apjomā, kur students izvēlas citu programmu piedāvātos kursus Tartu Universitātē vai kādā citā augstākās izglītības iestādē. Bakalaura darbs filozofijā veido 8 kp.

Filozofijas nozares kursu apgūšanai pamat- un specializācijas līmenī Tartu Universitātē ir paredzēti ne mazāk kā 116 ECTS jeb 83 kp. Students pēc savas izvēles tos var papildināt vēl ar 16 kp, kas iegūti, studējot politisko filozofiju kā otru specializāciju. Savukārt 64 ECTS jeb 37 kp apjomā ir paredzēti kā otrās specializācijas iespēja, kura arī dod tādus zināšanu pamatus, kas nepieciešami tālākajām studijām otrās specializācijas maģistra studiju programmā.

Iegūstamā kvalifikācija – filozofijas bakalaurs.

Tartu Universitātes un Latvijas Universitātes filozofijas bakalaura programmu
salīdzinājums

Tartu Universitāte	Latvijas Universitāte
<p>Obligātā daļa 36 kp</p> <p><u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u></p> <p>Igauņu val. pareizrakstība un teksta kompozīcija I 2 kp</p> <p>akadēmiskās rakstības pamati igauņu val. II 2 kp</p> <p>Svešvaloda iesācējiem 4 kp</p> <p>Kursi kultūras studijās (8 kp pēc izvēles):</p> <p style="padding-left: 20px;">Ievads filozofijā 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Semiotikas pamati 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Eiropas ideju vēsture 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Eiropas ideju vēstures pamatteksi 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Starpkultūru komunikācija 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Klasiskās antīkās kultūras mantojums Eiropas tradīcijā 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Kultūras vēsture I 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Kultūras vēsture II 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Reliģiju vēsture 2 kp</p> <p style="padding-left: 20px;">Reģions Rietumu kultūrā 2 kp</p> <p><u>Filozofijas pamatstudiju kursi</u></p> <p>Ievads filozofijas vēsturē 2 kp</p> <p>Metafizikas vēsture un avoti (no antīkās līdz jauno laiku filozofijai) 2 kp</p> <p>Ievads filozofiskajā literatūrā 2 kp</p> <p>Ievads valodas filozofijā 2 kp</p> <p>Ievads epistemoloģijā 2 kp</p> <p>Loģika I 2 kp</p> <p>Ētikas pamati 2 kp</p> <p>Seminārs ētikā 2 kp</p> <p>2. gada filozofijas modulis:</p> <p>Vācu klasiskā filozofija 2 kp</p> <p>19.gs. otrās puses un 20. gs. filozofijā 2 kp</p> <p>Ievads sociālajā un politikas filozofijā 2 kp</p> <p>Ievads analītiskajā metafizikā un apziņas filozofijā 2 kp</p> <p>Zinātnes filozofija un metodoloģija 2 kp</p> <p>Specializācijas seminārs 4 kp</p> <p>3. gada specializācijas modulis filozofijā:</p> <p>Estētika 2 kp</p> <p>Fenomenoloģijas un hermeneitikas tekstu izlase 2</p>	<p>A daļas kursi 74 kp (10 + 64) ~ 62 %</p> <p><u>Vispārīgas ievirzes kursi:</u></p> <p>Latvijas vēstures problēmas 2 kp</p> <p>Ievads politikas zinātnē 2 kp</p> <p>Ievads tiesību zinātnē 2 kp</p> <p>Ekonomikas teorijas pamati 2 kp</p> <p>Latīņu valoda 2 kp</p> <p><u>Nozares pamatstudiju kursi:</u></p> <p>Ievads filozofijas studijās I. Zinātniskā darba pamati 2 kp</p> <p>Ievads filozofijas studijās I. Ievads tekstu interpretācijā 2 kp</p> <p>Kritiskā domāšana 3 kp</p> <p>Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē 4kp</p> <p>Epistemoloģija 3 kp</p> <p>Apziņas filozofija 2 kp</p> <p>Ievads loģikā 2 kp</p> <p>Tradicionālā loģika 2 kp</p> <p>Sociālā filozofija I 2 kp</p> <p>Semiotika: retorika un attēlošana 3 kp</p> <p>Ētika I 2 kp</p> <p>Ētika II 2 kp Antīkā un viduslaiku filozofija 5 kp</p> <p>Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai) 5 kp</p> <p>19. un 20.gs. filozofijas vēsture I 5 kp</p> <p>19. un 20.gs. filozofijas vēsture II 5 kp</p> <p>Latvijas filozofijas vēsture I 3 kp</p> <p><u>B daļas kursi:</u></p> <p>(66 kp no kuriem jāizvēlas 44 kp)</p> <p>Latīņu valodas pamati II 2 kp</p>

<p>kp Zinātnes filozofijas tekstu izlase 2 kp Specializācijas seminārs I 2 kp Specializācijas seminārs II 2 kp Specializācijas seminārs III 2 kp Noslēguma seminārs 4 kp Otrā specializācija: politiskā filozofija 20.gs. politiskā filozofija 4 kp Politiskā brīvība 4 kp <u>Ierobežotās izvēles kursi:</u> (vairāk kā 28 kp) Filozofiski historizēts ievads filozofijā 2 kp Bioētikas pamatnostādnes 2 kp Biznesa ētika 2 kp Praktiskā ētika 2 kp Analītiskā metafizika 2 kp Loģika II (Metaloģika, neklasiskā logika, modālā loģika) 2 kp Vēstures filozofija 4 kp Seminārs: sociālo zinātņu filozofija 2 kp</p> <p>Svešvaloda (kp netiek norādīti) Latīņu valoda (kp netiek norādīti) Grieķu valoda (kp netiek norādīti)</p> <p>Semiotikas vēsture 4 kp Biosemiotika 4 kp Ievads vispārējā valodniecībā 2 kp Noslēguma darbs – 8 kp</p>	<p>Latīņu klasiskie filozofijas teksti 2 kp Kultūras vēsture III 2 kp Humanitāro zinātņu filozofiskās problēmas 2 kp Ievads zinātnes filozofijā 2 kp Proseminārs: T.Kūna zinātnes filozofija 2 kp Psihes – ķermeņa problēma 20.gs. filozofijas skatījumā 2 kp Cilvēka-dzīvnieka attiecības: to kultūrvēsturiskie, kognitīvie un ētiskie aspekti 2 kp Sociālā filozofija II 3 kp Nacionālisms, identitāte, sabiedrība 2 kp Ievads normatīvajā politiskajā filozofijā 2 kp Cilvēks un tehnika: 21.gs. studijas 2 kp Estētika: forma, gaume, skaistais 2 kp 20.gs. ētika 2 kp Ētika III 2 kp Proseminārs: Epiktēta ētika 2 kp Proseminārs: Senekas ētika 2 kp Psihoanalīze 2 kp Ievads metafizikā 2 kp Ievads vēstures filozofijā I 2 kp Ievads vēstures filozofijā II 2 kp Klasiska retorika 2 kp Latvijas filozofijas vēsture II 2 kp Dvēseles jēdziens Aristoteļa filozofijā 2 kp Platona „Teaitēts” 2 kp Plotīna 10. traktāts 2 kp Patiesības, prāta un gribas koncepcijas viduslaiku filozofijā 2 kp Dekarts „meditācijas par pirmo filozofiju” 2 kp Proseminārs: D.Hjūms par cilvēka dabu 2 kp M.Heidegera ceļš pie esamības filozofijas 2 kp Imanuels Kants 2 kp 20.gs. franču strukturālisma/poststrukturālisma filozofija 2 kp H.G.Gadamers: Patiesība un metode 2 kp</p> <p>Kursa darbs 2 kp, bakalaura darbs 10 kp</p>
--	---

Secinājumi: salīdzinot abu universitāšu piedāvājumu, var redzēt, ka studiju organizācija Tartu Universitātē ir mobilāka un piedāvā iespēju blakus pamatspecializācijai filozofijā izvēlēties vēl arī kādu otru radniecīgu jomu. Līdz ar to kursu skaits filozofijā, ko apgūst students bakalaura programmas līmenī, ir ievērojami mazāks nekā LU, un studenti, kas izvēlas filozofiju kā pamatstudijas, uzsāk specializāciju kādā no filozofijas apakšnozarēm (filozofijas vēsture, teorētiskā filozofija, praktiskā filozofija, zinātnes filozofija) jau bakalaura programmas līmenī. Tomēr

neskatoties uz specializāciju, kurā dominē teorētiskās filozofijas aspekts, kursu piedāvājums kredītpunktu izteiksmē Tartu Universitātē un LU ir vienāds (16 kp). Salīdzinot ar LU, Tartu Universitātes programmas priekšrocība ir svešvalodu kursi studentiem. Savukārt studenti Tartu Universitātē neraksta kursa darbu filozofijā. Latvijas Universitātē studenta patstāvīgajam zinātniskajam darbam ir paredzēts lielāks stundu skaits nekā Tartu Universitātē.

Salīdzinājums ar Londonas Universitātes Koledžu

Studējot filozofiju Londonas Universitātes Koledžā (UCL) ir iespējams iegūt bakalaura grādu filozofijā gan ar papildus specializāciju (joint honours), gan bez tās (single honours) un pabeigt studijas trijos gados. Studiju kursi veido obligātos un izvēles modulus. Moduļa apjoms ir 0,5 – 1 kp (1 kp UCL atbilst 15 ECTS jeb 10 kp LU). Katra akadēmiskā gada laikā students UCL apgūst kursus 4 kp apjomā, izvēles kursi tiek piedāvāti sākot ar otro studiju gadu. Salīdzinājumam izvēlējamies programmu filozofijā bez papildus specializācijas.

Kursu sadalījums teorētiskās, praktiskās un filozofijas vēstures moduļos ir apjoma ziņā līdzvērtīgs, un faktiski 2/3 no kursiem UCL studenti izvēlas paši. LU obligātās daļas kursi veido gandrīz 2/3 salīdzinot ar izvēles daļas kursiem. Liela nozīme ir tam, ka pirmajā studiju gadā UCL ir paredzēts diezgan liels stundu skaits (10 ECTS) semināram nelielās (3 - 4 studenti) grupās. Zināšanu novērtējuma formas UCL ir kursa darbi, testi, esejas un rakstiski eksāmeni. Noslēguma kvalifikācijas darbs UCL nav obligāta prasība. Noslēguma eseja 7,500 vārdu apjomā veido 7,5 ECTS un ir līdzvērtīga vienam izvēles kursam.

Londonas Universitātes Koledžas un Latvijas Universitātes filozofijas bakalaura programmu salīdzinājums

Londonas Universitātes Koledža	Latvijas Universitāte
obligātie kursi 1. studiju gadā (I līmenis; 60 ECTS). Zināšanas un realitāte I Zināšanas un realitāte II Ievads morāles filozofijā Ievads politikas filozofijā Ievads filozofijas vēsturē I Ievads filozofijas vēsturē II Ievads loģikā	Obligātā daļa 1.; 2. un 3. studiju gadā (96 ECTS) Ievads filozofijas studijās I. Zinātniskā darba pamati 2 kp Ievads filozofijas studijās I. Ievads tekstu interpretācijā 2 kp Kritiskā domāšana 3 kp Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē 4kp Epistemoloģija 3 kp; Apziņas filozofija 2 kp

<p>Seminārs: Ievads tekstu interpretācijā (tekstu studijas un diskusijas mazās grupās) Kursi 2. studiju gadā (II līmenis; 60 ECTS)</p> <p>1) Ne mazāk kā vienu kursu 0,5 kp apjomā no katra - A, B un C moduļu saraksta: A – kursi teorētiskajā filozofijā (7, 5 ECTS): metafizika, epistemoloģija, apziņas filozofija, valodas filozofija, loģika, zinātnes filozofija u.c.; B – kursi praktiskajā filozofijā (7, 5 ECTS): ētika, politikas filozofija, estētika ; C – kursi filozofijas vēsturē (7,5 ECTS): sengrieķu filozofija, jaunlaiku filozofija, 19. un 20.gs. filozofija u.c.</p> <p>2) Ne vairāk kā 2 izvēles kursi no citām Londonas Universitātes Filozofijas nodaļām, kuri ir saskaņoti ar UCL (15 ECTS); 3) Ne vairāk kā divi kursi UCL, kas nav filozofijas kursi (15 ECTS).</p> <p>Izvēlēto kursu skaits kopā – 8 (katrs 0,5 kp)</p> <p>Kursi 3. studiju gadā (III līmenis; 60 ECTS)</p> <p>Lai sekmīgi pabeigtu studijas, ir jānokārto 6 III līmeņa kursi un vismaz pa vienam no A, B un C saraksta piedāvātajiem kursiem. Students papildus var izvēlēties vismaz 2 kursus no UCL piedāvātajiem kursiem (katrs 0,5 kp) un vismaz divus no King's College piedāvātajiem filozofijas kursiem (katrs 0,5 kp).</p> <p>Noslēguma darbs – 7, 500 vārdu gara eseja filozofijā, kura tēma ir saskaņota ar darba vadītāju. Individuālas konsultācijas – 3 stundas, kas pieejamas abos semestros. Noslēguma darbs nav obligāta prasība, to studenti raksta kā izvēles darbu, kas līdzvērtīgs viena izvēles kursa apjomam (0,5 kp jeb 7,5 ECTS).</p>	<p>Ievads loģikā 2 kp; Tradicionālā loģika 2 kp Sociālā filozofija I 2 kp Semiotika: retorika un attēlošana 3 kp Ētika I 2 kp; Ētika II 2 kp Antīkā un viduslaiku filozofija 5 kp Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai) 5 kp 19. un 20.gs. filozofijas vēsture I 5 kp 19. un 20.gs. filozofijas vēsture II 5 kp Latvijas filozofijas vēsture I 3 kp Kursa darbs 2 kp Bakalaura darbs 10 kp B daļas kursi Teorētiskā filozofija (12 ECTS): Humanitāro zinātņu filozofiskās problēmas 2 kp Ievads zinātnes filozofijā 2 kp Proseminārs: T.Kūna zinātnes filozofija 2 kp Psihes – ķermeņa problēma 20. gs. filozofijas skatījumā 2 kp Praktiskā filozofija (36 ECTS): Cilvēka-dzīvnieka attiecības: to kultūrvēsturiskie, kognitīvie un ētiskie aspekti 2 kp Sociālā filozofija II 3 kp Nacionālisms, identitāte, sabiedrība 2 kp Ievads normatīvajā politiskajā filozofijā 2 kp Cilvēks un tehnika: 21.gs. studijas 2 kp Estētika: forma, gaume, skaistais 2 kp 20.gs. ētika 2 kp; Ētika III 2 kp Proseminārs: Epiktēta ētika 2 kp Proseminārs: Senekas ētika 2 kp Filozofijas vēsture (33 ECTS): Latvijas filozofijas vēsture II 2 kp Dvēseles jēdziens Aristoteļa filozofijā 2 kp Platona „Teaitēts” 2 kp Plotīna 10. traktāts 2 kp Patiesības, prāta un gribas koncepcijas viduslaiku filozofijā 2 kp Dekarts „meditācijas par pirmo filozofiju” 2 kp M.Heidegera ceļš pie esamības filozofijas 2 kp Imanuels Kants 2 kp Proseminārs: D.Hjūms par cilvēka dabu 2 kp 20.gs. franču strukturālisma/poststrukturālisma filozofija 2 kp H.G.Gadamers: Patiesība un metode 2 kp</p> <p>Vispārīgās ievirzes kursi (15 ECTS), kas ir obligāti Latvijas vēstures problēmas 2 kp Ievads politikas zinātnē 2 kp Ievads tiesību zinātnē 2 kp Ekonomikas teorijas pamati 2 kp</p>
--	--

Secinājumi: Kursu piedāvājums UCL ir kompaktāks, nav tādu kursu, kuru apjoms būtu mazāks par 7,5 ECTS jeb 5 kp. Kursu skaits ir mazāks, bet tie veidoti ietverot nozīmīgākās teorētiskās problēmas, autorus, tekstu studijas un analīzi. Līdz ar to šādosursos ir lielāka iespēja optimāli sabalansēt pārskata lekciju un semināru nodarbību skaitu, akcentējot studenta patstāvīgo darbu un kritiski analītiskās domāšanas un prasmju izkopšanu. Kredītpunktu sadalījums starp kursiem filozofijas vēsturē un filozofijas apakšdisciplīnās ir līdzvērtīgs.

Informācija par studējošajiem

2013./2014. akadēmiskajā gadā filozofijas bakalaura studiju programmas absolventu skaits bija 15 studenti, imatrikulēto skaits – 30 studenti. Kopā pilna laika klātienes programmā studēja 62 studējošie, bet nepilna laika neklātienes programmā - 20 studējošie.

Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Saikne ar studentiem fakultātē tiek uzturēta spēkā dažādās formās (aptaujas, intervijas, sarunas studentu grupās auditorijā). Ņemot vērā centralizēti veiktās kursu novērtēšanas nepilnības (tajās piedalās mazs studentu skaits), programmas un kursu papildus izvērtēšanai tiek izmantota aptauja. Aptauju rezultātu apkopojums iepriekšējos gados ir ļāvis risināt iezīmējušās problēmas. Studentu vērtējumi regulāri ir izskatīti un apspriesti Filozofijas studiju programmu padomes sēdēs, un izteikti priekšlikumi kursu kvalitātes uzlabošanai un studiju procesa optimizēšanai. Tā, piemēram, pirmajā studiju gadā kurss „Antīkā un viduslaiku filozofija” ir sadalīts divās daļās, un studenti to apgūst ne vairs viena, bet divu semestru garumā. Ir īstenota studentu vēlme brīvās izvēles kursus nepiesaistīt vienam konkrētam studiju semestrim, bet pieļaut iespēju studentam katram pašam veidot savu studiju plānu atkarībā no interesēm un sagatavotības pakāpes. Tāpat studentiem kopš 2012.gada tiek piedāvāts B daļas kurss, kas notiek angļu valodā.

Studenti, kas labi pārvalda franču valodu, ir izteikuši vēlmi apmaiņas programmas ietvaros doties studijās uz kādu no Francijas universitātēm, un šāda iespēja tiek apzināta.

2013. gada pavasarī tika veikta filozofijas bakalaura studiju programmas studentu aptauja, tajā piedalījās 11 bakalaura programmas studenti.

Vērtējot kursu piedāvājumu programmā kopumā, 85% no aptaujātajiem bija pilnībā un drīzāk apmierināti ar piedāvājumu, 82% pozitīvi novērtēja (pilnībā apmierināti un drīzāk apmierināti) arī kursu saturu. 80% aptaujāto pozitīvi vērtē A daļas kursu saturu, bet izvēles iespējas starp B daļas kursiem drīzāk vai pilnīgi apmierina tikai 30% no aptaujātajiem. Lielākā studentu daļa ir drīzāk vai pilnīgi neapmierināta ar sarukušo izvēles iespēju. Ievērojami pozitīvāka attieksme ir pret izvēles iespēju C daļā, tā pilnīgi vai drīzāk apmierina 70% aptaujāto.

Iespēju attīstīt pētnieciskās prasmes un iemaņas pozitīvi novērtēja 60% no aptaujātajiem, bet 12% aptaujāto uz šo jautājumu noteiktu atbildi sniegt nespēja. No tiem studentiem, kuri bija paiduši neapmierinātību, puse nevarēja pateikt, cik daudz laika nedēļā velta patstāvīgajam darbam. Studijās iegūtās prasmes efektīvi pielietot IT informācijas meklēšanai pozitīvi vērtē 90% aptaujāto. Apgūto prasmī strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt) pozitīvi vērtēja visi 100% no aptaujātajiem studentiem. Prasmī publiski uzstāties, diskutēt, pamatot viedokli pozitīvi vērtē 90% aptaujāto studentu, bet programmas sniegtās iespējas apgūt nozares speciālo terminoloģiju kādā no svešvalodām pilnīgi vai drīzāk apmierina 64% aptaujāto. Studenti, kas nav apmierināti ar šo iespēju, izsaka vēlmi iekļaut svešvalodu apguvi regulāru studiju kursu formā.

Nodarbību plānojums pa nedēļas dienām apmierina 92% no aptaujātajiem, bet plānojums pa semestriem 95%. Nedaudz vairāk nekā puse aptaujāto – 54% nav apmierināti ar iespējām kursus apgūt arī elektroniski (Moodle vidē). 15% respondentu par šo jautājumu sava viedokļa nav. Iespējas klausīties lekcijas pie vieslektoriem apmierina 60% no aptaujātajiem, bet anketās ieteikumu daļā gan apmierinātie, gan neapmierinātie studenti studenti izsaka vēlmi šādas iespējas vēl paplašināt.

Fakultātes personāla attieksmi pret studentiem pozitīvi vērtē 96% aptaujāto, informācijas nodrošināšanu par studiju procesu fakultātē pozitīvi novērtē 92%. Fakultātes personāla darbība studiju procesa uzlabošanā tiek vērtēta pozitīvi 78% anketu, 3% noteikta viedokļa nav.

Studiju materiāli tehniskais nodrošinājums pilnībā vai daļēji apmierina 80% respondentu. LU nodrošinātās iespējas izmantot datorus apmierina 59% aptaujāto, kas ir

tikai nedaudz vairāk par pusi no studentiem. Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība tiek vērtēta pozitīvi 75% , bet īsti nav skaidrs, cik lielā mērā neapmierinātība ir saistāma tieši ar VFF lokālo bibliotēku, cik ar LU resursiem kopumā.

No aptaujātajiem studentiem ar studiju programmu kopumā pilnībā apmierināti ir 50%, drīzāk apmierināti ir 47%. Tie, kas bija paiduši neapmierinātību (3%), atzīmēja, ka vēlētos studiju programmā iekļaut kursus svešvalodu zināšanu nostiprināšanai.

Aptaujā tika noskaidrots arī stundu skaits nedēļā, ko students velta patstāvīgajam darbam:

9-3 h   56%;
 20 -10 h   20%;
 Vairāk kā 20 h 5%
 Nav atbildes 19%

Lekciju apmeklējumu statistika:

100-75% lekciju apmeklē 65% aptaujāto,
 74-50% lekciju apmeklē 28% aptaujāto,
 49 – 25% lekciju apmeklē 7% aptaujāto

Par studiju turpinājumu pagaidām viedokļa nav 52% no aptaujātajiem, studijas citā augstskolā plāno turpināt 30% aptaujāto, bet 18% aptaujāto plāno turpināt studijas LU savā nozarē. 52% no aptaujātajiem studentiem nestrādā algotu darbu, 34% strādā neatbilstoši izvēlētajai izglītībai, 14% - atbilstoši izvēlētajai izglītībai.

Secinājumi: kopumā studenti filozofijas bakalaura programmu vērtē pozitīvi, bet kā kritiskās vietas ir iezīmējušās ierobežotās izvēles (B) daļas kursu piedāvājums - studenti vēlas plašākas izvēles iespējas. Tāpat jāpilnveido un jāattīsta iespējas kursus apgūt arī elektroniski, gan cenšoties nepazaudēt filozofijas specifiku – prasmī diskutēt, argumentēt, īsi un precīzi formulēt viedokli utt., kas iespējama tiešā dialogā gan studentiem savā starpā, gan ar pasniedzēju. Vēlme pēc svešvalodu kursiem un vieslektoru skaita palielināšanu ir analizējama kontekstā ar finanšu resursiem, kādi ir VFF rīcībā.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Visbiežāk praktizētā attiecību forma starp pasniedzēju un studentu ir tieša saruna. Neskaidrību gadījumos studenti griežas arī pie programmas direktora. LU Satversme

paredz to, ka ne mazāk par 20% no studējošajiem tiek iesaistīti Studiju programmu padomes, VFF Domes un LU Senāta lēmumu apspriešanā. Pārstāvji Studentu pašpārvaldei tiek izvirzīti ikgadējās vēlēšanās. Fakultātē regulāri notiek studentu aptaujas gan par studiju kursu kvalitāti (elektroniski LUIS – Latvijas Universitātes informatīvaja sistēmā) katra semestra noslēgumā, gan par mācību procesa organizāciju kopumā, izmantojot LU Akadēmiska departamenta izstrādātu anketu. Par aptauju rezultātiem programmas direktors ziņo Filozofijas studiju programmu padomes sēdēs. Filozofijas studiju programmu rīcībā esošo saziņas līdzekļu, kā arī sarunu un aptauju rīku arsenāls ir paplašinājies un tiek optimāli izmantots, lai noskaidrotu un iespēju robežās attīstītu studējošo iniciatīvas un realizētu vēlmes.

Studiju kursu apraksti

Filozofijas bakalaura studiju programmas kursu aprakstus skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20668](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20668)

Filozofijas maģistra studiju programma

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Filozofijas maģistra studiju programmas mērķis ir nodrošināt iespēju iegūt humanitāro zinātnu maģistra grādu filozofijā latviešu valodā un Latvijā. Balstoties sadarbības pieredzē, kas tika gūta sastrādājoties ar sadarbības universitātēm (BaltPhin ietvaros), realizējot “Labas sabiedrības” moduli, kurā 2013./2014. gadā vairs netika uzņemti studenti nepietiekama finansiālā atbalsta dēļ, 2013./20134. akad. gada rudens semestrī tika izveidota komisija, kurā līdzās filozofiem bija iesaistīti arī vēsturnieki, un izvirzīts uzdevums — izstrādāt, balstoties kopējās kompetencēs, uz kultūras un sociālajām praksēm vērstu filozofijas maģistra studiju kursu papildinājumu. Tādējādi, nostiprinot un izvēršot programmas piedāvājumu, plānojot studijas būtu iespējams operatīvāk atbildēt uz to studentu vajadzībām, kuri, savukārt, strādājot vai orientējoties

strādāt ārpus universitātes (t.i., neakadēmiskajā jomā), vēlas attīstīt gan analītiskās, gan interpretācijas, gan loģiskās argumentācijas prasmes, gan gūt filozofiskāku pārskatu par sociālo, kultūras u. c. jomu problemātiku, ar kuru viņiem nākas vai nāksies sastapties. Šīs komisijas darbības rezultātā tika izveidoti un VFF Domē apstiprināti 36 kursu apraksti.

LU VFF piedāvātā un realizētā filozofijas maģistra studiju programma kopš 1991. gada ir vienīgā akreditētā programma Latvijā, kas nodrošina augstākā līmeņa studijas filozofijā Latvijā un ir nepieciešams starpposms, lai students integrētos filozofijas nozares atbilstīgajās apakšnozarēs un sagatavotos studiju turpinājumam filozofijas doktora studiju programmā, vai arī rastu savām kompetencēm un prasmēm atbilstīgu pielietojumu Latvijai būtiskajās darbības jomās ārpus akadēmijas. Būtībā bakalaura un maģistra studijas veido pilnu 3+2 gadu apmācību ciklu un atbilst Boloņas procesa iedzīvināšanai Latvijas izglītības jomā.

Filozofijas maģistra studiju programmas mērķis ir tuvāk iepazīties ar filozofijas normatīvajiem jautājumiem, ar tās konceptuālajām nostādnēm un metodoloģiskajām problēmām. Tās mērķis ir sagatavot darba tirgum maģistru ar plašām akadēmiskām kompetencēm, spējīgu patstāvīgi realizēt pētnieciskās aktivitātes, turpināt izglītošanos, papildinoties konkrēto darba uzdevumu veikšanai nepieciešamajās zinībās, kā arī turpināt studijas filozofijas doktora studiju programmā. Studiju programmas uzdevumi:

1. Nostiprināt bakalaura programmā apgūto un padziļināt filozofisko problēmu izpratni un atsevišķu filozofijas apakšnozaru pārzināšanu;
2. Sniegt pārskatu par aktuālajām diskusijām mūsdienu filozofijā, iezīmējot to saistību ar sabiedrības ekonomiskajiem, kultūras un politiskajiem uzdevumiem;
3. Attīstīt studenta spējas patstāvīgi sagatavot uzstāšanos, referātu, pētniecisku rakstu;
4. Attīstīt un izkopt zinātniski pētnieciskās iemaņas.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Pēc sekmīgi graduētas maģistra studiju programmas maģistra kvalifikācijas ieguvēja/s arsenālā jābūt šādām kompetencēm:

1. Zināšanas, informētība un izpratne:

- Vispārēja informētība par norisēm filozofijas nozarē un tai atbilstīgajās apakšnozarēs;
- Zināšanas un izpratne par filozofijā pielietojamajām metodēm;
- Zināšanas un izpratne par filozofiskās kritikas sistemātiskiem aspektiem un disciplināriem risinājumiem;
- Zināšanas un izpratne par pamattekstiem filozofijas vēsturē;
- Apziņas un izziņas teoriju pārzināšana;
- Normatīvās doktrinālās pieejas ētikā, estētikā, sociālajā filozofijā.

2. Zināšanu pielietojums un izpratne:

- Asistēt pētnieciskajā un pedagoģiskajā darbā;
- Analizēt jautājumus, kurus izvirza konkrētie sabiedriskie un kultūras procesi, diskusijas filozofijas laukā, spējot rast individuālu skatījumu uz tiem;
- Nodrošināt analīzes un izpētes rezultātu atbilstīgu noformēšanu un prezentāciju;
- Darboties ar jaunākajām informācijas tehnoloģijām, lai informāciju iegūtu, noformētu un dalītos tajā.
- Turpināt tālākas studijas doktorantūrā, vai pašizglītoties, profilējoties aktuālajām vajadzībām.

3. Kritiski analītiskās spējas: spriestspēja, izšķirtspēja, saziņas prasmes un iekļaušanās intelektuālu uzdevumu veikšanā:

- Spēja atšķirt būtisko, patstāvīgi orientēties, identificējot sabiedrības, valsts, kultūras u.c. kompleksajās valodiskajās situācijās filozofiskās nozīmes;
- Spēja strādāt ar dažādiem tekstiem; veikt izpēti;
- Spēja plānot un sagatavot rakstisku, mutisku ziņojumu par identificēto tēmu;
- Spēja sagatavot prezentāciju, rakstu, iesaistīties gan akadēmiska, gan mazāk akadēmiska rakstura debatēs;
- Spēja būt atbildīgam par saviem pētnieciskajiem rezultātiem, būt ētiski korektam un izturētam.

4. Spējas dalīties ar zināšanām un izpratni:

- Spēja patstāvīgi sagatavot akadēmiski vērtējamu eseju nolasīšanai zinātniskā konferencē vai publicēšanai akadēmiski orientētā žurnālā;
- Spēja popularizēt sava pētījuma rezultātus, publicējot tos atbilstīgos žurnālos, emuāros u. c.;

- Spēja prast definēt kritērijus, izvērtējot apspriežamā galaprodukta (grāmata, eseja, referāts, video u.c.) kvalitāti.

2. Tālākizglītošās spējas:

Filozofisko tekstu studijas, diskusiju prakse, kritiskā analīze un citas prakses nodrošina mobilitāti un fleksibilitāti, kura jo sevišķi svarīga, kad nepieciešams radoši meklēt jaunas iespējas, sagatavot sevi jauniem izaicinājumiem, apgūt netradicionālo, līdz ar to tālākizglītošanās iespējama divos virzienos:

- a. Ekstensīvi, bet mobili specializējoties atbilstīgajās dažādajās darbības jomās, pat tā saucamajās jaunajās profesijās;
- b. Intensīvi, turpinot studijas doktorantūrā;

Tāpat arī tālākas iespējas ir mūžizglītības laukā, saglabājot interesi un papildinoties, iepazīstot jaunākās diskusijas un publikācijas.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Filozofijas studiju programmas ir akreditētas laikposmā no 1999. līdz 2005. gadam, no 2005. līdz 2011. gadam. 2013./2014. gadā filozofijas maģistra studiju programma strādāja kārtējās akreditācijas līdz 2019. gadam ietvaros, risinot tai izvirzītos uzdevumus un pakāpeniski novēršot kritiski uzrādītās nepilnības un apgūstot iespēju robežās vēl nerealizētās iespējas. Sākot ar akreditācijas periodu no 2005. līdz 2011. gadam programmā tika integrēti Boloņas procesa principi, kas paver un nodrošina piešķiramās kvalifikācijas pielīdzināšanu citu ES valstu universitātēs atbilstīgajam grādam. Filozofijas studiju programmas saturs un struktūra atbilst MK noteikumiem par akadēmiskās izglītības standartu, tuvāk šī atbilstība uzrādīta tālāk ievietotajā tabulā. Filozofijas maģistra studiju programma nodrošina humanitārās izglītības ietvaros augstākajā studiju līmenī gan atbilstīgās teorētiskās, gan metodoloģiskās, gan informatīvās zināšanas, kā arī izkopj prasmes un iemaņas, kurām ir visai plaša pielietojuma amplitūda – tās ir tālākā nākotnē doktora studijas filozofijā, vai arī studijas kādā citā maģistra programmā; tāpat tās ļauj strādāt gan dažādās valstiskās darbības jomās, gan akadēmiskajā pētniecībā virzīties uz pilnvērtīgu sadarbību ar ārzemju kolēģiem. Latvijas sabiedrībā jautājums par maģistra līmeņa izglītību, tai skaitā par filozofijas maģistra studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, nav bijis iekļauts partiju priekšvēlēšanu programmās un disputos, tomēr mēs varam runāt par diskusiju

publiskajā telpā. Ņemot vērā šo diskusiju, kā arī valstiski stratēģiskās intereses latviešu valodā nodrošināt labu (kas nav domājama bez filozofijas komponentes), t.i., visu līmeņu (tai skaitā maģistrantūras) humanitāro izglītību, 2013./2014. a.g. projekta filozofijas maģistra studiju programmas pilnveidošanai ietvaros tiek plānots 2014./2015. a.g. programmu papildināt ar t. s. moduļa “Kultūra un praktiskā filozofija” kursiem. Līdz ar to reizē tiek precizāk pārdefinēti līdz šim ne tik mērķtiecīgi ievirzītie “moduļi” filozofijas vēsturē, estētikā un ētikā. Pagaidām papildus naudas resursu izsīkuma dēļ 2014./2015. a.g. netiek izsludināta uzņemšana modulī “Praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas”, kas tika realizēts sadarbībā ar konsorcioma universitātēm angļu valodā.

Prasības, sākot studiju programmu

Par LU VFF studentu filozofijas maģistra studiju programmā var kļūt personas, kuras ir ieguvušas bakalaura grādu vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību un izturējušas iestājpārbaudījumus atbilstoši LU Uzņemšanas noteikumiem. Studiju programmā uzņem konkursa kārtībā, balstoties uz konkursa rezultātiem. Konkursa noteikumi un prasības maģistra programmas reflektantiem: tiek ņemts vērā bakalaura darba vai diplomdarba vērtējums un vidējā svērtā atzīme, tiek rīkotas pārrunas par studiju mērķi, interesēm, specializāciju un zinātniskā darba virziena izvēli, sagatavotību un prasmēm, kā arī jāiesniedz rakstiska eseja (5 - 8 lpp). Pārrunās tiek vērtēta: (1) reflektanta motivācija studēt filozofijas maģistratūras programmā (studiju mērķi, intereses, specializācija un izvēlētais zinātniskā darba virziens); (2) sagatavotība un prasmes, kas nepieciešamas maģistratūras programmas studijām. Uzņemot pretendentes uz studiju moduli „Labas sabiedrības teorijas”, papildus tiek rīkotas pārrunas angļu valodā.

Studiju programmas plāns

Filozofijas maģistra studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20607](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20607)

2013./2014. gada izstrādātā projekta programmas pilnveidošanai 2014./2015. ak. un turpmākajos gados, papildinot to ar “Kultūras un praktiskās filozofijas” “modulī”, mērķis ir, balstoties fakultātes mācībspēku (un meklējot iespējas tās papildināt ar jauniem doktoriem, kā arī meklējot iespējas pieaicināt nepieciešamības gadījumā viespasniedzēju no citām LU struktūrvienībām vai augstskolām) līdzšinējās iestrādēs (līdzās labām filozofijas vēstures zināšanām un pētnieciskajai ievirzei), attīstīt plašākas ekspertīzes komponentes praktiskajā filozofijā, atbildot uz dažādu profesiju sabiedriski politiskā un intelektuālā statusa nodrošinājuma vajadzībām. Tāpat šajā modulī tiks paplašināta, attīstīta un izvēsta starpdisciplinārā pieeja, iekļaujot arī filozofijas maģistra programmas izvēles daļā vēstures kursus, līdz ar to nodrošinot un nostiprinot zināšanas par noteikta laika periodu, vēstures izpētes metodoloģiju un tās pielietošanas metodēm. Atbildot uz sabiedrisko pasūtījumu (kura realizācijai gan nepieciešami papildus ieguldījumi un finansiāls atbalsts), filozofijas maģistra programmas pilnveides gaitā paredzēts padarīt filozofijas maģistratūras studiju programmas piedāvājumu daudzveidīgāku, nostiprinot un attīstot programmā vairākus patstāvīgus studiju modulus, tādus kā: „Tekstuālās studijas un interpretācijas”; „Kultūra un komunikācija: kritiskā analīze un argumentācija”, “Kultūra un praktiskā filozofija”. Nepietiekamas finansiālas nodrošinātības apstākļos plānoto “moduļu” resursi tiek attīstīti un piedāvāti studiju plānā tikai daļēji, tomēr meklējot iespējas sabalansēt kultūras teorijas un vēstures jautājumu un sociālajā praksē pielietojamo filozofijas aspektu analīzi un apguvi, kā arī nodrošinot studējošo zināšanas par filozofiju un liekot akcentu uz tās praktiskā pielietojuma iespējām mūsdienu situācijā, apliecinot filozofijas nozīmi katras atsevišķas dzīves vadīšanā un vērtību izvēlē, pilnveidojot kritiskas, loģiski argumentējošas domāšanas un kontekstuāli interpretējošas, vērtējoši skaidrojošas domas artikulācijas prasmes.

Filozofijas maģistra studiju programmas pilnveidošanas perspektīvā aktualizētie un plānotie rezultāti:

šis modulis ir pastiprināti vērsts uz to, lai krietni nostiprinātu studējošā spējas patstāvīgi interpretēt, sintētiski attiecināt un kritiski pielietot zināšanas un iemaņas, kuras iegūtas un izkoptas komplicētu tekstu un filozofisko pozīciju analīzē un studijās; argumentēti prezentēt un diskutēt, aizstāvēt inovatīvas (un ne tik) idejas gan mutiski, gan rakstiski, ieturot iecietīgu atvērtību citam viedoklim, tiecoties pēc precizitātes un ievērojot un iestājoties par diskusijas ētiku, kā arī pilnveidot un praktizēt studenta savu studiju un to sasniedzamo rezultātu plānošanas iemaņas, lai spētu savlaicīgi identificēt apgūstamos avotus, tos apgūt un atbilstīgi likt lietā, iekļaujoties izpildes termiņos un

sagatavojot atbilstīgi prasīto (projekta aprakstu, eseju, u.c.). Attīstīt sadarbību starp moduļa realizētājiem, lai optimizētu plānoto rezultātu īstenošanu, nosakot studijuursos atbilstīgas metodes un savstarpēji saskaņotus uzdevumus kp iegūšanai. Tātad plānotie rezultāti ir:

- galveno tēmu, problēmu, argumentu zināšana un kritiska izpratne; spēja saskatīt kopīgo un atšķirīgo starp noteiktām filozofiskajām skolām, figūrām, redzēt saistību starp dažādajiem tekstiem;

- spēja saprast un kritiski lasīt sarežģītus filozofiskus tekstus, patstāvīgi turpināt to kritisku atlasī atbilstīgi tēmai un problēmai;

- spēja skaidri izteikties, runājot par noteiktām filozofiskām idejām un konceptiem, gan mutiski gan rakstiski;

- spēja patstāvīgi pētīt un nodrošināt šīs izpētes skaidri artikulētu rezultātu, sagatavojot dažāda veida pasūtījumus (piem., eseju konferencei, tēzes utt.);

- spēja pareizi sarēķināt rīcībā esošos laika resursus un avotu pieejamību, lai sekmīgi un produktīvi veiktu noteiktu uzdevumu, izvairoties no neakadēmiskas rīcības.

Studiju programmas organizācija

Filozofijas maģistra studiju programma vispirms ir paredzēta padziļinātām studijām humanitāro zinātņu jomā, tās ietvaros tiek organizēta filozofijas apakšnozaru apguve, attīstot akadēmiskās un intelektuālās komunikatīvās prasmes un iemaņas. Pilna laika klātienē studiju ilgums ir 2 gadi jeb 4 semestri. Pēc Boloņas principiem 3+2 tas arī veido pirmo noslēgto ciklu, kura rezultātā students iegūst filozofijas maģistra grādu (Mg. Phil). Nepilna laika klātienē studijām paredzēti 3 gadi jeb 6 semestri. Studiju apjoms ir 80 kp.

Atšķirībā no filozofijas bakalaura programmas, maģistra programmas studenta patstāvība ir lielāka, un tā tiek attīstīta un nostiprināta dažāda veida semināros. Tāpat iespēju robežās tiek atbalstīta un nostiprināta studenta vēlme padziļināti pievērsties filozofijas un ideju vēstures, teorētiskās filozofijas un praktiskās filozofijas studijām. Šis atbalsts tiek realizēts ar vairāku moduļu piedāvājuma starpniecību.

Maģistra programmas obligātās daļas un izvēles daļas struktūra sakārtota atbilstīgi LU Studiju programmu nolikumam.

Studiju programmu veido: A un B daļas kursi

<i>STUDIJU KURSI</i>	<i>KREDĪTPUNKTI</i>
Obligātie studiju kursi (A)	22 kp vai 27.5 % (33 ECTS)
Obligātās izvēles studiju modulis (B)	28 kp vai 35% (42 ECTS)
Filozofijas kursu papildus izvēle (B)	10 kp vai 12.5 % (15 ECTS)
Maģistra darbs (A)	20 kp vai 25 % (30 ECTS)
	80 kp vai 100% (120 ECTS)

(A) Obligātās daļas studiju kursi

Obligāto A daļu veido divi kursi kopā (12 kp jeb 18 ECTS) - Filozofija un metode (6 kp jeb 9 ECTS) un Filozofija kā sistēma (6 kp 9 ECTS), kā arī obligātie semināri -- Zinātniskās pētniecības seminārs, kas atbalsta maģistra darba pētniecisko iemaņu un darba izpildesd plānošanas iemaņu izkopšanu, un Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes - kopā (10 kp jeb 15 ECTS), kurā tiek nostiprinātas studijas attiecīgās filozofijas apakšnozarē. Studentiem, kuriem nav filozofijas bakalaura grāda humanitārajās zinātnēs, obligāts ir Integrācijas seminārs (8 kp jeb 12 ECTS), studentiem, kuriem ir filozofijas bakalaura grāds humanitārajās zinātnēs, Integrācijas seminārs ir izvēles moduļa sastāvdaļa (no 2 līdz 4 kp), kā arī maģistra darbs (kopā 20 kp jeb 30 ECTS), kuru veido maģistra darba priekšizstāvēšana kopējā seminārā, kurā piedalās (vēlams) arī maģistra darba vadītājs, un maģistra darba aizstāvēšana gala pārbaudījumu komisijā, atbildot uz divu recenzentu kritiku un komisijas jautājumiem.

A daļas jeb MgPhil kursu mērķis ir padziļinātas studijas par filozofijas iedabu un mūsdienu attīstības galvenajām tendencēm, kurās metožu un tekstu analīzē atklājas filozofiskās interpretācijas un kritikas resursi.

Tabula B. Moduļi un to struktūra

“A” jeb obligātās programmas daļas struktūra	“B” jeb obligātās izvēles modulis	Brīvās izvēles kursi filozofijā	Maģistra darbs
Divi kursi (6+6=12 kp)	Filozofijas un ideju vēsture (28 kp) (A)	10 kp	Maģistra darbs filozofijas vai ideju vēstures apakšnozarē (20 kp jeb 16+4 kp)
Trīs semināri (2+2+6=10 kp)	Ētika (28 kp) (B)	10 kp	Maģistra darbs ētikas un morāles filozofijas apakšnozarē (20 kp jeb 16+4 kp)
	Estētikā un mākslas filozofijā (28 kp) (C)	10 kp	Maģistra darbs estētikas un mākslas filozofijas apakšnozarē (20 kp jeb 16+4 kp)
	Praktiskā filozofija (28 kp) (D)	10 kp	Maģistra darbs ētikas vai sociālās filozofijas vai estētikas un mākslas filozofijas apakšnozarē (20 kp jeb 16+4 kp)
	Teorētiskā filozofija (28 kp) (E)	10 kp	Maģistra darbs zinātnes filozofijas apakšnozarē. (20 kp jeb 16 +4 kp)

Semināri un to struktūra

Integrācijas seminārs (8kp)	Zinātniskās pētniecības seminārs (4 kp)	Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes (6 kp)
Klasisko tekstu studijas I (2 kp)	Zinātniskās pētniecības seminārs I (2 kp)	Filozofijas un ideju vēsture*
Klasisko tekstu studijas II (2 kp)	Zinātniskās pētniecības seminārs (2kp)	Ētika** vai sociālā filozofija***
Integrācijas seminārs: Doktrīna un disciplīna: ētika, estētika, sociālā filozofija (2 kp)		Estētika un mākslas filozofija****

Integrācijas seminārs (8kp)	Zinātniskās pētniecības seminārs (4 kp)	Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes (6 kp)
Integrācijas seminārs: Ontoloģijas koncepcijas un epistemoloģija. (2 kp)		Teorētiskā filozofija*****

Filozofijas un ideju vēstures literatūras saraksts

* Ētikas literatūras saraksts

** Sociālās filozofijas literatūras saraksts

*** Estētikas un mākslas filozofijas literatūras saraksts

**** Teorētiskās filozofijas literatūras saraksts

Integrācijas semināram ir divi atšķirīgi uzdevumi. Pirmais uzdevums ir būt pārejas kursam tiem studentiem, kuriem nav Filozofijas bakalaura grāda humanitārajās zinātnēs, kas palīdz viņiem integrēties filozofijas nozarē kopumā. Otrais uzdevums ir veicināt to studentu, kuriem ir filozofijas bakalaura diploms, specializāciju un pētniecību noteiktā apakšnozarē.

Filozofijas nodaļas teorētiskā semināra moduli semestra garumā veido divas daļas. Pirmā daļa paredz studentu piedalīšanos Filozofijas nodaļas teorētiskajos semināros, kurus vada profesori. Otrā daļa paredz gala pārbaudījumu tajā filozofijas apakšnozarē, kurā students raksta maģistra darbu. Gala pārbaudījums tiek kārtots 3. semestrī pēc Filozofijas studiju programmu padomē apstiprināta literatūras saraksta atbilstīgajā filozofijas apakšnozarē. Semestra laikā students patstāvīgi apgūst norādīto literatūru savā zinātnes apakšnozarē un nepieciešamības gadījumā konsultējas ar attiecīgās nozares speciālistiem VFF. Semestra noslēgumā ir jānokārto rakstveida eksāmens, kurā, balstoties uz doto literatūras apjomu, eksaminācijas komisija formulē četrus jautājumus, no kuriem students pēc izvēles rakstiski sniedz atbildes uz trim jautājumiem. Ar eksāmena jautājumiem zinātnes apakšnozarē students pirms eksāmena kārtošanas netiek iepazīstināts. Nokārtojot eksāmenu specializācijai atbilstošajā zinātnes apakšnozarē, students iegūst 6 kredītpunktus.

(B) Obligātās izvēles daļas kursi

Lai veicinātu FMSP studenta patstāvību un paplašinātu viņa izvēles iespējas atbilstīgi studenta vēlmei padziļināti studēt vai nu filozofijas un ideju vēsturi (A), vai praktisko filozofiju (ar akcentu vai nu uz sociālo filozofiju, ētiku, vai estētiku un mākslas filozofiju) (B, C, D), vai arī teorētisko filozofiju (E), kā arī ļautu sistematizēti un padziļināti apgūt noteiktas filozofiskās pētniecības jomas, tiek piedāvāti vairāki studiju kursu komplekti:

- (A) Filozofijas un ideju vēsturē;
- (B) Ētikā;
- (C) Estētikā un mākslas filozofijā;
- (D) Praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas (angļu valodā) kopā ar BaltPhil līguma universitātēm;
- (E) Teorētiskā filozofija.

Programmas studiju kursu komplektu mērķis ir, kāpinot interesi un attīstot motivāciju, spēcīnāt studenta zināšanas un izpratni par izvēlētajā apakšnozares problemātiku un raksturīgākajām pieejām, palīdzot viņam orientēties izvēlētajā maģistra darba tēmas plašākajā kontekstā, integrējot un apzinot tās saistību ar atbilstīgās apakšnozares pētnieciskajām iestrādēm. Sadarbībā ar vadītāju tiek veidota bibliogrāfija maģistra darbam, līdz ar to tajā iekļaujot gan Latvijas bibliotēkās, gan vadītāja personiskajā bibliotēkā pieejamo grāmatu klāstu; bibliogrāfijā tiek iekļauti arī datu bāzēs pieejamie žurnālu raksti un elektroniski pieejamā literatūra, kā arī tēmas iestrādes Latvijā retie izdevumi. Kursu docētāji piedāvā kursa tēmas literatūras sarakstu. Noslēguma darbu moduļu izvēlesursos var rakstīt, koriģējot apgūstamās literatūras sarakstu, t.i., iekļaujot tajā arī maģistra tēmas iestrādēm būtisko un panākot kopīgu vienošanos starp kursa docētāju, maģistra darba vadītāju par optimālāko variantu.

2014. gada rudens (1. semestris)	2014. gada rudens (3. semestris)	2015. gada pavasaris (2. semestris)	2015. gada rudens (pirmais semestris)	2015. gada rudens (trešais semestris)	2016. gada pavasaris
F&M Filz4009 (A, 4) (Maija Kūle)	FSma2 (4) (Māra Rubene)	FSma1 (A, 2) (Māra Rubene)	F&M Filz4009 (A, 4)	FSma2 (4) (Māra Rubene)	FSma1 (A, 2) (Māra Rubene)
F&M Filz4013 (A, 2) (Maija Kūle)	TS (6) (M.Kūle, R. Kūlis, A.Priedīte-Kleinhofa, I. Šuvajevs)	ZP1 (A, 2) (Artis Svece)	F&M Filz4013 (A, 2)	TS (6) (M.Kūle, R. Kūlis, A.Priedīte-Kleinhofa, I. Šuvajevs)	ZP2 (A, 2) (Artis Svece)
IS RF II (2) (Elga Freiberga)	Integrācijas seminārs RF II (2) (Elga Freiberga)	MKP Filz 5054 (4) Kultūras teorijas un prakses (Elga Freiberga, Artis Svece, Andris Šnē)	ZP II (2)	Ētikas un attiecību filozofijas modulis Proseminārs "Tikumu ētika" Igors Šuvajevs (4 kp)	Modernitāte un kultūras pētniecība (ija izvēlas moduli, tad ir arī kursu izvēle)
IS PF (2) (Artis Svece)	Integrācijas seminārs PF (2) (Artis Svece)	LTF IDA (4) (Kačans V.)	Ētikas un attiecību filozofijas modulis Proseminārs "Tikumu ētika" Igors Šuvajevs (4 kp)	IS Rietumu filozofijas tekstu studijas II (Elga Freiberga) (2 kp)	
FV Filz6010 (2) (Raivis Bičevskis)	FV Filz6010 (2) (Raivis Bičevskis)	LTF SPM (2) (Kačans V.)	IS Klasisko tekstu studijas I (Elga Freiberga) (2 kp)	Integrācijas seminārs: Ontoloģijas koncepcijas un epistemoloģija. (Vsevolods Kačans) (2)	

2014. gada rudens (1. semestris)	2014. gada rudens (3. semestris)	2015. gada pavasaris (2. semestris)	2015. gada rudens (pirmais semestris)	2015. gada rudens (trešais semestris)	2016. gada pavasaris
PAF Filz5055 (4) (Māra Rubene, Artis Svece, Igors Šuvajevs)	PAF Filz5055 (4)	Martins Heidegers. „Kas ir metafizika?” (Raivis Bičevskis) (2)	Integrācijas seminārs: Ontoloģijas konceptijas un epistemoloģija. (2) (Vsevolods Kačans)	Integrācijas seminārs PF (2) (Artis Svece)	
PAF (Seksuālā diference (2) (Elga Freiberga	PAF (EF) (2)	Platona antropoloģija mūsdienu skatījumā (Igors Šuvajevs) (4)	Integrācijas seminārs PF (2) (Artis Svece)		
	ZP II (2) (Artis Svece)		Modernitāte un kultūras pētniecība MKP Konservatīvās utopijas (2) (Raivis Bičevskis)		

* Piezīme

	“A” daļas kursi
	Filozofijas vēstures izvēle
	Ētkas un praktiskās filozofijas izvēle

	“A” daļas kursi
	Modernitātes un kultūras pētniecības izvēle
	Loģikas un teorētiskās filozofijas izvēle
	Integrācijas seminārs: Kā “A” daļas kurss visiem, kam nav FB diploma, kā iespējamās izvēles kurss - FB - ar specializāciju - filozofijas vēsturē, praktiskā un teorētiskā filozofijā

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Filozofijas maģistra studiju programma ir vienīgā studiju programma, kas tiek īstenota latviešu valodā. Pateicoties finansējuma atbalstam, trīs gadus studentiem bija iespēja izvēlēties “Praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas” moduli, kurš tika realizēts angļu valodā kādā no konsorcioma universitātēm. Kopš 2013. gada šajā studiju modulī uzņemšana pagaidām nenotiek. Lai gan ir jāatzīmē, ka 2013./2014. ak.g. filozofijas maģistrantūrā atsevišķiem studentiem bija iespēja pieteikties uz kursiem (Bildes pieredzējums: filozofijas pieeja virtuālajai realitātei; Informācijas filozofija, u.c.), kuri tika organizēti Tartu un Helsinku universitātēs. Vairāki studenti (Beāte Rozmane, Raimonds Šteins u. c.) šo iespēju arī izmantoja, tai skaitā izmantoja iespēju iegūt kredītpunktus, ja kursa aplūkotā problemātika bija atbilstīga izvēlētajai maģistra darba tēmai. Ārpus šīs sadarbības atbalsīm studentiem vēl paliek iespēja noklausīties vieslektoru kursus. Taču šajā ziņā, pārejot uz 3+2 modeli, iespējas un, galvenais, atbalsta resursi ir krietni mazinājušies. 2013./2014. ak.g. VFF viesojās vairāki prominenti viesprofesori (*O.Hoeffe*, *G.Seel* u. c.) ar atsevišķām lekcijām, kuras noklausījās un jautājumus uzdeva filozofijas maģistrantūras studenti. Pamatos tās ir tekstu studijas, kas tiek studēti angļu, vai arī vācu un franču valodās. Studentiem tiek piedāvāti elektronisko resursu izmantošanas iespējas, strādājot gan kopā pasniedzēju izveidotajās datu bāzēs un izmantojot šo programmu kopdarba iespējas, piemēram, Google.doc, Evernote, Mindjet, Prezis u. c. Pakāpeniski tiek apzinātas un nostiprinātas e-studiju vides piedāvātās iespējas filozofijas kā humanitārās zinātnes apguvei; studenti un pasniedzēji plaši to izmanto mācību materiālu izplatīšanai, saziņai, studentu patstāvīgo darbu iesniegšanai un vērtēšanai. Tomēr kursu docēšana e-vidē vēl ir jāpaplašina, un, ja būs nepieciešams, docētāji jāapmāca e-kursu veidošanā.

Vērtēšanas sistēma

Galvenās novērtēšanas formas filozofijas maģistra studiju programmā ir studiju kursu pārbaudījumi. Ir divu veidu pārbaudījumi – (1) starppārbaudījumi un (2) studiju kursu noslēguma pārbaudījumi.

Starppārbaudījumu veidi ir (1) tests; (2) patstāvīgais darbs, ziņojums, referāts vai anotācija (3) aktīva līdzdalība semināru diskusijās; (4) prezentācija vai cits darba veids atbilstoši apgūstamā kursa specifikai. Kursa aprakstos, kurus studenti saņem semestra sākumā, ir norādītas katra atsevišķa kursa prasības, mērķi, apgūstamās zināšanas un prasmes, kā arī starppārbaudījumu skaits un veids.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums. Tas var būt divējādas formas: (1) eksāmens (mutisks vai rakstisks) vai (2) referāts, eseja ar vai bez nolasīšanu kopējā konferencē.

Gala pārbaudījumi maģistra studiju programmā: ir rakstisks eksāmens, atbildot uz diviem jautājumiem no četriem tajā filozofijas apakšnozarē, kurā tiek aizstāvēts maģistra darbs par literatūras sarakstu, kurš apgūts patstāvīgās studijās, kā arī maģistra darbs un tā aizstāvēšana. Maģistra darba izstrāde norisinās vairākos etapos. Tā sākas ar darbu zinātniski pētnieciskajā seminārā (2 kp+2kp), kuri noslēdzas ar maģistra darba projekta izstrādi, bet tālāk turpinās teorētiskajā seminārā, papildinot to ar patstāvīgām literatūras saraksta studijām izvēlētajā apakšnozarē (kur tiek kārtots rakstisks eksāmens) (6 kp), tad tiek organizēta maģistra darba priekšizstāvēšana (4 kp) (vēlams ar vadītāja klātbūtni), kas noslēdzas ar gatava maģistra darba iesniegšanu un tā aizstāvēšanu (16 kp), atbildot uz divu recenzentu jautājumiem un kritiku Filozofijas maģistra studiju gala pārbaudījumu komisijā.

Studiju programmas izmaksas

Filozofijas maģistra studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā, EUR
1690,14

Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Programmas atbilstība Ministru kabineta noteikumiem "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", pieņemti 2002. gada 3. janvārī

Valsts akadēmiskā standarta prasības	Filozofijas maģistra studiju programmas prasības
--------------------------------------	--

<p>22. Maģistra studiju programmas galvenais uzdevums ir veicināt studējošo terētisko zināšanu, izziņas un pētniecisko prasmju individuālo lietošanu noteiktas problēmas risināšanai,</p> <p>23. Maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu, no kuriem ne mazāk kā 20 kredītpunktu ir maģistra darbs.</p> <p>24. Maģistra studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti (ne mazāk kā 30 kredītpunktu) un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).</p>	<p>Studiju programma sniedz pamatu tālākām studijām, radošām pašizglītības iniciatīvām, ļauj konstruktīvi adaptēties jauniem izaicinājumiem un profilēties, papildinoties visai atvērtā darbību laukā.</p> <p>Filozofijas maģistra programmas apjoms – 80 krp. Maģistra darbu kopapjomā veido: priekšizstāvēšanās (4 kp) + 60-80 lpp. maģistra darbs un tā aizstāvēšana Galapārbaudījumu komisijā, atbildot uz jautājumiem un divu oponentu kritiku (16 kp) = 20 krp.</p> <p>Programmas obligātajā saturā (A daļa) ietilpst: Zinātņu nozares/apakšnozares teorētisko atziņu izpēte un semināri ar zināšanu pārbaudes un pielietošanas ievirzi: Filozofija kā metode (6kp), Filozofija kā sistēma (6kp), Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes I (6 kp). Zinātniskās pētniecības seminārs I (2kp), II (2kp), kopapjomā 22 kp. Teorētisko nostādņu aprobācijas kursi apakšnozares aktuālo problēmu aspektā (B jeb izvēles daļa) Integrācijas seminārs: Rietumu filozofijas klasisko tekstu studijas I Integrācijas seminārs: Rietumu filozofijas klasisko tekstu studijas II Integrācijas seminārs: Doktrīna un disciplīna: ētika, estētika, sociālā filozofija. Integrācijas seminārs: apziņa, izziņa, metodes. Kultūrfilozofija Latvijā un latviešu modernitātes veidošanās (1850-1940) Platona antropoloģija mūsdienu skatījumā Mūsdienu metodoloģiskās koncepcijas Ievads kultūras fenomenoloģijā Mūsdienu komunikācijas filozofija Subjekta heteronomija Ž.Lakāna psihoanalītiskajā teorijā Heidegers M. Ievads metafizikā Franču fenomenoloģija: Žans Pols Sartrs Mākslas pieredzes sociālais lauks Modernās estētikas aktuālās problēmas Proseminārs: Tikumu ētika Netradicionālās reliģijas mūsdienu Latvijā Sabiedrības analīzes filozofiskās problēmas u.c.) – vairāk nekā 15 krp.</p>
--	---

Salīdzinājums ar filozofijas studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Filozofijas maģistra studiju programmas salīdzinājumam un labākam pārskatam kopumā saglabāta tā pati shēma, kas tika izmantota filozofijas bakalaura studiju programmas salīdzinājumam ar citām universitātēm, proti, tās ir divas reģionālās universitātes – Viļņas Universitāte un Tartu Universitāte, kurās tiek realizēta arī filozofijas maģistra studiju programmas, bet kā trešā tika aplūkota Londonas Universitātes Koledža (UCL), kurā ir gadsimtos iedibinātas filozofijas pasniegšanas tradīcijas.

Salīdzinājums ar Viļņas Universitāti Lietuvā

Viļņas Universitātē filozofijas maģistra studiju programmu realizē Filozofijas fakultātē. Viļņas Universitātes Filozofijas fakultāte apvieno vairākas nodaļas, t.i., Vispārējās psiholoģijas nodaļu, Izglītības nodaļu, Filozofijas nodaļu, Loģikas un filozofijas vēstures nodaļu, Klīniskās un organizāciju psiholoģijas nodaļu, Sociālā darba nodaļu un Socioloģijas nodaļu. Tā lepojas ar to, ka filozofijas studijas Viļņas Universitātē datējamas līdz ar tās nodibināšanu 1579. gadā.

Līdzīgi LU VFF realizētajai programmai, tā ilgst divus gadus klātienes studijās, ir otrā cikla studijas un kopumā paredz 80 kp jeb 120 ECTS apguvi. Abas programmas to principiālajā apjomā atbilstīgi tiek realizētas nacionālajā, t.i., lietuviešu un latviešu valodās. Abas programmas paredz vienā semestrī apgūt 20 kp, ko veido obligātie un izvēles kursi. Līdzīgs ir arī obligāto un izvēles kursu sadalījuma pānojums, proti, vidusdaļā visvairāk vietas atvēlēts izvēles kursiem, bet pēdējais semestris tiek pilnībā veltīts maģistra darba izstrādei. Atšķirībā no Viļņas Universitātes, LU VFF programma maģistra darba izstrāde paredz tā daļas priekšizstāvēšanu un galīgo aizstāvēšanu gala pārbaudījumu komisijā (kopā 20 kp).

Viļņas Universitātes un Latvijas Universitātes filozofijas maģistra programmu salīdzinājums:

Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes FMSP	LU VFF FMSP
Obligātie kursi	
Pirmais semestris 13 kp	Pirmais semestris 8 kp
Analītiskā/Hermeneitiskā diskusija 8 kp Zinātniski pētnieciskā darba projekts 2 kp Politiskā filozofija 3 kp	Filozofija un metode I 4 kp Pētnieciskais seminārs I 2 kp
Otrais semestris 8kp	Otrais semestris 6kp
Zinātniskā pētniecība 8 kp	Filozofija un metode II 2 kp Pētnieciskais seminārs II 2kp Filozofija kā metode I 2kp
<p>Obligātās izvēles kurss (8 kp) - pirmais studiju gads: [visi 8 kp ir jāapgūst tiem studentiem, kuri uz FMSP atnāk ar citu, ne FB diplomu humanitārajās zinātnēs. Tiem, kas turpina studijas, ir jāapgūst no šī apjoma 2-4 kp nostiprinot zināšanas tajā filozofijas apakšnozarē, kurā tiks rakstīts maģistra darbs.]</p>	
	Integrācijas seminārs I: Klasisko tekstu studijas I 2 kp Integrācijas seminārs II: Klasisko tekstu studijas II 2 kp Integrācijas seminārs III 2 kp Integrācijas seminārs IV 2 kp
Obligātie kursi	
Trešais semestris 13 kp	Trešais semestris 10 kp
Filozofiskā diskursa problēmas un perspektīvas 8 kp Maģistra darba projekts 2 kp Poitīvais prāts modernajā pasaulē 3 kp	Filozofija kā sistēma II 4 kp Teorētiskais seminārs 6 kp
Obligātie kursi	
Ceturtais semestris 20 kp	Ceturtais semestris 20 kp

Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes FMSP	LU VFF FMSP
Maģistra darbs	Maģistra darba priekšizstāvēšana 4 kp Maģistra darbs 16 kp Maģistra darba aizstāvēšana Gala pārbaudījumu komisijā 16kp+4 kp = 20 kp
Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes FMSP	LU VFF FMSP
Izvēles kursu klāsts	
<p>Kriminoloģiskie diskursi Kritiskais diskurss mūsdienu socioloģiskajā teorijā Urbāno studiju fundamentālās problēmas Postmodernā kritiskā filozofija Racionālās izvēles socioloģija Burdjē: reflektīvā socioloģija Mūsdienu analītiskā valodas filozofija Informācijas sabiedrības mūsdienu teorijas Profesionālās ētikas modernā kartēšana Gadamera filozofija Kino filozofija Zinātnes filozofija Metafizikas fundamentālā struktūra un tās attīstība Politisko ideju ģenealoģija Sociālās zinātnes modernās metodoloģijas problēmas Vitgenšteina filozofija Zināšanu socioloģija Tiesību filozofiskās un socioloģiskās problēmas Hābermāss versus Rortī Mūsdienu psihes filozofija Sociālās izmaiņas Lietuvā</p> <p>Kopā izvēlei tiek piedāvāti 82 kp, no kuriem ir jāizvēlas 26 kp</p>	<p>Estētika un mākslas filozofija Franču fenomenoloģija: Sartrs Ievads kultūras fenomenoloģijā Komunikācija un intersubjektivitāte Kultūrfilozofija Latvijā un latviešu modernitātes veidošanās (1850-1940) Mākslas pieredzes sociālais lauks Martins Heidegers “Kas ir metafizika?” M.Heidegers “Ievads metafizikā” Meistars Ekharts: esamība un atraisītība Mūsdienu metodoloģiskās koncepcijas Platona antropoloģija mūsdienu skatījumā Proseminārs: Tikumu ētika Sabiedrības analīzes filozofiskās problēmas Seminārs estētikā: Teodors Vīzebrands Adorno “Estētikas teorija” Sociālie pētījumi: metodoloģijas un metodes Subjekta heteronomija Ž. Lakāna psihoanalīzē Vācu romantisma filozofija</p> <p>Kopā tiek piedāvāti 48 kp, no kuriem ir jāizvēlas 38 kp</p> <p>* Piezīme: krīzes iespaidā LU VFF programma tika zaudējusi ~ 20 kp izvēles kursus.</p>

Secinājumi: Cik iespējams spriest no programmas apraksta, tad Viļņas Universitātes Filozofijas fakultāte joprojām spēj nodrošināt lielāku izvēles kursu (82 kp) piedāvājumu nekā tas iespējams LU VFF (40 kp), taču pozitīvais ir tas, ka Viļņas Universitātes programmā izvēles kursi veido 32.5% no visa kp apjoma, kamēr LU filozofijas maģistra studiju programmā izvēle veido no 47.5% no kopējā kp apjoma.

Salīdzinājums ar Tartu Universitāti Igaunijā

Filozofijas maģistra studiju programma Tartu universitātē, līdzīgi kā LU VFF, organizē katedras. Katedras pārstāv atšķirīgas filozofiskās pētniecības ievirzes un filozofijas apakšnozares. Tartu Universitātē Filozofijas nodaļu pārstāv četras katedras, apvienojot apmēram 2 reizes vairāk docētāju nekā LU VFF.

Filozofijas nodaļu struktūras salīdzinājums Tartu universitātē un Latvijas Universitātē

Tartu Universitāte Filozofijas nodaļa	LU VFF
Filozofijas vēstures katedra	Filozofijas vēstures katedra
Praktiskās filozofijas katedra	Praktiskās filozofijas katedra
Zinātnes filozofijas katedra	
Teorētiskās filozofijas katedra	Teorētiskās filozofijas katedra

Tartu Universitāte piedāvā filozofijas maģistra studiju programmu un, tāpat kā LU VFF filozofijas maģistra studiju programma, tā ir iekļāvusies BaltPhil sadarbības universitāšu līgumā. Taču, ja LU VFF piedāvā “Praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas” kā Filozofijas maģistra studiju vienu no moduļiem, Tartu universitātes Filozofijas nodaļa to piedāvā kā kopīgu maģistra studiju programmu praktiskajā filozofijā (*joint programme*). Tāpat tiek norādīts, ka notiek filozofijas maģistra studiju reorganizācija, un salīdzinājums, ko izdarīsim, ir Tartu Universitātes Filozofijas sadaļā datējams ar 2008. gadu. Vēl cita atšķirība starp Tartu Universitātes piedāvāto programmu un LU VFF filozofijas maģistra studiju programmu ir tā, ka Tartu Universitātē tiek piedāvāti divi filozofijas maģistra studiju moduļi atkarībā no tā, vai notiek specializācija pētniecībā, vai filozofijas maģistra studijas izvēlētas, lai gatavotos skolotāja profesijai.

Tartu Universitātes un Latvijas Universitātes filozofijas maģistra programmu
salīdzinājums

Tartu Universitāte Filozofijas nodaļa FMSP	LU VFF FMSP
<p>Vispārējie priekšmeti (26kp) Galvenie filozofijas jautājumi I Galvenie filozofijas jautājumi II Filozofijas vēsture I: no Sengrieķu filozofijas līdz Jauno laiku filozofijai Filozofijas vēsture II: no Kanta līdz fenomenoloģijai Praktiskā filozofija I Praktiskā filozofija II Zinātnes filozofija I Zinātnes filozofija II Teorētiskā filozofija I: Valodas un loģikas filozofijas tēmas Teorētiskā filozofija II: Metafizikas un psiķes filozofijas tēmas Maģistrantūras (MA) seminārs</p>	<p>Piedāvā obligātos kursus 22 kp apjomā</p>
<p>Specializācijas priekšmeti (30 kp) Izvēles modulis Individuālā programma Specializācijas kurss I Specializācijas kurss II Specializācijas kurss III Specializācijas kurss IV Specializācijas kurss V Pētniecības seminārs Filozofijas pasniegšana Loģika maģistra studijām</p>	<p>Piedāvā izvēles modulius: Filozofijas un ideju vēsture Ētika Estētika un mākslas filozofija Praktiskā filozofija: Labas sabiedrības teorijas (sadarbībā ar BaltPhiN, daļēji angļu vaodā) Zinātnes filozofija</p>

Tartu Universitāte Filozofijas nodaļa FMSP	LU VFF FMSP
Specializācijas priekšmeti (skolotāju apmācība) (30 kp) Izvēles modulis: 1. Filozofijas didaktika un mācību prakse Filozofijas didaktika Mācību prakse vidusskolā 2. Izglītības zinātņu un psiholoģijas studijas Izglītības pamati Izglītības psiholoģija Pedagoģiskā komunikācija Izziņa un darbība	
Izvēles priekšmeti (2 kp)	
Maģistra darbs (20 kp) (MA Thesis) 20,000-25,000 vārdi	Maģistra darbs (20 kp) MgPhil ~ 22 000 vārdi

Secinājumi: Tartu universitāte piedāvā filozofijas maģistra studiju programmu 80 kp apjomā MA Phil kvalifikācijas iegūšanai, piedāvājot izvēles moduli skolotāja apmācībā. LU VFF piedāvā filozofijas maģistra studiju programmu MgPhil kvalifikācijas iegūšanai (80 kp), piedāvājot izvēles moduli maģistra darbam un specializācijai - filozofijas un ideju vēsturē, ētikā, estētikā un mākslas filozofijā, praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas un zinātnes filozofijā. Tartu universitātes Filozofijas nodaļa “Praktiskā filozofija - labas sabiedrības teorijas” (PPhil) saprot kā kopēju programmu (*Joint MA in practical philosophy*), kamēr LU VFF to skata kā vienu no izvēles moduļiem.

Pozitīvi ir vērtējama Tartu Universitātes Filozofijas nodaļas un VFF sadarbība BalPhiN līguma ietvaros, realizējot Filozofijas maģistra studiju moduli “Praktiskā filozofija: labas sabiedrības teorijas” (BalPhiN ir filozofisko institūciju tīkls Baltijas un Skandināvijas areālā, kura mērķis ir veicināt filozofisko pētniecību, studentu apmaiņu un uzturēt filozofisko kultūr atbalstošas iniciatīvas). Tartu Universitātes filozofijas maģistra studiju programmas stiprā puse varētu būt specializācijas izvēle darbam izglītības jomā (skolotāja programma), LU VFF programma ir orientēta uz pētniecību. Eiropas Savienības areālā vērojama tendence veidot divas izvēles filozofijas maģistra studiju

programmas – orientācija uz pētniecību un orientācija uz izglītības, skolotāja darba jomu. Interese un vēlme redzēt arī LU VFF filozofijas maģistra studiju programmu piedāvājam šīs divas opcijas ir izteikta arī filozofijas maģistra kvalifikāciju ieguvušo aptaujā.

Salīdzinājums ar Londonas Universitātes Koledžu (UCL)

Abām salīdzināmajām programmām kopīgais ir tas, ka tās organizē, izstrādā un piedāvā katedras, atšķirīgais - Londonas Universitātē filozofijas studijas ir iedibinātas, sākot ar 19. gadsimta beigām. Tās lepojas ar izcilu personību sarakstu kopš 1830. gada, par kurām pētnieciskais darbs veikts arī LU VFF. Starp tādām varam minēt Deivu Hiku (Hicks), A.J. Aijeru (Ayer), Ričardu Volheimu (Wolheim), Bernardu Viljamsu (Villiams), savukārt Mails Bērnīts (Burnyeat) lasījis lekcijas LU VFF. 2008. gadā Filozofijas nodaļa ir ierindojusies pētniecības organizēšanā un pētnieciskajos sasniegumos (RAE) pirmajā vietā starp Lielbritānijas universitātēm.

Filozofijas nodaļu struktūras salīdzinājums Londonas Universitātes Koledžā (UCL) un Latvijas Universitātē.

Londonas Universitāte (UCL)	Latvijas Universitāte
Apziņas un valodas filozofijas katedra (Philosophy of Mind and Language)	
Politiskās un morālfilozofijas katedra (Political and Moral Philosophy)	Praktiskās filozofijas katedra
Metafizikas un epistemoloģijas katedra (Metaphysics and Epistemology)	Teorētiskās filozofijas katedra
Filozofijas vēsture katedra (History of Philosophy)	Filozofijas vēstures katedra

Londonas Filozofijas Departaments piedāvā divas programmas filozofijā: MA Phil un MgPhil studijas, LU VFF piedāvā tikai MgPhil studiju programmu. Filozofijas nodaļa Londonas Universitātes koledžā piedāvā vienu programmu, kas ir vairāk orientēta uz pētniecību un akadēmisko karjeru; šīs programmas apgušana nodrošina

MgPhil kvalifikāciju, kamēr otra filozofijas maģistra studiju programma ir orientēta uz izglītības jomu un skolotāju sagatavošanu, tās sekmīga apgūšana nodrošina MA Phil kvalifikāciju. Mēs pievērsīsimies salīdzinājumam ar UCL filozofijas maģistra studiju programmu MgPhil kvalifikācijas iegūšanai.

Apgūstamo programmu salīdzinājums UCL un LU VFF.

Londonas Universitāte (UCL)	LU
MA Phil pilna laika studiju programma viens gads - apmācības (taught) programma	
MA Phil nepilna laika studiju programma 2 gadi - apmācības (taught) programma	
MPhil pilna laika studijas divi gadi - pētniecības (research) programma	MgPhil pilna laika studijas divi gadi

Studiju struktūra gan Londonas Universitātes Koledžas MPhil studiju programmā, gan LU VFF filozofijas maģistra studiju programmās principiālajās prasībās ir līdzīga. Abos gadījumos tā ir divu gadu programma, kurā ir iekļauti gan studiju kursi, gan semināri, gan teorētiskās, gan praktiskās, gan filozofijas vēstures kursi, lai gan akcenti ir salikti dažādi un sadalījums atšķirīgs. MPhil programmā UCL uzņem tikai ar Lielbritānijas filozofijas bakalaura vai tam pielīdzināma ārvalstu filozofijas bakalaura diplomu. Uzņem arī tos, kam nav filozofijas bakalaura diploma, taču tad ir jāapgūst vispārējie filozofijas kursi. Kā tendence atzīmējama studentu vēlme studēt ilgākā 3-5 gadu laikā, kam UCL, pēc pašu teiktā, fleksibli mēģina piemēroties,

Londonas Universitātes Koledžas un Latvijas Universitātes filozofijas maģistra programmu vispārīgs salīdzinājums pa studiju gadiem

	UCL MPhil Stud	LU VFF FMSP
1. gads	Trīs obligātie kursi, trīs izvēles kursi	Trīs obligātie kursi, viens obligātās izvēles modulis
2. gads	Divi obligātie kursi, četri izvēles kursi, pēdējais semestris - maģistra darba rakstīšana	Divi obligātie kursi un maģistra darba daļas prezentācija, kā arī maģistra darba uzrakstīšana un aizstāvēšana

Abu universitāšu programmā studentam ir jāizvēlas kursi gan no teorētiskās, gan praktiskās filozofijas, gan filozofijas vēstures sadaļām. Katrs obligātās izvēles kurss ir 15 kp, tāpat arī katrs izvēles kurss ir 15 kp. Kopā filozofijas maģistra studiju programmā UCL ir jāapgūst divos gados 180 kp jeb 120 ECTS. Studijas UCL ir organizētas trimestros jeb trijos semestros gadā. Filozofijas kursi UCL ir sadalīti trīs sarakstos, t.i. “A” -- teorētiskās filozofijas (epistemoloģija, metafizika, apziņas&valodas filozofija, loģika utt.), “B” - praktiskās filozofijas (Kantiskā izpratnē) un/vai vērtējošā/normatīvā (ētika, politiskā filozofija, estētika) un “C” - filozofijas vēstures saraksti. No katra saraksta ir jāizvēlas divi kursi. Tāpat divu gadu laikā ir jāpiedalās divos pētnieciskajos semināros un jāapgūst 4 MPhil kursi. Ne MPhil, ne MPhil Stud nav apmācības, bet gan pētniecības programmas. Maģistra darba (MPhil), kas ir tieši pietuvināts filozofijas doktora studijām, apjoms ir ne vairāk par 60 000 vārdiem, savukārt filozofijas maģistra studijas (*MPhil Stud*), kuras ir ierastais ceļš uz tālākām filozofijas doktora studijām, noslēdzas ar maģistra darbu (Thesis) – 25 000 - 30 000 vārdu apjomā un trīs esejām, katra 2500 vārdu apjomā. LU VFF maģistra darba prasītais darba apjoms ir līdz 22 000 vārdiem.

Londonas Universitātes Koledžas un Latvijas Universitātes filozofijas maģistra studiju programmu salīdzinājums

UCL MPhil Stud	LU VFF FMSP

UCL MPhil Stud	LU VFF FMSP
<p>Praktiskā kritika 1 Praktiskā kritika 2 Aktuālie filozofijas teksti (Teorētiskais seminārs) Maģistrantūras studijas : epistemoloģija (A) Pētnieciskais seminārs: Metafizika (A) Pētnieciskais seminārs: Psihes filozofija</p> <p>Maģistratūras studijas psihes filozofijā Pētnieciskais seminārs: Sarežģītākās tēmas metafizikā un epistemoloģijā (A) (B) (A) Maģistratūras studijas: Antīkā filozofija (C) Pētnieciskais seminārs: 20. gadsimta filozofija (C) Pētnieciskais seminārs: Filozofija, taisnīgums un veselība (B)</p> <p>Aktualitātes politikajā filozofijā (B) Aspirantūras kurss vēlinā Vitgenšteina filozofijā (C) Maģistrantūras kurss patības filozofijā (A)</p> <p>Maģistrantūras kurss par Aristoteli (C) Pētnieciskais seminārs filozofijā un psiholoģijā (A) Globālais taisnīgums un veselība (B) Normatīvā ētika (B) Matemātikas filozofija: 20. gadsimta mācības (A)</p> <p>Adorno: māksla&politika (C) Pieredze (A) Kants (C) Psihe (A) Maģistrantūras kurss: Vācu ideālisma tēmas (C) Empīrisms (C) Pētnieciskais seminārs: Filozofija un teātris (C) Pētnieciskais seminārs: Uztvere un tās objekti Sartre (C) Psihes filozofija un kognitīvās zinātnes (A)</p>	<p>Integrācijas seminārs. Klasisko tekstu studijas I Integrācijas seminārs. Klasisko tekstu studijas II Integrācijas seminārs: Doktrīna un disciplīna: ētika, estētika, sociālā filozofija; Integrācijas seminārs: Ontoloģijas koncepcijas un epistemoloģija.</p> <p>Pētnieciskais seminārs I Pētnieciskais seminārs II</p> <p>Teorētiskais seminārs</p> <p>Estētika un mākslas filozofija Franču fenomenoloģija: Sartre Ievads kultūras fenomenoloģijā Komunikācija un intersubjektivitāte Kultūrfilozofija Latvijā un latviešu modernitātes veidošanās (1850-1940) Mākslas pieredzes sociālais lauks Martins Heidegers "Kas ir metafizika?" M.Heidegers "Ievads metafizikā" Meistars Ekharts: esamība un atraisītība Mūsdienu metodoloģiskās koncepcijas Platona antropoloģija mūsdienu skatījumā Proseminārs: Tikumu ētika Sabiedrības analīzes filosofiskās problēmas Seminārs estētikā: Teodors Vizegrunds Adorno "Estētikas teorija" Sociālie pētījumi: metodoloģijas un metodes Subjekta heteronomija Ž. Lakāna psihoanalīzē Vācu romantisma filozofija</p>

<http://www.ucl.ac.uk/philosophy/students/mphilstudcourses.html>

Secinājumi: Salīdzinājums ar vienu no Eiropas filozofiskās pētniecības un studiju tradīciju visbagātākajām universitātēm UCL, kuras rīcībā ir iespaidīgs atbalsts pētniecībai, ir pārdomas rosinošs. UCL piedāvā gan fleksiblas apmācības, gan pētniecības formas, uzmanību pievēršot radošas filozofiskās kopienas veidošanai un uzturēšanai. Tās atslēgas vārdi ir atvērtība un izvēle. LU VFF filozofijas maģistra studiju programma līdzīgi ir vērsta uz pētniecisko, teorētisko semināru formu nostiprināšanu, atbalstot studenta izvēli un intensificējot docētāju iestrāžu potenciālu.

Informācija par studējošajiem

2013. gada oktobrī filozofijas maģistra studiju programmā kopā studēja 35 studenti, tai skaitā imatrikulēti tika 17 studenti. Absolventu skaits laika posmā no 2013. gada decembra līdz 2014. gada septembrim bija 9.

Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Studējošie savu vērtējumu par noklausītajiem kursiem izsaka LUIS ietavros veidotajās aptaujas anketās, tomēr atbilžu skaits nav liels un tās, domājams, ir formālas. Taču jau tuvākajā laikā ir jāveido citas, programmas individualizētajām vajadzībām pielāgotas aptauju anketas, tādējādi cenšoties paplašināt atgriezenisko saikni ar studējošajiem.

Rezumējot filozofijas maģistra studiju programmas 2013. gada absolventu aptauju, jāatzīmē, ka viņi ir kopumā atzinīgi novērtējuši programmas piedāvājumu, norādot, ka vēlētos lielākas kursu izvēles iespējas, bet saprot arī, ka pie dotajiem resursiem tas nav vienkārši. Tāpat tiek izteikta doma, ka programma ir labi veidota, ka vēl vajadzētu padomāt par tās labāku realizāciju. No kritiskām piezīmēm ir jāpiemin studējošo vēlme pēc vērtēšanas kritēriju skaidrošanas un labākas caurskatāmības.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Filozofijas maģistra studiju programmas studējošo līdzdalība apmācības procesa pilnveidē tiek aktualizēta vairākās un dažādās formās, sākot ar privātām sarunām un beidzot ar dažāda veida mijiedarbības uzturēšanu kā Filozofijas studiju programmu padomes sēdēs, tāursos, kuros tiek aicināti līdzdarboties filozofijas doktoranti, gan kopējās dažāda mēroga konferencēs.

Studiju kursu apraksti

Filozofijas maģistra studiju programmas kursu aprakstus skatīt :

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=20607](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=20607)

Filozofijas doktora studiju programma

Studiju programmas satura un realizācijas apraksts

Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Filozofijas studijas līdz pat augstākajam - doktora - līmenim Latvijā pastāv kopš 1919. gada. Kopš 1991. gada, kad tika atjaunota Latvijas valstiskā neatkarība, filozofijas doktora studijas un zinātniskā grāda iegūšana ir pakļauta LR likumdošanai. LU VFF realizētā filozofijas doktora studiju programma ir vienīgā Latvijā. Neviena cita augstskola vai universitāte Latvijā kopš 1991. gada līdz šim laikam nav pretendējusi licencēt un akreditēt akadēmiskās studiju programmas filozofijā, tajā skaitā nav pretendējusi atvērt doktora studiju programmu filozofijā.

LU VFF ir unikāla šajā ziņā, un tajā ir koncentrēti visaugstākās kvalifikācijas mācītspēki, lai realizētu filozofijas doktora studiju programmu. LU VFF filozofijas studiju programmu attīstībai ir izstrādāts un pieņemts Attīstības plāns 2010.-2015.g. Pašnovērtēšanas ziņojums, ko fakultātē un kopumā LU izvērtē katru gadu, un kas tiek iesniegts 2014.g., raksturo filozofijas studiju programmu tuvošanos Attīstības plāna

iecerēm, augstākās izglītības reformu iecerēm valstī un Eiropas Savienības stratēģiskajām nostādnēm, tajā skaitā saistībā ar ES zinātnes perspektīvu Horizon 2020.

Līdz ar LU iekļaušanos Boloņas procesā un zinātnisko grādu atzīšanu Eiropas Savienībā, Latvijā iegūtais doktora grāds filozofijā tiek atzīts arī citās ES valstīs. Tas uzliek pienākumus kvalitātes nodrošināšanā un starptautiskās sadarbības veicināšanā.

LU VFF piedāvā filozofijas studijas visos trijos - bakalaura, maģistra, doktora – līmeņos. Studijas ir saistītas vienotā kompleksā, kur doktora studiju programmā nonāk labākie, zinātniskās darbības prasmes attīstījušie studenti. Tas ir mērķtiecīgs un sistēmisks process, kas ļauj labākajiem jaunajiem studentiem izauzt par starptautiski konkurētspējīgiem filozofijas speciālistiem. Filozofijas studiju programmu mērķis kopumā ir sagatavot speciālistus akadēmiskajai pētniecībai, darbam augstākajās izglītības iestādēs - gan valsts, gan privātajās, valsts pārvaldē, ES institūcijās, kultūras iestādēs, plašsaziņas līdzekļos, izdevējdarbībā, nevalstiskajās organizācijās u.c., kur nepieciešama filozofiski inovatīva pieeja un spēja pieņemt atbildīgus stratēģiskus lēmumus. Atbilstoši Boloņas procesa prasībām augstākajai izglītībai filozofijas doktora programma ilgst 3 gadus (nepilna laika - 4 gadus), kuru sekmīgi pabeidzot tiek aizstāvēts promocijas darbs un iegūts doktora grāds filozofijā.

2013./14. studiju gadā būtiski samazinājās no valsts budžeta līdzekļiem finansētās pētniecības apjoms, kas atstāja paliekošu negatīvu ietekmi uz zinātnisko institūciju spēju attīstīt cilvēkresursus. Arī 2013./14. gadā zinātniskajām institūcijām piešķirti tikai 25% no to darbības nodrošināšanai nepieciešamā bāzes finansējuma apjoma. Līdz ar to doktorantūras studiju programmas netiek iesaistītas zinātniskajā darbībā tādā mērā, kā pienāktos uz zināšanām balstītā sabiedrībā.

Par LU doktora studiju programmas filozofijā studentu var kļūt personas, kuras ir ieguvušas humanitāro zinātņu maģistra grādu filozofijā. Izņēmuma kārtā doktorantūrā var uzņemt arī studentus ar citu nozaru maģistra grādu vai tiem pielīdzinātu piecgadīgas augstākās izglītības diplomu, [IZM izsniedz pielīdzināšanas dokumentu] ja tiek izstrādāts interdisciplinārs pētījums filozofiskā aspektā. Tas ir būtiski attīstot tādas starpdisciplinārus pētījumus kā tiesību filozofija, medicīniskā ētika, bioētika u.c.

Filozofijas doktora studiju programma paredz iespēju sagatavot konkurētspējīgu augstākās kvalifikācijas speciālistus filozofijā (tās dažādajās apakšnozarēs, tajā skaitā sociālajā filozofijā, politikas filozofijā, ideju vēsturē, filozofijas vēsturē, ētikā, estētikā un mākslas filozofijā, loģikā, apziņas un izziņas filozofijā u.c.) akadēmiskajam darbam zinātniskajās institūcijās, universitātēs un citās augstskolās filozofijas jomās, kā arī

attīstīt zinātniskajam un organizatoriskajam darbam piemērotas zinātniskā darba prasmes, sasniegt augstāko kvalifikācijas līmeni - doktora grādu filozofijā.

Filozofijas doktora studiju programmas apjoms ir 144 kredītpunkti. Šo programmu var īstenot klātienē studiju formā sešu semestru laikā un nepilna laika studiju formā astoņu semestru laikā saskaņā ar LU Nolikumiem par doktorantūru. Katrā gadā kopējais kredītpunktu apjoms ir 48 vai 36 kp, bet A, B daļu proporcijas mainās. Galvenais uzsvārs studijās ir uz sekmīgu promocijas darba uzrakstīšanu un aizstāvēšanu, zinātniskā darba iemaņu pilnveidošanu.

Programmas plānā paredzēta A daļas lekciju kursu noklausīšanās un eksāmenu kārtošana, B daļas studiju kursu noklausīšanās atbilstoši izvēlētajai specializācijai noteiktā filozofijas apakšnozarē un pārbaudījumu nokārtošana, dalība pedagoģijas un augstskolu didaktikas studijuursos, ko LU piedāvā centralizēti, un pārbaudījumu nokārtošana. Studiju process rezultējas promocijas darba manuskripta uzrakstīšanā, apspriešanā un sagatavošanā aizstāvēšanai LU promocijas padomē saskaņā ar LR MK Noteikumiem un LU Noteikumiem par doktorantūras studiju procesu un promocijas darbu.

Filozofijas doktora studiju programmas mērķis ir nodrošināt augstākā līmeņa studijas, sagatavojot doktorantus pētnieciskajam darbam un filozofijas doktora grāda iegūšanai, kas ietver starptautiskajā akadēmiskajā apritē konkurētspējīgu augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu akadēmiskajam darbam universitātēs un augstskolās, kā arī darbam filozofijas, tajā skaitā arī filozofijai tuvās humanitāro un sociālo zinātņu jomās valsts un privātajās institūcijās.

Šis mērķis līdz šim tiek sasniegts, jo kopš 2005. gada 14 filozofijas jaunie doktori aktīvi strādā gan LU un citās universitātēs, gan zinātniskajos institūtos, kā arī zinātniski pētniecisko darbu dažādās institūcijās un projektos kopš 2005.g. strādā 20 jaunie speciālisti - doktoranti un maģistri.

Filozofijas doktora studiju programmas uzdevumi:

1. Nodrošināt augstākās kvalifikācijas filozofijas speciālistu sagatavošanu atbilstoši valstī pieņemtajai zinātņu klasifikācijai ar specializāciju filozofijas apakšnozarēs saskaņā ar LZP zinātņu nozaru klasifikāciju (LZP lēmums 9-3-1, 1999) [klasifikācija tiek LZP pārstrādāta jaunā veidolā]:

ētika, estētika un mākslas filozofija, filozofiskā antropoloģija, politikas filozofija, reliģijas filozofija, zinātnes filozofija, filozofijas vēsture, ideju vēsture, loģika, kultūras

filozofija, sociālā filozofija, vēstures filozofija, apziņas un izziņas filozofija); nodrošināt zinātņu doktoru pēctecību zinātnē un izglītībā LR;

2. Nodrošināt to zinātniskās pētniecības iemaņu un zināšanu padziļināšanu un pilnveidošanu, kas iegūtas filozofijas maģistrantūrā, lai, beidzot doktorantūru, varētu brīvi un patstāvīgi darboties izvēlētajā zinātniskās pētniecības laukā, aprobējot Latvijā jaunus Rietumu filozofijas virzienus un skolas, tulkojot Rietumu filosofisko klasiku un piedaloties LR valstisku dokumentu, programmu, stratēģiju izstrādē un apspriešanā, attīstot vai no jauna Latvijā ieviešot kādu no filozofijas apakšnozarēm;

3. Attīstīt un paplašināt zinātniski pētniecisko sadarbību ar citu humanitāro un sociālo zinātņu doktorantūras programmām un zinātniekiem Latvijā (starpdisciplināra rakstura pētījumi un projekti) un ārvalstīs, veicinot Latvijas zinātnes pilnvērtīgāku iekļaušanos starptautiskajā apritē un tās atpazīstamību.

Filozofijas studiju programmu stratēģiskie uzdevumi ir virzīti uz to, lai nostiprinātu sadarbības tīklu visos, bet jo īpaši augstākajā studiju līmenī ar Baltijas universitāšu filozofijas studiju programmām (Tartu universitāte, Tallinas universitāte, Viļņas universitāte, Romeris universitāte u. c.); lai sekmētu Baltijas jūras reģiona universitāšu filozofisko zinātnes un doktorantūras studiju kopējas telpas izveidošanu, filozofijas doktora programmas iestāžu, kā arī personisko un institucionālo sakaru mobilizēšana sadarbībai uzskatāma par prioritāru;

4. Paplašināt filozofiskās domāšanas apvārsni (zināšanas un metodes), pievērsties mūsdienu filozofijas aktualitātēm un to aplūkojumiem vadošajos filozofijas virzienos Eiropā un pasaulē. Panākt tādu zināšanu un uzstāšanās prasmju kvalitāti, kas LU filozofijas doktora studiju programmas studentus pielīdzinātu labākajiem jaunajiem Eiropas doktoriem filozofijā, to sekmēt ar studiju programmā iekļauto starptautisko semināru palīdzību;

5. Iesaistīt doktora programmas studentus profesoru vadītajos Latvijas un Eiropas līmeņa zinātniskajos projektos, uzticot viņiem atbildīgas darba jomas;

6. Sagatavot studentus darbam augstākās mācību iestādēs lektoru, docentu, as. profesoru lomai un zinātniskajos institūtos, un tieši zinātnisko asistentu un pētnieku darbam saskaņā ar LU FSI stratēģiju 2010-2016;

7. Sagatavot studentus paredzamajam eksperta darbam filozofijas, humanitāro un sociālo zinātņu jomās, lai izpildītu valsts institūtu, tautsaimniecības un zinātnisko institūciju pasūtījumus;

8. Attīstīt studentos prasmes organizēt zinātniski populārus pasākumus filozofijas jomā, uzstāties ar populārām lekcijām un uzrunām radio, TV, presē, izplatot filozofijas zināšanas un pamatojot kultūras vērtības.

Viens no centrālajiem mērķiem pašnovērtēšanas periodā ir tas, ka panākta programmas starptautiska dimensija, doktorantūrā 2013/14/ m.g. studēja doktorants no Itālijas, Dženovas. Līdz ar to nodarbības notiek arī angliski.

Mērķa īstenošanai bija izvirzīti sekojoši uzdevumi, kas izpildīti:

1. Vēl plašāk internacionalizēt LU filozofijas doktora studiju programmu un intensificēt aktivitātes, kuras vērsta uz ārzemju studentu piesaisti saskaņā ar LU Stratēģisko attīstības plānu;

2. Balstoties uz LU institucionālu atbalstu, iestrādēm Campus Europae, sadarbību ar Igaunijas Cilvēkzinātņu institūtu Tallinā un Tartu Universitātes Ētikas centru, Lietuvas Vitauta Dižā Universitātes Sociālās un politiskās teorijas katedru, Eiropas Humanitārās Universitātes Filozofijas nodaļu, Īslandes Universitātes Filozofijas nodaļu nodarboties ārzemju studentu piesaistes rīcībasplānu LU doktora un maģistra studiju programmām;

3. Izstrādāti paralēli studiju kursi filozofijā arī angļu valodā; piesaistīti ES un Austrālijas universitāšu profesori kā recenzenti promocijas darbiem;

4. Paplašināta filozofijas doktora studiju programmas saikne ar aktuālu sociālās, kultūras un izglītības politikas jautājumu risināšanu, tajā skaitā ar Satversmes preambulas apspriešanu, izglītības sistēmas reformām,

5. Vadoties no Latvijas ilgspējīgās attīstības stratēģijas un NAP 2014-2020 veicināta vērtību izpratne, doktorantu un mācītspēku publikācijas par nacionālo identitāti, veidojot Latvijā kvalitatīvu filozofisko, intelektuālo un kultūrvidi.

6. Maģistra un doktora studiju programmas studenti piesaistīti filozofijas projektu izstrādē un īstenošanā LU VFF un LU Filozofijas un socioloģijas institūtā.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Pēc sekmīgi pabeigtas filozofijas doktora studiju programmas doktorants(-e) ir ieguvis(-usi) šādas kompetences:

1. Zināšanas:

1.1. Spēja patstāvīgi izvirzīt jaunus pētniecības tematiskos lokus;

1.2. Spēja veikt zinātniskos pētījumus, izvirzot teorētiskus un praktiskus mērķus;

1.3. Dziļas specializētas zināšanas izvēlētajā pētījuma virzienā un filozofijā kopumā;

1.4. Spēja uz veikto pētījumu pamata uzrakstīt publikācijas starptautiski citējamu publikāciju līmenī.

2. Praktiskās kompetences:

2.1. Spējas veidot projektu grupas, koordinēt savu darbību ar pieredzējušākajiem pētniekiem un profesūru;

2.2. Spējas uzrakstīt pieteikumu un gūt konkursos iespējas izstrādāt starptautiskus un Latvijas mēroga projektus;

2.3. Prasme izvēlēties mūsdienīgas metodoloģijas, nodrošināt mijiedarbību starp teoriju un praktisko pielietojumu;

2.4. Spēja veidot nozīmīga mēroga vadītāja karjeru zinātniskajās, akadēmiskajās institūcijās, valsts pārvaldē u.c.

2.5. Spēju atbilstība eksperta kvalifikācijai valstiski nozīmīgu humanitāru, kultūras un sociālu jautājumu risināšanā saistībā ar filozofijas, ētikas, sabiedrības integrācijas, izglītības un kultūras politikas nostādņēm.

3. Komunikācijas prasmes:

3.1. spēēt veiksmīgi realizēt zinātnisko komunikāciju ar sabiedrību, īstenot zinātnieka ētikas principus savā darbībā;

3.2. spējas izpildīt filozofijas, ētikas pasniedzēja, lektora, zinātniskā asistenta, pētnieka amatu darba uzdevumus augstskolās un zinātniskajās institūcijās.

4. Tālākas izglītības spējas:

4.1. Spēja regulāri pilnveidot un atjaunot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību;

4.2. Spēja profesionāli pilnveidoties izvēlētajā darbības jomā izmantojot starptautiskās sadarbības sniegtās iespējas.

Studiju programmas atbilstība Latvijas Republikas un LU stratēģijai

Studiju programma LU filozofijas doktorantūrā pilnībā atbilst LR un LU stratēģijai, tā ir vienīgā Latvijā un cenšas aizpildīt visas nišas, kas nepieciešamas augstākā līmeņa filosofiskās izglītības nodrošināšanai, ņemot vērā arī IZM un citu ministriju mainīgās nostādnes, ESF, ERAF struktūrfondu zinātnes attīstībai ievirzes,

projektus, valsts zinātnes prioritātes. LU VFF doktora programmas mācībspēki piedalās valsts stratēģiju apspriešanā, tajā skaitā arī apspriežot pašas jaunākās "Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam".

Studiju programmu realizācija LU VFF tiek organizēta saskaņā ar Izglītības likumu, Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Ministru kabineta (MK) 03.01.2002. Noteikumiem Nr. 2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, MK 27.12.2005. Noteikumiem Nr.1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Satversmi, LU Senāta apstiprinātajiem „Latvijas Universitātes studiju programmu nolikumu” (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236) un nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē” (LU Senāta 26.05.2003. lēmums Nr. 169).

Prasības, sākot studiju programmu

Uzņemšana filozofijas doktora studiju programmā notiek saskaņā ar LU noteikumiem un vērtēšanas tabulu, izliekot vērtējumus punktos, sarunājot kandidātus, novērtējot iestrādes, publikācijas, īpašu vērību filozofijā pievēršot publikācijām žurnālos, kas ir LZP noteiktajās starptautiskajās datu bāzēs. Līdz ar to doktorantūrā nokļūst labākie studenti, kas var sasniegt rezultātus paredzētajā studiju laikā, aizstāvojot promocijas darbu tūlīt pēc beigšanas vai viena, vēlākais divu gadu laikā.

2013./2014. akad. gadā vērojama tendence izvēlēties par doktora darbu problemātiku ar Latvijas aktualitātēm saistītus jautājumus, piemēram, saistīt latviešu literatūras pētniecību ar filosofiju (O.Senkāne), ar vadībzinātnes jautājumiem (S.Apine), bioētiku (G. LoBello).

Uzņemšanas noteikumi publicēti LU mājaslapā, katru gadu tiek saskaņoti, atjaunināti. Tie ir formalizēti un vienveidīgi attiecībā uz visiem pretendentiem. Pie iestāšanās noteikumiem filozofijas doktora studiju programmā pieder arī prasība iesniegt paplašinātu tēmas pieteikuma izvērsumu līdz 15 lpp. apjomā. Ārzemju studentu pieteikumus vērtē angļu vai citās Eiropas valstu valodās (vācu, franču).

LU mājaslapā www.lu.lv uz 23.maiju 2014.g. publicēts šāds teksts:

Fakultāte: **Vēstures un filozofijas fakultāte**

Iegūstamais grāds: **Filozofijas doktors, *Dr.phil.***

Studiju programmas direktors: **prof. Maija Kūle**

Studiju programmas apjoms kredītpunktos: **144**

Studiju programmas akreditācijas termiņš: **23.05.2019**

Studiju programmas forma: **PLK** (pilna laika klātie) vai **NLK** (nepilna laika klātie)

Studiju programmas ilgums: **PLK - 6 semestri** (3 gadi) vai **NLK – 8 semestri** (4 gadi)

Studiju maksa (pilna programmas apguve): **EUR 6402** (PLK); **EUR 8536** (NLK)

Studiju maksa (1. studiju gadā): **EUR 2134**

Budžeta vietu skaits: **2**

Iepriekšējā akadēmiskā izglītība: maģistra grāds atbilstošajā zinātnes nozarē.

Papildus prasības

Pretendenti iesniedz 15 lpp garu pamatojumu par izvēlēto promocijas darba tēmu norādot, aktualitāti, iestrādes, sasniedzamos mērķus, uzdevumus, metodes, iespējamo darba izvērsumu un strukturējumu.

Ārvalstīs iegūtās izglītības dokumentiem un bijušās PSRS augstākajās mācību iestādēs iegūtās augstākās izglītības dokumentiem (t.sk. ārsta diplomiem) nepieciešama LR Akadēmiskās informācijas centra izziņa.

Pašnovērtējuma periodā uzņemšanu doktorantūrā būtiski ietekmēja studentu iespējas pretendēt uz ESF stipendijām, kas uz valsts kopējā atalgojuma fona ir ļoti augstas. tas palielina interesi pievērsties akadēmiskajam darbam, kā arī paaugstina atbildību par promocijas pabeigšanu laikā. Diemžēl 2014.g. rudenī ESF stipendiju konkursā 3. kursa pretendente nesavāca pietiekami daudz vērtējuma punktus (60 no 100), lai būtu pārliecināta par stipendijas ieguvu 2014./2015.g. Individuālos izvērtējumus pēc LU izstrādātās punktu sistēmas doktorants saņem arī piedaloties konkursos uz ERAF stipendiju (no 1-100), kā arī no Doktorantūras skolas.

Katra doktorantūras studiju semestra sākumā notiek pasākumi - ievadījums studijās, kuros kopīgā sarunā tiek noskaidrotas visas doktorantūras prasības, sastādīts grafiks doktorantu aktivitātēm, nozīmēti atbildīgie par LU Rakstu Filozofija sastādīšanu, starptautisko semināru ārzemēs, UNESCO Filozofijas dienu u. c.

Studiju programmas plāns

Filozofijas doktora studiju programmas plānu skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=30602](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=30602)

Studiju programmas organizācija

Studiju programmu realizācija LU VFF tiek organizēta saskaņā ar Ministru kabineta 03.01.2002. Noteikumiem Nr. 2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, MK 27.12.2005. Noteikumiem Nr.1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Satversmi, LU Senāta apstiprinātajiem „Latvijas Universitātes studiju programmu Nolikumu” (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236) un nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē” (LU Senāta 26.05.2003. lēmums Nr. 169).

Pēc akreditācijas uz 6 gadiem, tika pievērsta uzmanība kredītpunktu sakārtošanai, starptautisko sakaru izvēršanai, publikāciju kvalitātes uzlabošanai un zinātnisko rakstu sagatavošanai angļu un vācu valodās. Process ir sekmīgi pavisinājies uz priekšu, doktorantūras prasības nav pazeminājušās, bet tikai paaugstinājušās attiecībā uz publikāciju statusu un līdzdalību starptautiskos kongresos. Doktorantiem A daļas kursā par starptautiskām filozofijas organizācijām 2013./2014. studiju gadā tiek izvirzītas prasības sūtīt savus rakstus uz datu bāzēs esošajiem recenzētajiem ārzemju žurnāliem. Notiek semināri par žurnālu stratēģijām, rakstu akadēmiskajām un stila prasībām.

LU piešķirtie līdzekļi doktorantūras attīstības projektam izmantoti, lai 2013.g. augustā segtu komandējumus doktorantiem uz Pasaules 23. filozofu kongresu Atēnās. 2014.g. LU projekta līdzekļus paredzēts izmantot komandējumam uz starptautisko semināru Venēcijas universitātē - *Ca' Foscari University of Venice*, ko organizē prof. M.Kūle un prof. Luigi Vero Tarca.

Studiju procesā doktorantiem tiek nodrošināta individuāla pieeja. Doktorantiem ir iespēja piedalīties lēmumu pieņemšanā, izmantojot studējošo tiesības būt Filozofijas studiju programmu padomes locekļiem, kā arī darbojoties studentu pašpārvaldē un LU Studentu padomē. Doktoranti aktīvi izmanto e-vidi sarakstē un konsultācijās ar pasniedzējiem, tajā skaitā arī Skype, googlegroups, emuārus, sociālos tīklus.

LU paredz, ka konfliktu risināšanas gadījumos jāizmanto LU Šķīrējtiesa, LU Akadēmiskās ētikas komisija, apelācijas iespējas saskaņā ar LU Noteikumiem, iesniegumu un paskaidrojumu rakstīšana dekānam, programmas vadītājam u.c. darbības formas.

Doktorantūras studentiem studiju programmas vadība izskaidro visas viņu tiesības un pienākumus līdz pat tiesībām iebilst promocijas padomes lēmumiem darba

virzīšanas procesā uz aizstāvēšanu, Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas lēmumiem u.c.

Filozofijas doktora studiju programma vērsta uz LU Nolikuma "Doktora studijas Latvijas Universitātē", [pēdējās izmaiņas veiktas: 15.04.2010] *Apstiprināts Senāta sēdē 26.05.2003., Lēmums nr. 169*, izpildi, MK Noteikumi 1001., 2005.g. 27. decembrī par promociju, kā arī ņemot vērā LU jaunievedumus - doktorantūras skolas, kuru darbību reglamentē Noteikumi par Latvijas Universitātes Doktorantūras skolām, apstiprināti 27.04.2009. Senāta sēdē, lēmums Nr. 239, ar grozījumiem, kas izdarīti līdz 24.05.2010, Grozījumi: LU Senāta 24.05.2010. lēmums Nr.383.

Doktorantiem tiek izskaidrots LU Rīkojums 1/201, pieņemts 12. 07. 2012. Par LU promocijas darbu kopsavilkumuma izstrādāšanu un noformēšanu.

Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programma sastāv no trim daļām:

- Obligātā daļa (A) ir 132 kp. To veido Promocijas darbs filozofijā (kopā pa visiem semestriem 80 kp), trīs promocijas eksāmeni (filozofija, filozofijas apakšnozare, kurā doktorants/e specializējas un svešvaloda (kopā pa 3 eksāmeniem 12 kp), Zinātniska publikācija filozofijā (kopā pa visām 3 prasītajām publikācijām 6 kp), Starptautisks zinātnisks seminārs filozofijā (kopā par 3 semināriem 10 kp), Zinātniskie semināri filozofijā (kopā pa visiem semestriem 16 kp), Filozofijas jaunie virzieni 21.gs. un starptautiskās filozofijas organizācijas (kopā 8 kp);

- Ierobežotās izvēles daļa (B) ir 8 kp. To veido 21. gadsimta kultūras filozofijas aktualitātes (6 kp), Estētikas un sociālās filozofijas aktualitātes (2 kp), Jaunie filozofijas virzieni: starpkultūru filozofija, ekoētika, konkrētais humānisms (6 kp), Vēstures filozofija 4 (kp).

- Brīvās izvēles daļa (C) ir 4 kp. To veido augstskolas pedagoģisko prasmju pilnveidošanas studiju kursi.

Pedagoģiskais darbs: lekciju un praktisko darbu vadīšana bakalauru programmu studentiem, pētniecības darba popularizēšana, atsevišķu lekciju nolasīšana, semināru vadīšana, bakalauru darbu recenzēšana.

` Promocijas darba vadītājs konsultē un kontrolē doktoranta pedagoģisko darbību, tā tiek izvērtēta doktora studiju programmas sēdēs, katru gadu izvērtējot doktoranta darbību un nosakot jaunus uzdevumus pedagoģiskās pieredzes paplašināšanai.

Filozofijas doktora studiju programmas A daļas bloka mērķis ir sniegt pamatzināšanas mūsdienu filozofijas aktualitātēs, zinātniskā darba izstrādē, sniegt pārskatu par zinātnieka ētiku un akadēmiskā darba ētiku, jaunākajām pēniecības metodoloģijām un LU Noteikumiem par doktorantūras studijām. Programmas A daļas pamatu veido paša promocijas darba izstrāde un manuskripta uzrakstīšana, LR MK Noteikumos paredzēto promocijas eksāmenu nokārtošana, Noteikumos paredzēto publikāciju uzrakstīšana, apspriešana zinātniskajos semināros, iesniegšana publikācijai, referātu sagatavošana, kā arī līdzdalība starptautisko filozofijas doktorantu semināru organizēšanā, referātu sagatavošana, nolasīšana un piedalīšanās diskusijās ar ārzemju univertitāšu filozofijas doktorantiem starptautiskos semināros (jau bijuši starptautiskie filozofijas semināri: Rīga-Viļņa; Rīga-Roma; Rīga- Berlīne; Rīga-Tībingene; Rīga-Dublina; Rīga-Vīne, Rīga-Roma otreiz, Atēnu kongress, 2014.g. Rīga-Venēcija u.c.) Šīs aktivitātes ir unikālas visā LU un savā ziņā arī Rietumvalstu universitātēs, kuru profesori ar aizrautību piedalās šādas jaunas - starpdoktorantūru programmu - aktivitātes realizācijā.

Noslēgts sadarbības līgums doktorantūru līmenī filozofijā ar Romeris universitāti Lietuvā, paredzēta studējošo un mācītbspēku apmaiņa.

Filozofijas doktora studiju programmas B daļas bloka mērķis ir sniegt doktorantiem ierobežotās izvēles daļas kursus, lai specializētos noteiktās filozofijas apakšnozarēs un gūtu dziļākas zināšanas par šo apakšnozaru aktualitātēm saistībā ar izvēlēto promocijas darba tematiku. Apakšnozares pārstāvošie kursi saistīti ar doktorantu galvenajām izvēles sfērām un interesēm Latvijā, tajā skaitā ar filozofijas vēsturi, estētiku, mākslas filozofiju, kultūras filozofiju, vēstures filozofiju.

Filozofijas doktora studiju programmas mērķis ir dot iespēju doktorantiem izmantot LU kopējos studiju kursus ar pedagoģisku ievirzi - „Augstskolu didaktika” (4 krp). To izmanto doktoranti, kas savas nāktnes ieceres saista ar iespējām kļūt par augstskolu mācītbspēkiem.

A,B,C daļas bloki kopumā veido vienu veselumu un pakļaujas galvenajiem doktorantūras uzstādījumiem:

- sniegt zināšanas un veidot prasmes zinātniskajā pēniecībā filozofijā, savienojot vispārīgo (padziļinātas zināšanas par filozofiju mūsdienu pasaulē, par jaunākajiem virzieniem un metodoloģijām) ar atsevišķo (konkrēta promocijas darba uzrakstīšanu);
- dot iespējas specializēties filozofijas apakšnozarēs;
- iegūt papildus prasmes – augstskolu didaktikas pārzināšanu – un attīstīt spējas

organizēt zinātniskos pasākumus, komunicēt ar sabiedrību par filozofijas jautājumiem, recenzēt darbus filozofijā, sagatavot tekstus un cita veida materiālus publikācijām

Tabula. Filozofijas doktora studiju programmas plāns pilna laika studijās.[pielikumā tabula ar studiju kursiem pa semestriem]

	1. sem.	2.sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem	Kopā
A daļa	20	20	20	24	24	24	132
B daļa	4	0	4	0	0	0	8
C daļa	0	4	0	0	0	0	4
programma kopā	24	24	24	24	24	24	144

filozofijas doktora studiju programma - nepilna laika, 4 gados

	1.sem	2.sem	3.sem	4.sem	5.sem	6.sem	7.sem	8.sem	Kopā
A daļa	14	14	14	18	18	18	18	18	132
B daļa	4	0	4	0	0	0	0	0	8
C daļa	0	4	0	0	0	0	0	0	4
Programma kopā	18	18	18	18	18	18	18	18	144

LU Filozofijas doktora studiju programmā tiek praktizētas LU profesoru lekcijas, pārskata ziņojumi par filozofijas aktualitātēm, notiek Filozofijas nodaļas metodoloģiski zinātniskie semināri ar doktorantu piedalīšanos un uzstāšanos, ārzemju profesoru lekcijas un lekciju kursi, kā arī ziņojumi par pasaules mēroga filozofijas kongresiem, forumiem, UNESCO ierosinātām aktualitātēm.

Vērtēšanas sistēma

Doktorantūras programmā izmanto LU pieņemto vērtēšanas sistēmu: ieskaite, eksāmens, kā būtiska īpatnībā jāatzīmē zinātniskā darba prezentācijas seminārā, promocijas darba sadaļu aizstāvēšana.

Doktorantūras studiju programmu padome kopā ar promocijas darba vadītājiem reizi semestrī (nepieciešamības dēļ biežāk) apspriež katra doktoranta individuālās sekmes, līdzdalību aktivitātēs, publikācijas. Tiek pieņemti ieteikumi par doktoranta sekmēm un nepieciešamajām aktivitātēm, ko dara zināmu studentam. Būtisku lomu spēlē arī kontrole par individuālā darba plānu izpildi un atbilstību doktorantūras prasībām. Pretendējot uz ESF stipendijām, LU ir istrādāta standartizēta sasniegumu vērtēšanas sistēma.

Doktora studiju sekmīgai absolvēšanai doktorandam jāapgūst teorētiskais kurss, jāveic zinātniskais darbs un jā sagatavo promocijas darbs, kas atspoguļo oriģināla pētījuma rezultātus, kurus var publicēt zinātniskos izdevumos.

Doktoranta darba vadītājs kopā ar doktorandu izstrādā studiju individuālo realizācijas plānu visam studiju laikam, ko apspriež Filozofijas doktora studiju padome un apstiprina studiju plānu, kas atbilst programmas prasībām. Individuālos plānus un atskaites uzglabā, filozofijas doktorandu studiju kartes aizpilda un citus studiju dokumentus administrē centralizēti LU noteiktā kārtībā.

Filozofijas doktorantūras studiju apguvi kontrolē darba zinātniskais vadītājs/a, filozofijas doktorantūras studiju padome un promocijas padome. Par studiju un pētniecības darba rezultātiem filozofijas doktorants/e 2 reizes gadā atskaitās filozofijas doktorantūras zinātniskajos semināros, kur tiek pieņemts speciāls lēmums par rezultātu atbilstību individuālajai studiju programmai. Protokols ar lēmumu tiek iesniegts filozofijas studiju programmas direktoram/ei. Atskaite un pozitīvs vērtējums ir pamats finansējuma atvēršanai uz nākošo semestri, kas pamatojas uz atestāciju nākamajam gadam, lēmumu par studiju formas saglabāšanu vai arī par studiju pabeigšanu. Galīgo lēmumu par teorētisko kursu apguves apjomu, atbilstību filozofijas apakšprogrammas prasībām un rezultātu kvalitāti pieņem filozofijas nozares profesori, pieaicinot nepieciešamos ekspertus.

Studijām filozofijas doktorantūrā beidzoties, filozofijas zinātņu apakšnozares profesoru un promocijas darba vadītāja/as organizētā seminārā tiek izvērtēti un

apspriesti filozofijas doktoranta/es studiju un pētnieciskā darba rezultāti, par ko tiek pieņemts lēmums ar ieteikumu virzīt darbu uz aizstāvēšanu vai turpināt tā pilnveidošanu.

Teorētisko kursu novērtējums:

Studiju kursa apguves kopējo vērtējumu veido: (1) Starppārbaudījumu kopējais vērtējums – ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma; (2) Eksāmenā iegūtais vērtējums – ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Kursa aprakstos ir norādītas katra atsevišķa kursa prasības, mērķi, apgūstamās zināšanas un prasmes, kā arī starppārbaudījumu skaits un veids.

Promocijas eksāmeni:

Gatavošanas promocijas eksāmeniem notiek pēc Promocijas komisijas apstiprinātas programmas „Filozofija”. Katrai speciālajai apakšnozarei tiek sastādīta, apspriesta un apstiprināta filozofijas apakšnozares programma (piem., antīkā filozofija, lingvistiska filozofija, praktiska ētika ar bioētikas novirzienu). Studentiem tiek sniegtas konsultācijas. Pārbaudījuma forma: mutisks eksāmens. Promocijas eksāmena komisijas tiek veidotas 3-4 profesoru sastāvā, kurā pēc vajadzības tiek pieaicināti atsevišķu apakšnozaru eksperti. Promocijas darba aizstāvēšana filozofijā norit saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumi 27.12.2005. MK noteikumiem Nr.1001 "Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji" ("LV", 210 (3368), 30.12.2005.) [stājas spēkā 31.12.2005.]

Studiju programmas izmaksas

Filozofijas doktora studiju programmas ieņēmumu daļa tiek veidota sekojoši:

1) LU Senāts katru gadu pieņem lēmumu par līdzekļu apjomu LU kopējai doktorantūras programmai katram finansu gadam. Līdzekļu piešķirumu filozofijas doktorantūras apakšprogrammai nosaka LU Zinātnes padome;

2) Pilna laika studijas filozofijas doktorantūrā tiek finansētas no LU budžeta pirmos 3 gadus, t.i., 144 nedēļas;

3) Studijas filozofijas doktorantūrā var tikt finansētas no fizisko un juridisko personu līdzekļiem;

4) Studiju maksa filozofijas doktorantūrā tiek noteikta saskaņā ar kopējo LU stratēģiju mācību maksas jautājumos, to apstiprina LU Senāts. Tā tiek noteikta tādā pašā apmērā kā no LU budžeta.

Studiju programmas izmaksas

Filozofijas doktora studiju programmas vienas studiju vietas izmaksas 2014. gadā, EUR
3380,28

Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Filozofijas studiju programmas ir akreditētas laikposmā no 1999. līdz 2005. gadam, no 2005. līdz 2011. gadam un no 2013. gada līdz 2019. gadam. Akreditācijas periodā no 2005. līdz 2011. gadam programmā tika integrēti Boloņas procesa principi, kas paver un nodrošina piešķiramās kvalifikācijas pielīdzināšanu citu ES valstu universitātēs atbilstīgajam grādam.

Filozofijas studiju programmas saturs un struktūra atbilst MK noteikumiem par akadēmiskās izglītības standartu un doktorantūras prasībām. Tas jau aprakstīts Pašnovērtējuma iepriekšējās nodaļās. LU Filozofijas doktora studiju programma atbilst prasībām, ko izvirza LR likumdošana un normatīvie akti.

<p>LR normatīvo aktu prasība</p> <p>22. Doktora studiju mērķis ir zinātņu doktora grāda iegūšana un starptautiskajā akadēmiskajā apritē konkurētspējīgu augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošana akadēmiskajam darbam universitātēs un citās augstskolās, kā arī zinātniskajam un organizatoriskajam darbam valsts un privātajās institūcijās, doktora studiju programmas galvenais uzdevums ir veicināt zinātnisko pētniecību nozarē.</p>	<p>LU filozofijas doktora studiju programma paredz:</p> <p>Studiju programma sniedz iespēju sagatavot konkurētspējīgu augstākās kvalifikācijas speciālistus akadēmiskajam darbam universitātēs un citās augstskolās filozofijas un ētikas jomās, kā arī attīstīt zinātniskajam un organizatoriskajam darbam piemērotas zinātniskā darba prasmes, sasniegt augstāko kvalifikācijas līmeni - doktora grādu filozofijā, īpašu uzmanību pievēršot tādu apakšnozaru attīstībai kā ētika, estētika, filozofijas vēsture, Latvijas filozofijas vēsture, ideju vēsture, epistemoloģija, sociālā filozofija.</p>
<p>23. Doktora studiju</p>	<p>Filozofijas doktora programmas apjoms –</p>

<p>programmas apjoms ir 144 kredītpunktu,</p>	<p>144 kp, no kuriem ne mazāk kā 80 kredītpunktu ir promocijas darbs.</p>
<p>24. Doktora studiju programmas obligātajā saturā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju un promocijas darba sagatavošanu saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.1001, izdoti Rīgā 2005.gada 27.decembrī (prot. Nr.77 2.§) Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji, Izdoti saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma 11.panta pirmo un otro daļu; minimālās prasības: patstāvīgi veikts tematiski vienots pētījums, kas sniedz jaunas zinātniskās atziņas un par ko ir publicēti vai pieņemti publicēšanai zinātniskie raksti atbilstošajā zinātnes nozarē vai apakšnozarē; sekmīgi nokārtoti programmā paredzētie promocijas eksāmeni; promocijas darba zinātniskie rezultāti referēti vismaz vienā starptautiskā seminārā un konferencē attiecīgajā zinātnes nozarē vai apakšnozarē; saskaņā ar LU Nolikumu par studijām doktorantūrā: 1.5. Programmu galvenais komponents ir zinātniskais darbs augsti kvalificēta akadēmiskā personāla vadībā. 1.6. Programmas ietver: 1.6.1. zinātnes nozares teorētisko disciplīnu padziļinātu apguvi, par ko</p>	<p>Promocijas darbu filozofijā kopapjomā veido: promocijas darba uzrakstīšana ap 200 lpp apmērā, priekšizstāvēšana zinātniskajā institūcijā vai LU struktūrvienībā, promocijas darba aizstāvēšana promocijas komisijas sēdē ar 3 recenzentiem <i>Programmas obligātajā saturā (A daļa)</i> ietilpst: Teorētiskie kursi Doktorantūras studiju kursi filozofijā A daļa Promocijas darbs filozofijā kopā 80 kp Promocijas eksāmens filozofijā 4 kp Promocijas eksāmens filozofijā specialitātē 4 kp Promocijas eksāmens svešvalodā 4 kp Zinātniska publikācija filozofijā kopā 6 kp Starptautisks zinātnisks seminārs filozofijā kopā 16 kp Zinātniskie semināri filozofijā kopā 16 kp Filozofijas jaunie virzieni 21.gs. un starptautiskās filozofiskās organizācijas 8 <i>Obligātās izvēles daļa (B daļa)</i> 21. gadsimta kultūras filozofijas aktualitātes 6 kp Estētikas un sociālās filozofijas aktualitātes 2 kp Jaunie filozofijas virzieni: starpkultūru filozofija, ekoētika, konkrētais humānisms 6 kp Vēstures filozofija 4 kp Filozofijas vēstures un ētikas mūsdienu problēmas I, II - 8 kp <i>3 promocijas eksāmeni:</i> filozofija, svešvaloda, specialitāte filozofijas apakšnozarē lekciju kursus, semināru nodarbības vada Latvijas un ārzemju augsti kvalificēti profesori</p>

<p>tiek kārtoti vismaz divi promocijas eksāmeni;</p> <p>1.6.2. augstskolu pedagoģijas un lietišķo prasmju pilnveidošanu saistībā ar zinātnes nozares specifiku;</p> <p>1.6.3. prasības pierādīt angļu, vācu vai franču valodas aktīvas lietošanas prasmi saistībā ar zinātnes nozares specifiku.</p> <p>1.7. Studijas notiek pēc katram doktorandam individuāli sastādīta studiju plāna, kas atbilst Programmas prasībām.</p> <p>Zinātniskais darbs (pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas izstrāde, pētījuma datu vākšana, apstrāde un analīze, pētījuma rezultātu prezentēšana, piedalīšanās konferencēs, zinātniskā raksta sagatavošana un iesniegšana publicēšanai, promocijas darba pabeigšana)</p> <p>Pedagoģiskais darbs (lekciju un praktisko darbu vadīšana bakalaura un maģistra studiju programmu studentiem, pētniecības darba popularizēšana, atsevišķu lekciju nolasīšana, semināru vadīšana, bakalauru darbu recenzēšana)</p>	<p>paredzēta augstskolas didaktikas apguve LU pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātesursos</p> <p>prasības tiek izpildītas zinātniskajos semināros, klausoties un apspriežot ārzemju lektoru uzstāšanos, līdzdalībā starptautiskās konferencēs un kongresos, starptautiskajā seminārā par filozofiju</p> <p>LU paredz katram doktorantam saskaņot individuāli sastādītu studiju plānu un sniegt atskaites</p> <p>Zinātniskais darbs paredzēts veikt zinātnisko darbu, projekta izstrādi, uzrakstot promocijas darbu, aprobēt to, uzstāties konferencēs, publicēt zinātniskus rakstus, studiju laikā norit pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas izstrāde, pētījuma datu vākšana, apstrāde un analīze, pētījuma rezultātu prezentēšana, piedalīšanās konferencēs, zinātniskā raksta sagatavošana un iesniegšana publicēšanai, promocijas darba pabeigšana)</p> <p>Pedagoģiskais darbs (lekciju un praktisko darbu vadīšana bakalaura un maģistra studiju programmu studentiem, pētniecības darba popularizēšana, atsevišķu lekciju nolasīšana, semināru vadīšana, bakalauru darbu recenzēšana)</p>
--	---

Programma pēc tajā ietvertā satura ir tāda, kuru realizējot var īstenot minētajos noteikumos norādīto akadēmiskās izglītības mērķi un uzdevumus. Filozofijas programma nodrošina humanitārās izglītības ietvaros doktora līmenī gan atbilstīgās teorētiskās, gan metodoloģiskās, gan saturiskās zināšanas, gan izkopj prasmes un iemaņas, kurām ir visai plaša amplitūdazinātniskajā darbā. Doktora studiju programma sagatavo speciālistus, kuri var strādāt gan dažādās valstiskās darbības jomās, gan akadēmiskajā pētniecībā virzīties uz pilnvērtīgu mijiedarbību ar ārzemju kolēģiem.

Salīdzinājums ar filozofijas studiju programmu Latvijā un divām Eiropas Savienības valstu augstskolu atbilstošā līmeņa un nozares studiju programmām

Latvijas augstskolās nav filozofijas doktora studiju programmas. Vienīgā vieta ir LU. Salīdzinājums ar ES dalībvalsts – Vācijas – Maincas Universitātes kā atzītas universitātes filozofijas doktora studiju programmu un Helsinku Universitātes studiju programmu:

	Latvijas Universitāte	Helsinku Universitāte, Somija	Maincas Universitāte, Vācija
Programmas nosaukums un vispārējs raksturojums	Doktora studiju programma filozofijā	Doktora studiju programmas filozofijā	Doktora studiju programmas filozofijā
Studiju apjoms	3 gadi pilna laika, 4 gadi nepilna, 144 kredītpunkti	Ir divu līmeņu studijas: licenciāta (zemākā) un doktora (augstākā).	nav reglamentēts. Kredītpunkti: netiek aprēķināti.
Uzņemšanas prasības	maģistra grāds humanitārajās vai sociālajās zinātnēs vai tam pielīdzināms augstākās izglītības diploms, LU uzņemšanas noteikumu izpilde, ieteicama promocijas darba vadītāja piekrišana vadīt doktoranta darbu.	Maģistra grāds, licenciāta darbs ir priekšnoteikums virzībai uz doktora grāda iegūšanu. Atzīme vismaz - "labi" maģistra grāda ieguves eksāmenos un vērtējums "cum laude approbatur" par maģistra darbu vai tam ekvivalentas zināšanas (<i>studentam ir jāiesniedz dokumenti, kas dotu iespēju pielīdzināt zināšanas šīm prasībām</i>).	ar teicamām sekmēm pabeigtas maģistra studijas (MA, divi blakuspriekšmeti un viens galvenais priekšmets vai divi galvenie priekšmeti); tiek ņemts vērā diploma studiju virziens; filozofijas pedagoģijas studiju virziens (Lehramt), seno valodu un divu moderno svešvalodu zināšanas. Nepieciešama disertācijas vadītāja piekrišana vadīt doktoranta darbu.

<p>Studiju struktūra un saturs</p>	<p>promocijas darba izstrāde - 80 kr.p. promocijas 3 eksāmenu kārtošana - katrs 4 kr.p. zinātniska publikācija - 6 krp līdzdalība doktorantūras semināros - 16 kr.p. starptautiskais zinātniskais seminārs filozofijā 16 krp, A daļas lekciju kursi, B daļas lekciju kursi. Jāpārzina literatūra par tēmu, promocijas darba idejas un secinājumi jāaprobē konferencēs, kongresos un publikācijās.</p>	<p>Minimums 70 ECTS kredītpunkti (30 lokālie) un doktora disertācija. Līdzdalība semināros trijos semestros 18 ECTS (35 lokālie) krp, kā arī 32 ECTS (16 lokālie) krp, studējot tematiskajās grupās: loģika, formālās metodes un to lietojums, epistemoloģija, ontoloģija, zinātnes filozofija; b) ētika, sociālā filozofija, estētika; c) filozofijas vēsture, modernā filozofija, lietišķā filozofija. Individuālais studiju plāns paredz 20 ECTS (10 lokālos) krp. Promocijas eksāmens, jāpārzina literatūra par tēmu un publiski jāaizstāv doktora darbs.</p>	<p>Disertācijas darba gaitas regulāra apspriešana ar vadītāju, dalība kolokvijos (t.s. <i>Doktorandenkolloquien</i>) vai t.s. augstākajos semināros (<i>Oberseminare</i>).</p>
<p>Iegūstamais grāds</p>	<p>Dr. phil. doktora grāds filozofijā</p>	<p>filozofijas doktora grāds</p>	<p>filozofijas doktors, Dr. phil. (Doktor der Philosophie, Doctor Philosophiae). Šis grāds Vācijā tiek nēsāts arī pasē.</p>

<p>Promocijas darba apjoms</p>	<p>ap 200 lpp. Jāiesniedz promocijas padomē, jāsaņem pozitīvs atzinums no Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas, jāizstāv promocijas padomē.</p>	<p>Doktora darbs. Iespējams iesniegt licenciāta darbu, bet tas nav obligāti.</p>	<p>Doktora darba aizstāvēšanas prasības (procedūra): Doktora darbu izskata fakultātes dekāna nozīmēta komisija piecu cilvēku sastāvā (divi no tiem – no cita studiju virziena). Tad disertācija tiek nodota publiskai lasīšanai. Ja mēneša laikā nerodas iebildumi (iebildumu dēļ disertācijas aizstāvēšanas process tiek atcelts), komisijas vērtējums par disertāciju tiek pieņemts un sastādīts protokols. Jānokārto doktora eksāmens, kas sastāv no divām daļām: 1) filozofija vēsturiskā un sistemātiskā skatījumā, 2) specializācija par disertācijas tēmu - disertācijas aizstāvēšana. Sekmīgi nokārtojot eksāmenu, tiek izsniegts pagaidu apstiprinājums par disertācijas saistību nokārtošanu. Tikai tad, kad ir oficiāli iesniegts publicēts darba variants gan universitātēs bibliotēkā, gan fakultātes bibliotēkā un dekanātā, tiek izsniegts doktora diploms, kurā parādās trīs atzīmes: 1) disertācijas vērtējums, 2) mutiskā eksāmena (eksāmenu) vērtējums, 3) kopējā atzīme. Doktora diplomu paraksta trīs institūciju pārstāvji: dekanāts (kas ir vairākiem studiju virzieniem kopīgs), universitātes fakultāšu kopīgais eksaminācijas senāts (Prüfungsausschuss). rektorāts.</p>
--------------------------------	--	--	--

Īpašas piezīmes	promocijas noteikumi paredz, ka nepieciešamas zinātniskās publikācijas par darba tēmu, promocijas darba aprobācija konferencēs	Doktora programma paredz ciešu sadarbību ar doktora darba vadītāju, doktora darba uzrakstīšana lielā mērā tiek definēta kā individuālais darbs, kas tiek atbalstīts, strādājot pētnieciskajās grupās un līdzdarbojoties semināros.	
-----------------	--	--	--

Secinājumi: doktora studiju programmu realizācijā ir daudz līdzības. Galvenais akcents ir oriģināla, inovatīva pētnieciskā darba veikšana un promocijas darba aizstāvēšana filozofijā. Lekciju kursu noklausīšanās, eksāmenu kārtošana un zinātniskie semināri ir atbalsts laba doktora darba uzrakstīšanai. Atšķirības ir prasībās par publikācijām un doktora darba aprobāciju.

Informācija par studējošajiem

2013./2014. akad. gadā filozofijas doktorantūras programmā studēja:

2013.g. 1. oktobrī doktorantūrā uzņemti - 1. kursā budžeta vietās 3 (O.Seņkāne, A.Buligina, I.Stūre-Stūriņa), maksas vietās 3 (G.Lo Bello, S.Apine un L.Vītola), akadēmiskajā atvaļinājumā atrodas M.Jankovska, J.Šķesteris, Z.Ozola

3. kursā [kopš 2013.g. 1.10] - E.Šauers, A.Hiršs, Ainārs Sauka, Anne Sauka, L.Bitiniece, A.Kande

2013.g. septembrī promocijas darbu manuskriptus iesniedza un sekmīgi kā programmu izpildījušus eksmatrikulēja E.Šimfu, I.Gubenko un M.Kūli. Viņi visi 2013./2014. g. saņēma ESF stipendiju promocijas darba pabeigšanai.

2013./2014.g. ārzemju students ar IZM stipendiju ir G.Lo Bello.

2014.g. augustā neviens kandidāts nepieteicās uz doktorantūras budžeta 2 vietām.

Tādēļ 2014.g. 24.09 FDSP sēdē nolemts uz budžeta vietām pārceļt visus 7 sekmīgi studējošos doktorantus.

Akadēmiskajā atvaļinājumā no 2014.g. 1. oktobra ir A.Kande, L.Bitiniece, J. Šķesteris, Ainārs Sauka, A.Buligina.

2014.g. 24. septembrī sekmīgi pēc akadēmiskā gada savu promocijas darbu prezentēja Maija Jankovska, imatrikulējoties LU.

Ar 2014.g. eksmatrikulēti kā studiju programmu izpildījuši un manuskriptus apspriešanai iesnieguši E.Šauers, M.Jankovska un Anne Sauka.

O.Senkāne 2014./15. studiju gadu izmanto, papildinoties Kanta universitātē Kaļiņingradā.

Studējošo un absolventu aptaujas un to analīze

Pašnovērtēšanas procesā veiktas vairākas doktorantu aptaujas, intervijas, veicināta atgriezeniskā saite ar mācībspēkiem, īpaši izvērtējot kopējos ārzemju komandējumus, to rezultativitāti. Saikne ar studentiem fakultātē tiek uzturēta spēkā dažādās formās (aptaujas, intervijas, sarunas studentu grupās auditorijā). Ņemot vērā centralizēti veiktās kursu novērtēšanas nepilnības (tajās piedalās mazs studentu skaits), programmas un kursu papildus izvērtēšanai tiek izmantota aptauja. Aptauju rezultātu apkopojums iepriekšējos gados ir ļāvis risināt iezīmējušās problēmas. Studentu vērtējumi regulāri ir izskatīti un apspiesti studiju programmu padomes sēdēs un izteikti priekšlikumi studiju procesa optimizēšanai.

Aptaujāto doktorantūras studentu skaits ir nepietiekams socioloģijas kvantitatīvo metožu pielietošanai. Doktorantu izdarītās aptaujas vārdā 2014.g. var izdarīt nosacītus secinājumus:

- a) doktoranti ir apmierināti ar esošo studiju kvalitāti,
- b) pozitīvi novērtēta tiek pasniedzēju darba kvalitāte, ieinteresētība, lai promocijas darbi tiktu kvalitatīvi aizstāvēti;
- c) tiek izteikta atzinība par starptautisko semināru iekļaušanu programmā;
- d) daudzi respondenti izsaka arī vēlmi piesaistīt vairāk vieslektoru nākotnē;
- e) negatīvāk respondenti izsakās par bibliotēku apgādātību ar promocijas darba izstrādei nepieciešamajām grāmatām.

Respondenti atzīst, ka promocijas darbu izstrādāt laikā kavē ārēji apstākļi – galvenais ir darbs ārpus mācībām, nepietiekoši finansiālie līdzekļi, nepietiekami apgādātas bibliotēkas u.tml.

Priekšlikumi filozofijas doktorantūras studiju programmas uzlabošanai:

1. Nepieciešams būtiski paplašināt humanitārajās zinātnēs iepirktās zinātniskās literatūras klāstu, īpaši jaunākajā filozofijā.

2. Jāpanāk LU rakstu „Filozofija”, kā arī citu ar doktorantūru saistīto zinātnisko izdevumu iekļaušana starptautiskajās datu bāzēs (SCOPUS, ERIH u.c.)

3. Plašāk jāizmanto fakultātes līdzekļi teorētisko kursu nolasīšanai doktorantūrā.

4. LU jāveido Fonds ārzemju viesprofesoru piesaistei doktorantūrā, jo fakultātes līdzekļu apjomā tas nav iespējams.

5. Jānostiprina LU Doktorantūras skolas arī pēc ESF stipendiju beigām, pārvēršot tās par zinātniskām ekselences vienībām.

Jāatzīmē, ka studenti izrāda pašorganizēšanās aktivitātes, 2013. gadā notika jau ceturtais Mamardašvili lasījumi ar viesiem - filosofiem no 5 valstīm. 2013. un 2014.g. tiek atzīmēta UNESCO Filozofijas diena. 2014.g. nodibināts literāri filosofisks portāls www.punctummagazine.lv, atb. postdoktorants I. Gubenko.

Absolventu iespējas turpināt darbu izvēlētajā specialitātē līdz šim izrādās labas, pat ļoti atbilstošas specialitātei, jo sekojošie doktoranti (gan tie, kas ir studijas pabeiguši, gan tie, kas patlaban studē) strādā par pasniedzējiem, pētniekiem augstākajās mācību iestādēs: R. Bičevskis, G. Brāzma, J. Vuguls, M. Kiope, I. Nātriņa, M. Mellēna, I. Kivle, L.Muižniece, Ģ.Jankovskis, K.Vērpe, A.Balodis, par pētnieku LU Filozofijas un socioloģijas institūtā strādā R. Zembahs un vēl 7 doktorantūru beigušie/studējošie, bet J. Taurens strādā par asoc. profesoru Latvijas Mākslas akadēmijā. Raksturīgi, ka jau doktorantūras laikā Rīgas Stradiņa universitāte piedāvā darbu daudziem filozofijas doktorantiem, pie tam lekciju kursus filozofijā angļu valodā, piemēram, M.Jankovskai, L.Bitinieci, A.Balodim, U.Vēgneram, M.Grīnfeldei u.c.

Kā kritiska nots ieskanās šaubas par humanitārās zinātnes attīstības perspektīvām Latvijā, valsts nicīgo attieksmi pret zinātni kopumā, post-doktorantūras grantu trūkumu Latvijā, ESF stipendiju esamību tikai līdz 2015. gada pavasarim, pēc tam paredzot jauno zinātnieku aizplūšanu no valsts.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktorantūras studenti aktīvi piedalās studiju procesa uzlabošanā, ieteikumu izstrādē. Starp mācībspēkiem un doktorantiem valda koleģiālas, atklātas un savstarpējo izpratni veicinošas attiecības, nemitīgi notiek sarakste e-vidē un konsultācijas, kopīgi pasākumi gan fakultātē, gan ārpus tās Rīgā un Latvijā.

Mācībspēki savu iespēju robežās rūpējas par doktorantu nākamajām darba vietām, informējot, atbalstot un sniedzot rekomendācijas vēstules, rūpējas par viņu

iesaisti starptautisku un LR zinātnes projektu izstrādē, zinātniskos pasākumos. Visu studiju līmeņu programmu studentu pārstāvniecība ir nodrošināta Filozofijas studiju programmu padomē.

Filozofijas studiju programmu padomē, kurā pēc LU VFF Nolikuma piedalās fakultātes studentu pašpārvaldes deleģētie studējošie, tiek apspriesti visi jautājumi par programmu realizāciju, problēmām un attīstību. Studenti aktīvi piedalās jautājumu izskatīšanā un studentu viedokļa pārstāvēšanā, kas tiek pausts arī balsojot.

Promocijas darbu izstrādes gaitā doktoranti individuāli konsultējas ar saviem vadītājiem un izsaka priekšlikumus, ko tālāk apspriež Doktorantūras studiju padomē, pēc vajadzības LU VFF Domē un citās LU struktūrvienībās, tajā skaitā LU Doktorantūras daļā un LU Zinātniskajā padomē.

LU Doktorantūras skolās, kurās piedalās arī filozofijas doktoranti, beidzoties mācību gadam notiek aptaujas, izvērtējot skolas efektivitāti, dodot visu skolās uzstājušos mācībspēku lekciju vērtējumu no doktorantu viedokļa, doktorantūras skolu semināru vērtējumu un saņemot ieteikumus par doktorantūras skolu attīstību nākošajā mācību gadā (kādas lekcijas, lektorus, tēmas utt. vēlas doktoranti).

Studiju programmas kursu apraksti

Filozofijas doktora studiju programmas kursu aprakstus skatīt:

[http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1\[q_title\]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1\[program_id\]=30602](http://www.lu.lv/gribustudet/katalogs/programmu-mekletajs/?user_phpfileexecutor_pi1[q_title]=Filozofija&user_phpfileexecutor_pi1[program_id]=30602)

3. Kopsavilkums par studiju virziena attīstības plāniem

3.1. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums:

studiju programmu atbilstība normatīvo aktu prasībām un Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām

Vēstures un filozofijas virziena studiju programmu realizācija LU Vēstures un filozofijas fakultātē tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas un LU normatīvajiem

aktiem, to skaitā „Izglītības likumu”, „Augstskolu likumu”, “Zinātniskās darbības likumu”, Ministru kabineta (MK) 03.01.2002. Noteikumiem Nr. 2 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, MK 27.12.2005. Noteikumiem Nr.1001 „Doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji”, LU Satversmi, LU Senāta apstiprināto „Latvijas Universitātes studiju programmu nolikumu” (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236) un nolikumu „Doktora studijas Latvijas Universitātē” (LU Senāta 26.05.2003. lēmums Nr. 169).

Vēstures un filozofijas virziena studiju programmas ir akreditētas no 2013. gada līdz 2019. gadam. Iepriekšējā akreditācijas periodā (no 2005. gada) programmās tika integrēti Boloņas procesa principi, kas paver un nodrošina piešķiramās kvalifikācijas pielīdzināšanu citu ES valstu universitātēs atbilstīgajam grādam. Tādējādi šobrīd LU Vēstures un filozofijas fakultātes bakalaura un maģistra studiju programmas veido pilnu 3+2 gadu apmācību ciklu un atbilst Eiropas vienotās augstākās izglītības telpas principiem. Fakultātes studējošajiem ir iespējas studēt kādu laiku ārvalstu universitātē, bet pēc tam, veicot nokārtoto studiju kursu pielīdzināšanu, turpināt studijas savā programmā, nezaudējot ārvalstīs pavadīto semestri/-us.

Vēstures un filozofijas studiju programmas tiek īstenotas latviešu valodā, kas saskan arī ar Nacionālās attīstības plānā pausto, ka studiju „programmas tiek nodrošinātas saskaņā ar Latvijas kā nacionālas valsts valodas politiku - galvenokārt latviešu valodā un kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām”. Lai gan fakultātei, ņemot vērā studiju virziena nozaru nacionālo nozīmīgumu, ir rezervēta nostāja attiecībā uz studiju kursu vai pat programmu docēšanu svešvalodās, nākotnē būtu jāveicina viespasniedzēju aktīvāka iesaistīšana kursu īstenošanā.

darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par absolventu nodarbinātības iespējām

Liela daļa studiju virziena programmu absolventu savu profesionālo izaugsmi turpina zinātniski pētnieciskajā darbā, tāpēc zinātnes institūciju nostiprināšanās un attīstība ir cieši saistīta arī ar studiju programmu nākotni (jau minēts, ka arī fakultāte aktīvi veic zinātnisko darbu) un absolventu darba izredzēm pēc studiju beigšanas un/vai doktora grāda iegūšanas. Būtisks stimuls zinātnes attīstībai būtu zinātnes finansējuma pieaugums, kas ļoti optimistiski iezīmēts Nacionālās attīstības plānā, paredzot zinātnei kopumā 2020. gadā jau 1.5% no iekšzemes kopprodukta. Līdztekus tam būtu jāpievēršas

arī sabiedrības tālākizglītošanai, cenšoties mainīt stereotipiskus priekšstatus par zinātni un zinātniekiem.

Darba devēju aptauju sistemātiska un metodiska veikšana saistībā ar studiju virziena programmu absolventu nodarbinātības iespējām ir tuvākās nākotnes uzdevums (tāpēc pagaidām arī pielikumā aptaujas netiek pievienotas), tomēr jāatzīmē, ka darba devēji labprāt pieņem darbā programmu absolventus. To atzinis, piemēram, viens no nozīmīgākajiem darba devējiem vēstures programmu beidzējiem – Ārlietu ministrija, ministram atzinīgi vērtējot vēstures studiju plašo spektru un, absolvējot programmu, iegūtās iemaņas. Jau iepriekš šajā ziņojumā norādīts uz studiju virzienu absolventu plašajām darba iegūšanas iespējām, un nav sagaidāms, ka tuvākajā laikā uz maksimālo termiņu jeb sešiem gadiem akreditētā studiju virziena programmas kvalitatīvi mainītos tādā mērā, ka darba tirgū programmas absolventi vairs nebūtu pieprasīti. Drīzāk otrādi – īstenojot valstiski atbildīgu zinātnes attīstības politiku, vēstures un filozofijas programmu absolventiem radīsies gan jaunas darba vietas zinātnes sfērā, gan viņi paši kļūs ieinteresēti tapt par darba devējiem. Tādējādi, vērtējot studiju virziena programmu absolventu nodarbinātības iespējas nākotnes perspektīvā, nerodas bažas par absolventu karjeras iespējām un viņu konkurētspēju dažādās darba jomās.

4. Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma pielikumi

4.1. Lēmumi un līgumi

4.1.1. Lēmumi likvidācijas gadījumā

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
 VĒSTURES UN FILOZOFIJAS FAKULTĀTE
 Reģ. Nr. 3341000218

Mārstaju iela 28/30, Rīga, LV - 1050; tālr. 7282589, 7282591; fakss: 7284488; e-pasts: vff@lanet.lv

2011. gada 17. maijā

Izraksts no Domes sēdes protokola Nr. 7.

Rīgā 2011. gada 17. maijā

Sēdi vada : Domes priekšsēdētāja asoc. prof. E Freiberga.
 Sēdi protokolē: Domes sekretārs asoc. prof. J. Taurēns.
 Domes sēdē piedalās:
 profesori –M. Kūle, R. Kūlis, I. Misāns, G. Straube, A. Stranga, I. Šuvajevs, A. Vasks, A. Zunda
 asociētie profesori – E. Freiberga, A. Gavriļins, Ē. Jēkabsons, V. Kļava, J. Taurēns, A. Vijups
 studenti - M. Kalniņš, L. Palma, Ē. Tālberga
 Sēdē uzaicināta arī : izpilddirektore A. Bražūne.

6. 2. Par vēstures studiju programmu pārņemšanu.

VFF dekāns, vēstures bakalaura studiju programmas direktors prof. G. Straube lūdz Domi akceptēt vienošanos, ka Vēstures bakalaura studiju programmas slēgšanas gadījumā tās īstenošanu pārņems Filozofijas bakalaura studiju programma.
 Vēstures maģistra studiju programmas direktors asoc. prof. A. Gavriļins lūdz Domi akceptēt vienošanos, ka Vēstures maģistra studiju programmas slēgšanas gadījumā tās īstenošanu pārņems Filozofijas maģistra studiju programma.
 Asoc. prof. E. Freiberga apstiprina vienošanās noslēgšanu.

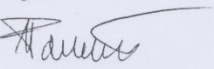
Dome

NOLĒMA

Akceptēt panākt vienošanos un noteikt, ka vēstures bakalaura un maģistra programmu īstenošanu to slēgšanas gadījumā pārņems attiecīgi filozofijas bakalaura un maģistra studiju programmas.

Domes priekšsēdētāja	(paraksts)	asoc. prof. E. Freiberga
Domes sekretārs	(paraksts)	asoc. prof. J. Taurēns

2011. gada 18. maijā.

Izraksts pareizs J. Taurēns.

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
VĒSTURES UN FILOZOFIJAS FAKULTĀTE
Reģ. Nr. 3341000218

Mārstāju iela 28/30, Rīga, LV - 1050; tālr. 7282589, 7282591; fakss: 7284488; e-pasts: vif@lanet.lv

2011. gada 17. maijā

Izraksts no Domes sēdes protokola Nr. 7.

Rīgā

2011. gada 17. maijā

Sēdi vada : Domes priekšsēdētāja asoc. prof. E Freiberga.

Sēdi protokolē: Domes sekretārs asoc. prof. J. Taurēns.

Domes sēdē piedalās:

profesori –M. Kūle, R. Kūlis, I. Misāns, G.Straube, A.Stranga, I. Šuvajevs, A. Vasks, A. Zunda

asociētie profesori – E.Freiberga , A. Gavriļins, Ē. Jēkabsons, V. Kļava, J.Taurēns, A. Vījups

studenti - M. Kalniņš, L. Palma, Ē. Tālberga

Sēdē uzaicināta arī : izpilddirektore A. Bražūne.

7. 2. Par filozofijas studiju programmu pārņemšanu.

Asoc. prof. E.Freiberga lūdz Domi akceptēt vienošanos, ka Filozofijas bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas slēgšanas gadījumā to īstenošanu pārņems Vēstures bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas.
Dekāns prof. G. Straube Vēstures nodaļas vārdā apstiprina vienošanās noslēgšanu

Dome

NOLĒMA

Akceptēt panākto vienošanos un noteikt, ka Filozofijas bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu īstenošanu to slēgšanas gadījumā pārņems attiecīgi Vēstures bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas.

Domes priekšsēdētāja (paraksts) asoc. prof. E. Freiberga

Domes sekretārs (paraksts) asoc prof. J. Taurēns

2011. gada 18. maijā.

Izraksts pareizs

J. Taurēns.

4.1.2. Studiju programmu padomju lēmumi par studiju virziena „Vēstures un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
VĒSTURES UN FILOZOFIJAS FAKULTĀTE

Reģ.Nr. 3341000218

Aspazijas bulv. 5, Rīga, LV - 1050; tālr. 67033825; e-mail: vff@lu.lv

LU VFF, 2014. gada 21. oktobrī

Izraksts no
LU VFF Filozofijas studiju programmu padomes sēdes protokola nr. 2

Piedalās:

Prof. Dr. Māra Rubene, Prof. Igors Šuvajevs, Asoc. Prof. Aija Priedīte-Kleinhofa, Prof. Dr. Maija Kūle, Lekt. Artis Svece, Doc. Dr. Raivis Bičevskis, studentu pārstāvji: I. Lenca, O. Brambergs

Sēdi vada: Asoc. Prof. Aija Priedīte-Kleinhofa

Protokolē: Doc. Dr. Raivis Bičevskis

Darba kārtība:

1. Filozofijas studiju programmu pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšana
3. Dažādi

Nolēma: Klātesošie uz klausīja Filozofijas bakalaura, Filozofijas maģistra un Filozofijas Doktora studiju programmu direktoru sniegto informāciju par sagatavoto ikgadējo pašnovērtējuma ziņojumu. Nolēma ziņojumus apstiprināt un virzīt tālāk uz LU VFF Domes sēdi.

Izraksts pareizs: /Raivis Bičevskis/

Rīga, 21. 10. 2014.

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
VĒSTURES UN FILOZOFIJAS FAKULTĀTE
Reģ. Nr. 3341000218

Aspazijas bulvāris 5, Rīga, LV - 1050; tālr. 67033825; fakss: 67033825 e-pasts: vff@lanet.lv

Izraksts no Vēstures studiju programmas padomes sēdes protokola Nr. 1.

2014. gada 21. oktobrī

Sēdi vada: padomes priekšsēdētājs asoc. prof. A. Gavriļins

Protokolē: asoc. prof. J. Taurēns.

Piedalās : prof. I. Butulis, prof. I. Mīsāns, prof. A. Stranga, prof. G. Straube, asoc. prof. A. Gavriļins, asoc. prof. V. Kļava, asoc. prof. J. Taurēns studenti: L. Atstāja, K. Pildīņš

Klāt arī VFF dekāns : doc. A. Šnē

1. Par Vēstures un filozofijas virziena pašnovērtējuma ziņojuma un Vēstures studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumu apstiprināšanu.

VFF Studiju programmu padome iepazīsinies ar VFF dekāna A. Šnē ziņojumu un studiju programmu direktoru profesora G. Straubes, asoc. profesora A. Gavriļina, ziņojumiem:

NOLEMJ

Apstiprināt Vēstures un filozofijas virziena pašnovērtējuma ziņojumu par 2013./2014. akadēmisko gadu un Vēstures bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumus par 2013./2014. akadēmisko gadu

Padomes priekšsēdētājs (paraksts) asoc. prof. A. Gavriļins

Protokolēja : (paraksts) asoc. prof. J. Taurēns

Izraksts pareizs

J. Taurēns

4.1.3. Vēstures un filozofijas fakultātes Domes lēmums par studiju virziena „Vēstures un filozofija” pašnovērtējuma ziņojuma apstiprināšanu

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
VĒSTURES UN FILOZOFIJAS FAKULTĀTE
Reģ. Nr. 3341000218

Aspazijas bulvāris 5, Rīga, LV - 1050; tālr. 67033825; fakss: 67033825 e-pasts: vff@lanet.lv

2014. gada 21. oktobrī

Izraksts no Domes sēdes protokola Nr. 2

Rīgā

2014. gada 21. oktobrī

1. Par Vēstures un filozofijas virziena un studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumu apstiprināšanu.

VFF Dome iepazinies ar VFF dekāna A. Šnē ziņojumu un studiju programmu direktoru profesora G. Straubes, asoc. profesora A. Gavriļina, profesora I. Feldmaņa, asoc. profesores A. Priedītes – Kleinhofas, profesores M. Rubenes, profesores M. Kūles ziņojumiem balsojot (Domes sastāvā 19 locekļi, piedalās balsošanā 12, par 12, pret 0, atturas 0)

NOLEMJ (VFF Domes protokols 1415 -2, lēmums Nr. 14515-2-2)

Apstiprināt Vēstures un filozofijas virziena pašnovērtējumu ziņojumu par 2013./2014. akadēmisko gadu un Vēstures bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumus par 2013./2014. akadēmisko gadu, kā arī Filozofijas bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumus par 2013./2014. akadēmisko gadu.

Domes priekšsēdētājs

professors Igors Šuvajevs

Domes sekretārs

asoc. profesors Jānis Taurēns

Izraksts pareizs

Jānis Taurēns

4.2. Informācija par akadēmisko peronālu

4.2.2. Akadēmiskā personāla dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos

Raivis Bičevskis	Heidelbergas Zinātņu Akadēmijas projekta „Baltijas – Vācijas kultūras saiknes 16.-19. gadsimts” vadīšana (kopš 2013.)
	LU projekta (2013/ ZP –336) par Karla Rānera darbu tulkošanu latviešu valodā vadīšana (kopš 2013.)
	Dalība VPP Letonikas apakšprojektā par nacionālo identitāti (2010.-2013.)
Maija Kūle	Valsts pētījumu programmas „Nacionālā identitāte”, proj. nr. 2 vadītāja (2010.–2013.)
	Dalība FISP starptautiskajā projektā „Philosophy worldwide” (2006.–2013.)
	LZP projekta 296/2012 „Fenomenoloģiskie pētījumi (saistībā ar S.Kirkegoru, A.Bergsonu un psihoanalīzi)” vadītāja (2013.-2016.)
Rihards Kūlis	LU projekts "Reliģiski filosofisko tekstu tulkošana un interpretācija" (vad. R. Bičevskis) (kopš 2013.)
Aija Priedīte-Kleinhofa	Valsts pētījumu programma Letonika (1999.-2013.)
	Ideju vēsture Latvijā (1981.-2012.)
Māra Rubene	LZP projekta „Patiesības mīlestības literārais un zinātniskais diskurss: eiropeiskā tradīcija mūsdienu Latvijā” vadītāja (2010.-2012.)
Artis Svece	Dalība Latvijas Zinātnes padomes grantā Nr. 05. 1569 „Patiesības literārais un zinātniskais diskurss: eiropeiskā tradīcija mūsdienu Latvijā” (2010.-2012.)
Igoris Šuvejvs	VPP. Nr. 3. Nacionālā identitāte. Nr. 2. Nacionālā un eiropeiskā identitāte (2010. - līdz šim)
	Projekts „Fenomenoloģija un vērtību hermeneitika“ (09.1514), (2009. - līdz šim)
Kristīne Ante	Dalība LU pētniecības projektā "Latvijas Universitāte pārmaiņu laikos: LU 20. gs. 80. un 90. gados" (Nr. 2012/ZP-311) (2012. - līdz šim)
Ilgvars Butulis	Dalība Valsts pētījumu programmas Letonika finansētajā projektā „15. maija Latvija” (kopš 2010.)
Raimonds Cerūzis	Dalība LU Vēstures un Filozofijas fakultātes un LU Filozofijas un socioloģijas institūta pētniecības projektā „Latviešu un cittautiešu savstarpējo attiecību faktors Latvijas vēsturē un mūsdienās” (kopš 2007.)
Inesis Feldmanis	Valsts pētījumu programmas Letonika finansētā projekta „Piecpadsmītā maija Latvija” vadītājs (kopš 2010.)

Aleksandrs Gavriļins	Dalība LU pētniecības projektā "Latvijas materiālā kultūras mantojuma saglabāšanas problēmas" (kopš 2008.).
	Dalība Krievu Pareizticīgo Baznīcas finansētajā projektā "Pareizticīgo enciklopēdija" (kopš 2005.).
	Dalība Krievijas Zinātņu akadēmijas Vispārējas vēstures Institūta un Latvijas Universitātes projektā (2009.–2013.).
	Dalība LZP projektā N02-2013. projektā „Reliģiski filozofisko ideju attīstība Rietumu kultūrā 20.-21.gs. un to iespaids Latvijā” (kopš 2012.)
Ēriks Jēkabsons	Dalība Valsts pētījumu programmas Letonika finansētajā projektā „Piecpadsmītā maija Latvija” (kopš 2011.)
	Dalība Valsts pētījumu programmas Letonika finansētajā projektā „Nacionālā identitāte” (kopš 2010.)
	Dalība LZP finansētajā projektā „Sociālpolitiskās un ekonomiskās vēstures problēmas Latvijā jaunajos un jaunākajos laikos 16. – 20. gs.” (kopš 2006.)
Jānis Ķeruss	Līdzdalība Herdera Institūta projektā par Austrumeiropas valstu Vēstures avotu digitalizāciju (kopš 2010.)
Ilgvars Misāns	Universitāte pārmaiņu laikos: Latvijas Universitāte 20. Gadsimta astoņdesmitajos un deviņdesmitajos gados” vadītājs (2012.-2013.)
Aivars Sranga	Dalība Valsts pētījumu programmas Letonika finansētajā projektā „15. maija Latvija” (kopš 2010.)
Andris Šnē	Dalība Leonardo da Vinci programmas projektā "Vocational training system in archaeological heritage based upon e-learning resources" (Tālākizglītības apmācība arheoloģiskā mantojuma jomā, izmantojot e-izglītības resursus) (vadošais partneris Poznaņas Universitāte Polijā) (2010. – 2012.).
	Dalība Lifelong Learning Programme projektā „Discovering the Archaeologists of Europe 2014” (2012.-2014. g., vadošais partneris Jorkas Arheoloģiskais fonds Lielbritānijā).
Jānis Taurēns	Dalība Valsts pētījumu programmas „Letonika: pētījumi par vēsturi, valodu, kultūru” apakšprogrammā „Cilvēks, sabiedrība, identitāte, valstiskums: vēstures un kultūras aspekti” (2010. – 2013.)
Andrejs Vasks	LZP finansētā lietišķi fundamentālā projekta Nr. 276/2013 „Virzoties uz jaunu Latvijas aizvēsturi: ilgtermiņa pārmaiņu izsekošana pēc dzīvesvietu un apbedījumu datiem” vadītājs (kopš 2013.)
	LZP sadarbības projekta Nr. 10.0007 (vad. V. Hausmanis) „Humanitāro zinātņu virtuālā enciklopēdija: personālijas, avoti, termini apakšprojektā „Latvijas vēstures personāliju un terminu datu bāze. Latvijas arheoloģijas leksikons” izpildītājs (kopš 2010.)
	LZP finansētā lietišķi fundamentālā projekta Nr. 09.1539 „Sabiedrība un materiālā kultūra mijiedarbībā ar apkārtējo vidi akmens un metālu laikmetā Latvijas teritorijā” vadītājs (2009.- 2012.)
Antonijs Zunda	Dalība Valsts pētījumu programmas Letonika finansētajā projektā „Piecpadsmītā maija Latvija” (kopš 2010.)

Dalība Latvijas Vēsturnieku komisijas finansētajā projektā „Baltijas valstu jautājums (1940–1941) (kopš 2010.)
--

4.2.3. Akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju saraksts

1. *Гаврилин А.В.* Православная Церковь в Литве, Латвии и Эстонии в начале XXI века// Православный ученый в современном мире. Материалы второй международной научно-практической конференции. Том 2. Воронеж. 2013. - С.118-125.
2. G.Straube. *Zavojevateli – plohije/ horošije? Analiz latvijskoij istoriografii. – Baltijskoe sosedstvo. Rossija, Švecija, strani Baltii na fone epox i sobitij XIX-XXI vv. – otb.red. A.A.Komarov – Moskva 2013 – c. 261.-270.*
3. Bērziņš V., Vasks A. *Latvijas aizvēsture (līdz 800. gadam). Akadēmiskie raksti 4 sējumos „Latvieši un Latvija“, I sējums „Latvieši“.* – Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmija, 2013. – 51. – 83. lpp.
4. Boldāne, I., Ķeruss, J. Krievu un vācu minoritātes politiskais un tiesiskais stāvoklis Rīgā 1918-1940 // Kontaktlingvistikas un slāvu valodniecības aktuālās problēmas : zinātnisko rakstu krājums pēc 2008.-2013. g. starptautisko konferenču un semināru materiāliem. - LU Akadēmiskais apgāds, 2013. – 10.- 28. lpp.
5. Cerūzis, R. *Abās frontes pusēs: vācbaltieši Pirmajā pasaules karā (raksts iesniegts publicēšanai 2014.g. Latvijas Kara Muzeja Gadagrāmatai).*
6. Cerūzis, R. *Valsts, tautas, dzimtenes vai novada vēsture? Ieskats vācbaltiešu autoru vēstures koncepcijā. (raksts uzvarējis atlases konkursā un iesniegts 2013.g. publicēšanai Latvijas Vēsturnieku Komisijas Rakstos).*
7. Cerūzis, R. *Vēsturiskā atmiņa un pieminēto jautājums latviešu un vācbaltiešu attiecībās (1918.-1939.) (raksts iesniegts 2013.g. publicēšanai Latvijas Universitātes rakstos).*
8. *Estētika un mākslas komunikācija. Latvijas Estētikas asociācija raksti, Sastādītāja Māra Rubene, 2014, 235 lpp.*
9. Feldmanis, I. *History of Latvia. 100 years. – Rīga, 2014, 573 p. (līdzautori: D. Bleiere, I. Butulis, A.Stranga, A.Zunda)*
10. Feldmanis, I. *Molotova – Ribentropa pakts un Latvija // Latvieši un Latvija, II sēj.: Valstiskums Latvijā un Latvijas valsts – izcīnītā un zaudētā.- Rīga, 2013, 366. – 385. lpp.*
11. Feldmanis, I. *Lotušsko ve druhe’ svetove’ valce: nutnost noveho koncepčniho pohledu // Zkušnosti a vztahy lotyšska’ česka’ společnost ve 20. století/ Pavel Štoll a kolektiv. – Praha, 2013, s. 47. - 59.*
12. Feldmanis, Jānis Taurēns. *Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos (Latvijas vēsturnieku I kongresa materiāli), Rīga 2014, 75.-90. lpp.*
13. Feldmanis, I. *Par dažām aktuālām Latvijas 20.gadsimta politiskās vēstures pētnieciskām problēmām // Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos (Latvijas vēsturnieku I kongresa materiāli). – Rīga, 2014, 91. – 103.lpp.*
14. G.Straube. *Pribaltijskiie prosvetiteli i Napoleon Bonapart. – Francuzskij Ježegodņik. 2013. – Glav.red. A.V.Čudinov – Moskva 2013 - C.75.-83.*
15. Jēkabsons, E. *Aizmirstie karavīri – ebreji Latvijas armijā 1918.–1940. gadā. Rīga: Latvijas ebreju reliģiskā draudze un biedrība „Šamir”, 2013, 256 lpp.*
16. Jēkabsons, Ē. *Latvijas notariāts. Latvijas zvērināti notāri biogrāfijās 1889–1945. Rīga: Latvijas Zvērinātu notāru padome, 2013, 256 lpp. (sastādītājs kopā ar V. Ščerbinski).*
17. Jirgens Hābermāss. *Par Eiropas konstitūciju. Eseja. R. Kūļa tulkojums. R. 2013.*

18. Kačans, V. From Understanding of the Nature of Image to Planning Corporate Reputation and Branding. BSA, 2014. (Konferenes materiālu krājums).
19. Kļava, V. Livonija Svētajā Romas impērijā: problēmas izpēte un attiecību piemērs no 16.gs. vidus. Grām.: *Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls*, 2014, 1. 126. – 155.lpp.
20. Kļava, V. Reformācija Livonijā: pētniecības tradīcijas un perspektīvas. Grām.: *Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos (Latvijas vēsturnieku I*
21. Kļava, V., Kļaviņa, A. Vēstures skolotājs. Grām.: *Inovācijas skolotāju izglītībā 21.gadsimtā: Studiju programma „Skolotājs”. Apakšprogrammas*. Rīga: Latvijas Universitāte, 2013. 167.-179.lpp.
22. *kongresa materiāli*). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2014. 214. – 222.lpp.
23. Keruss, J. Lettland in der Zwischenkriegszeit - Über das modul [elektronisks resurss] / Janis Keruss // Herder-Institut for historische Ostmitteleuropaforschung [elektronisks resurss] [Marburg : Herder-Institut, 2013]. URL: [http://www.herder-institut.de/bestaende-digitale-angebote/e-publikationen/dokumente-und-materialien/liste-aller-module/action/page/controller/Module.html?tx_hidocmat_fehidocmat\[module\]=6&cHash=3b9197a](http://www.herder-institut.de/bestaende-digitale-angebote/e-publikationen/dokumente-und-materialien/liste-aller-module/action/page/controller/Module.html?tx_hidocmat_fehidocmat[module]=6&cHash=3b9197a)
24. M.Kūle. Eco -phenomenology. Life, Nature and Culture. E. Husserl's follower Th. Celms' interpretation // 64. international phenomenology conference. Milan university of Sacred Hearth, 1.-4. 10, 2014.
25. M.Kūle. Eiropas vērtības Latvijā // *Latvieši un Latvija*. Rīga: LZA, 2013, 65.-90. lpp.
26. M.Kūle. Human Soul, Body and Life Horizons // *Analecta Husserliana*, vol. 116, Phenomenology of space and time. Springer Verlag 2014 (tipogrāfijā)
27. M.Kūle. Jānis Stradiņš - ar pūces spalvu filosofijas laukā. // *Iucundi acti labores*. Veltījums akadēmiķim Jānim Stradiņam 80. dzimšanas dienā. Rīga: Zinātne, 2013, 171. -190. lpp.
28. M.Kūle. Letonikas nākotnes perspektīvas.// *Letonika*. Piektais kongress, Rīga: LZA, 2013, 80.-94. lpp. 378. - 390. lpp. M.Kūle krājuma zinātniskajā redakcijā.
29. M.Kūle. Nacionālā un eiropiskā identitāte: vērtību meklējumi. // *Letonika*. Piektais kongress, Rīga: LZA, 2013, 80.-94. lpp. M.Kūle krājuma zinātniskajā redakcijā.
30. M.Kūle. V.Hausmanis. Latvijas kultūra, izglītība, zinātne. IV sējuma priekšvārds // *Latvieši un Latvija*. Rīga: LZA, 2013, 7.-12.lpp. Summary of the volume IV, Pp. 706- 714.
31. Mintauris M. Pieminekļu valdes darbs Rīgas vecpilsētas arhitektūras mantojuma saglabāšanā vācu okupācijas laikā (1941.g. jūlijs – 1944.g. jūlijs). *Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls*, 2013, Nr.2, 24.-73.lpp. (kopsavilkums angļu valodā).
32. Mintauris M. Vēsture starp literatūrzinātni un antropoloģiju: ko iesākt ar pagātni? *Letonika*, 2014, Nr.27, 5.-19.lpp. (kopsavilkums angļu valodā).
33. Misāns, I. (līdzaut. Gvido Straube). Nacionālā un eiropiskā tradīcija viduslaiku un jauno laiku vēstures izpētē Latvijā (1991-20112). Grām.: *Inesis*
34. Misāns, I. Akademische Geschichtsschreibung in Lettland zwischen Selbstbezogenheit, Politisierung und Verwestlichung. *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*, N. F., Bd. 61, 2013, H.3. S. 373-378.
35. Misāns, Ilgvars./ Neitmann, Klaus. (Hrsg.) *Leonid Arbusow (1882-1951) und die Erforschung des mittelalterlichen Livland* ([Quellen und Studien zur baltischen](#)

- [Geschichte; 24](#)), Köln u.a.: Böhlau, 2014. of Speculative rationalism // *Analecta Husserliana*, vol. 116, Springer Verlag, 2014, proofs.
36. Oinonen M., Vasks A., Zarina G., Lavento M. *Stones, Bones and Hilfort – Radiocarbon Dating of Bronze Working Centre*. – *Radiocarbon*, vol. 55, No 2-3 (2013), 1252-1264.
  37. Padedzis J. I., Mintauris M. (sast.). *Atmiņu Daugava*. Rīga, 2013.
  38. Priedīte – Kleinhofa, A. Apgaismības idejas un modernās sabiedrības veidošanās. – Grām.: “Latvieši un Latvija. 2. sēj. Valstiskums Latvijā un Latvijas valsts – izcīnītā un zaudētā” – Rīga; LZA, 2013, 197 – 224. lpp ;
  39. R. Kūlis. Kant and the Starry Heavens or the Splendor and Misery
  40. Rubene M. Kant’s City? Some Preliminary Reflections on Landscape and its Aesthetic Context // *Yearbook of the International Association for Aesthetics. Nature and City. Beauty is Taking on a New Form*, ed. by J. Erzen, R. Milani, 2013, pp. 237-249.
  41. Rubene Māra. “Dzīvā tagadne” un laika pēdas // *LU Raksti Filosofija*, Nr.794, 2013, lpp. 140-150.
  42. Rubene, Māra. *Distentio animi* jeb laika forma Egila Plauža dzejā / Māra Rubene. Ceļojums dzejnieku pasaulē : Māris Čaklais, Egils Plaudis / [sastādītājas Ieva E. Kalniņa, Anda Kubuliņa ; red. Ieva E. Kalniņa]. 9789984893044 Rīga : LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2013. 169.-180.lpp.
  43. Rubene, Māra. Poētiskais laiks un telpa Māra Čaklā dzejas estētikā / Māra Rubene. Ceļojums dzejnieku pasaulē : Māris Čaklais, Egils Plaudis / [sastādītājas Ieva E. Kalniņa, Anda Kubuliņa ; red. Ieva E. Kalniņa]. 9789984893044 Rīga : LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, 2013. 101.-109.lpp.
  44. Straube, G Tautskolas ideja varas hierarhijas diskursā. – *Latvijas vēstures institūta žurnāls* – 2014 – 1 – 156.-178.lpp.
  45. Straube, G. „Civillaulība” kā objektīva realitāte: civillaulības institūta pastāvēšanas nosacījumi Vidzemē 17.-19.gadsimtā. – *Latvijas vēstures institūta žurnāls* – 2013 – 4 – 60.-79.lpp.
  46. Svece A. Dabas vēsture. *Punctum* (<http://www.punctummagazine.lv/2014/07/07/dabas-vesture/>) 07.07.2014.
  47. Svece A. Ētikas ietvari un vardarbība. Intervija ar Džoannu Zilinsku. *Latvijas Estētikas asociācijas raksti: Estētika un mākslas komunikācija*. Rīga: Latvijas Estētikas asociācija, 2014. 224. – 232. lpp.
  48. Šuvajevs, I. *Laika raksturojums. Vērtību un identātes meklējumos*. Rīga:FSI, 2013. 351 lpp. 2., papild. izd.
  49. Taurēns, J. Rietumu virziens Latvijas ārpolitikā pēc neatkarības atjaunošanas: pētniecības problēmas//*Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos. Latvijas vēsturnieku I kongresa materiāli*. Rīga, 2014. 292.-302. lpp.
  50. Vasks A.: Andres Tvauri. The Migration period, Pre-Viking Age, and Viking Age in Estonia (*Estonian Archaeology*, Bd. 3). Verlag Tartu University Press. Tartu 2012 - recenzija izdevumā *Forschungen zur Baltischen geschichte*, Bd. 8. – Tartu: Akadeemiline Ajalooselts, 2013. – S. 259-263.
  51. Vijups ; ar īsām ziņām par aut. Vēstures testi un mīklas : [žurnāla "Ilustrētā Pasaules vēsture" pielikums] Populārzinātniskā bibliotēka 1691-5089 Zieme (2013), 60.-61.lpp.
  52. Vijups, Armands. Ko tu zini par ... vēstures liecībām Ziemeļkurzemē? : [tests] / Armands
  53. Vijups, Armands. Latvijas novadu ģerboņi//*Latvijas novadu heraldika*. – R., 2013. – 9.-14.lpp.[ISBN 978-9934-512-05-6]

54. Zemīte, L. Lielvalstu moderno laiku ārpolitikas vēsture kolektīvajā vēsturesapziņā/Latvijas vēsture krustcelēs un jaunu pieeju meklējumos. Latvijas Vēsturnieku I Kongresa materiāli. Rīga, LU Akadēmiskais apgāds, 2014.-287.-291. lpp.
55. Zunda A. Lotewska sluzba Dyplomacyzna i jej reprezentacja polityczna na uchodźstwie(1940-1991). Grām.: Rzady bez ziemi. Struktury władzy na uchodźstwie. Pod redakcja Radosława Pawła Żurawskiego vel Grajewskiego. Warszawa: Wydawnictwo DIG, 2014, 589.-608.lpp.
56. Zunda A. Zur Problematik der Garantien für die baltischen Staaten bei den Moskauer Drei-Mächte-Verhandlungen im Frühjahr/ Sommer 1939. Grām.: Die Tragodie Europas 1939-1941. München: Oldenbourg Wissenschaftsverlag, 2013, s.95.-103.
57. Zunda, A. Bleiere D., Butulis I., Feldmanis I., Stranga A., Zunda A. History of Latvia. 100 years. Rīga: Domu spēks, 2014, p.573
58. *Гаврилин А.В.* Латвийские православные священнослужители на Американском континенте. Москва: Общество любителей церковной истории.2013. – 407.lpp.
59. *Гаврилин А.В.* Отношение советской власти к Латвийской Православной Церкви в 1940-1941 гг. Вестник Православного Свято-Тихоновского Гуманитарного Университета. II:5(54). Сентябрь-октябрь. Москва.2013. – С.44-59.
60. *Гаврилин Александр.* Две земных жизни Петериса Курземниекса. Православие в Балтии. Научно-аналитический журнал. №2(11). Rīga.2014. – 95.-112.lpp.
61. *Гаврилин Александр.* Люцинское (Лудзенское) благочиние во второй половине XIX – конце 30-х годов XX века. Рига: Филокалия.2013.- 380.lpp.
62. *Гаврилин Александр.* Православные приходы на территории Курляндской губернии. Православие в Балтии. Научно-аналитический журнал. №2(11). Rīga.2014. – 39.-56.lpp.
63. *Гаврилин Александр.* Собеседования синодальных миссионеров с рижскими староверами в 1889-1890 гг. Latvijas vecticībnieki: identitātes saglabāšanas vēsturiskā pieredze. Rakstu krājums. Sast. I. Ivanovs, N Pazuhina, I.Runce/ Rīga: LU FSI.2014. – 76.-87.lpp.

1.2.4. Diplomu pielikumu paraugi

Humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raina bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320: fakss 7034513:
e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdztvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija Nr.)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.1. Vārds: **Tests**

1.2. Uzvārds: **Tests**

1.3. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): **11.07.1977.**

1.4. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: **Tests**

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums: **Humanitāro zinātņu bakalaurs vēsturē**

2.2. Galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai: **Vēsture**

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss: **tā pati, kas minēta 2.3. punktā**

2. 5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: **Latviešu**

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: **Pirmais (pamatstudiju) akadēmiskais grāds**

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

3 gadi pilna laika studiju, 120 Latvijas kredītpunkti, 180 ECTS kredītpunkti,

3.3. Uzņemšanas prasības:

Vispārējā vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.1. Studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.2. Programmas prasības:

Apgūt vēstures un tās palīgdisciplīnu pamatzināšanas, kas nodrošina vēstures izpratni; apgūt vēstures teorētiskos kursus; apgūt prasmi patstāvīgi sagatavot avotus un literatūru tēmas izpētei, analizēt historiogrāfiju, veikt patstāvīgus pētījumus 14 kredītpunktu apjomā (divi kursa darbi un bakalaura darbs); apgūt prasmi saistīt iegūtās teorētiskās zināšanas ar iespējamo profesionālās darbības jomu.

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
Latīņu valoda	2	3	

Filozofijas pamati I	2	3	
Filozofijas pamati II	2	3	
Kultūras vēsture un teorija	2	3	
Tradicionālā loģika	2	3	
Ievads vēstures zinātnē	2	3	
Vēstures pētījumu izstrādes pamatprincipi	2	3	
Aizvēsture	4	6	
Seno laiku vēsture	4	6	
Viduslaiku vēsture	6	9	
Vēstures palīgdisciplīnas	2	3	
Vēstures avotu pētniecība	2	3	
Jauno laiku vēsture	6	9	
Jaunāko laiku vēsture	6	9	
Pasaules mūsdienu vēsture	4	6	
Latvijas mūsdienu vēsture	2	3	
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti		
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti		
KURSA DARBI/PROJEKTI			
Kursa darbs vēsturē I	2	3	
Kursa darbs vēsturē II	2	3	
GALA PĀRBAUDĪJUMI			
Bakalaura darbs	10	15	
Tēmas nosaukums:			

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
10 (izcili)	
9 (teicami)	
8 (loti labi)	
7 (labi)	
6 (gandrīz labi)	
5 (viduvēji)	
4 (gandrīz viduvēji)	
3-1 (neapmierinoši)	

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme:4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas: ***Tiesības studēt maģistrantūrā vai otrā līmeņa profesionālajās augstākās izglītības studiju programmās, kuras paredzētas studijām pēc bakalaura grāda ieguves.***

5.2. Profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt.

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Šis diploms ir derīgs tikai kopā ar diplomu Sērija Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma „Vēsture” ir akreditēta no 24.05.2013. līdz 23.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, telefons: +371-7034444,

fakss: +371-7225039; e-pasts: lu@lu.lv

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Valņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-7225155, fakss: +371-7221006

e-pasts: *diplomi@aic.lv*

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

7.1. Datums:

7.2. A.Kangro: _____

7.3. Pielikuma apstiprinātāja amats: ***LU mācību prorektors, prof.***

7.4. Zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ

9. *Sk. nākamās divas lappuses*

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistratūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī Medicīnas un zobārstaieciņas studijas iegūstamie grādi (attieciīgi 6 un 5 gadu studijas) un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programmām pastāv vairāki citi programmu veidi.

- *Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas*, pēc kuru apguves iegūst 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šīs programmas var būt vismaz 40 (60 ECTS) kr.p. apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 (240 ECTS) kr.p. apjomā uzreiz pēc vidusskolas. Abos gadījumos jānodrošina, lai programmas kopumā ietvertu praksi ne mazāk kā 26 (39 ECTS) kr.p. apjomā un valsts pārbaudījumu, t.sk. noslēguma darbu vismaz 10 kredītpunktu apjomā. Ja 240 kredītpunktu programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tas absolventi iegūst tiesības stāties maģistratūrā.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības („koledžas”) programmas, pēc kuru apguves iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šo programmu apjoms ir 80-120 (120-180 ECTS) kredītpunkti. Tās pamatā ir paredzētas profesijas apguvei, taču virknē gadījumu programmas ir saskaņotas tā, lai beidzēji varētu turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās.

Doktorantūra. Kopš 2000. gada 1. janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida doktora grāds *Doktors*.

Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra vai tam pielīdzināts grāds. Doktora grādu iegūst, publiski aizstāvot doktora disertāciju, kuras izstrāde var tikt veikta tiju līdz četrus gadu laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai arī pēc atbilstoša apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas strādājot augstskolā, zinātniskā iestādē, u.c. Doktora grāda piešķiršanas kārtību nosaka Latvijas zinātnes padome. Doktora grādus piešķir Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātas *promocijas padomes*.

Kredītpunktu sistēma. Kredītpunkts Latvijā ir definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju slodze. Vairumā gadījumu vidējais vienam studiju gadam paredzētais apjoms studiju programmās ir 40 kredītpunkti. Pārēķinot Eiropas Kredītu pāreises sistēmas (ECTS) punktus Latvijas kredītpunktu skaits ir jāreizina ar 1.5.

Atzīmju sistēma. Jaunie augstākās izglītības standarti nosaka sekojošu 10 ballu vērtēšanas skalu:

Apguves līmenis	Atz.		Aptuv. ECTS atzīme
ļoti	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
augsts	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
	7	labi (<i>good</i>)	C
vidējs	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
zems	3-1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas likumdošanas aktiem, augstskolas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā programmā un pašai augstskolai ir apstiprināta Satversme (Satversmes apstiprināšanas piekšnoteikums ir arī augstskolas akreditāciju kopumā). Kvalitātes vērtēšanai ir divi etapi – augstskolas pašvērtējuma ziņojuma sagatavošana un ekspertu novērtējums. Ekspertu grupās tikai viens no vismaz trim ekspertiem var būt no Latvijas, pārējie vairumā gadījumu ir no Rietumeiropas un no Baltijas valstīm. Akreditācijas pirmais cikls Latvijā uzsāks 1996. gadā un noslēdzās 2001. gadā. Atkārtotiem novērtējumiem jānotiek ne retāk kā reizi sešos gados.

LATVIJAS AUGSTSKOLAS

Universitātes:

- Latvijas Universitāte;
- Rīgas Tehniskā universitāte (kura ietver Rīgas Biznesa institūtu)
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
- Daugavpils universitāte;
- Rīgas Stradiņa universitāte;

Valsts augstskolas, kuras piešķir doktora grādus:

- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Policijas akadēmija;
- Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija;
- Liepājas Pedagoģijas akadēmija;

Valsts augstskolas, kuras nepiešķir doktora grādus:

- Banku augstskola;
- Latvijas Jūras Akadēmija;
- Nacionālā Aizsardzības akadēmija;
- Rēzeknes augstskola;
- Rīgas Ekonomikas augstskola;
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola;
- Vidzemes augstskola;
- Veitaspils augstskola;
- Rīgas Juridiskā augstskola.

Juridisko personu dibinātas (privātas) augstskolas:¹

- Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola “Attīstība”;
- Latvijas Kristīgā Akadēmija;
- Biznesa augstskola Turība;
- Rīgas Starptautiskā biznesa administrācijas augstskola;
- Biznesa institūts RIMPAK Livonija;
- Transporta un sakaru institūts;
- Baltijas Krievu institūts;
- Sociālo tehnoloģiju augstskola;
- Informācijas sistēmu augstskola;
- Starptautiskais praktiskās psiholoģijas augstskola
- Ekonomikas un kultūras augstskola;
- Psiholoģijas augstskola;
- Rīgas Aeronavigācijas institūts.

Valsts koledžas:^{2,3}

- Rīgas celtniecības koledža
- Rīgas Tehniskā koledža;
- Rīgas Uzņēmējdarbības koledža

Juridisko personu dibinātas (privātas) koledžas:^{2,3}

- Alberta koledža
- Ģrāmatvedības un finanšu koledža;
- Juridiskā koledža.

Papildinformācija <http://www.aic.lv>

¹ kurām ir vismaz viena akreditēta programma

² realizē tikai 1. līmeņa profesionālās augst. izgl. programmas

Humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raina bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320: fakss 7034513:
e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdzvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija Nr.)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.5. Vārds: **Tests**

1.6. Uzvārds: **Tests**

1.7. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): **Tests**

1.8. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: **Tests**

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums: **Humanitāro zinātņu maģistrs vēsturē**

2.3. Galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai: **Vēsture**

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss: **tā pati, kas minēta 2.3. punktā**

2. 5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: **Latviešu**

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: **Otrais akadēmiskais grāds**

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

2 gadi pilna laika studiju, 80 Latvijas kredītpunkti, 120 ECTS kredītpunkti,

3.3. Uzņemšanas prasības:

Bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība ar tiesībām studēt maģistrantūrā

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.3. Studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.4. Programmas prasības:

- apgūt vēstures zinātnes teorētiskos kursus, kas sniedz ieskatu vēsturiskās domas un apziņas veidošanās procesā no senajiem laikiem līdz mūsdienām; - apgūt historiogrāfijas pamatkursus, kas nodrošina zināšanas par vēstures zinātnes attīstību, pētniecības stāvokli mūsdienu historiogrāfijā un galvenajām izpētes problēmām; - apgūt vēstures pētījumu metodes un tehniku; - apgūt prasmi saistīt iegūtās teorētiskās zināšanas ar iespējamo profesionālās darbības jomu; - izstrādāt patstāvīgu. oriģinālu pētījumu – maģistra darbu (20 kredītpunkti)

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
Vēstures teorijas problēmas	2	3	
Vēstures pētījumu metodes un tehnika	2	3	

<i>Latvijas vēstures historiogrāfija I</i>	2	3	
<i>Latvijas vēstures historiogrāfija II</i>	2	3	
<i>Vēsturiskās domas attīstība mūsdienu periodā</i>	2	3	
<i>Arhīvu dokumentu studijas</i>	2	3	
<i>Muzeju avotu studijas</i>	2	3	
<i>Vēsturiskās domas attīstība jaunajos laikos</i>	2	3	
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>		
GALA PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Maģistra darbs</i>	20	30	
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
10 (izcili)	
9 (teicami)	
8 (loti labi)	
7 (labi)	
6 (gandrīz labi)	
5 (viduvēji)	
4 (gandrīz viduvēji)	
3-1 (neapmierinoši)	

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme:

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas: **Tiesības studēt doktorantūrā**

5.2. Profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt.

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Šis diploms pielikums ir derīgs tikai kopā ar diplomu Sērija Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma „Vēsture” ir akreditēta no 24.05.2013. līdz 24.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, telefons: +371-7034444,

fakss: +371-7225039; e-pasts: lu@lu.lv

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Valņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-7225155, fakss: +371-7221006

e-pasts: diplomu@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

9.1. Datums:

9.2. A.Kangro: _____

9.3. Pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

9.4. Zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ

Sk. nākamās divas lappuses

IZGLĪTĪBAS SISTĒMA LATVIJĀ

ismantošanai 2003. gada Diploma pielikumos.

VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA (ilgums – 12 gadi)

Pamatizglītību uzsāk sešu vai septiņu gadu vecumā un tās ilgums ir 9 gadi. Pēc sekmīgas pamatizglītības apguves izglītojamais saņem apliecinājumu par pamatizglītību.

Vispārējā vidējā izglītībā iespējamas 4 virzienu programmas¹: vispārīzglītojošā, humanitārā un sociālā, matemātikas, dabaszinātņu un tehnikas, profesionālā. Visiem virzieniem ir kopīgi šādi obligātie priekšmeti: latviešu valoda; pirmā svešvaloda; otrā svešvaloda (mazākumtautību skolās – attiecīgā mazākumtautības valoda); matemātika; vēsture; sports; biznesa ekonomiskie pamati; lietišķā informātika. Bez tam katra virziena programmās ir savi obligātie un izvēles priekšmeti.

Mācību gads. Atskaitot eksāmenu periodus devītajā un divpadsmitajā klasē, mācību gada garums ir 36 nedēļas no 1. septembra līdz maija beigām. Minimālais mācību stundu skaits vispārējās vidējās izglītības programmā (3 gados) ir 3150 stundas, maksimālais – 3780 stundas (30–36 stundas nedēļā).

Lai saņemtu *Atestātu par vispārējo vidējo izglītību*, jākārtro ne mazāk kā pieci eksāmeni un ne vairāk kā četras ieskaites. Eksāmeni jākārtro: latviešu valodā, izglītības programmu virzienam atbilstošajā obligātajā priekšmetā, vienā izglītības iestādes noteiktajā priekšmetā un divos izglītojamā izvēlētos priekšmetos. Notiek pāreja uz centralizētiem noslēguma eksāmeņiem. 2002./2003. mācību gadā centralizētos eksāmenus var kārtot: angļu, franču, vācu, krievu valodās; vēsturē, biznesa ekonomiskajos pamatos, ģeogrāfijā, matemātikā, fizikā, ķīmijā, bioloģijā, kultūras vēsturē, mazākumtautību izglītības programmām arī latviešu valodā.

AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

Lai iegūtu *tiesības stāties augstskolā*, ir jāiegūst vispārējā vidējā izglītība. Vispārējās vidējās izglītības standartu ietver arī vidējās profesionālās izglītības programmas, kuras ilgst 4 gadus pēc pamatizglītības (bet ne 2 vai 3 gadu *nodrošinātības* programmas). Vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības absolventi abi stā *vispārīgajiem* augstskolas uzņemšanas noteikumiem. Tajā pašā laikā augstskolas var noteikt specifiskas uzņemšanas prasības, piem. to, kādus mācību

¹ absolventi, kas beiguši skolu līdz 2002. gadam, apguva 5 obligātos mācību priekšmetus: latviešu valodu, matemātikā, svešvalodu, vēsturi, fizisko kultūru, kā arī vismaz 7 izvēles priekšmetus.

priekšmetus jāapgūst vidusskolā, lai varētu stāties konkrētā augstskolas programmā.

Konkrēto *uzņemšanas procedūru* atkarībā no konkursa uz studiju vietām attiecīgajā programmā nosaka pašas augstskolas. Uzņemšanas procedūrā var būt ietverti no viena līdz četriem iestāžu eksāmeņiem vai atestātu konkurss, kurā salīdzina vai nu vidusskolas atestāta vidējās atzīmes, vai arī centralizēto eksāmenu atzīmes priekšmetos, kuru apguve ir būtiska studiju uzsākšanai attiecīgajā studiju programmā. Var būt ietvertas arī intervijas ar uzņemšanas komisiju.

AUGSTĀKĀ S IZGLĪTĪBAS SISTĒMA

Bakalaura un maģistra grādi pastāv gan akadēmiskajā, gan profesionālajā augstākajā izglītībā.

Akadēmiskās izglītības mērķis ir sagatavot patstāvīgai pētniecības darbībai, kā arī sniegt teorētisko pamatu profesionālai darbībai.

Bakalaura akadēmisko studiju programmu apjoms ir 120 - 160 (180-240 ECTS) kredītpunktu; obligātā daļa – ne mazāk kā 50 (75 ECTS) kr.p., obligātās izvēles daļa ≥ 20 (30 ECTS) kr.p., pārējais ir brīvās izvēles daļa. Studiju ilgums pilna laika studijās ir 6 līdz 8 semestri. Obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares pamatus, struktūru un metodoloģiju ≥ 25 (37.5 ECTS) kr.p., tās vēsturi un aktuālās problēmas ≥ 10 (15 ECTS) kr.p., raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā ≥ 15 (22.5 ECTS) kr.p.

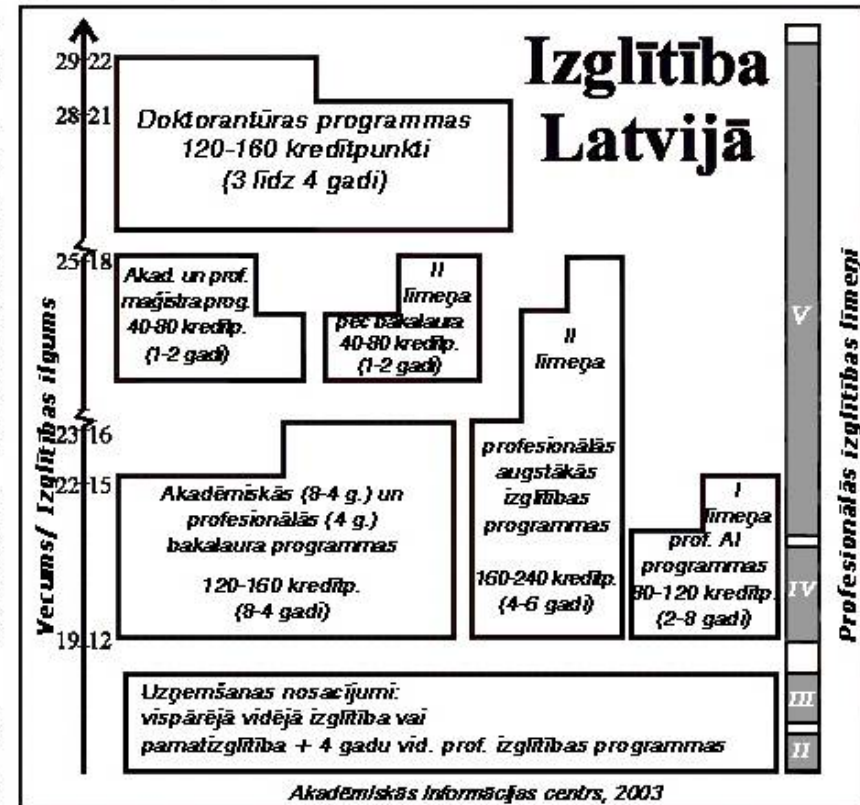
Maģistra akadēmisko studiju programmas apjoms ir 80 (120 ECTS) kr.p., no kuriem ne mazāk kā 20 kr.p. ir maģistra darbs, programmas obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares izvēlētas jomas teorētiskās atziņas (≥ 30 kr.p.) un to aprobāciju izvēlētajās jomas aktuālo problēmu aspektā (≥ 15 kr.p.).

Profesionālās augstākās izglītības uzdevums ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē, nodrošinot absolventu spēju izstrādāt vai pilnveidot sistēmas, produktus un

tehnoloģijas, un sagatavojot tos jaunrades, pētnieciskajam un pedagoģiskajam darbam šajā nozarē.

Bakalaura profesionālo studiju programmas nodrošina profesionālo kompetenci, šo programmu apjoms ir vismaz 160 (240 ECTS) kr.p., tās veido: vispārīzglītojošie kursi (≥ 15 kr.p.), nozares teorētiskie pamati (≥ 36 kr.p.), profesionālā specializācija (≥ 60 kr.p.), izvēles kurs: (≥ 6 kr.p.), prakse (≥ 16 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 12 kr.p.).

Maģistra profesionālo studiju programmas apjoms ir ne mazāk kā 40 (60 ECTS) kr.p., tās satur veido: jaunākie sasniegumi nozarē, teorijā un praksē (≥ 7 kr.p.), prakse (≥ 6 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 20 kr.p.), kā arī pētniecības, projektēšanas, vadības, psiholoģijas u.c. kursi.

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistratūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī Medicīnas un zobārstniecības studijās iegūstamie grādi (attieciņi 6 un 5 gadu studijas) un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programmām pastāv vairāki citi programmu veidi.

- *Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas*, pēc kuru apguves iegūst 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šīs programmas var būt vismaz 40 (60 ECTS) kr.p. apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 (240 ECTS) kr.p. apjomā uzreiz pēc vidusskolas. Abos gadījumos jānodrošina, lai programmas kopumā ietvertu praksi ne mazāk kā 26 (39 ECTS) kr.p. apjomā un valsts pārbaudījumu, t.sk. noslēguma darbu vismaz 10 kredītpunktu apjomā. Ja 240 kredītpunktu programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tas absolventi iegūst tiesības stāties maģistratūrā.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības („koledžas”) programmas, pēc kuru apguves iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šo programmu apjoms ir 80-120 (120-180 ECTS) kredītpunkti. Tās pamatā ir paredzētas profesijas apguvei, taču virknē gadījumu programmas ir saskaņotas tā, lai beidzēji varētu turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās.

Doktorantūra. Kopš 2000. gada 1. janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida doktora grāds *Doktors*.

Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra vai tam pielīdzināts grāds. Doktora grādu iegūst, publiski aizstāvojot doktora disertāciju, kuras izstrāde var tikt veikta triju līdz četrus gadu laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai arī pēc atbilstoša apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas strādājot augstskolā, zinātniskā iestādē, u.c. Doktora grāda piešķiršanas kārtību nosaka Latvijas zinātnes padome. Doktora grādus piešķir Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātas *promocijas padomes*.

Kredītpunktu sistēma. Kredītpunkts Latvijā ir definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju slodze. Vairumā gadījumu vidējais vienam studiju gadam paredzētais apjoms studiju programmās ir 40 kredītpunkti. Pārēķinot Eiropas Kredītu pārneses sistēmas (ECTS) punktus Latvijas kredītpunktu skaits ir jāreizina ar 1.5.

Atzīmju sistēma. Jaunie augstākās izglītības standarti nosaka sekojošu 10 ballu vērtēšanas skalu:

Apguves līmenis	Atz.		Āptur. ECTS atzīme
loti	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
augsts	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
	7	labi (<i>good</i>)	C
vidējs	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
zems	3-1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas likumdošanas aktiem, augstskolas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā programmā un pašai augstskolai ir apstiprināta Satvērsmē (Satvērsmes apstiprināšanas pakešnoteikums ir arī augstskolas akreditāciju kopumā). Kvalitātes vērtēšanai ir divi etapi – augstskolas pašvērtējuma ziņojuma sagatavošana un ekspertu novērtējums. Ekspertu grupās tikai viens no vismaz trim ekspertiem var būt no Latvijas, pārējie vairumā gadījumu ir no Rietumeiropas un no Baltijas valstīm. Akreditācijas pirmais cikls Latvijā uzsākās 1996. gadā un noslēdzās 2001. gadā. Atkārtotiem novērtējumiem jānotiek ne retāk kā reizi sešos gados.

LATVIJAS AUGSTSKOLAS

Universitātes

- Latvijas Universitāte;
- Rīgas Tehniskā universitāte (kua ietver Rīgas Biznesa institūtu)
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
- Daugavpils universitāte;
- Rīgas Stradiņa universitāte;

Valsts augstskolas, kuras piešķir doktora grādus:

- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Policijas akadēmija.
- Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija;
- Liepājas Pedagoģijas akadēmija,

Valsts augstskolas, kuras nepiešķir doktora grādus:

- Banku augstskola;
- Latvijas Jūras Akadēmija;
- Nacionālā Aizsardzības akadēmija;
- Rēzeknes augstskola;
- Rīgas Ekonomikas augstskola;
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola;
- Vidzemes augstskola;
- Ventpils augstskola;
- Rīgas Juridiskā augstskola.

Juridisko personu dibinātas (privātas) augstskolas:¹

- Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola “Attīstība”;
- Latvijas Kristīgā Akadēmija;
- Biznesa augstskola Turība;
- Rīgas Starptautiskā biznesa administrācijas augstskola;
- Biznesa institūts RIMPAK Līvonijs;
- Transporta un sakaru institūts;
- Baltijas Krievu institūts;
- Sociālo tehnoloģiju augstskola;
- Informācijas sistēmu augstskola;
- Starptautiskais praktiskās psiholoģijas augstskola
- Ekonomikas un kultūras augstskola;
- Psiholoģijas augstskola;
- Rīgas Aeronavigācijas institūts.

Valsts koledžas:^{2,2}

- Rīgas celtniecības koledža
- Rīgas Tehniskā koledža;
- Rīgas Uzņēmējdarbības koledža

Juridisko personu dibinātas (privātas) koledžas:^{2,3}

- Alberta koledža
- Grāmatvedības un finanšu koledža;
- Juridiskā koledža.

Papildinformācija <http://www.aic.lv>

¹ kurām ir vismaz viena akreditēta programma

² realizē tikai 1. līmeņa profesionālās augst. izgl. programmas

Humanitāro zinātņu bakalaurs filozofijā

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320: fakss 7034513:
e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdztvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija Nr.)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.9. Vārds: **Tests**

1.10. Uzvārds: **Tests**

1.11. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): **11.07.1977.**

1.12. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: **Tests**

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums: **Humanitāro zinātņu bakalaurs filozofijā**

2.4. Galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai: **Filozofija**

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss: **tā pati, kas minēta 2.3. punktā**

2. 5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: **Latviešu**

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: **Pirmais (pamatstudiju) akadēmiskais grāds**

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

3 gadi pilna laika studiju, 120 Latvijas kredītpunkti, 180 ECTS kredītpunkti,

3.3. Uzņemšanas prasības:

Vispārējā vidējā izglītība vai pamatizglītība un 4 gadu vidējā profesionālā izglītība

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.5. Studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.6. Programmas prasības:

Apgūt vēstures un tās palīgdisciplīnu pamatzināšanas, kas nodrošina vēstures izpratni; apgūt vēstures teorētiskos kursus; apgūt prasmi patstāvīgi sagatavot avotus un literatūru tēmas izpētei, analizēt historiogrāfiju, veikt patstāvīgus pētījumus 14 kredītpunktu apjomā (divi kursa darbi un bakalaura darbs); apgūt prasmi saistīt iegūtās teorētiskās zināšanas ar iespējamo profesionālās darbības jomu.

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums
Ievads tiesību zinātnē	2	3	

Ievads kultūras teorijā un pasaules kultūras vēsturē	4	6	
Ievads politikas zinātnē	2	3	
Latīņu valoda	2	3	
19.un 20.gadsimta filozofijas vēsture I	5	7.5	
19.un 20.gadsimta filozofijas vēsture II	5	7.5	
Antīkā un viduslaiku filozofija	5	7.5	
Ekonomikas teorijas pamati	2	3	
Apziņas filozofija	2	3	
Epistemoloģija	3	4.5	
Ievads filozofijas studijās I. Ievads teksta interpretācijā	2	3	
Ievads filozofijas studijās I. Zinātniskā darba pamati	2	3	
Ievads filozofijas II	2	3	
Ievads loģikā	2	3	
Jaunlaiku filozofija (no renesanses līdz apgaismībai)	5	7.5	
Kritiskā domāšana	3	4.5	
Latvijas filozofijas vēsture I	3	4.5	
Semiotika: retorika un attēlošana	3	4.5	
Sociālā filozofija I	2	3	
Tradicionālā loģika	2	3	
Ētika I	2	3	
Ētika II	2	3	
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>		
C DAĻA (BRĪVĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>		
KURSA DARBI/PROJEKTI			
GALA PĀRBAUDĪJUMI			
Bakalaura darbs	10	15	
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
10 (izcili)	
9 (teicami)	
8 (loti labi)	
7 (labi)	
6 (gandrīz labi)	
5 (viduvēji)	
4 (gandrīz viduvēji)	
3-1 (neapmierinoši)	

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme:

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas: **Tiesības studēt maģistrantūrā vai otrā līmeņa profesionālajās augstākās izglītības studiju programmās, kuras paredzētas studijām pēc bakalaura grāda ieguves.**

5.2. Profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt.

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Šis diploms ir derīgs tikai kopā ar diplomu Sērija Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma „Vēsture” ir akreditēta no 24.05.2013. līdz 23.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, telefons: +371-7034444,

fakss: +371-7225039; e-pasts: lu@lu.lv

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Valņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-7225155, fakss: +371-7221006

e-pasts: diplomu@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

9.5. Datums:

9.6. A.Kangro: _____

9.7. Pielikuma apstiprinātāja amats: **LU mācību prorektors, prof.**

9.8. Zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ

Sk. nākamās divas lappuses

IZGLĪTĪBAS SISTĒMA LATVIJĀ

ismantošanai 2003. gada Diploma pielikumos.

VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA (ilgums – 12 gadi)

Pamatizglītību uzsāk sešu vai septiņu gadu vecumā un tās ilgums ir 9 gadi. Pēc sekmīgas pamatizglītības apguves izglītojamais saņem apliecinājumu par pamatizglītību.

Vispārējā vidējā izglītībā iespējamas 4 virzietņu programmas¹, vispārīzglītojošā, humanitārā un sociālā, matemātikas, dabaszinātņu un tehnikas, profesionālā. Visiem virzieniem ir kopīgi šādi obligātie priekšmeti: latviešu valoda; pirmā svešvaloda; otrā svešvaloda (mazākumtautību skolās – attiecīgā mazākumtautības valoda); matemātika; vēsture; sports; biznesa ekonomiskie pamati; lietišķā informātika. Bez tam katra virziena programmās ir savi obligātie un izvēles priekšmeti.

Mācību gads. Atskaitot eksāmenu periodus devītajā un divpadsmitajā klasē, mācību gada garums ir 36 nedēļas no 1. septembra līdz maija beigām. Minimālais mācību stundu skaits vispārējās vidējās izglītības programmā (3 gados) ir 3150 stundas, maksimālais – 3780 stundas (30–36 stundas nedēļā).

Lai saņemtu *Atestātu par vispārējo vidējo izglītību*, jākārtro ne mazāk kā pieci eksāmeni un ne vairāk kā četras ieskaites. Eksāmeni jākārtro: latviešu valodā, izglītības programmu virzienam atbilstošajā obligātajā priekšmetā, vienā izglītības iestādēs noteiktajā priekšmetā un divos izglītojamā izvēlētos priekšmetos. Notiek pāreja uz centralizētiem noslēguma eksāmeņiem. 2002./2003. mācību gadā centralizētos eksāmenus var kārtot: angļu, franču, vācu, krievu valodās; vēsturē, biznesa ekonomiskajos pamatos, ģeogrāfijā, matemātikā, fizikā, ķīmijā, bioloģijā, kultūras vēsturē, mazākumtautību izglītības programmās arī latviešu valodā.

AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

Lai iegūtu *tiesības stāties augstskolā*, ir jāiegūst vispārējā vidējā izglītība. Vispārējās vidējās izglītības standartu ietver arī vidējās profesionālās izglītības programmas, kuras ilgst 4 gadus pēc pamatizglītības (bet ne 2 vai 3 gadu *nodrošinātības* programmas). Vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības absolventi abi *līdz* *vispārīgajiem* augstskolas uzņemšanas noteikumiem. Tajā pašā laikā augstskolas var noteikt specifiskas uzņemšanas prasības, piem. to, kādus mācību

¹ absolventi, kas beiguši skolu līdz 2002. gadam, apguva 5 obligātos mācību priekšmetus: latviešu valodu, matemātikā, svešvalodu, vēsturi, fizisko kultūru, kā arī vismaz 7 izvēles priekšmetus.

priekšmetus jāapgūst vidusskolā, lai varētu stāties konkrētā augstskolas programmā.

Konkrēto *uzņemšanas procedūru* atkarībā no konkursa uz studiju vietām attiecīgajā programmā nosaka pašas augstskolas. Uzņemšanas procedūrā var būt ietverti no viena līdz četriem iestāžu eksāmeņiem vai atestātu konkurss, kurā salīdzina vai nu vidusskolas atestāta vidējās atzīmes, vai arī centralizēto eksāmenu atzīmes priekšmetos, kuru apguve ir būtiska studiju uzsākšanai attiecīgajā studiju programmā. Var būt ietvertas arī intervijas ar uzņemšanas komisiju.

AUGSTĀKĀ S IZGLĪTĪBAS SISTĒMA

Bakalaura un maģistra grādi pastāv gan akadēmiskajā, gan profesionālajā augstākajā izglītībā.

Akadēmiskās izglītības mērķis ir sagatavot patstāvīgai pētniecības darbībai, kā arī sniegt teorētisko pamatu profesionālai darbībai.

Bakalaura akadēmisko studiju programmu apjoms ir 120 - 160 (180-240 ECTS) kredītpunktu; obligātā daļa – ne mazāk kā 50 (75 ECTS) kr.p., obligātās izvēles daļa ≥ 20 (30 ECTS) kr.p., pārējais ir brīvās izvēles daļa. Studiju ilgums pilna laika studijās ir 6 līdz 8 semestri. Obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares pamatus, struktūru un metodoloģiju ≥ 25 (37.5 ECTS) kr.p., tās vēsturi un aktuālās problēmas ≥ 10 (15 ECTS) kr.p., raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā ≥ 15 (22.5 ECTS) kr.p.

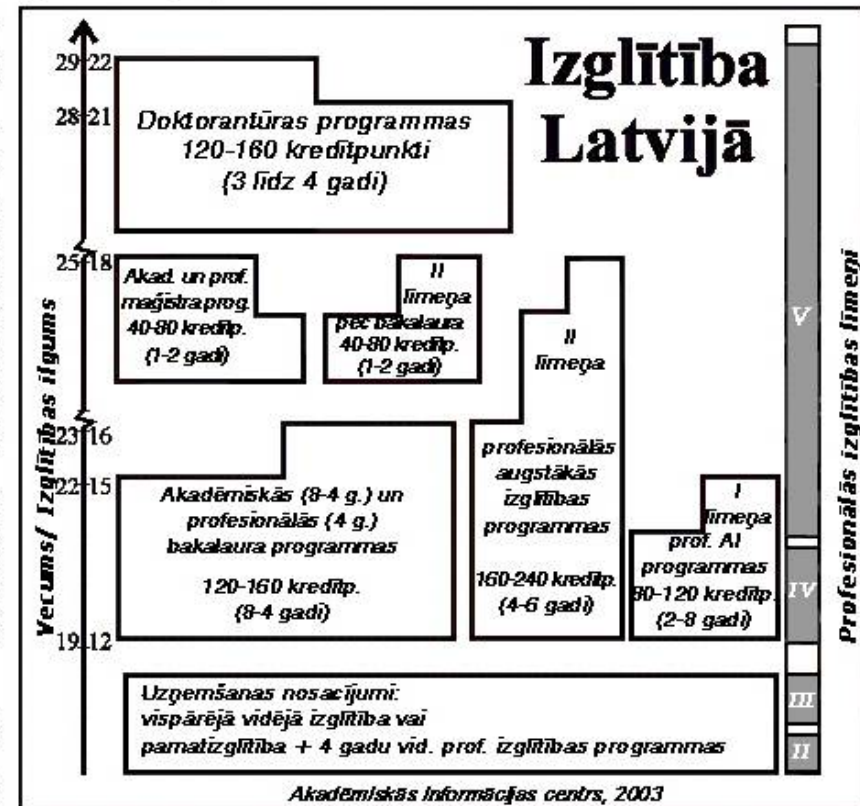
Maģistra akadēmisko studiju programmas apjoms ir 80 (120 ECTS) kr.p., no kuriem ne mazāk kā 20 kr.p. ir maģistra darbs, programmas obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares izvēlētas jomas teorētiskās atziņas (≥ 30 kr.p.) un to aprobāciju izvēlētajās jomas aktuālo problēmu aspektā (≥ 15 kr.p.).

Profesionālās augstākās izglītības uzdevums ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē, nodrošinot absolventu spēju izstrādāt vai pilnveidot sistēmas, produktus un

tehnoloģijas, un sagatavojot tos jaunrades, pētnieciskajam un pedagoģiskajam darbam šajā nozarē.

Bakalaura profesionālo studiju programmas nodrošina profesionālo kompetenci, šo programmu apjoms ir vismaz 160 (240 ECTS) kr.p., tās veido: vispārīzglītojošie kursi (≥ 15 kr.p.), nozares teorētiskie pamati (≥ 36 kr.p.), profesionālā specializācija (≥ 60 kr.p.), izvēles kurs: (≥ 6 kr.p.), prakse (≥ 16 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 12 kr.p.).

Maģistra profesionālo studiju programmas apjoms ir ne mazāk kā 40 (60 ECTS) kr.p., tās satur veido: jaunākie sasniegumi nozarē, teorijā un praksē (≥ 7 kr.p.), prakse (≥ 6 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 20 kr.p.), kā arī pētniecības, projektēšanas, vadības, psiholoģijas u.c. kursi.

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistratūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī Medicīnas un zobārstniecības studijās iegūstamie grādi (attieciņi 6 un 5 gadu studijas) un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programām pastāv vairāki citi programmu veidi.

- *Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas*, pēc kuru apguves iegūst 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šīs programmas var būt vismaz 40 (60 ECTS) kr.p. apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 (240 ECTS) kr.p. apjomā uzreiz pēc vidusskolas. Abos gadījumos jānodrošina, lai programmas kopumā ietvertu praksi ne mazāk kā 26 (39 ECTS) kr.p. apjomā un valsts pārbaudījumu, t.sk. noslēguma darbu vismaz 10 kredītpunktu apjomā. Ja 240 kredītpunktu programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tas absolventi iegūst tiesības stāties maģistratūrā.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības („koledžas”) programmas, pēc kuru apguves iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šo programmu apjoms ir 80-120 (120-180 ECTS) kredītpunkti. Tās pamatā ir paredzētas profesijas apguvei, taču virknē gadījumu programmas ir saskaņotas tā, lai beidzēji varētu turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās.

Doktorantūra. Kopš 2000. gada 1. janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida doktora grāds *Doktors*.

Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra vai tam pielīdzināts grāds. Doktora grādu iegūst, publiski aizstāvojot doktora disertāciju, kuras izstrāde var tikt veikta tieši līdz četrus gadus laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai arī pēc atbilstošā apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas strādājot augstskolā, zinātniskā iestādē, u.c. Doktora grāda piešķiršanas kārtību nosaka Latvijas zinātnes padome. Doktora grādus piešķir Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātas *promocijas padomes*.

Kredītpunktu sistēma. Kredītpunkts Latvijā ir definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju slodze. Vairumā gadījumu vidējais vienam studiju gadam paredzētais apjoms studiju programmās ir 40 kredītpunkti. Pārēķinot Eiropas Kredītu pārneses sistēmas (ECTS) punktus Latvijas kredītpunktu skaits ir jāreizina ar 1.5.

Atzīmju sistēma. Jaunie augstākās izglītības standarti nosaka sekojošu 10 ballu vērtēšanas skalu:

Apguves līmenis	Atz.		Āptur. ECTS atzīme
loti	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
augsts	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
	7	labi (<i>good</i>)	C
vidējs	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
zems	3-1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas likumdošanas aktiem, augstskolas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā programmā un pašai augstskolai ir apstiprināta Satvērsmē (Satvērsmes apstiprināšanas pakešnoteikums ir arī augstskolas akreditāciju kopumā). Kvalitātes vērtēšanai ir divi etapi – augstskolas pašvērtējuma ziņojuma sagatavošana un ekspertu novērtējums. Ekspertu grupās tikai viens no vismaz trim ekspertiem var būt no Latvijas, pārējie vairumā gadījumu ir no Rietumeiropas un no Baltijas valstīm. Akreditācijas pirmais cikls Latvijā uzsākās 1996. gadā un noslēdzās 2001. gadā. Atkārtotiem novērtējumiem jānotiek ne retāk kā reizi sešos gados.

LATVIJAS AUGSTSKOLAS

Universitātes:

- Latvijas Universitāte;
- Rīgas Tehniskā universitāte (kura ietver Rīgas Biznesa institūtu)
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
- Daugavpils universitāte;
- Rīgas Stradiņa universitāte;

Valsts augstskolas, kuras piešķir doktora grādus:

- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Policijas akadēmija.
- Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija;
- Liepājas Pedagoģijas akadēmija,

Valsts augstskolas, kuras nepiešķir doktora grādus:

- Banku augstskola;
- Latvijas Jūras Akadēmija;
- Nacionālā Aizsardzības akadēmija;
- Rēzeknes augstskola;
- Rīgas Ekonomikas augstskola;
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola;
- Vidzemes augstskola;
- Ventpils augstskola;
- Rīgas Juridiskā augstskola.

Juridisko personu dibinātas (privātas) augstskolas:¹

- Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola “Attīstība”;
- Latvijas Kristīgā Akadēmija;
- Biznesa augstskola Turība;
- Rīgas Starptautiskā biznesa administrācijas augstskola;
- Biznesa institūts RIMPAK Līvonijs;
- Transporta un sakaru institūts;
- Baltijas Krievu institūts;
- Sociālo tehnoloģiju augstskola;
- Informācijas sistēmu augstskola;
- Starptautiskais praktiskās psiholoģijas augstskola
- Ekonomikas un kultūras augstskola;
- Psiholoģijas augstskola;
- Rīgas Aeronavigācijas institūts.

Valsts koledžas:^{2,2}

- Rīgas celtniecības koledža
- Rīgas Tehniskā koledža;
- Rīgas Uzņēmējdarbības koledža

Juridisko personu dibinātas (privātas) koledžas:^{2,3}

- Alberta koledža
- Grāmatvedības un finanšu koledža;
- Juridiskā koledža.

Papildinformācija <http://www.aic.lv>

¹ kurām ir vismaz viena akreditēta programma

² realizē tikai 1. līmeņa profesionālās augst. izgl. programmas

Humanitāro zinātņu maģistrs filozofijā

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Reģ. Nr. 3341000218

Raiņa bulvāris 19. Rīga, Latvija. LV-1586: tālr. 7034301. 7034320: fakss 7034513:
e-pasts lu@lanet.lv

Diploma pielikums atbilst Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO/CEPES) izveidotajam paraugam. Pielikums ir sagatavots, lai sniegtu objektīvu informāciju un nodrošinātu kvalifikāciju apliecināšu dokumentu (piemēram, diplomu, sertifikātu) akadēmisku un profesionālu atzīšanu. Diploma pielikumā ir iekļautas ziņas par diplomā minētās personas sekmīgi pabeigto studiju būtību līmeni, kontekstu, saturu un statusu. Tajā neiekļauj norādes par kvalifikācijas novērtējumu un līdztvērtību, kā arī ieteikumus tā atzīšanai. Informāciju sniedz visās astoņās sadaļās. Ja kādā sadaļā informāciju nesniedz, norāda iemeslu.

DIPLOMA PIELIKUMS (Diploma Sērija Nr.)

1. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS IEGUVĒJU

1.13. Vārds: **Tests**

1.14. Uzvārds: **Tests**

1.15. Dzimšanas datums (diena/mēnesis/gads): **Tests**

1.16. Studenta identifikācijas numurs vai personas kods: **Tests**

2. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

2.1. Kvalifikācijas nosaukums: **Humanitāro zinātņu maģistrs filozofijā**

2.5. Galvenā(s) studiju joma(s) kvalifikācijas iegūšanai: **Filozofija**

2.3. Kvalifikācijas piešķirējas iestādes nosaukums un statuss:

Latvijas Universitāte, valsts akreditēta (06.08.1999.), valsts dibināta, universitāte

2.4. Studijas administrējošās iestādes nosaukums un statuss: **tā pati, kas minēta 2.3. punktā**

2. 5. Mācību valoda un eksaminācijas valoda: **Latviešu**

3. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJAS LĪMENI

3.1. Kvalifikācijas līmenis: **Otrais akadēmiskais grāds**

3.2. Oficiālais programmas ilgums, programmas apguves sākuma un beigu datums:

2 gadi pilna laika studiju, 80 Latvijas kredītpunkti, 120 ECTS kredītpunkti,

3.3. Uzņemšanas prasības:

Bakalaura grāds vai augstākā profesionālā izglītība ar tiesībām studēt maģistrantūrā

4. ZIŅAS PAR STUDIJU SATURU UN REZULTĀTIEM

4.7. Studiju veids: **Pilna laika studijas**

4.8. Programmas prasības:

- apgūt vēstures zinātnes teorētiskos kursus, kas sniedz ieskatu vēsturiskās domas un apziņas veidošanās procesā no senajiem laikiem līdz mūsdienām; - apgūt historiogrāfijas pamatkursus, kas nodrošina zināšanas par vēstures zinātnes attīstību, pētniecības stāvokli mūsdienu historiogrāfijā un galvenajām izpētes problēmām; - apgūt vēstures pētījumu metodes un tehniku; - apgūt prasmi saistīt iegūtās teorētiskās zināšanas ar iespējamo profesionālās darbības jomu; - izstrādāt patstāvīgu. oriģinālu pētījumu – maģistra darbu (20 kredītpunkti)

4.3. Programmas sastāvdaļas un personas iegūtais novērtējums/atzīmes/kredītpunkti:

A DAĻA (OBLIGĀTĀ DAĻA)			
Kursa nosaukums	Kredītpunkti	ECTS kredīti	Vērtējums

<i>Filozofija kā sistēma I</i>	2	3	
<i>Filozofija kā sistēma I</i>	4	6	
<i>Filozofija un metode I</i>	4	6	
<i>Filozofija un metode II</i>	2	3	
<i>Teorētiskais seminārs: Filozofiskās aktualitātes I daļa</i>	6	9	
<i>Zinātniskās pētniecības seminārs I</i>	2	3	
<i>Zinātniskās pētniecības seminārs II</i>	2	3	
B DAĻA (IEROBEŽOTĀS IZVĒLES DAĻA)			
<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Kredītpunkti</i>		
GALA PĀRBAUDĪJUMI			
<i>Maģistra darbs</i>	20	30	
<i>Tēmas nosaukums:</i>			

4.4. Atzīmju sistēma un norādījumi par atzīmju iedalījumu:

<i>Atzīme (nozīme)</i>	<i>Atzīmes īpatsvars šīs programmas studentu vidū</i>
10 (izcili)	
9 (teicami)	
8 (loti labi)	
7 (labi)	
6 (gandrīz labi)	
5 (viduvēji)	
4 (gandrīz viduvēji)	
3-1 (neapmierinoši)	

Kvalifikācijas īpašnieka vidējā svērtā atzīme:

4.5. Kvalifikācijas klase: "**Standarta**"

Kvalifikācijas klases "Standarta" piešķiršanas kritērijus sk. 6.1. punktā.

5. ZIŅAS PAR KVALIFIKĀCIJU

5.1. Turpmākās studiju iespējas: **Tiesības studēt doktorantūrā**

5.2. Profesionālais statuss:

Nav paredzēts piešķirt.

6. PAPILDINFORMĀCIJA

6.1. Sīkāka informācija:

Šis diploms ir derīgs tikai kopā ar diplomu Sērija Nr.

Diploma pielikumu angļu valodā izsniedz Latvijas Universitāte.

Latvijas Universitātes bakalaura studiju programma „Vēsture” ir akreditēta no 24.05.2013. līdz 24.05.2019.

Papildinājums punktam 4.4.

Kvalifikācijas īpašnieka vidējo svērto atzīmi rēķina pēc formulas: $av = \frac{\sum(a \cdot f)}{\sum(f)}$, kur: av – vidējā svērtā atzīme, a - studenta iegūtais vērtējums par katru programmas A un B daļas kursu, f - šā kursa apjoms kredītpunktos.

Papildinājums punktam 4.5.

Kvalifikācija klases "Standarta" piešķiršanas kritērijs: - izpildītas visas programmas prasības.

6.2. Papildinformācijas avoti:

Latvijas Universitāte

Raiņa bulvāris 19, Rīga, Latvija, LV-1586, telefons: +371-7034444,

fakss: +371-7225039; e-pasts: lu@lu.lv

Akadēmiskās Informācijas centrs (Latvijas ENIC/NARIC)

Vaļņu ielā 2, Rīga, Latvija, LV-1050, telefons: +371-7225155, fakss: +371-7221006

e-pasts: diplomu@aic.lv

7. PIELIKUMA APSTIPRINĀJUMS

9.9. Datums:

9.10.A.Kangro: _____

9.11. Pielikuma apstiprinātāja amats: ***LU mācību prorektors, prof.***

9.12. Zīmogs vai spiedogs:

8. ZIŅAS PAR AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMU VALSTĪ

Sk. nākamās divas lappuses

IZGLĪTĪBAS SISTĒMA LATVIJĀ

ismantošanai 2003. gada Diploma pielikumos.

VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA (ilgums – 12 gadi)

Pamatizglītību uzsāk sešu vai septiņu gadu vecumā un tās ilgums ir 9 gadi. Pēc sekmīgas pamatizglītības apguves izglītojamais saņem apliecinājumu par pamatizglītību.

Vispārējā vidējā izglītībā iespējamas 4 virzīnu programmas¹: vispārīzglītojošā, humanitārā un sociālā, matemātikas, dabaszinātņu un tehnikas, profesionālā. Visiem virzieniem ir kopīgi šādi obligātie priekšmeti: latviešu valoda; pirmā svešvaloda; otrā svešvaloda (mazākumtautību skolās – attiecīgā mazākumtautības valoda); matemātika; vēsture; sports; biznesa ekonomiskie pamati; lietišķā informātika. Bez tam katra virziena programmās ir savi obligātie un izvēles priekšmeti.

Mācību gads. Atskaitot eksāmenu periodus devītajā un divpadsmitajā klasē, mācību gada garums ir 36 nedēļas no 1. septembra līdz maija beigām. Minimālais mācību stundu skaits vispārējās vidējās izglītības programmā (3 gados) ir 3150 stundas, maksimālais – 3780 stundas (30–36 stundas nedēļā).

Lai saņemtu Atestātu par vispārējo vidējo izglītību, jākārtro ne mazāk kā pieci eksāmeni un ne vairāk kā četras ieskaites. Eksāmeni jākārtro: latviešu valodā, izglītības programmu virzienam atbilstošajā obligātajā priekšmetā, vienā izglītības iestādes noteiktajā priekšmetā un divos izglītojamā izvēlētos priekšmetos. Notiek pāreja uz centralizētiem noslēguma eksāmeņiem. 2002./2003. mācību gadā centralizētos eksāmenus var kārtot: angļu, franču, vācu, krievu valodās; vēsturē, biznesa ekonomiskajos pamatos, ģeogrāfijā, matemātikā, fizikā, ķīmijā, bioloģijā, kultūras vēsturē, mazākumtautību izglītības programmās arī latviešu valodā.

AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

Lai iegūtu tiesības stāties augstskolā, ir jāiegūst vispārējā vidējā izglītība. Vispārējās vidējās izglītības standartu ietver arī vidējās profesionālās izglītības programmas, kuras ilgst 4 gadus pēc pamatizglītības (bet ne 2 vai 3 gadu *nodrošinātības* programmas). Vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības absolventi abi stāties *vispārīgajiem* augstskolas uzņemšanas noteikumiem. Tajā pašā laikā augstskolas var noteikt specifiskas uzņemšanas prasības, piem. to, kādus mācību

¹ absolventi, kas beiguši skolu līdz 2002. gadam, apguva 5 obligātos mācību priekšmetus: latviešu valodu, matemātikā, svešvalodu, vēsturi, fizisko kultūru, kā arī vismaz 7 izvēles priekšmetus.

priekšmetus jāapgūst vidusskolā, lai varētu stāties konkrētā augstskolas programmā.

Konkrēto *uzņemšanas procedūru* atkarībā no konkursa uz studiju vietām attiecīgajā programmā nosaka pašas augstskolas. Uzņemšanas procedūrā var būt ietverti no viena līdz četriem iestāžu eksāmeņiem vai atestātu konkurss, kurā salīdzina vai nu vidusskolas atestāta vidējās atzīmes, vai arī centralizēto eksāmenu atzīmes priekšmetos, kuru apguve ir būtiska studiju uzsākšanai attiecīgajā studiju programmā. Var būt ietvertas arī intervijas ar uzņemšanas komisiju.

AUGSTĀKĀ S IZGLĪTĪBAS SISTĒMA

Bakalaura un maģistra grādi pastāv gan akadēmiskajā, gan profesionālajā augstākajā izglītībā.

Akadēmiskās izglītības mērķis ir sagatavot patstāvīgai pētniecības darbībai, kā arī sniegt teorētisko pamatu profesionālai darbībai.

Bakalaura akadēmisko studiju programmu apjoms ir 120 - 160 (180-240 ECTS) kredītpunktu; obligātā daļa – ne mazāk kā 50 (75 ECTS) kr.p., obligātās izvēles daļa ≥ 20 (30 ECTS) kr.p., pārējais ir brīvās izvēles daļa. Studiju ilgums pilna laika studijās ir 6 līdz 8 semestri. Obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares pamatus, struktūru un metodoloģiju ≥ 25 (37.5 ECTS) kr.p., tās vēsturi un aktuālās problēmas ≥ 10 (15 ECTS) kr.p., raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā ≥ 15 (22.5 ECTS) kr.p.

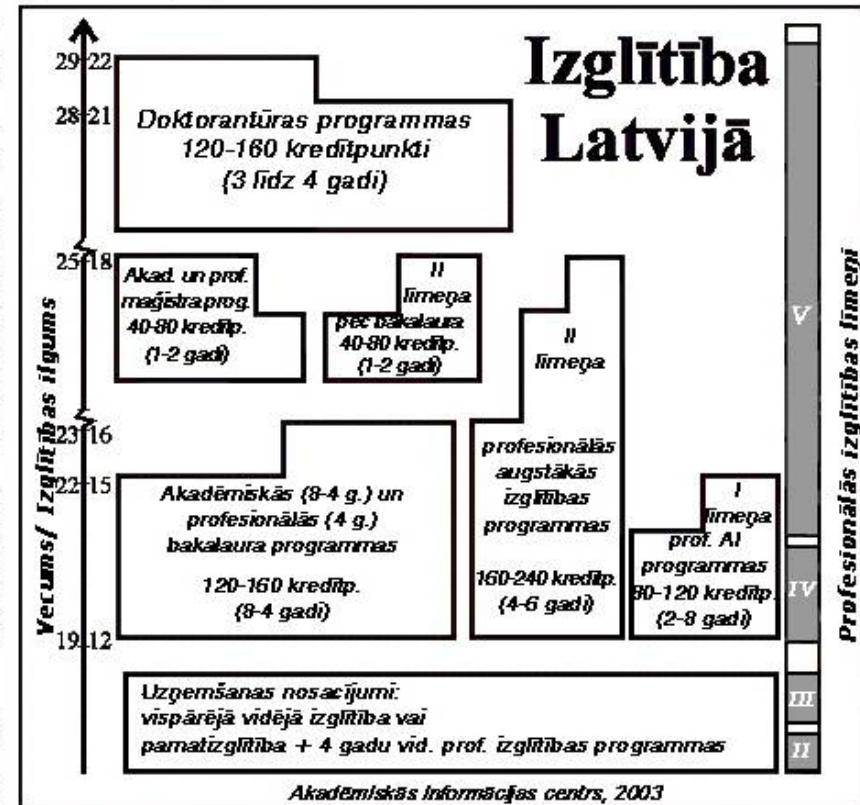
Maģistra akadēmisko studiju programmas apjoms ir 80 (120 ECTS) kr.p., no kuriem ne mazāk kā 20 kr.p. ir maģistra darbs, programmas obligātais saturs ietver attiecīgās zinātņu nozares izvēlētas jomas teorētiskās atziņas (≥ 30 kr.p.) un to aprobāciju izvēlētajās jomas aktuālo problēmu aspektā (≥ 15 kr.p.).

Profesionālās augstākās izglītības uzdevums ir īstenot padziļinātu zināšanu apguvi konkrētā nozarē, nodrošinot absolventu spēju izstrādāt vai pilnveidot sistēmas, produktus un

tehnoloģijas, un sagatavojot tos jaunrades, pētnieciskajam un pedagoģiskajam darbam šajā nozarē.

Bakalaura profesionālo studiju programmas nodrošina profesionālo kompetenci, šo programmu apjoms ir vismaz 160 (240 ECTS) kr.p., tās veido: vispārīzglītojošie kursi (≥ 15 kr.p.), nozares teorētiskie pamati (≥ 36 kr.p.), profesionālā specializācija (≥ 60 kr.p.), izvēles kurs: (≥ 6 kr.p.), prakse (≥ 16 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 12 kr.p.).

Maģistra profesionālo studiju programmas apjoms ir ne mazāk kā 40 (60 ECTS) kr.p., tās satur veido: jaunākie sasniegumi nozarē, teorijā un praksē (≥ 7 kr.p.), prakse (≥ 6 kr.p.), valsts pārbaudījums, t.sk. noslēguma darbs (≥ 20 kr.p.), kā arī pētniecības, projektēšanas, vadības, psiholoģijas u.c. kursi.

Abu veidu bakalaura grādu ieguvējiem ir tiesības stāties maģistratūrā, bet maģistra grādu ieguvējiem – doktorantūrā. Maģistra grādam tiek pielīdzināti arī Medicīnas un zobārstniecības studijās iegūstamie grādi (attieciņi 6 un 5 gadu studijas) un to ieguvēji var turpināt studijas doktorantūrā.

Profesionālajā augstākajā izglītībā bez bakalaura un maģistra programmām pastāv vairāki citi programmu veidi.

- *Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas*, pēc kuru apguves iegūst 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šīs programmas var būt vismaz 40 (60 ECTS) kr.p. apjomā pēc bakalaura grāda ieguves vai vismaz 160 (240 ECTS) kr.p. apjomā uzreiz pēc vidusskolas. Abos gadījumos jānodrošina, lai programmas kopumā ietvertu praksi ne mazāk kā 26 (39 ECTS) kr.p. apjomā un valsts pārbaudījumu, t.sk. noslēguma darbu vismaz 10 kredītpunktu apjomā. Ja 240 kredītpunktu programma ietver bakalaura programmas obligāto daļu, tas absolventi iegūst tiesības stāties maģistratūrā.

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības („koledžas”) programmas, pēc kuru apguves iegūst 4. līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Šo programmu apjoms ir 80-120 (120-180 ECTS) kredītpunkti. Tās pamatā ir paredzētas profesijas apguvei, taču virknē gadījumu programmas ir saskaņotas tā, lai beidzēji varētu turpināt studijas otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās.

Doktorantūra. Kopš 2000. gada 1. janvāra Latvijā tiek piešķirts viena veida doktora grāds *Doktors*.

Uzņemšanai doktorantūrā ir nepieciešams maģistra vai tam pielīdzināts grāds. Doktora grādu iegūst, publiski aizstāvojot doktora disertāciju, kuras izstrāde var tikt veikta trīs līdz četrus gadus laikā doktorantūras studiju ietvaros augstskolā vai arī pēc atbilstoša apjoma patstāvīgu pētījumu veikšanas strādājot augstskolā, zinātniskā iestādē, u.c. Doktora grāda piešķiršanas kārtību nosaka Latvijas zinātnes padome. Doktora grādus piešķir Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātas *promocijas padomes*.

Kredītpunktu sistēma. Kredītpunkts Latvijā ir definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju slodze. Vairumā gadījumu vidējais vienam studiju gadam paredzētais apjoms studiju programmās ir 40 kredītpunkti. Pārēķinot Eiropas Kredītu pārneses sistēmas (ECTS) punktus Latvijas kredītpunktu skaits ir jāreizina ar 1.5.

Atzīmju sistēma. Jaunie augstākās izglītības standarti nosaka sekojošu 10 ballu vērtēšanas skalu:

Apguves līmenis	Atz.		Āptur. ECTS atzīme
loti	10	izcili (<i>with distinction</i>)	A
	9	teicami (<i>excellent</i>)	A
augsts	8	ļoti labi (<i>very good</i>)	B
	7	labi (<i>good</i>)	C
vidējs	6	gandrīz labi (<i>almost good</i>)	D
	5	viduvēji (<i>satisfactory</i>)	E
	4	gandrīz viduvēji (<i>almost satisfactory</i>)	E/FX
zems	3-1	negatīvs vērtējums (<i>unsatisfactory</i>)	Fail

Kvalitātes nodrošināšana. Saskaņā ar Latvijas likumdošanas aktiem, augstskolas var izsniegt valsts atzītus diplomus, ja studijas ir notikušas akreditētā programmā un pašai augstskolai ir apstiprināta Satversme (Satversmes apstiprināšanas pakešnoteikums ir arī augstskolas akreditāciju kopumā). Kvalitātes vērtēšanai ir divi etapi – augstskolas pašvērtējuma ziņojuma sagatavošana un ekspertu novērtējums. Ekspertu grupās tikai viens no vismaz trim ekspertiem var būt no Latvijas, pārējie vairumā gadījumu ir no Rietumeiropas un no Baltijas valstīm. Akreditācijas pirmais cikls Latvijā uzsākās 1996. gadā un noslēdzās 2001. gadā. Atkārtotiem novērtējumiem jānotiek ne retāk kā reizi sešos gados.

LATVIJAS AUGSTSKOLAS

Universitātes

- Latvijas Universitāte;
- Rīgas Tehniskā universitāte (kura ietver Rīgas Biznesa institūtu)
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
- Daugavpils universitāte;
- Rīgas Stradiņa universitāte;

Valsts augstskolas, kuras piešķir doktora grādus:

- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Policijas akadēmija;
- Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija;
- Liepājas Pedagoģijas akadēmija;

Valsts augstskolas, kuras nepiešķir doktora grādus:

- Banku augstskola;
- Latvijas Jūras Akadēmija;
- Nacionālā Aizsardzības akadēmija;
- Rēzeknes augstskola;
- Rīgas Ekonomikas augstskola;
- Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola;
- Vidzemes augstskola;
- Ventpils augstskola;
- Rīgas Juridiskā augstskola.

Juridisko personu dibinātas (privātas) augstskolas:¹

- Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola “Attīstība”;
- Latvijas Kristīgā Akadēmija;
- Biznesa augstskola Turība;
- Rīgas Starptautiskā biznesa administrācijas augstskola;
- Biznesa institūts RIMPAK Līvonijs;
- Transporta un sakaru institūts;
- Baltijas Krievu institūts;
- Sociālo tehnoloģiju augstskola;
- Informācijas sistēmu augstskola;
- Starptautiskais praktiskās psiholoģijas augstskola
- Ekonomikas un kultūras augstskola;
- Psiholoģijas augstskola;
- Rīgas Aeronavigācijas institūts.

Valsts koledžas:^{2,2}

- Rīgas celtniecības koledža
- Rīgas Tehniskā koledža;
- Rīgas Uzņēmējdarbības koledža

Juridisko personu dibinātas (privātas) koledžas:^{2,3}

- Alberta koledža
- Grāmatvedības un finanšu koledža;
- Juridiskā koledža.

Papildinformācija <http://www.aic.lv>

¹ kurām ir vismaz viena akreditēta programma

² realizē tikai 1. līmeņa profesionālās augst. izgl. programmas